

Begroting 2024

Inclusief Meerjarenramingen 2025-2027

Gemeente
Soest

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 – BESTUURLIJKE INLEIDING	4
HOOFDSTUK 2 – FINANCIËLE POSITIE	8
2.1 VAN KADERNOTA 2024 NAAR MEERJARENBEGROTING 2024-2027	8
2.2 DUIDING FINANCIËLE POSITIE	11
2.3 FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN 2024 – 2027	12
2.4 VOORTGANG LOPENDE TAAKSTELLINGEN	13
2.5 DE STAND EN HET VERLOOP VAN DE RESERVES EN VOORZIENINGEN	13
2.6 RICHTLIJNEN TOEZICHTHOUDER PROVINCIE UTRECHT	14
HOOFDSTUK 3 – BELEIDSBEGROTING	16
PROGRAMMA 1 – BESTUURLIJKE OMGEVING	18
DEELPROGRAMMA 1.1 BESTUUR	19
DEELPROGRAMMA 1.2 DIENSTVERLENING	23
DEELPROGRAMMA 1.3 VEILIGHEID	27
DEELPROGRAMMA 1.4 ACCOMMODATIES EN EIGENDOMMEN	31
PROGRAMMA 2 – FYSIEKE LEEFOMGEVING	35
DEELPROGRAMMA 2.1 WONEN	38
DEELPROGRAMMA 2.2 KLIMAAT	44
DEELPROGRAMMA 2.3 ECONOMIE	52
DEELPROGRAMMA 2.4 MOBILITEIT EN INFRASTRUCTUUR	58
DEELPROGRAMMA 2.5 NATUUR EN LANDSCHAP	64
PROGRAMMA 3 – SOCIALE LEEFOMGEVING	69
DEELPROGRAMMA 3.1 SOCIAAL DOMEIN	69
DEELPROGRAMMA 3.2 ONDERWIJS	81
DEELPROGRAMMA 3.3 SPORT, KUNST EN CULTUUR	85
OVERHEAD	93
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	96
HOOFDSTUK 4 – PARAGRAFEN	99
PARAGRAAF A - WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	99
PARAGRAAF B – FINANCIERING	120
PARAGRAAF C - BEDRIJFSVOERING	125
PARAGRAAF D - KAPITAALGOEDEREN	131
PARAGRAAF E - VERBONDEN PARTIJEN	143
PARAGRAAF F - GRONDBELEID	165
PARAGRAAF G - LOKALE HEFFINGEN	171
HOOFDSTUK 4 – BIJLAGEN	186
4.1 RECAPITULATIESTAAT LASTEN EN BATEN	186
4.2 KERNGEGEVENS	187
4.3 OVERZICHT PROGRAMMA’S PRODUCTEN EN PORTEFEUILLEHOUDERS	189
4.4 OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN	190
4.5 TOELICHTING MUTATIES RESERVES EN VOORZIENINGEN	191
4.6 OVERZICHT GERAAMDE INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	193
4.7 OVERZICHT SUBSIDIES	195
4.8 EMU SALDO	197
4.9 UITVOERINGSINFORMATIE (GEBASEERD OP TAAKVELDEN)	198

LEESWIJZER

Voor u ligt de begroting 2024. Deze bevat:

- De bestuurlijke inleiding;
- Het financieel beeld. Hierin lichten we het financieel perspectief toe en bouwen we verder op de cijfers vanaf de kadernota 2024, voorjaarsnota 2023 en meicirculaire 2023;
- De drie hoofdprogramma's bestuurlijke omgeving, fysieke leefomgeving en sociale leefomgeving. Elk hoofdprogramma hebben we uitgewerkt in deelprogramma's;
- Een overzicht van overhead en een overzicht van algemene dekkingsmiddelen. Deze zijn ondersteunend;
- In de paragrafen en bijlagen gaan we dieper in op de details uit onze begroting.

Waar in de begroting wordt gesproken over Soest, bedoelen we Soest en Soesterberg, tenzij uit de context anders blijkt.

Hoofdstuk 1 – Bestuurlijke inleiding

Hierbij bieden wij u de begroting 2024-2027 aan. Hiervoor heeft u ons bij de behandeling van de kadernota 2024 op 22 en 29 juni richting meegegeven.

Maatschappelijke opgaven

Zoals we al in de kadernota hebben verwoord, leggen we het komende jaar prioriteit bij maatschappelijke opgaven op het gebied van sociaal domein, wonen, het vluchtelingenvraagstuk en energie.

Voor het sociaal domein hebben we, samen met inwoners en maatschappelijke organisatie, gewerkt aan een nieuwe visie. Hierin staat de vraag centraal: wat voor een gemeente willen we zijn als het gaat om zorgen voor elkaar? We richten ons in deze visie op de volgende opgaven: gezonde leefstijl, bestaanszekerheid, mentale weerbaarheid, kansengelijkheid en meedoen en inclusie. De visie werken we uit in een uitvoeringsprogramma, dat in het eerste kwartaal van 2024 zijn beslag moet krijgen.

Daarnaast, maar wel in samenhang met deze nieuwe visie op het sociaal domein, bieden we u op korte termijn de nieuwe sportnota en cultuurnota aan.

Voor de opgave wonen richten we ons in 2024 op drie pijlers: Soesterberg-Noord, het Dalweggebied en versnelling van de woningbouw.

In aansluiting op de gebiedsvisie Soesterberg-Noord leggen we u nog dit jaar een ontwikkelstrategie voor.

Voor het Dalweggebied werken we in 2024 aan een definitief stedenbouwkundig ontwerp op basis waarvan woningbouw mogelijk wordt.

Versnelling van de woningbouw willen we onder meer bereiken door prioriteit te geven aan de plannen van de woningcorporaties en de grotere bouwprojecten. Daarnaast zijn we actief op zoek naar locaties voor tijdelijke woningen.

De noodzaak van woningbouw is ook verbonden aan onze opgave voor vluchtelingen. Vanuit een humanitair oogpunt en met het oog op onze wettelijke taken nemen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid voor de taakstellingen voor de opvang van Oekrainers, asielzoekers en statushouders.

We werken aan een herijking van het lopende programma energie. Energiebesparing, energieopwek en verduurzaming blijven belangrijke thema's. Het landelijke probleem van netcongestie vormt een risico voor toekomstige ontwikkelingen. Naast landelijke en regionale inspanningen, zoeken we ook lokaal naar oplossingen.

Genoemde opgaven hebben ook hun plek in de omgevingsprogramma's wonen, groen, water, werken, energie en mobiliteit. We leggen u hiervoor nog dit jaar een afwegingskader voor, waarna de uitwerking volgt in het eerste maanden van 2024.

We vinden het belangrijk dat we, als lokale gemeente, een bijdrage leveren aan de wereldwijde ontwikkelingsdoelen, de global goals. Dat laten we in de begroting zien door onze

doelstellingen zichtbaar te verbinden met de global goals. Dit komt duidelijk naar voren bij onze opgave voor duurzaam inkopen. Om daar meer invulling aan te geven hebben we in de begroting, aanvullend op de voorstellen uit de kadernota, een (vooralsnog eenmalig) vliegwielbudget opgenomen.

Onze opgaven voor wonen, sociaal domein, energie en vluchtelingen vergen een ontkokerde, integrale aanpak. Het zijn voorbeelden waarbij een opgavegerichte wijze van besturen en werken nodig is. In de inleiding op de beleidsbegroting gaan we hier verder op in.

Afwegingen rondom budgettair kader

In de kadernota hebben we duidelijk gemaakt dat de begrotingspositie vanaf het jaar 2026 (het 'ravijnjaar') zorgelijk is. Ondanks krachtige signalen vanuit (onder meer) de VNG en de middelgrote gemeenten (M50), is het Rijk nog niet met extra middelen over de brug gekomen. Dit heeft ertoe geleid dat de VNG gemeenten adviseert om de begrotingsjaren 2026 en verder op basis van realistische uitgangspunten op te stellen en de dan – naar verwachting – ontstane begrotingstekorten zichtbaar te maken. Dit advies hebben wij opgevolgd.

Toch bleek het noodzakelijk om u, ten opzichte van de uitgangspunten in de kadernota, nadere begrotingsmaatregelen voor te stellen. Naast een tegenvallende meicirculaire 2023, bleken ook de loon- en prijsstijgingen hoger uit te vallen dan waarmee aanvankelijk rekening was gehouden. De nadere voorstellen leggen we u voor met inachtneming van de financiële uitgangspunten uit de kadernota: geen extra ozb-verhoging, geen extra bezuinigingen en ten minste handhaving van de bestaande voorzieningen.

Integrale afweging

Een belangrijk uitgangspunt, dat we ook in de kadernota hebben benadrukt, is het belang van een integrale afweging. In de begroting zijn middelen geraamd voor de uitvoering van nieuwe, nog door uw raad vast te stellen beleidsplannen: € 0,75 miljoen in 2024 en € 1,5 miljoen vanaf 2025 (stelpost nieuw beleid).

Denk hierbij aan de visie/het uitvoeringsplan sociaal domein, de sportnota, de cultuurnota en de uitkomsten van de zes omgevingsprogramma's. Omdat de uitkomsten van deze plannen voor een belangrijk deel pas in de eerste maanden van 2024 zijn te verwachten, is een integrale afweging niet eerder mogelijk dan in de kadernota 2025.

Om te voorkomen dat uitvoering van de voornemens uit de kadernota daardoor vertraging oplopen, kiezen we ervoor om deze wel in 2024 uitvoering te nemen, met dien verstande dat deze maatregelen onderdeel blijven uitmaken van de integrale afweging in 2024. Daarom zijn er voor deze maatregelen vooralsnog alleen incidentele middelen geraamd.

Beleidsintensiveringen

In de begroting 2024 zijn de voorstellen, met inachtneming van de hiervoor gemaakte kanttekeningen, uit de kadernota verwerkt. We lichten er enkele uit.

Met het oog op het toenemende belang van (boven)regionale samenwerking versterken we, samen met de regiogemeenten, de formatie binnen de regio Amersfoort.

Overeenkomstig het coalitieakkoord geven we een impuls aan de bestrijding van ondermijnende activiteiten en zetten in op meer handhaving in het buitengebied.

Voor de vervangende nieuwbouw van het Griffland College zijn aanvullende middelen geraamd vanwege de sterk gestegen investeringskosten.

Partijen die betrokken zijn bij de in 2022 gestarte gebiedsontwikkeling van A(mersfoort) tot Z(eist) zetten in op de totstandkoming van een samenwerkingsovereenkomst. We verwachten dan ook zicht te krijgen op de benodigde (extra) middelen.

We blijven investeren in de aanleg van fietspaden. Voor de komende jaren staat de doorfietsroute Amersfoort -Hilversum op het programma.

In het kader van de uitvoering van het verkeersplan Soest-Zuid wordt een rotonde aangelegd op de aansluiting Koningsweg-Pimpelmees. Deze richten wij zo in dat deze geschikt is voor de aanleg van een systeem met dynamische ledverlichting.

Binnen het sociaal domein hebben we extra middelen geraamd voor een gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren. Dit doen we volgens de zogeheten JOGG-aanpak.

We continueren de maatregelen op het gebied van antidiscriminatie en inclusie, voortvloeiend uit het regenboogstembusakkoord.

Het overzicht van alle beleidsintensiveringen treft u aan in hoofdstuk 2.

Begrotingsuitkomsten

Het begrotingsjaar 2024 laat nog een klein tekort zien. Omdat dit tekort wordt veroorzaakt door een aantal incidenteel geraamde budgetten, kunnen we (conform de provinciale toezichtscriteria) desondanks spreken van een materieel sluitende begroting in het eerste jaar. Zoals hiervoor al aangegeven laten de begrotingsjaren 2026 en 2027, en geheel in lijn met het VNG-advies, nog tekorten zien: € 2,4 miljoen in 2026 en € 3,3 miljoen in 2027. We geven hiermee een signaal af richting Rijk. Desalniettemin zullen we ons tijdig moeten voorbereiden in het geval dat het Rijk niet met extra middelen komt. Daar hebben we ook de tijd voor: onze reservepositie biedt hiervoor ruimte en bovendien laat het begrotingsjaar 2025 een aanmerkelijk voordelige begrotingsuitkomst zien.

Algemene reserve

U heeft bij de behandeling van de kadernota aangegeven dat u van het college voorstellen verwacht om het surplus van € 16 miljoen binnen de algemene reserve (de omvang van de reserve minus de afgesproken minimumomvang van € 7 miljoen) te besteden. Dit voorstel treft u niet in deze begroting aan, omdat hiervoor eerst nadere keuzes moeten worden gemaakt. Wel kunnen we nu een richting meegeven.

In de eerste plaats zullen we een bedrag beschikbaar moeten houden voor de dekking van nog resterende begrotingstekorten, dat is op basis van de voorliggende begrotingsuitkomsten een bedrag van € 3,7 miljoen.

De dan nog beschikbare middelen binnen de algemene reserve willen we primair bestemmen voor (versnelling van) woningbouw. De eerste keuzes liggen naar verwachting al in het laatste kwartaal van 2023 voor: de gebiedsontwikkeling Dalweg, de ontwikkelstrategie voor Soesterberg-Noord en voorstellen voor de versnelling van woningbouw.

Tegelijkertijd moeten we ons ervan bewust zijn dat er ook keuzes voorliggen die naar verwachting op termijn een substantieel beslag zullen leggen op financiële middelen. Hierbij denken we met name aan de toekomstvisie zwembad en het te herijken integraal huisvestingsplan onderwijs. Hiervoor kunt u nadere voorstellen tegemoetzien in het eerste kwartaal van 2024.

Een 'smartere' begroting 2024

Zoals we hebben toegezegd, hebben we in deze begroting stappen gezet om deze 'smarter' te maken. Dit hebben we gedaan door indicatoren toe te voegen, een sterkere verbinding te maken tussen doelstellingen, activiteiten en middelen en te kiezen voor een uniforme structuur binnen de (deel)programma's. Verdere ontwikkeling van onze p&c-instrumenten blijft evenwel op de agenda staan, waarbij we uw raad uitnodigen uw wensen en reactie kenbaar te maken.

Ten slotte. Belangrijke en ingrijpende keuzes voor Soest en Soesterberg liggen voor. Keuzes die de tijdsspanne van deze begroting ruim zullen overstijgen. We vertrouwen erop dat ook de voorliggende begroting een instrument kan zijn bij het maken van uw keuzes.

B en W van Soest.
28 september 2023

Hoofdstuk 2 – Financiële positie

2.1 Van Kadernota 2024 naar meerjarenbegroting 2024-2027

In de Kadernota 2024 hebben we een structureel meerjarenperspectief gepresenteerd, dat positief is, maar waarvan de jaren 2026 en 2027 omslaan in een negatief resultaat.

Op 29 juni 2023 heeft uw raad de kadernota 2024 vastgesteld. Daarvoor is aan u de meicirculaire 2023 toegestuurd. De vermelde saldi "vertrekpositie FMP na meicirculaire" in onderstaande tabel zijn de begrotingsuitkomsten na uitkomst van deze documenten.

Financieel Meerjarenperspectief Begrotingsuitkomsten 2024 - 2027				
(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	meerjarenraming			
	2024	2025	2026	2027
Meerjarenperspectief na Najaarsnota 2022	4.350	7.489	957	957
Amendement Hondenbelasting	-126	-126	-126	-126
Septembercirculaire 2022	-74	-15	2.059	2.059
Stand mutaties voor Voorjaarsnota 2023	4.150	7.348	2.891	2.891
Mutaties Voorjaarsnota 2023	-305	-197	-77	-77
Stand mutaties na Voorjaarsnota 2023	3.845	7.151	2.814	2.814
Wegenbeheerplan 2022-2023	-340	-385	-430	-675
Mutaties bestaand beleid	-575	-575	-575	-575
Begrotingssaldo voor Kadernota	2.931	6.192	1.809	1.564
Voorstellen Kadernota - stelpost nieuw beleid	-750	-1.500	-1.500	-1.500
Nieuwe beleid/beleidskaders; zie tabel kadernota	-2.090	-2.063	-2.025	-2.237
Stand na Kadernota	91	2.629	-1.716	-2.173
Mutaties Meicirculaire 2023	-328	20	-565	-1.008
Vertrekpositie FMP na meicirculaire 2023	-237	2.649	-2.281	-3.181

Het begrotingssaldo is na de vertrekpositie (na de meicirculaire 2023) aangevuld als gevolg van loon- en prijseffecten (de autonome mutaties).

In de Kadernota is het nieuw beleid opgenomen, hetgeen hieronder wordt weergegeven.

Nieuw beleid/beleidskaders					
(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)	meerjarenraming				
	deel-prog	2024	2025	2026	2027
Bestuurlijke omgeving					
Versterking capaciteit regio Amersfoort	1.1	-115	-115	-115	-115
Uitbreiding cluster handhaving/ondermijning	1.3	-145	-145	-145	-145
Assetmanagement	1.4	-100	-100	-100	-100
Vervangende nieuwbouw Griffland College	1.4				-350
Vervanging tractie door elektrische voertuigen	1.4	pm	pm	pm	pm
Fysieke leefomgeving					
Versnellen woningbouw	2.1	-50	-50	-50	-50
Verkamering	2.1	-25			
(Sociale) energie in de wijken	2.2	-45	-45	-45	-45
Uitbreiding capaciteit riolering	2.2	-100	-100	-100	-100
dekking via rioolheffing		100	100	100	100
Doorfietsroute Amersfoort-Hilversum	2.4		-8	-16	-24
Aanpak boomwortelopdruk	2.4	-20			
Ledverlichting rotonde Koningsweg-Pimpelmees	2.4		-6	-6	-6
Meeliften investeringen groen bij projecten	2.5		-4	-8	-12
Sociale leefomgeving					
Inclusie	3.1	-45	-45	-45	-45
JOGG aanpak (3.1 en 3.3)	3.1	-55	-55	-55	-55
Alternatieve jeugdhulp	3.1	-35	-35	-35	-35
Flexibele schil SD	3.1 - 3.3	-245	-245	-245	-245
Uitbreiden formatie Jeugd- en sociaal team	3.1	-750	-750	-750	-750
te realiseren besparing specialistische zorg					150
Beoordeling jeugdzorg door lokaal team	3.1	-60	-60	-60	-60
Vergoeding opvang kinderen met SMI	3.2	-50	-50	-50	-50
Leerlingenvervoer	3.2	-50	-50	-50	-50
Onderwijsachterstandenbeleid	3.2	-100	-100	-100	-100
Ondersteuning sportbeleid	3.2	-50	-50		
Overhead					
Ondersteuning digitaliseren		-150	-150	-150	-150
Mutaties nieuw beleid		-2.090	-2.063	-2.025	-2.237

Vanwege ontwikkelingen die zich na de kadernota hebben voorgedaan, worden in deze begroting aanvullende en/of afwijkende voorstellen gedaan om te komen tot een in 2024 sluitende begroting. Hiervoor zijn de voorstellen uit de kadernota nogmaals afgewogen en is kritisch gekeken naar een aantal begrotingsposten. In onderstaande tabel wordt dit

weergegeven. Onder de tabel staat een nadere toelichting. Ook in de verschillende deelprogramma's staat een nadere toelichting.

Financieel Meerjarenperspectief Begrotingsuitkomsten 2024 - 2027						
(bedragen x € 1.000; - = nadelig/tekort)		meerjarenraming				
		deel- prog	2024	2025	2026	2027
A	Begrotingssaldo vóór mutaties begroting 2024-2027		-237	2.649	-2.281	-3.181
B	Aanvulling jaarschijf 2027					-115
C	Autonome ontwikkelingen:					
	Effect prijsstijgingen tlv begrotingssaldo		-1.738	-1.482	-1.423	-1.301
	Effect loonstijgingen tlv begrotingssaldo		-67	-67	-67	-67
	Overige autonome mutaties		-65	-65	-279	-113
D	Begrotingssaldo bestaand beleid		-2.107	1.035	-4.050	-4.777
E	Aanvullende voorstellen					
	Griffie/raad	1.1	-38	-30	-30	-30
F	Realistisch begroten:					
	- Stelpost Onderuitputting	AD	138	138	138	138
	- WMO nieuw	3.1	500	500	500	500
	Integraal afwegen 2024/Kadernota 2025:					
	- Handhaving	1.3		145	145	145
	- Wortelopdruk	2.4	20	-20		
	- Inclusie	3.1		45	45	45
	- JOGG aanpak	3.1		55	55	55
	- Alternatieve jeugdhulp	3.1		35	35	35
	Inverdieneffect a.g.v. extra formatie Sociaal domein	3.1	300	300	300	150
	Inverdieneffect Jeugdzorg lokaal team	3.1	60	60	60	60
	Externe middelen als dekking projectinzet	3.1	245	245	245	245
	Stelpost nieuw beleid	AD	380			
	Vliegwielbudget duurzaam inkopen	AD	-100			
	Ondersteuning e-team	OH			150	150
	Organisatieontwikkeling	OH	350	-350		
	Bijdrage reserve accommodatiebeleid assetmanager	AD	100			
	Begrotingssaldo		-152	2.158	-2.407	-3.284
	Bijdrage algemene reserve	AD	152			
G	Begrotingssaldo 2024-2027		0	2.158	-2.407	-3.284

* AD = Algemene dekkingsmiddelen

* OH = Overhead

A Vertrekpositie FMP na meicirculaire 2023

Dit betreft het laatst door de raad vastgestelde begrotingssaldo uit de kadernota 2024 in de raadsvergadering van 29 juni 2023 (zie ook kadernota 2024 pagina 41), aangevuld met de saldi uit de meicirculaire 2023.

B Aanvullingen jaarschijf 2027

Het begrotingssaldo van de jaarschijf 2026 is overgenomen naar de jaarschijf 2027. Incidentele budgetten worden hierop gecorrigeerd.

C Autonome ontwikkelingen

Het gaat met name om de loon- en prijsstijgingen. Uitgangspunt is de meicirculaire 2023. De loon- en prijsstijgingen zijn gekoppeld aan de economische situatie in Nederland en daarom ook aan Soest. Wat we hebben voorzien (ongewoon hoge inflatie) hebben we in de begroting meegenomen.

Wij hebben de verschillende programma's doorgenomen en waar nodig de budgetten daarop aangepast. Voorbeelden hiervan zijn:

- prijsindexeringen voor maatschappelijk partners,
- onderhoudsbudgetten zijn aangepast,
- diverse kredieten in de fysieke leefomgeving zijn op niveau gebracht.

Op bepaalde deelgebieden zijn we in afwachting van nadere informatie, zoals de budgetten uit het integraal huisvestingplan onderwijs (IHP) en bouwgrondexploitaties.

Wat we nog niet kunnen voorzien, is vertaald in de risicoparagraaf. Sturen op risico's zal in 2024 doorlopend plaatsvinden, indien nodig komen we hier op terug in de voor- of najaarsnota.

D Begrotingssaldo bestaand beleid

Dit is het totale begrotingssaldo 2024-2027 bestaand beleid (inclusief de autonome ontwikkelingen).

E Aanvullende voorstellen

Dit zijn voorstellen die aanvullend op de kadernota 2024 opgenomen zijn in deze begroting.

F Realistisch begroten

Na de bespreking in de raad van de kadernota 2024 zijn de aangedragen voorstellen herijkt.

G Begrotingssaldo 2024 – 2027

Hier wordt het begrotingssaldo 2024-2027 aangegeven.

2.2 Duiding financiële positie

De begroting 2024 wordt met gebruikmaking van een bijdrage uit de algemene reserve sluitend gepresenteerd. Op het moment dat op basis van nieuwe inzichten, een onttrekking aan de algemene reserve niet nodig blijkt te zijn, zullen we dit herijken.

Voor het jaar 2026 en 2027 zien we echter, zoals al eerder was aangegeven in de Kadernota en bevestigd door middel van de uitkomsten uit de meicirculaire 2023, een forse terugval. Deze

terugval wordt veroorzaakt door een aanzienlijke daling van het zogeheten accres in het Gemeentefonds. Gemeenten spreken daarom van het 'ravijnjaar'.

De verwachting is dat het Rijk nu het kabinet demissionair is, ondanks de druk van de gezamenlijke gemeenten (VNG), nog niet met compenserende maatregelen voor het jaar 2026 (en verder) zal komen. Deze afweging zal een nieuw kabinet moeten maken.

Voor de beoordeling van de financiële positie is ook onze reservepositie en met name de algemene reserve van belang. Deze ontwikkelt zich gunstig. De algemene reserve kent nu een omvang van € 23,6 mln (exclusief het verwachte begrotingsresultaat 2023). Het minimumniveau van de algemene reserve is met de vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen bepaald op € 7 mln. Het surplus van ruim € 16 mln is dan beschikbaar voor nog niet in de begroting geraamde ontwikkelingen en ambities. Aangezien het om incidentele middelen gaat, moeten we vooral denken aan incidentele bestedingen die nog niet in de begroting zijn geraamd. Enkele voorbeelden: de opgave wonen – waaronder Soesterberg-Noord en het Dalweggebied, op termijn: investeringen in kapitaalgoederen (zwembad, herijking IHP, wegen, openbare ruimte) en een huis van de samenleving. Afhankelijk van de te maken keuzes van de raad kan dit significante impact hebben op de meerjarenbegroting vanaf 2025.

2.3 Financiële uitgangspunten 2024 – 2027

Zoals we in de kadernota 2024 hebben voorgesteld, hebben we bij de overige autonome aanpassingen de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemene uitkering gemeentefonds

De algemene uitkering van het gemeentefonds hebben we (zoals elk jaar) gebaseerd op de meicirculaire.

Inflatie/loonontwikkeling

Ramingen over de te hanteren indicatoren voor prijs- en loonontwikkeling (inclusief de trendmatige verhoging van de gemeentelijke belastingen) zijn vooral gebaseerd op de informatie zoals deze via de meicirculaire naar ons is gekomen. De verwachte gemiddelde prijsinflatie voor 2024 wordt hierin gesteld op 3%. Door middel van een stelpost prijsontwikkelingen kunnen onontkoombare prijsstijgingen in beperkte mate worden opgevangen.

Rente

Het is gebruikelijk elk jaar renteaanpassingen door te voeren. Hierbij hebben we het (sinds begrotingsjaar 2018) door de commissie BBV geadviseerde renteschema toegepast. In de paragraaf financiering geven wij inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de gehanteerde rentepercentages en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden zijn toegerekend.

De belangrijkste toegepaste renteniveaus voor 2024 zijn

- Rente (nieuwe) investeringen: 1,25% (was 1,0% in 2023)
- Rente boekwaarden grondexploitatie: 0,50% (was 0,50% in 2023)
- Rente eigen financieringsmiddelen (reserves): 0,75% (was 0,75% in 2023) op basis van de geprognostiseerde inflatie, zoals geschetst in de meicirculaire 2023 met uitzondering van de in de nota Reserves en Voorzieningen 2017 (blz. 13) beschreven uitzonderingen.

Belasting/heffing en leges

Bij de onroerendezaakbelastingen gaan we uit van een trendmatige tariefstijging van 3% (zie hiervoor bij inflatie), naast de door de raad afgesproken laatste tranche van 2% stijging. Bij de heffingen/rechten (zoals de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges e.d.) wordt het principe van 100% kostendekking gevolgd. Rekening houdend met uitspraken en besluiten die daarover zijn genomen, zie verder paragraaf G lokale heffingen.

2.4 Voortgang lopende taakstellingen

Resterende taakstellingen

Voor het beoordelen van de financiële positie is het belangrijk te weten of de opgelegde taakstellingen in het afgesproken jaar of tijdvak ook daadwerkelijk worden gerealiseerd, dan wel dat realisatie aannemelijk wordt gemaakt. Omdat er sprake dient te zijn van een reëel perspectief dat de nagestreefde financiële effecten zullen worden gehaald, wordt hierna de stand van zaken weergegeven over de belangrijkste nog openstaande taakstelling.

Cultuur

Jaar	2023	2024	2025	2026
Bedrag	-	€ 90.000	€ 120.000	€ 120.000

2.5 De stand en het verloop van de reserves en voorzieningen

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de vermogenspositie (het totaal van de algemene reserve, bestemmingsreserves, voorzieningen en het jaarresultaat) weergegeven over de perioden:

- 2020 t/m 2022 (volgens de jaarstukken)
- 2023 t/m 2027, begrotingen inclusief de voorgestelde beleidsintensiveringen

Vermogenspositie ultimo								(bedragen x € 1.000)		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		
	werkelijk			begroot						
Algemene reserve	5.113	7.042	14.618	23.638	23.538	23.590	23.643	23.696		
Bestemmingsreserves	40.398	42.565	38.252	32.536	31.087	30.565	29.467	29.969		
Voorzieningen	8.999	11.148	11.881	11.307	12.513	12.641	12.638	12.755		
Totaal excl. jaarresultaat	54.510	60.755	64.751	67.481	67.138	66.796	65.748	66.420		
Jaarresultaat	1.781	4.235	10.196	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt		
Totaal incl. jaarresultaat	56.291	64.990	74.947	67.481	67.138	66.796	65.748	66.420		

Algemene reserve

In de periode van de meerjarenbegroting 2024-2027 is het verloop van de algemene reserve naast een eenmalige bijdrage aan het begrotingssaldo alleen het gevolg van rentebijbeschrijvingen. Voor de standen en het verloop in de periode 2024 t/m 2027: zie hoofdstuk 4, bijlage 4.4 en 4.5.

Toelichting verloop bestemmingsreserves

In de periode 2024-2027 is er sprake van een afname met circa € 1,1 mln. We lichten de omvangrijkste mutaties toe (bedragen vanaf circa € 0,5 mln).

- De dekkingsreserve investeringen neemt in deze periode per saldo met circa € 2,2 mln af. Zoals in de nota Reserves en Voorzieningen aangegeven, is bij deze reserve sprake van een afnemende reeks kapitaallasten, waardoor deze op termijn (namelijk wanneer alle investeringswerken zijn afgeschreven) op € 0 uitkomt. De afname met € 2,2 mln is hiervan een logisch gevolg.
- De afname van de reserve onderhoud gebouwen bedraagt circa € 2,0 mln in deze periode. Deze daling wordt veroorzaakt door actualisatie van het onderhoud aan de gebouwen en de stijgende bouwkosten.
- De reserve accommodatiebeleid neemt in de periode 2024- 2027 met circa € 2,8 mln toe. Deze reserve is bij de meerjarenbegroting 2013 (kerntakendiscussie) ingesteld. Daarbij is tevens de voeding geregeld. Over de aanwending van deze reserve zijn bij de voorjaarsnota 2016 spelregels vastgesteld. Intentie is deze reserve in elk geval aan te wenden voor de uitvoering van het door uw raad vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Vanaf 2027 is via de Kadernota 2024 een extra storting voor dekking van de nieuwbouw van het Griffland College van € 350.000 opgenomen.

Toelichting verloop voorzieningen

In de periode 2024-2027 is er een sprake van een toename van € 1,4 mln van de voorzieningen.

- De voorziening riolering volgt het vastgestelde Gemeentelijke water- en rioleringsplan waarin deze toename van € 0,3 mln een gevolg van is.
- De voorziening wegen is met het vaststellen van het wegenbeheersplan in 2023 ingesteld, waardoor een toename van € 1,1 mln het gevolg is.

2.6 Richtlijnen toezichthouder provincie Utrecht

Begroting structureel en reëel in evenwicht

Om voor het begrotingsjaar 2024 voor het repressieve (terughoudende) toezicht in aanmerking te komen, gelden de volgende voorwaarden:

- In elk geval zal voor het eerste begrotingsjaar (2024) een sluitend begrotingssaldo moeten worden gepresenteerd.

De structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Dit evenwicht geldt voor de begroting inclusief nieuw beleid. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan dient aannemelijk te zijn dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

- De jaarrekening en begroting worden tijdig ingezonden aan de provincie.

Onze meerjarenbegroting sluit in het eerste jaar met een nul saldo. Echter zijn er in het jaar 2024 diverse incidentele baten en lasten opgenomen (ca € 1,9 mln), waardoor het structurele saldo 2024 omslaat naar een positief saldo van € 1,9 mln. Hiermee voldoen we dan ook aan het punt van toezicht. In bijlage 4.6 zijn deze incidentele baten en lasten weergegeven.

Hoofdstuk 3 – Beleidsbegroting

In dit deel van de begroting zijn 3 programma's opgenomen:

- 1 Bestuurlijke omgeving
- 2 Fysieke leefomgeving
- 3 Sociale leefomgeving en

Deze hoofdprogramma's zijn uitgewerkt in deelprogramma's. Per deelprogramma gaan we in op:

- Wat willen we bereiken?
- Global goals
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Met wie werken we samen?
- Wat mag het kosten?
- Indicatoren

Voordat we ingaan op de programma's, gaan we eerst in op onze maatschappelijke opgaven en 'Bouwen aan Vertrouwen'. Deze onderwerpen zijn overkoepelend aan deze 3 programma's.

Maatschappelijke opgaven

In de kadernota 2024 heeft u richting meegegeven voor de begroting. U concludeerde dat de opgaven waarvoor wij staan groot en urgent zijn, en tot ver voorbij deze bestuursperiode reiken. In de roerige en onzekere tijd waarin wij leven, vraagt dit van ons om samen met inwoners, ondernemers en andere partners te werken aan een perspectief op lange termijn. In het coalitieakkoord 'Bouwen aan de toekomst, samen aan de slag' zijn veel van de opgaven al geduid. Belangrijke opgaven voor onze gemeente, zoals ook in de bestuurlijke inleiding benoemd, zijn de woonopgave, de energietransitie en het sociaal domein. Het vluchtelingenvraagstuk, niet genoemd in het coalitieakkoord, staat inmiddels ook hoog op onze agenda.

Deze opgaven zijn dermate complex en urgent dat ze vragen om een samenhangende aanpak van ons en van partners lokaal, regionaal en provinciaal. Een aanpak die gestoeld is op een gedeeld beeld wat en wie Soest wil zijn, en op visie en uitgangspunten met aansluiting op de global goals. Als lokale overheid is het de kunst om steeds onze rol en positie in de maatschappelijke opgaven goed vorm te geven, afhankelijk van de fase waarin die zich bevindt. Met de vaststelling van de begroting 2023 heeft u richting gegeven om met elkaar die beweging te maken en om daarin eerste stappen te zetten. U heeft middelen beschikbaar gesteld om in 2023 en 2024 de basis in de organisatie op orde te brengen. Als eerste stap hebben wij een aantal bestuurlijke vraagstukken in verbinding opgepakt, zoals de visie Sociaal Domein in combinatie met de nieuwe nota's Sport en Cultuur, de omgevingsprogramma's fysiek domein en de strategiekeuze voor de ontwikkeling van Soesterberg Noord. In het met u besproken implementatieplan Bouwen aan vertrouwen zijn doelen en aanpak opgenomen.

Het afgelopen jaar hebben inwoners, ondernemers en andere betrokkenen met veel enthousiasme deelgenomen aan bijeenkomsten waarin over veel van die vraagstukken is

gesproken. Vraagstukken die de leefwereld direct raken. Wij hebben onze regionale positie en de daar spelende vraagstukken goed in beeld gebracht en wij hebben een aantal onderzoeken laten uitvoeren. Dat alles heeft veel inzicht opgeleverd en onder andere geleid tot een visie Sociaal Domein en het voorbereiden van een afwegingskader voor de omgevingsprogramma's. Daarmee wordt steeds scherper wat voor een gemeente wij willen en kunnen zijn. Dat geeft richting voor de te maken keuzes op inhoud en op investeringen in de volgend jaar op te stellen omgevingsprogramma's en uitvoeringsprogramma's in het sociaal en fysiek domein. In de (deel)programma's, die hierna volgen, wordt dit verder toegelicht.

Om antwoord te kunnen geven op de hierboven geschetste complexe opgaven is de klassieke overheidsorganisatie met een hiërarchische structuur en verticale, sectorale sturing niet toereikend. De opgaven vragen om over grenzen heen te durven denken en doen. Ze vragen om 'samen' en om 'vertrouwen'. Invulling daaraan geven vraagt om lef, om durven te experimenteren en 'onorthodox' besturen. Soms is het nodig om concrete stappen te zetten zonder dat alles duidelijk is.

In dat licht hebben wij in 2023 gebouwd aan onze organisatie en bouwen we in 2024 daaraan verder. Daarop aansluitend gaan wij in 2024 een eerste stap zetten naar een opgavegerichte benadering van enkele vraagstukken en gaan we hier al lerend hiermee aan de slag. Al enkele jaren werken wij programmatisch aan de energietransitie. Een grote maatschappelijke opgave waarbij wij sturen op doelen en beoogde effecten intern en met onze partners. De aanpak van de opgave Energietransitie heeft ons veel geleerd. Deze leerervaringen nemen wij mee in de integrale uitwerking van twee andere opgaven, de opgave Vluchtelingenopvang en de Woonopgave. Dat betekent dat wij in samenhang over alle domeinen heen inzichtelijk maken wat ons te doen staat in deze opgaven. Welke waarde kunnen wij toevoegen, waar zitten verbindingen naar andere opgaven, hoe bereiken we meer synergie en hoe organiseren wij de opgave binnen onze organisatie. Daarmee zetten we al lerend samen een eerste stap in het concreet maken van opgavegericht werken binnen onze organisatie. Dat is een opmaat naar een heldere rol en positie in de netwerken die verbonden zijn aan de verschillende opgaven

Opgavegericht besturen brengt ook de vraag met zich mee of onze begrotingsopzet hierop nog voldoende aansluit. Maatschappelijke opgaven overstijgen immers de reikwijdte van een (deel)programma. Deze vraag willen we de komende periode nader bezien. Wij denken dat de kadernota 2025 een goed moment is om daarop bij uw raad terug te komen.

Programmaplan Bouwen aan vertrouwen

In het programma Bouwen aan vertrouwen hebben we samen een koers bepaald voor de komende jaren. Eerste mijlpaal is om de organisatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen en aan het ontwikkelen van sturingsconcepten die passen bij opgavegericht werken. Deze opgave willen we in 2024 afronden. Door de huidige arbeidsmarkt, lukt het, ondanks alle inspanningen, (nog) niet om alle vacatures (vast) in te vullen. Het komende jaar zetten we ons in om hier verder invulling aan te geven.

Programma 1 – Bestuurlijke omgeving

Inhoud programma

Tot het programma Bestuurlijke omgeving behoren de volgende deelprogramma's:

- 1.1 Bestuur
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid
- 1.4 Accommodaties en eigendommen

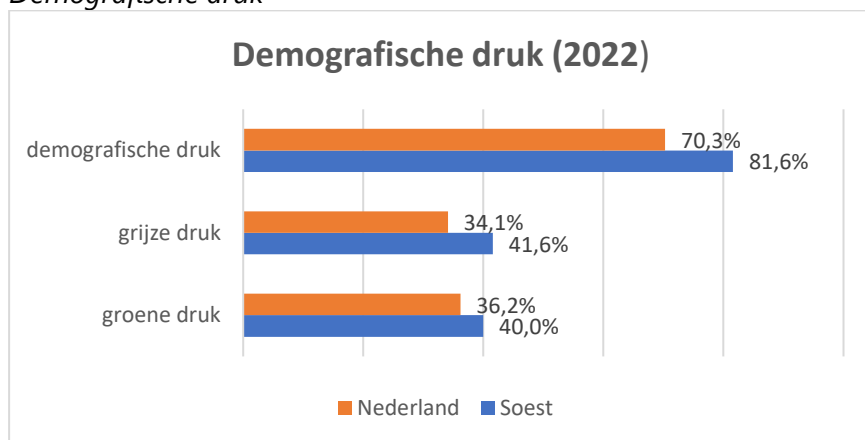
Enkele demografische indicatoren

Aantal inwoners Soest

Jaar	Inwoners begin periode
2019	46.194
2020	46.606
2021	46.906
2022	47.113
2023 (voorlopig)	47.439

Bron: CBS - Bevolkingsontwikkeling en binnenlandse migratie per maand

Demografische druk

Bron: CBS, staatvanutrecht.databank.nl

Demografische druk: de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit percentage geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking. De demografische druk bestaat uit de *groene druk* (aantal personen 0 tot 20 jaar in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar) en de *grijze druk* (aantal personen 65 jaar en ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar).

Deelprogramma 1.1 Bestuur

Wat willen we bereiken?

- Plan- en beleidsvorming waarbij iedereen zijn inbreng kan leveren, met de volgende waarden:
 - gespreksvoering op basis van kennis, inhoud en argumenten;
 - respect voor elkaars rollen en handelen vanuit vertrouwen;
 - transparantie in ons handelen;
 - rekening houden met de belangen van minderheden.
- Een bestuur en organisatie die toegerust zijn om maatschappelijke opgaven, ontwikkelingen en gemeentelijke ambities het hoofd te bieden.
- Samenwerking met verbonden partijen, met oog voor democratische legitimiteit, regie en sturing.

Global Goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 10 – ongelijkheid verminderen – willen we bereiken door:

- ons beleid te richten op een inclusieve samenleving;
- te zorgen voor gelijke kansen
- het uitvoeren van een verantwoord migratiebeleid.

Het ontwikkelingsdoel 11 – duurzame steden en gemeenschappen – komt in dit deelprogramma met name naar voren bij het thema maatschappelijk verantwoord inkopen.

Het ontwikkelingsdoel 16 – vrede, justitie en sterke publieke diensten – willen we bereiken door:

- te zorgen voor inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming;
- te zorgen voor openbare toegang tot informatie en het beschermen van de fundamentele vrijheden.

Wat gaan we ervoor doen?

We zetten in op: participatie, bestuurlijke vernieuwing, communicatie, samenwerking met partners en het adequaat toerusten van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. In deze paragraaf belichten we de volgende onderwerpen:

Burgerpeiling 2024

Wij vinden het belangrijk om van onze inwoners te vernemen hoe zij de gemeentelijke dienstverlening (in brede zin) waarderen. Een van de instrumenten die wij hiervoor inzetten is de burgerpeiling ([waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl)).

In 2024 staat de volgende burgerpeiling gepland. De vragen hebben betrekking op vier belangrijke maatschappelijke thema's: leefklimaat, welzijn en zorg, de relatie tussen de inwoner en de gemeente en de directe dienstverlening van de gemeente.

Het onderzoek vindt plaats op basis van een gestandaardiseerde vragenlijst. De toegankelijkheid is in 2022 sterk verbeterd doordat de VNG de vragen in meer begrijpelijke taal heeft geherformuleerd.

De resultaten helpen de gemeente bij het afstemmen van haar beleid en dienstverlening op de wensen en behoeften van inwoners. Wij willen nader bezien, mede in het licht van de nog vast te stellen nieuwe visie op participatie, hoe we onze inwoners kunnen betrekken bij de uitkomsten van de burgerpeiling.

Duurzaam inkopen

Door duurzaam in te kopen dragen we bij aan het realiseren van deze ambities. Daarom werken we aan een Uitvoeringsplan duurzaam inkopen. Door duurzaam inkopen stimuleren we marktpartijen om steeds meer duurzame en sociale producten en diensten te ontwikkelen en te leveren.

Hiermee dragen we bij aan onze maatschappelijke ambities (o.a. participatie door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt), onze ambities op het gebied van circulaire economie en de energietransitie, het verkleinen van onze CO₂-voetafdruk en geven we het goede voorbeeld.

Om invulling te geven aan duurzaam inkopen is in de begroting voor 2024 een eenmalig budget van € 100.000 opgenomen. Dit budget wordt gedekt uit de stelpost nieuw beleid. Voor de jaren 2025 en verder vindt een integrale afweging plaats.

Het budget zetten we in 2024, waar nodig, in voor eventuele hogere aanschafkosten door een meer duurzame oplossing (bijvoorbeeld als dekking van hogere kosten bij aanbestedingen door het gebruik van circulaire materialen en sloop) en voor de opbouw van kennis in de organisatie. We evalueren continu onze duurzame aanbestedingen, uitgaven en winst o.g.v. CO₂ en vermeden grondstoffen.

Met duurzaam inkopen dragen we actief bij aan onder andere global goal 11 'duurzame steden en gemeenschappen' door ruimte te geven aan duurzame initiatieven, het nastreven van reductie van uitstoot en afval en het verbreden van kansen op arbeid.

En aan global goal 12 'verantwoordelijke productie en consumptie'. Verder leveren we een bijdrage aan het behalen van de doelstellingen uit het Nationale klimaatakkoord 2030 en 2050.

Versterking capaciteit Bureau Regio Amersfoort

Binnen Nederland wordt steeds meer ingezet op regionale of bovenregionale samenwerking. En steeds vaker worden vraagstukken regionaal opgepakt, omdat de opgaven bovenlokaal zijn en/of om meer volume vragen (denk aan Ontwikkelbeeld en Woondeal). Stimulerings- en subsidietrajecten, nationaal en internationaal, vinden vaak alleen gehoor op ten minste regionale schaal. Om hier op een effectieve manier in te kunnen spelen en om de kansen voor de regio optimaal te benutten, is – naast een investering in de eigen organisatie (deze is al in de begroting verwerkt) - een substantiële versterking van de capaciteit van het Bureau Regio Amersfoort noodzakelijk.

Binnen de regio zijn hierover nadere afspraken gemaakt, zowel over de inhoud als het proces. Dit gemeenschappelijke voorstel betekent een hogere bijdrage voor onze gemeente aan de regio van € 115.000.

Voorstellen griffie/raad

Rekenkamercommissie toekomstbestendig

Voor de rekenkamercommissie wordt het steeds lastiger om goede onderzoeksbureaus te selecteren voor het uitvoeren van het feitelijke onderzoek door de rekenkamercommissie. Het huidige onderzoeksbudget van de rekenkamercommissie van € 30.000 is sinds de start van de rekenkamerfunctie in 2007 niet geïndexeerd. Tegenwoordig kost een gemiddeld onderzoek € 25.000. De rekenkamercommissie verzoekt daarom om het onderzoeksbudget van de rekenkamercommissie te verhogen naar € 50.000 en om dit budget jaarlijks te indexeren.

Dag van de Democratie

In 2023 voor het eerst georganiseerd, jaarlijkse dag waarin raad (en college) inzetten op benaderbaarheid, uitlegbaarheid (democratische uitgangspunten) en zichtbaarheid richting diverse doelgroepen. Insteek is het creëren van inspirerende ontmoetingen tussen gemeentebestuur en inwoners van Soest en Soesterberg en het vieren van de lokale democratie. Het is tevens een investering in onze lokale democratie en de toekomst ervan (door bijvoorbeeld bij basisscholen met leerlingen over democratie en burgerschap te spreken). Voor de scholen komt er een project dat gedurende het jaar loopt en niet alleen tijdens de Dag van de Democratie aan de orde is. Debatteren en uitleg over de (lokale) democratie komen dan onder meer aan bod.

Voor de organisatie en invulling van deze dag van de democratie vragen we een structureel budget van € 10.000.

Reünie gemeenteraad e.a.

Deze reünie wordt sinds 2004 een keer per vijf jaar georganiseerd en is voor huidige en voormalige raadsleden, fractieassistenten, wethouders, burgemeesters, gemeentesecretarissen en griffiers. Ter gelegenheid van 'Soest 975 jaar', vond in september 2004 de eerste reünie plaats van de gemeenteraad. Uitgenodigd waren alle nog in leven zijnde raadsleden, burgemeesters, gemeentesecretarissen (tot 2002), de griffier (vanaf 2002) en de fractieassistenten. De reünie bleek een groot succes met ongeveer 70 deelnemers. In 2009 is wederom een succesvolle en zeer gewaarde reünie georganiseerd. Voor de organisatie in 2024 vragen we een budget van € 7.500.

Adviesrecht Omgevingswet

Tenslotte voorzien we kosten voor de invulling van het adviesrecht voor de gemeenteraad in het kader van de Omgevingswet. De omvang van deze kosten kunnen we nu echter nog niet voorzien: veel is nog onbekend en we hebben geen ervaring met het aantal aanvragen dat de gemeente jaarlijks zal ontvangen en waar het adviesrecht van de raad op van toepassing is.

Met wie werken we samen?

We werken met zes Utrechtse gemeenten samen in de Regio Amersfoort. Op onderdelen participeren ook de Gelderse gemeenten Barneveld en Nijkerk.

Belangrijke partners in het kader van het deelprogramma Bestuur zijn daarnaast de VNG en de M50, een samenwerkingsverband van (inmiddels) meer dan 50 middelgrote gemeenten. De

M50 profileert zich steeds meer als belangenbehartiger van de belangen van middelgrote gemeenten, zowel binnen de VNG als daarbuiten.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening	Begroting				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur	L	4.499	7.630	2.995	2.985	3.025	2.985
	B	3.199	4.775	0	0	0	0
Resultaat		1.300	2.855	2.995	2.985	3.025	2.985

Afwijkingen t.o.v. 2023:						
Lasten			4.635	4.645	4.605	4.645
Baten			-4.775	-4.775	-4.775	-4.775
Resultaat			-140	-130	-170	-130

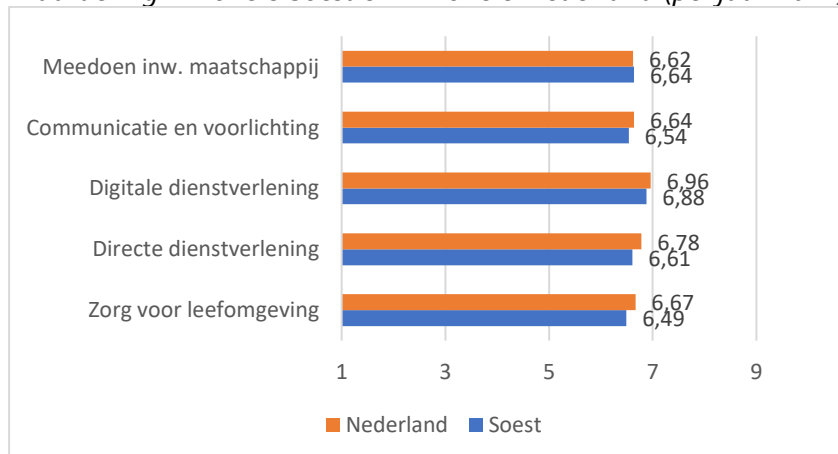
De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- In 2023 zijn middelen voor de beschikbaar gesteld door het Rijk voor de extra lasten als gevolg van de komst van de Oekraïners (€ 4,8 mln incidenteel en budgettair neutraal).
- Structurele lasten (€ 115.000) zijn opgenomen voor de versterking capaciteit Bureau Regio Amersfoort
- Vanuit de raad is een hoger structureel budget voor onderzoeken vanuit de rekenkamer opgenomen (€ 20.000), voor de dag van de democratie is € 10.000 opgenomen en een incidenteel budget is gereserveerd voor een reünie voor raadsleden (€ 7.500).

Indicatoren

Streefwaarden burgerpeiling 2024: waardering minimaal gelijk aan die van 2021.

Waardering inwoners Soest en inwoners Nederland (peiljaar 2021)

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Beleidskaders

- [Visie op samenwerking](#), raad 25 april 2013
- [Grip op samenwerking](#), rapport rekenkamercommissie, raad 22 december 2016

Deelprogramma 1.2 Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

We streven naar een klantgerichte, efficiënte (digitale) dienstverlening en een professionele afhandeling van aanvragen. Dit doen we op basis van onze visie op dienstverlening waarin vertrouwen centraal staat. Om dat vertrouwen te krijgen moeten we betrokken, transparant en beschikbaar zijn.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan volgende duurzame ontwikkelingsdoel:

Het ontwikkelingsdoel 16 - vrede, justitie en sterke publieke diensten – willen we bereiken door:

- te zorgen voor publieke toegang tot informatie
- het beschermen van fundamentele vrijheden, volgens de nationale wetgeving en internationale overeenkomsten.

Dit doen we onder andere door:

- te zorgen voor goed toegankelijke stemlokalen;
- de digitale toegang tot informatie te verbeteren en te zorgen dat iedereen mee kan doen in digitale samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

Eerstelijns dienstverlening

Het Telefonisch Informatiepunt (TIP) is er voor het afhandelen van vragen van inwoners en ondernemers over producten en diensten. Het TIP handelt zoveel mogelijk de vragen zelfstandig af. Is dit niet mogelijk, dan wordt de vraag doorgezet naar de vakspecialist (tweede lijn dienstverlening).

Het digitale kanaal is niet meer weg te denken in onze gemeente. We werken eraan om de website en e-formulieren zo toegankelijk mogelijk te maken voor iedereen. Naast het digitale kanaal, stellen inwoners schriftelijk, telefonisch en aan de balie vragen over onze producten en diensten. Op afspraak kunnen inwoners voor een product of dienst op het gemeentehuis terecht. Zo blijft persoonlijk contact met inwoners mogelijk, indien dit gewenst is. Bijvoorbeeld bij complexe aanvragen en voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Voor alle kanalen blijven we scherp op een hoog niveau van dienstverlening.

Tweedelijns dienstverlening

Niet alle vragen kunnen (direct) in de eerste lijn worden beantwoord. In de hele organisatie hebben onze medewerkers contact met inwoners en ondernemers.

Uit onderzoek (nulmeting) is gebleken dat de telefonische bereikbaarheid in de tweede lijn onvoldoende is. Dit onderzoek heeft op twee onderdelen knelpunten aangetoond, namelijk: de directe bereikbaarheid van de vakspecialist en het binnen twee werkdagen terugbellen van de inwoner of ondernemer. Dit willen wij verbeteren. Daarom hebben we in 2023 een dashboard

gemaakt dat ons helpt met het inzichtelijk maken van de directe bereikbaarheid van de vakspecialist en de afhandeling van terugbelverzoeken. Daarnaast hebben wij een dashboard gemaakt voor het inzichtelijk maken van de reactietermijn op geregistreerde zaken in het zaakstelsel, zoals binnenkomende brieven. Deze dashboards maken het mogelijk om te sturen op het aantal terugbelverzoeken en de afhandeling van zaken, waarbij knelpunten worden aangepakt. Dit is een continu verbeterproces.

In 2024 gaan we aan de slag met een programma om onze dienstverlening te verbeteren. We doen dit langs 3 lijnen:

1. De telefonische bereikbaarheid. De in 2023 ingezette lijn, zoals hiervoor toegelicht, wordt gecontinueerd. In 2024 gaan we opnieuw de bereikbaarheid meten.
2. Toegankelijkheid en leesbaarheid van de website, formulieren en brieven. We werken eraan om in een begrijpelijk, eenvoudig taalniveau te communiceren. We sluiten aan bij de 'direct duidelijk deal' (een intentieverklaring dat we gaan werken aan begrijpelijke communicatie) en alle medewerkers volgen een (herhaal)cursus helder taalgebruik. Naast dat dit de beleving van de dienstverlening positief beïnvloedt voor inwoners en ondernemers, leidt dit ook tot een afname van (telefonische) vragen.
3. Werken volgens servicenormen. We streven ernaar zaken zo snel mogelijk te behandelen. Als er meer tijd nodig is, houden wij de inwoner of ondernemer op de hoogte en geven we procesinformatie. Hiervoor gaan we meten of we de afgesproken afhandeltijd halen. Via onder andere mijn.soest.nl geven we de inwoners inzicht in de afhandeling van hun zaak. En we kijken continu naar verbetermogelijkheden in de processen.

Webtoegankelijkheidsonderzoek

Door aangescherpte wettelijke eisen moet er voor de websites, die onder onze verantwoordelijkheid vallen, eens per drie jaar een webtoegankelijkheidsonderzoek plaatsvinden. Omdat we dit voor verschillende websites moeten doen, betekent dit dat we vanaf 2024 ieder jaar een onderzoek gaan uitvoeren.

Verkiezingen

In 2024 staat de verkiezing voor het Europees Parlement op de planning. Dit vraagt om een goede organisatie en planning. Nieuwe regelgeving zorgt er voor dat meer inzet nodig is.

Met wie werken we samen?

Geen georganiseerde samenwerkingen binnen dit deelprogramma.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Dienstverlening	L	1.682	1.603	2.491	2.351	2.491	2.491
	B	687	424	844	844	844	844
Resultaat		995	1.178	1.647	1.507	1.647	1.647

Afwijkingen t.o.v. 2023:							
	Lasten			-889	-749	-889	-889
	Baten			420	420	420	420
	Resultaat			-469	-329	-469	-469

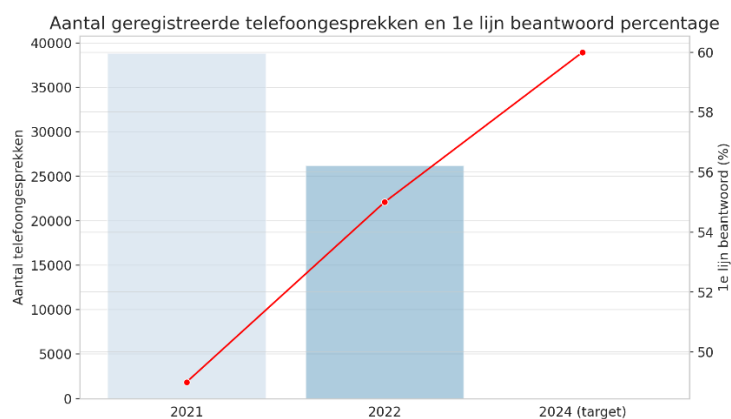
De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Hogere toerekening loonkosten (€ 0,6 mln) aan dit deelprogramma als gevolg van hogere aantallen reisdocumenten en bezetting eerstelijns dienstverlening.
- Extra inkomsten reisdocumenten (€ 0,4 mln). In 2024 is het vijf jaar geleden dat de geldigheid van reisdocumenten is gewijzigd in 10 jaar. Hierdoor neemt vanaf 2024 het aantal af te geven reisdocumenten toe. Ook zal een extra afdracht aan het Rijk (€ 0,2 mln) moeten plaatsvinden.

Indicatoren

Bij het deelprogramma Bestuur is de waardering van inwoners al gemeld. Hierin is ook de waardering voor de digitale en directe dienstverlening opgenomen. Onderstaande indicatoren gaan over de telefonische bereikbaarheid en aantal bezoekers.

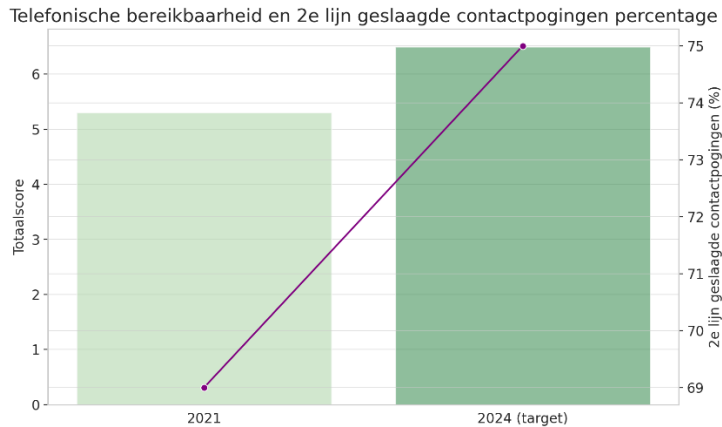
1. (Afhandeling) telefoongesprekken

Bron: Dashboard TIP

In 2022 waren er ruim 22.000 binnenkomende telefoongesprekken. Dit aantal was fors lager dan in 2021, vanwege corona. Van deze telefoongesprekken is in 2022 55% door de 1e lijn (TIP) direct afgehandeld. Voor 2024 streven we ernaar 60% van alle binnenkomende telefoongesprekken direct af te handelen (zie de rode lijn).

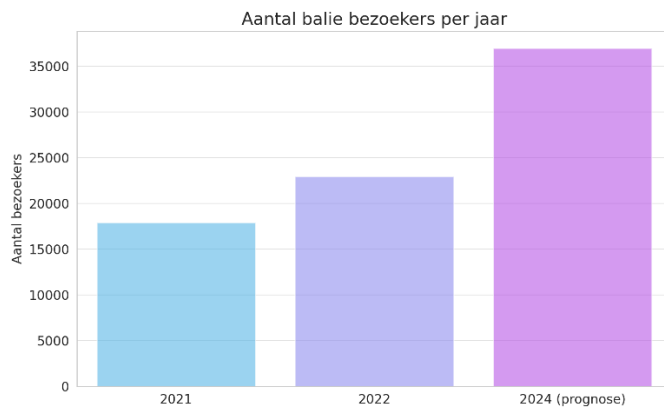
2. Telefonische bereikbaarheid in de 2^e lijn

Bron: rapport onderzoeksbureau Telan

In 2021 hebben wij een onderzoek uitgevoerd naar de telefonische bereikbaarheid. Dit onderzoek is een nulmeting en is opgebouwd uit meerdere indicatoren (o.a. bereikbaarheid 1e lijn en bereikbaarheid 2e lijn). De score in 2021 van dit onderzoek was een 5,3. In 2024 laten we dit onderzoek opnieuw uitvoeren. Het streven is om de totaalscore te verhogen naar een 6,5.

Onderdeel van de telefonische bereikbaarheid is (naast de directe beantwoording door de 1^e lijn) de bereikbaarheid van de 2e lijn. Het aantal geslaagde contactpogingen in de 2e lijn is 69%. Het doel is om dit percentage in 2024 te verhogen naar 75%.

Bron: Klantvolgsysteem Timeblockr

In 2024 is het vijf jaar geleden dat de geldigheid van reisdocumenten is gewijzigd in 10 jaar. Dit betekent dat het aantal aanvragen voor nieuwe reisdocumenten toe gaat nemen. Waardoor het aantal bezoekers aan de balie fors stijgt, zoals uit bovenstaande figuur blijkt.

Beleidskaders

Binnen dit deelprogramma is dit niet van toepassing.

Deelprogramma 1.3 Veiligheid

Wat willen we bereiken?

- We grijpen snel en op maat in op alle vormen van criminaliteit.
- We dringen allerlei vormen van overlast terug en pakken radicalisering aan.
- We ontwikkelen ons veiligheidsbeleid door en komen met passende interventies.

Wat gaan we hiervoor doen?

We realiseren deze doelstellingen door het uitvoeren van taken en besteding van het budget in het deelprogramma Veiligheid:

- We werken aan het bestrijden van ondermijning
- We werken aan het vergroten van zorg en veiligheid
- We werken aan het verminderen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit
- We werken aan het verminderen van cybercriminaliteit
- We werken aan het verminderen van woonoverlast
- Wij werken aan het verbeteren van de crisisorganisatie

De rode draad bij deze doelstellingen is dat wij inzetten op het verbeteren van de informatiepositie en in- en externe samenwerking.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 8 - eerlijk werk en economische groei- willen we bereiken door:

De aanpak van ondermijnende criminaliteit, die zorgt voor een ongelijk speelveld tussen bonafide en malafide ondernemers.

Het ontwikkelingsdoel 15 - leven op het land - willen we bereiken door:

Het uitbreiden van de BOA Domein II-capaciteit. Voor een nadere onderbouwing daarvan verwijzen wij naar paragraaf 2.5, Natuur en landschap.

Het ontwikkelingsdoel 16 - vrede, justitie en sterke publiek diensten - willen

we bereiken door: Met name door de aanpak van ondermijnende criminaliteit en cybercriminaliteit en tevens door de uitvoering van andere taken binnen dit deelprogramma.

Wat gaan we ervoor doen?

Het geactualiseerd Integraal VeiligheidsPlan (IVP) is eind september aan de raad aangeboden. We gaan de komende jaren aan de slag met de uitvoering van dit IVP. Hieronder nemen we alvast een voorschot op de onderwerpen en doelstellingen die in dit IVP aan bod komen. Naast het IVP is het Beleid Mensenhandel een belangrijk richtsnoer voor de komende periode.

Ondermijning

We verbeteren onze informatiepositie op het gebied van ondermijnende criminaliteit. Dat doen we door het creëren van bewustzijn, leren herkennen van signalen en het vergroten van de meldingsbereidheid van inwoners met communicatiecampagnes. Daarnaast vergroten we onze zichtbaarheid. De boa's zullen het ondermijningsbeeld in Soest in beeld brengen en blijven monitoren. Dit doen we onder andere door het opvoeren van het aantal (integrale) controles. Ook intensiveren we onze contacten met belangrijke spelers zoals, woningcorporaties, ondernemers, bedrijvenverenigingen en pandeigenaren. Als ondermijnende activiteiten worden geconstateerd leggen we bestuurlijke maatregelen op en worden juridische trajecten doorlopen. Daarnaast wordt blijvend ingezet op de preventieve aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Verder richten wij ons op de aanpak van mensenhandel. Deze vorm van ondermijnende criminaliteit speelt zich naar zijn aard in het verborgene af. Zowel dader als slachtoffer proberen mensenhandel situaties namelijk vaak onzichtbaar te houden voor de buitenwereld. Ook hier zetten wij in op het vergroten van de meldingsbereidheid van eigen medewerkers, professionals en inwoners. Daarnaast gaan wij als gemeente actief op zoek naar signalen, bijvoorbeeld van illegale prostitutie. Het signaleren en bestrijden van uitbuiting en mensenhandel is grotendeels belegd bij de boa's. Zowel de boa's die in het binnenstedelijk gebied werken, als die in het buitengebied werken, houden zich bezig met preventie en controles op ondermijning.

Omdat deze werkzaamheden boven op de bestaande werkzaamheden komen, is er uitbreiding nodig van het huidige boa team. Om dit werk goed te kunnen uitvoeren, is er ook uitbreiding nodig van de ondersteunende middelen om het werk goed te kunnen vastleggen. Als controles op ondermijning structureel worden uitgevoerd, komt er veel meer werk voor de handhavingsjuristen. Als er meer toezichthouders/boa's buiten op straat lopen, worden er meer overtredingen geconstateerd. Om dan serieus door te pakken komt er ook meer werk naar binnen dat moet worden opgepakt. Er is voor de gevraagde uitbreiding beperkt ruimte in de bestaande middelen. Vandaar dat hiervoor extra budget nodig is.

De totale incidentele kosten voor de uitbreiding van het handhavingsteam zijn in 2024 €145.000. Voor 2025 en verder wordt deze uitbreiding meegenomen in de integrale afweging. In het bedrag in 2024 zitten ook de kosten voor een extra domein II boa. Deze boa gaat zich naast bovengenoemde werkzaamheden bezighouden met het gastheerschap en toezicht in het buitengebied. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar paragraaf 2.5, Natuur en landschap.

Zorg en Veiligheid

Met nieuwe 'AVG-proof'-convenanten voorzien we de verschillende overleggen met ketenpartners van een goede basis om gegevensdeling te bevorderen. Daarnaast blijven we zowel de interne als externe samenwerking intensiveren en professionaliseren.

Jeugdoverlast en -criminaliteit

Jongeren hebben hun eigen plek in de samenleving. Zij moeten elkaar (ook in de openbare ruimte) kunnen ontmoeten. Dit mag niet tot onevenredige overlast van de omgeving leiden. Bij

de aanpak van situaties waarin overlast wordt ervaren, zetten wij vooral in op onderling gesprek en erkenning van elkaars belangen. Bij ernstige situaties richten wij ons direct op het normaliseren van de situatie.

Met betrekking tot jeugdcriminaliteit zetten wij in op de zogenaamde 'jonge aanwas'. We willen meer zicht krijgen op criminaliteit onder jongeren. Dit doen wij in eerste instantie door uitvraag bij interne afdelingen en externe ketenpartners als de politie, scholen en jongerenwerk. Als deze uitvraag daartoe aanleiding geeft, overwegen wij een externe partij een onderzoek onder de jongeren zelf uit te voeren.

Cybercriminaliteit

Uit de halfjaarlijkse criminaliteitscijfers blijkt dat digitale criminaliteit steeds verder oprukt in de samenleving. Daarom gaan we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties meer bewust maken van de noodzaak van digitale veiligheid. Naast de inzet op jeugd via projecten als Hackshield, organiseren we ook bijeenkomsten voor specifieke doelgroepen als ondernemers en ouderen.

Woonoverlast

Woonoverlast pakken we met verschillende ketenpartners aan. In 2024 zetten we ketenpartners, zoals woningcorporaties en buurtbemiddeling (Welzin) steviger in hun rol. Daar waar nodig zetten we bestuursrechtelijke bevoegdheden uit de Wet Woonoverlast in. Dergelijke bevoegdheden zijn altijd een 'ultimum remedium'; een laatste redmiddel.

Crisisorganisatie

In 2024 bereiden we de crisisorganisatie nog verder voor op een eventuele crisis. Dit doen we door oefeningen, cursussen en heldere afspraken.

De begroting van de VRU kent een eigen P&C-cyclus en wordt op een ander moment separaat aan de gemeenteraad aangeboden.

Met wie werken we samen?

Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, RIEC, VRU, provincie, omliggende gemeenten, jongerenwerk, Veilig Thuis, CTER, reclassering, Ministerie van Justitie en Veiligheid, Koninklijke Horeca Nederland, bedrijvenverenigingen, Bureau Regionale Veiligheidsstrategie.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Veiligheid	L	4.044	4.704	5.449	4.873	4.913	4.977
	B	148	16	17	17	17	17
Resultaat		3.896	4.688	5.432	4.857	4.897	4.960
Afwijkingen t.o.v. 2023:							
	Lasten			-745	-169	-209	-273
	Baten			0	0	0	0
	Resultaat			-744	-169	-209	-272

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- In 2024 is voor extra capaciteit tegen ondermijning € 145.000 gereserveerd.
- De hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht bedraagt € 126.000.
- De hogere onderhoudskosten aan de brandweerkazernes ad € 292.000 zijn budgettair neutraal in deze meerjarenbegroting opgenomen. De reserve onderhoud gebouwen draagt via de reservering opgenomen bij de Dekkingsmiddelen voor eenzelfde bedrag hieraan bij.

Indicatoren

Veiligheid laat zich niet goed vangen in concrete indicatoren. In onderstaande tabel zijn ter indicatie de criminaliteitscijfers van 2022 opgenomen. Omdat de invloed van de gemeente op gepleegde criminaliteit niet groot is, sturen we niet op concrete streefgetallen. Wel zijn deze cijfers mede bepalend voor de prioriteit die wij geven aan het voorkomen bepaalde vormen van criminaliteit.

	januari t m d e c e m b e r				ontwikkeling 2022 t.o.v. 2021	
	2019	2020	2021	2022	gemeente	Midden Nederland
criminaliteit totaal	1523	1638	1420	1459	+ 3%	+ 3%
Misdrijven met grote impact						
woninginbraken totaal	97	56	51	108	+ 112%	+ 4%
...waarvan geslaagd	68	38	37	70	+ 89%	+ 6%
...waarvan pogingen	29	18	14	38	+ 171%	- 2%
geweld: totaal	162	136	105	102	- 3%	+ 4%
...waarvan zeden	15	9	10	11	+ 10%	+ 5%
...waarvan straatroof	2	6	0	0	- 100%	+ 12%
...waarvan overval	2	3	1	0	- 100%	+ 28%
...waarvan openlijk geweld	5	7	10	4	- 60%	+ 23%
...waarvan bedreiging	52	54	28	39	+ 39%	- 11%
...waarvan mishandeling	78	56	53	44	- 17%	+ 13%
...waarvan overig	8	1	3	4	+ 33%	+ 27%
huise lijk geweld	49	35	19	20	+ 5%	+ 0%
Veel voorkomende criminaliteit						
autokraken	138	112	88	86	- 2%	- 10%
brom-, snor-, fietsdiefstal	118	173	135	153	+ 13%	+ 19%
vernielingen	177	175	133	132	- 1%	- 7%
zakkenrollen	7	1	6	2	- 67%	+ 66%
inbraak/diefstal bedrijven instelling	38	17	14	24	+ 71%	- 0%
winkeliefstal	49	83	39	36	- 8%	+ 40%
Overig						
fraude totaal	235	345	305	290	- 5%	- 28%
...wv: gedigitaliseerde criminaliteit	231	343	301	289	- 4%	- 28%
wapenhandelen/of bezit	5	8	6	7	+ 17%	+ 13%
drugshandel,-vervaardiging,-bezit	9	19	14	13	- 7%	- 3%
meldingen jongere overlast	310	586	601	389	- 35%	- 32%
overlast pers. met verward gedrag	206	182	234	256	+ 9%	+ 3%
ongevallen op de weg	307	272	305	338	+ 11%	+ 9%

Beleidskaders

- Beleidsregels Bibob 2021 <http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR660712>
- Beleidsregels 13b Opiumwet 2018 <http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR618586>
- Beleidsregels sluiting voor publiek openstaande gebouwen 2018 (<http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR610835>)
- Beleidsregels aanpak Wet Woonoverlast 2023 (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2023-138501.html>)
- Beleidsnota mensenhandel 2023 (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2023-126716.html>)

Deelprogramma 1.4 Accommodaties en eigendommen

Als gemeente Soest hebben we verschillende panden in ons eigendom.

De belangrijkste opgave hierbij is verbetering en optimalisatie van ons vastgoedbeheer.

De Wet Markt en Overheid verplicht de gemeente in principe om alle kosten die zij maakt voor een dienst door te berekenen in de prijs.

Daarnaast is de gemeente vanuit de zorgplicht voor onderwijshuisvesting ook verantwoordelijk voor het bieden van ruimte voor bewegingsonderwijs.

Wat willen we bereiken?

- Vastgoed portefeuille die aansluit bij de behoeften van de samenleving en maatschappelijke functies, zowel in kwantiteit als kwaliteit.
- Efficiënter beheer van ons maatschappelijk vastgoed;
- Clustering van maatschappelijke voorzieningen (kunst, cultuur, welzijn en binnensport);
- Een evenwichtige voorzieningen niveau van het maatschappelijk vastgoed;
- Een integrale aanpak voor de invulling van onderwijshuisvesting met goede spreiding van toekomstbestendige duurzame schoolgebouwen;
- Herijking van het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP);
- Een concreet uitvoeringsprogramma voor de eerste termijn van het IHP;
- Versnellen verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 4 – kwaliteitsonderwijs – willen we bereiken door:

- het realiseren van gezonde toekomstbestendige onderwijsgebouwen.

Het ontwikkelingsdoel 7 – betaalbare en duurzame energie – willen we bereiken door:

- een duurzaam ontwerp en beheer van het maatschappelijk vastgoed.

Het ontwikkelingsdoel 11 – duurzame steden en gemeenschappen – willen we bereiken door:

- een goede spreiding van onze scholen;
- het bevorderen de leefbaarheid van de wijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Integraal Accommodatiebeleid (IAB)

We geven uitvoering aan het IAB. Dit beleid zet sterk in op samenwerking met het onderwijsveld, gebouweigenaren, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Vanuit het IAB stimuleren en faciliteren we meervoudig gebruik van de eigen accommodaties en onderwijsgebouwen (dubbelgebruik van bijvoorbeeld schoollokalen na schooltijd), maar ook het multifunctioneel gebruik van ruimten door meerdere gebruikers onder één dak.

Sociaal-cultureel centrum Soesterberg

In 2023 is gestart met de voorbereiding van het ontwerp ten behoeve van de afbouw en inrichting van de plint aan het Den Berghplein. Hiervoor heeft de gemeente reeds krediet beschikbaar gesteld. Naar verwachting zal het sociaal cultureel centrum in 2024 de deuren openen.

Huisvestingsvraag maatschappelijke instellingen

We zien een groeiende vraag van maatschappelijke instellingen naar geschikte huisvesting in Soest. In 2023 brengen we deze vraag nader in beeld, evenals mogelijke oplossingsrichtingen, zodat we in 2024 een uitvoeringsprogramma kunnen opstellen.

Huisvesting consultatiebureau GGD

De afgelopen periode hebben we samen met de GGD gezocht naar een geschikte locatie voor de huisvesting van het consultatiebureau in Soest. Dit vanwege herontwikkeling van de locatie waar ze momenteel zijn gehuisvest. Inmiddels zijn we in gesprek met een ontwikkelaar voor mogelijk de nieuwe locatie.

Herijken Integraal Huisvestingsplan (IHP)

We gaan het IHP herijken. De actualisatie van het huidige IHP is gezien de vele ontwikkelingen van de afgelopen jaren en de nieuwe inzichten op verschillende onderwerpen noodzakelijk. Door kritisch te kijken naar de gestelde eisen en ambities in het voorgaande traject en hierop voort te bouwen wenst gemeente Soest een toekomstbestendig scholenlandschap te realiseren. Door aanvullend een uitvoeringsprogramma op te stellen ten behoeve van de eerste termijn van het IHP willen we ook de uitvoerbaarheid en voortgang van dit plan borgen.

De doelstelling van de opgave is tweeledig:

1. Het actualiseren (op onderdelen) van het huidige IHP om zo een scherper beeld te krijgen van de ontwikkelingen van het afgelopen jaar en de opgave waar de gemeente en de schoolbesturen gezamenlijk voor aan de lat staan (besluitvorming Q4 2023-Q1 2024);

2. Het opstellen van een concreet uitvoeringsprogramma (2024-2028) voor de eerste termijn t.b.v. het uitspreken van verwachtingen, het bieden van perspectief en het borgen van voortgang binnen de beoogde projecten (besluitvorming Q1 2024).

De scholen hieronder staan (vooralsnog) gepland in de begrotingsperiode 2024-2027.

Nieuwbouw Griffland College (vervangende nieuwbouw)

Vooruitlopend op de herijking van het IHP hebben we voor het Griffland College gewijzigde ruimtelijke uitgangspunten vastgesteld en extra (voorbereidings)krediet beschikbaar gesteld. Het schoolbestuur streeft ernaar eind 2023 het definitief ontwerp gereed te hebben. En in het eerste kwartaal van 2024 te starten met het vergunningstraject en een aannemer te selecteren. Zij hebben het voornemen om de eerste fase van de uitvoering in het derde kwartaal van 2024 te starten. De intentie is om de nieuwbouw op de huidige locatie te realiseren en deels op het naastgelegen perceel. Het schoolbestuur streeft naar oplevering in 2026.

De 2^e van der Huchtschool

Het schoolbestuur is in 2023 gestart met de voorbereidingen van nieuwbouw. De bedoeling is dat de school na de zomer 2025 wordt gehuisvest in tijdelijke huisvesting (voormalige Waterinkschool) en teruggaat naar de nieuwbouw voor het schooljaar 2026/2027. Het schoolbestuur heeft een voorbereidingskrediet aangevraagd. Dit wordt via een separaat raadsvoorstel voorgelegd aan de raad.

De Postiljon (vervangende nieuwbouw)

Voor de vervangende nieuwbouw is het perceel aan de Sterrenbergweg 44 gekocht. Afgelopen jaar is onderzocht of we een nieuwe Kindcentrum (school + kinderopvang conform ambitie IHP) realiseren. Momenteel zijn we bezig met het ontwikkelen van scenario's die deel uitmaken van de herijking IHP.

Assetmanagement

Om de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed te versnellen, willen we een assetmanager aanstellen. Door middel van assetmanagement kan er een betere balans gecreëerd worden in de doelmatigheid, prestaties, risico's en totale kosten en baten van onze kapitaalgoederen. De eerste jaren zal de focus voornamelijk op het maatschappelijk vastgoed gericht zijn (met name het versnellen van de verduurzaming van ons vastgoed en het opstellen van meerjarige beheer-, onderhouds- en exploitatieplannen). Maar daarna willen we een verbreding bewerkstelligen richting al onze kapitaalgoederen in de openbare ruimte, zodat assetmanagement organisatiebreed doorgevoerd wordt.

Daarnaast zal de assetmanager een plan opstellen met als doel sneller duurzaamheidsprojecten te realiseren (procesvoorstel en besluitvormingstraject). Op basis van deze routekaart willen we 32 gebouwen verduurzamen. Er zijn inmiddels drie gebouwen geselecteerd: het gebouw BEC/de Plantage, de Bunt en de brandweerkazerne Soest. In het plan wordt een voorstel gedaan voor de volgorde van gebouwen vanaf 4 t/m 32. Welke gebouwen staan er op nummer 4, 5 etc. en hoeveel hebben we nodig aan kredieten gebaseerd

op een concreter duurzaamheidspakket per gebouw dan is voorgesteld het rapport van BRINK (bijlage bij de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed).

Met wie werken we samen?

We werken binnen dit deelprogramma samen met gebruikers van accommodaties waaronder schoolbesturen.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Accommodaties en eigendommen	L	1.367	1.225	1.230	1.094	1.207	1.077
	B	663	598	625	625	625	625
Resultaat		704	626	605	469	583	452

Afwijkingen t.o.v. 2023:							
	Lasten			-5	131	17	148
	Baten			26	26	26	26
	Resultaat			22	157	44	174

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Extra capaciteit assetmanagement € 100.000.
- Onderhoudslasten gebouwen (afwijking t.o.v. 2023 is voordelig € 34.000) worden verrekend met de reserve, waardoor dit budgettair neutraal is voor deze begroting. De bijdrage uit de reserve wordt bij de algemene dekkingsmiddelen verantwoord.
- Lagere kapitaallasten ad € 40.000

Indicatoren

Als indicatie voor dit deelprogramma willen de ambitie aan CO2 reductie uitgedrukt in % nemen die we per gebouw inzichtelijk maken na uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen. Dit wordt verder uitgewerkt in het plan voor de versnelling van de verduurzaming van het gemeente vastgoed.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Integraal accommodatiebeleid (IAB)	Een visie op gemeentelijke accommodaties	Raad, 4 maart 2021
Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP)	Een integrale visie en plannen m.b.t. de huisvesting van het primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs in de gemeente voor de periode 2021-2035.	Raad, 4 maart 2021
Routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed	Deze routekaart maakt inzichtelijk wat de omvang van de verduurzaming van ons vastgoedportefeuille is op weg naar 2030 en 2050.	Raad, 2 december 2021

Programma 2 – Fysieke leefomgeving

Inhoud programma

Tot het programma fysieke leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:

- 2.1 Wonen
- 2.2 Klimaat
- 2.3 Economie
- 2.4 Mobiliteit en infrastructuur
- 2.5 Natuur en landschap

Binnen fysieke leefomgeving hebben we een aantal maatschappelijke opgaven die over alle deelprogramma's van het fysieke domein gaan en van invloed zijn op het bestuurlijk en sociaal domein:

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging

Het is definitief, per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet (Ow) in werking. Samen met de Ow treedt ook de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) in werking.

De afgelopen jaren hebben wij ons intensief voorbereid op de komst van de Ow en ook de laatste maanden tot 1 januari 2024 vragen, naast de vele ambities op andere vlakken, nog veel inzet om als organisatie zo goed mogelijk voorbereid te zijn op de inwerkingtreding. De grootste uitdaging ligt echter nog voor ons en start op 1 januari als we daadwerkelijk onder de nieuwe wet gaan werken. In de eerste periode komen we terecht in een overgangsfase, waarin bijvoorbeeld reeds opgestarte plan-, vergunnings- en handhavingprocedures nog onder de huidige wetgeving moeten worden afgerond, terwijl er parallel procedures gaan lopen die onder de nieuwe wetgeving vallen. Daarnaast vraagt een duurzame invoering van nieuwe samenwerkprocessen en cultuur (competenties en gedrag) onder de Ow om een tijdsinvestering van medewerkers en brengt daardoor frictiekosten met zich mee. Bovendien vormt het aanpassen van de huidige regelgeving naar het Omgevingsplan een enorme klus, die vooral bestaat uit het stapsgewijs omzetten van al onze bestemmingsregels uit de vigerende bestemmingsplannen naar een ander type regeling gericht op functies en activiteiten (1), het opnemen van alle ruimtelijk relevante regels uit onze verordeningen (2) en het beoordelen, aanpassen en herplaatsen van de ca. 600 Rijksregels (3). Naast het opnemen en aanpassen van al deze regels lopen herzieningen van het omgevingsplan ten behoeve van nieuwe ontwikkelingen ook gewoon door en moet de nieuwe omgevingsplanregeling beheerd worden, zodat de juiste informatie in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) beschikbaar en toegankelijk is. De wetgever geeft gemeenten dan ook niet voor niets tot 2032 de tijd om het Omgevingsplan op orde te krijgen. De implementatie loopt daarmee dus een behoorlijk aantal jaar door en vraagt extra inspanningen.

Door het voortdurende uitstel van de Ow zijn in de meerjarenbegroting alleen nog middelen voor 2024 (het eerste jaar na inwerkingtreding) gereserveerd. Het voor 2024 beschikbare budget (€ 85.000) is naar verwachting onvoldoende voor het hiervoor genoemde stapsgewijs opbouwen van ons 'Omgevingsplan conform Omgevingswet' en dient voor de eerste paar jaar

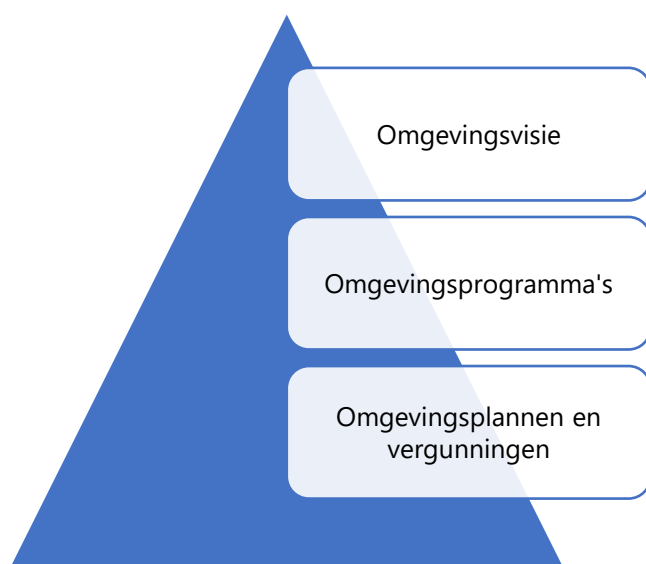
structureel verhoogd te worden. Voorstel is hiervoor (jaarlijks) een bedrag van minimaal €150.000 te reserveren. We verwachten dat de toegezegde middelen vanuit het Rijk voldoende zijn ter compensatie van onze uitgaven.

We verwachten ook financiële consequenties voortvloeiend uit de verplichting om de termijn voor vergunningverlening te versnellen van 26 naar 8 weken. Bovendien lopen we het risico van dwangsommen als de termijnen overschrijden. We zullen in 2024 daarom goed monitoren wat de financiële consequenties zijn. Op dit moment zijn die consequenties nog niet in te schatten en dus nog niet vertaald in de begroting.

De effecten van de nieuwe wetgeving op de legesheffing zijn zo goed mogelijk in beeld gebracht en de raad neemt voor 1 januari 2024 een besluit om deze wijzigingen te laten ingaan op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging. Na 1 januari 2024 blijkt uit de praktijk pas wat het effect is van de aanpassing van de leges op de kostendekkendheid. Wij monitoren deze effecten en bekijken in de loop van het jaar in hoeverre er richting 2025 en verder verdere bijstelling van leges nodig is. De brief die op 11 september jl. van het ministerie aan de Eerste Kamer is gestuurd, waarin een wijziging in de Wkb wordt aangekondigd heeft geen gevolgen op de legesheffing.

Van Omgevingsvisie naar programma's en omgevingsplan

In 2024 krijgt (onderstaande) beleidspyramide steeds meer vorm via het opstellen van verschillende omgevingsprogramma's met als effect de doorwerking hiervan in plannen en projecten. Door op deze wijze te werken wordt beter inzichtelijk hoe verschillende beleidstukken in alle deelprogramma's zich tot elkaar verhouden en bovendien draagt het bij aan 'de basis op orde'. Ook maakt het mogelijk om meer synergie aan te brengen, meer interdisciplinair te werken en uiteindelijk te komen tot snellere en betere besluiten. Dit proces bereiken we niet in 1 jaar, maar met de Omgevingswet kunnen we mooie stappen maken.

Omgevingsprogramma's

In 2023 en 2024 zijn we, als uitwerking van de Omgevingsvisie, aan de slag met zes omgevingsprogramma's voor de fysieke leefomgeving. Het gaat om de thema's Wonen,

Werken, Mobiliteit, Energie, Water en Groen. Dit zijn programma's voor de lange termijn, tot 2040. De verschillende programma's worden integraal en in samenhang vormgegeven. In de programma's gaan we in op de Global Goals, zoals we die ook hebben opgenomen in de Startnotities die in 2023 voor de Omgevingsprogramma's zijn opgesteld.

Voor de zomer van 2023 heeft de participatie voor die programma's plaatsgevonden en zijn de benodigde onderzoeken uitgevoerd (analysefase). De uitkomsten worden na de zomer gedeeld met de raad, waarna er in het najaar van 2023 zogenaamde 'waardenkaarten' aan de raad worden voorgelegd en de raad een besluit neemt over een afwegingskader (als aanvulling op de omgevingsvisie). Na deze tussenstap kan het college verder met het inhoud en vorm geven aan de omgevingsprogramma's. Hierop kunnen inwoners en bedrijven zienswijzen indienen. We vinden het belangrijk om op die manier nog opmerkingen en suggesties op te halen. Deze gebruiken we om een definitief omgevingsprogramma te maken. Besluitvorming hierover door college is voorzien in april 2024.

Deelprogramma 2.1 Wonen

Een dorps en groen Soest waar elke inwoner zich thuis voelt. We willen een gemeente zijn waar elke doelgroep passend en met plezier woont.

Wat willen we bereiken?

- Toevoegen van passende woningen voor elke doelgroep.
- Verbeteren van leefbaarheid en vitaliteit van onze wijken voor onze inwoners.
- Versterken van de ruimtelijke kwaliteit.

Global goals

De duurzame ontwikkelingsdoelen (global goals) zijn: Verminderen ongelijkheid, Duurzame steden en gemeenschappen en Partnerschap:

Het ontwikkelingsdoel 10 – ongelijkheid verminderen – willen we bereiken door:

- ons beleid te richten op een inclusieve samenleving;
- te zorgen voor gelijke kansen;
- het uitvoeren van een verantwoord migratiebeleid.

Het ontwikkelingsdoel 11- duurzame steden gemeenschappen – willen we bereiken door:

- Betaalbare woningen te realiseren;
- Doorstroming op de woningmarkt te bevorderen;
- Een gezonde en veilige leefomgeving te creëren.

Het ontwikkelingsdoel 17 – partnerschap- willen we bereiken door:

- Samen te werken met regionale en nationale partners;
- Stimuleren van een coöperatieve omgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Toevoegen van passende woningen voor elke doelgroep

Versnellen woningbouw

Onze focus ligt in de eerste plaats op de plannen van de woningcorporaties en vervolgens op grote bouwplannen met minimaal 12 woningen. Hiermee zorgen we dat de woningbouwproductie op peil blijft, er beweging op de woningmarkt komt en we invulling geven aan ambities rond betaalbaar wonen. We creëren ruimte voor positieve maatschappelijke neveneffecten van woningbouw, zoals meer ruimte voor klimaatadaptatie, duurzaam bouwen en zorgen dat Soest vitaal blijft. We zien dat een aantal grote projecten vertraging oplopen door bezwaar- en beroepsprocedures (bestemmingsplan, Wet natuurbescherming) en door de huidige omstandigheden van de woningmarkt waardoor de verwachting is dat in de periode 2023-2025 minder woningen worden gerealiseerd dan

gepland. Dit kunnen we deels compenseren door in te zetten op het versnellen van de plannen van de woningcorporaties die op een aantal locaties in zowel Soest als Soesterberg oude complexen willen slopen en daarvoor meer nieuwe woningen willen terugbouwen. We denken hiervoor structureel € 50.000 nodig te hebben.

Locaties tijdelijke woningen

Door zelf actief op zoek te gaan naar locaties voor tijdelijke woningen op korte termijn dragen wij bij aan het verminderen van de woningnood. Deze onderzoeksfase ronden we nog in 2023 af. Door op korte termijn tijdelijke woningen te realiseren, wordt de druk verlaagd en is er tijd om de komende jaren in te zetten op permanente betaalbare woningbouw. Per locatie onderzoeken we welke doelgroep voor deze locatie passend is.

Dalweg

In 2024 willen we de huidige sporthal Beukendal en het politiebureau slopen. Na de voorlopige gunning volgt in 2024 de uitwerking van het winnende concept naar een definitief stedenbouwkundig ontwerp om woningbouw mogelijk te maken. Het bestemmingsplan is vastgesteld en ligt voor behandeling bij Raad van State.

Soesterberg Noord

Voor kamer 2 en 3 is de gebiedsvisie vastgesteld. De volgende stap is het vaststellen van een ontwikkelstrategie; dit doen we nog in 2023. In 2024 richten we ons op de uitvoering van de gekozen strategie: eventuele aankoop grond, overleg met verschillende partijen en het opstellen van een grondexploitatie en/of anterieure overeenkomsten. Uit de eerste berekeningen blijkt een sluitende grondexploitatie niet realistisch. Zelfs als we ons beperken tot de ontwikkeling van kamer 2 moeten we rekening houden met een verliesgevende grondexploitatie. Om in kamer 2 (en 3) een versnelling te realiseren tot transformatie naar wonen zijn we onder meer afhankelijk van de opgave 'Gebiedssamenwerking, coördinatie en sturing Van A(mersfoort) tot Z(eist).

De Meent en omliggende gebiedsontwikkeling

Woonwagencentrum De Meent maken we brandveilig door bouwkundige maatregelen en of herinrichting. Samen met de bewoners komen we tot overeenstemming van de te verrichten werkzaamheden, herstructurering, eventuele benodigde extra aan te leggen standplaatsen, eventuele nieuwe woonunits, het sluiten van nieuwe huurovereenkomsten en de logistieke operatie met betrekking tot de (ver)plaatsing van de woonunits. Verschillende scenario's leggen we in 2024 voor aan de raad. Dit kan zijn binnen de locatie van het woonwagencentrum, maar ook eventuele uitbreiding waarvoor grond nodig is. Om dit te realiseren is een voorbereidend krediet van € 400.000 benodigd. Deze wordt gedekt uit de stelpost kapitaallasten De Meent.

Het in ontwikkeling laten brengen van aangrenzende gronden kan door middel van het indienen van een particulier initiatief, zodra het voldoet aan ons gemeentelijke beleid en de uitgangspunten van fysieke leefomgeving.

Omgevingsprogramma wonen

In het omgevingsprogramma wonen staat hoe we tot het wensbeeld uit de omgevingsvisie voor 2040 komen. Een belangrijk onderdeel van het omgevingsprogramma Wonen is het uitvoeringsprogramma Wonen met zorg. Wonen met zorg richt zich op twee doelgroepen: kwetsbare ouderen en Beschermd Thuis (jongeren die uitstromen uit jeugdzorg, mensen die uitstromen uit Maatschappelijke Opvang of Beschermd Wonen en mensen met een verstandelijke of fysieke beperking). In het najaar van 2023 stellen wij per doelgroep actielijnen op met concrete acties voor 2024.

Een ander onderdeel van het omgevingsprogramma Wonen is de participatie voor nieuwe locaties voor woningbouw voor de periode vanaf 2030. De locaties die voortkomen uit de participatie beoordelen wij aan de hand van de in het najaar van 2023 door de gemeenteraad nog vast te stellen afwegingskader voor de ruimtelijke opgave.

Betaalbaarheid

Om er voor te zorgen dat de woningmarkt voor iedereen bereikbaar blijft is het van belang focus te leggen op het bouwen van betaalbare woningen. Betaalbare woningen zijn sociale- en middenhuurwoningen en sociale koopwoningen tot 355.000 euro. Uit het in 2023 gehouden woningmarktonderzoek blijkt dat de behoefte aan betaalbare woningen onverminderd groot blijft, terwijl het aanbod in Soest hiervan zeer beperkt is. Door het vaststellen van de herziene doelgroepenverordening en het opzetten van een compensatiefonds voor sociale huurwoningen kunnen wij de bouw van betaalbare woningen afdwingen dan wel stimuleren.

Regie op de volkshuisvesting

Naar verwachting treedt per 1 januari 2024 het wetsontwerp "Wet inzake versterking regie volkshuisvesting" in werking. Deze wet geeft het Rijk, provincies en gemeenten de wettelijke instrumenten om samen regie te voeren op de volkshuisvesting. Wat de consequenties zijn voor de gemeente Soest van deze nieuwe wet, wordt in 2024 gedeeld met de gemeenteraad door een raadsvoorstel voor de vaststelling van de nieuwe huisvestingsverordening. In dit voorstel gaan we in op de instrumenten van het wetsvoorstel en de maatregelen die de gemeente Soest neemt.

Goed verhuurderschap

Per 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden.

Met deze wet wil de regering ongewenste verhuurpraktijken voorkomen en tegengaan en woningzoekenden, huurders en arbeidsmigranten beschermen. Om dat te bereiken richt de wet zich tot verhuurders van reguliere woonruimte, verhuurders van verblijfsruimte voor arbeidsmigranten en verhuurbemiddelaars.

Huisvesting van statushouders

De komst van asielzoekers naar Nederland fluctueert voortdurend. Zowel in aantallen, als in herkomstlanden. Asielzoekers die een status krijgen, moeten door gemeenten gehuisvest worden: de taakstelling huisvesting statushouders. Voor 2024 wordt een hogere taakstelling verwacht. De taakstelling voor het eerste halfjaar 2024 wordt rond 1 oktober 2023 bekend gemaakt. Naar verwachting is deze minimaal gelijk aan de taakstelling 2023 en zou daarmee

minimaal 148 personen per jaar bedragen. De gemeente Soest wil deze taakstelling realiseren in de reguliere woningvoorraad en onderzoekt daarnaast een aantal locaties voor tijdelijke woningen.

Prestatieafspraken

In het najaar van 2023 maken we prestatieafspraken met de woningcorporaties hun huurdersvertegenwoordigingen voor de periode 2024-2026. Er zijn zes thema's benoemd:

- Beschikbaarheid
- Betaalbaarheid
- Duurzaamheid
- Leefbaarheid
- Wonen met zorg
- Samenwerking

Per thema maken we meerjarige afspraken. Jaarlijks wordt een werkplan opgesteld en geëvalueerd en als nodig bijgesteld. Onder andere het omgevingsprogramma Wonen, het uitvoeringsprogramma Wonen met zorg en de Integrale visie op het Sociaal Domein vormen de basis voor de meerjarige prestatieafspraken.

Verbeteren van leefbaarheid en vitaliteit van onze wijken voor onze inwoners

Verkamering

Door intensieve kamerbewoning staat de leefbaarheid van met name de wijk Smitsveen onder druk. Voor verschillende vormen van overlast worden regelmatig klachten en handhavingsverzoeken ingediend. Deze kunnen nu niet kunnen worden opgepakt, omdat het bestemmingsplan deze vorm van bewoning niet verbiedt. Om deze problematiek op te lossen willen we een paraplu-bestemmingsplan opstellen en een risicoanalyse op nadeelcompensatie uitvoeren.

Dit laatste is nodig omdat door het vervallen van de mogelijkheid van kamerbewoning mogelijk sprake is van nadeelcompensatie voor woningeigenaren. Voor het opstellen van de risicoanalyse en een paraplu-bestemmingsplan is een budget van € 25.000 nodig.

Masterplan Soesterberg

Na het vaststellen van het Programma Masterplan Soesterberg in 2010, is in Soesterberg de leefbaarheid verbeterd door de realisatie van allerlei ontwikkelingen genoemd in het Masterplan. Echter, het Masterplan is nog niet af: in 2024 zijn we bezig met de verdere transformatie van Soesterberg Noord, Campus Noord, aanpassing van wegen en het versterken van de laanstructuur.

Gebiedssamenwerking, coördinatie en sturing Van A(mersfoort) tot Z(eist)

Op 31 maart 2023 hebben de regiopartijen en het ministerie van Defensie een Alliantieverklaring ondertekend waarin zij hebben afgesproken om – in lijn met de nieuwe omgevingswet - samen te werken aan de totstandkoming van een regionale samenwerking in het gebied tussen Amersfoort en Zeist rondom integrale ruimtelijke vraagstukken waar Defensie grote herstructureringsvraagstukken heeft lopen. Vanuit de gemeente is een

kwartiermaker inmiddels aan de slag. In de samenwerking met de andere overheden is momenteel een gebiedsmanager ingehuurd en is een bureau bezig een gebiedskompas op te stellen waarin de inhoudelijke opgaven in het gebied worden samengebracht.

In 2024 zetten we in op een samenwerkingsovereenkomst tussen alle partijen die de alliantieverklaring hebben ondertekend. De resultaten die we willen bereiken en de benodigde middelen, nemen we nu kwalitatief op in de begroting. Zodra we helder hebben wat de inhoud van de beoogde samenwerkingsovereenkomst is en daarmee de te behalen resultaten, kunnen we de middelen bepalen.

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:

De verbonden partijen zijn Regio Amersfoort en Hart van de Heuvelrug. Een beschrijving van die verbonden partijen is te lezen in paragraaf E: verbonden partijen.

Stakeholders:

- Woningcorporaties;
- Verschillende ontwikkelaars voor het realiseren van woningen;
- Particuliere initiatiefnemers voor het realiseren van woningen;
- Huurdersbelangenverenigingen.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening	Begroting				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wonen	L	7.906	9.513	15.073	9.682	9.437	9.437
	B	6.496	6.280	11.907	6.490	6.147	6.147
Resultaat		1.410	3.233	3.166	3.192	3.290	3.290
Afwijkingen t.o.v. 2023:							
	Lasten			-5.559	-169	76	76
	Baten			5.626	210	-133	-133
	Resultaat			67	41	-57	-57

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Voor versnelling woningbouw is door middel van een formatieve aanpassing (0,5 Fte) structureel € 50.000 gereserveerd.
- Voor het opstellen van de risicoanalyse en een paraplu-bestemmingsplan voor verkamering is een budget € 25.000 gereserveerd.
- De hogere lasten en baten zijn het gevolg van de mutaties in de bouwgrondexploitaties, deze mutaties zijn budgettair neutraal opgenomen.

Indicator

In de Omgevingsvisie staat aangegeven dat wij tussen de 125 en 200 woningen per jaar willen bijbouwen. In de periode 2020 t/m 2022 zijn gemiddeld 180 nieuwe woningen per jaar gerealiseerd, waarvan ca. 20% in de categorie sociale huur en koop, ca. 35% in de categorie middeldure huur en koop en ca. 45% in de categorie dure koop.

Omschrijving	bron	werkelijk			verwachting	
		2020	2021	2022	2023	2024
Nieuw gebouwde woningen Soesterberg	Basisregistratie adressen en gebouwen	150	113	48	100	150
Nieuw gebouwde woningen Soest	Basisregistratie adressen en gebouwen	63	83	78	25	50
Totaal nieuw gebouwde woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	213	196	126	125	200

Beleidskaders

Beleidskaders	Link naar beleid	Datum besluit
Nota Grondbeleid	Nota Grondbeleid	20 april 2023
Nota Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal	20 april 2023
Omgevingsvisie Soest en Soesterberg en Opdrachten voor omgevingsprogramma's	Omgevingsvisie Soest en Soesterberg en Opdrachten voor omgevingsprogramma's	21 december 2021
Leidraad fysieke leefomgeving	Leidraad fysieke leefomgeving	
Beleidsregels voor de toepassing van buitenplanse afwijkingen (kruimelgevallenbeleid)	Beleidsregels voor de toepassing van buitenplanse afwijkingen Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)	
Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040	Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040	14 oktober 2021
Beleidsregels Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	Beleidsregels Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	
Welstandsnota gemeente Soest 2014	Welstandsnota.pdf (ropubliceer.nl)	
Woondeal regio Amersfoort 2023		
Masterplan Wonen Soest	Masterplan Wonen Soest	19 mei 2020
Huisvestingsverordening gemeente Soest	Huisvestingsverordening gemeente Soest	4 maart 2021
Beleidsregels en nadere regels bij Huisvestingsverordening gemeente Soest 2021	Beleidsregels en nadere regels bij Huisvestingsverordening gemeente Soest 2021 Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)	College, 21 februari 2023
Doelgroepenverordening Soest	Doelgroepenverordening Soest	14 oktober 2021
Masterplan Soesterberg	Masterplan Soesterberg	4 oktober 2010
Gebiedsvisie Dalweg	Gebiedsvisie Dalweg	17 december 2020

Deelprogramma 2.2 Klimaat

Dit deelprogramma gaat over verschillende onderwerpen met elk een eigen focus. Maar die samen bijdragen aan een groenere, eerlijkere en betere wereld. De onderwerpen zijn klimaatadaptatie, grondstoffenbeleid, circulaire economie, milieu en energietransitie. 2030 is voor al deze onderwerpen een belangrijk streefjaar. Deze onderwerpen kan je dus niet los van elkaar zien en daarom werken we nauw samen. In dit hoofdstuk wordt deze ambitie uitgewerkt voor 2024.

Wat willen we bereiken?

In 2050 gebruiken we geen fossiele brandstoffen meer. We gaan over naar hernieuwbare elektriciteit en warmtebronnen. Dat betekent dat de energie duurzaam wordt opgewekt en de bron niet wordt uitgeput, zoals wind, zon en aardwarmte. Ook passen we onze leefomgeving aan op hetere zomers, te droge periodes en stevige piekbuien. We hebben geen afval meer en gebruiken dezelfde materialen telkens opnieuw. We werken hierin nauw samen met onze inwoners en ondernemers. En natuurlijk ook met andere overheden en andere belanghebbenden.

Energie

- Tegen 2050 is Soest bijna CO₂-neutraal en hebben we geen afval meer.
- Tegen 2030 hebben we al minstens 49% CO₂-reductie bereikt ten opzichte van 1990.

Grondstoffen & Circulaire economie

- In 2025 heeft elke inwoner maximaal 130 kilo restafval. De kwaliteit en hoeveelheid van de ingezamelde materialen is verbeterd.

Water, riolering en klimaatadaptatie

- Tegen 2040 houden we meer water vast in de Heuvelrug. De nieuwe (grond)waterpeilen zitten dichtbij het maximum.

Milieu

- We werken aan een gezond milieu en sluiten aan op nationale wet- en regelgeving.

Global Goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

In de toekomst hebben we voldoende en kwalitatief goed water voor iedereen doordat we nu werken aan een goed rioolstelsel en verbetering en bescherming van de waterkwaliteit.

Het is belangrijk dat de energietransitie inclusief is. En dat de verandering naar het nieuwe systeem niet leidt tot achteruitgang in welvaart van wie dan ook.

Het blijft fijn wonen in Soest doordat we onze leefomgeving aan passen op de gevolgen van de klimaatverandering (te nat, te heet, te droog).

Door in Soest te werken aan duurzaam gebruik van grondstoffen (en ze niet meer weg te gooien), werken we aan onze circulaire economie.

We werken voortdurend aan het besef dat we ook in Soest stappen tegen klimaatverandering kunnen zetten door middel van communicatie en educatie.

We versterken de ecosystemen in onze sloten en plassen door te werken aan de kwaliteit van het oppervlaktewater.

We werken aan het vergroten van het vertrouwen in het lokale bestuur door te zorgen voor duidelijkheid en transparante participatieprocessen.

Wat gaan we ervoor doen?

De concrete acties voor de onderwerpen energietransitie, circulaire economie, grondstoffenbeleid, water & klimaatadaptatie en milieu zijn hieronder uitgewerkt.

Energietransitie

We focussen ook in 2024 op energiebesparing, toegang tot energie en verduurzaming van energieopwekking. Dit is de kern van het bestaande energieprogramma, die in 2019 is vastgesteld.

We gaan het programma actualiseren zodat we goed aan de slag kunnen met nieuwe ontwikkelingen. Denk aan netcongestie, RES 1.0 en 2.0, de energiecrisis, aangescherpte klimaatdoelen van Europa en Den Haag, en de lessen die we al hebben geleerd de afgelopen jaren. Het nieuwe programma gaat over die activiteiten en doelen waar we als gemeente de meeste waarde toevoegen om de energietransitie in Soest te realiseren. Bijvoorbeeld hoe we de energietransitie kunnen versnellen door inwoners te helpen die in actie (willen) komen. Dit vraagt om intensievere samenwerking, waarbij we partner zijn van onze inwoners en ondernemers. We gaan ook meer samenwerken in de regio. We willen zo goed mogelijk gebruik maken van hun kennis, mensen en middelen. Daarnaast werken we aan beter integraal beleid zodat al onze inspanningen bijdragen aan verminderen van CO2. Dit is immers niet voorbehouden aan alleen het energieprogramma.

We zoeken naar manieren om onze aanpak uit te breiden en te versnellen. Dit leidt onder meer tot nieuwe projecten met nieuwe doelen en indicatoren. We weten nog niet welk budget we nodig hebben voor het nieuwe programma.

We hebben in 2023 een uitkering van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de klimaatopgave. Dit ontvangen we ook voor 2024 en 2025. We verwachten dat voor uitvoering van het nieuwe programma meer budget en meer formatie nodig is. Dit brengen we in beeld voor het nieuwe programma. We verwachten deze het eerste kwartaal van 2024 klaar te hebben. Voor 2024 gaan we daarom nu uit van de meerjarenbegroting 2021-2025, waarin € 363.000 is opgenomen als budget voor de uitvoering van acties in 2024.

In 2024 gaan we door met de projecten van het bestaande programma. Dit is tegelijkertijd ook de voorbereiding van de nieuwe projecten. Na vaststelling van het nieuwe programma, starten we met nieuwe projecten. Deze zijn langlopend van aard en worden hieronder beschreven. In het programma wordt per jaar uitgewerkt wat de precieze acties zijn.

Concrete acties met kostenindicatie

- Energiebesparing voor sociale minima (2024-2027): We gaan door waar we mee zijn begonnen in 2022. Inwoners die de eenmalige energietoeslag hebben ontvangen bieden we kleine energiebesparende maatregelen. Het Rijk biedt tot en met 2025 steun hiervoor (spuk aanpak energiearmoede). Een nieuw project isolatievouchers Soest (USET subsidie van de provincie Utrecht) helpt de woningeigenaren met een grondgebonden woning binnen deze doelgroep (energietoeslag) met gratis spouwmuur- of bodem/vloerisolatie. Dit geldt voor 150 huishoudens in Soest. De lessen van het succesvolle project Energie in Smitsveen passen we inmiddels toe in de wijk de Eng en in 2024 gaan we ook in Soesterberg (de Kom) starten. Het gaat verder onder de noemer (Sociale) Energie in wijken. Voor het project is een projectondersteuner en een sociaal makelaar nodig. (kosten structureel: € 45.000).

Circulaire economie

In Nederland hebben we afgesproken dat we in 2050 geen afval meer hebben. Alles wat we gebruiken, gebruiken we opnieuw. Onze samenleving is dan circulair.

Dit vormt een enorme uitdaging voor onze gemeentelijke organisatie. Hoe worden we zelf circulair? En wat doen we met en voor onze inwoners en ondernemers? We focussen op (1)

grondstoffenbeleid, (2) het benutten van onze inkoopkracht (duurzaam inkopen) en (3) het ontwikkelen en aanmoedigen van al onze medewerkers.

De laatste twee punten werken we uit in het nieuwe energieprogramma. Voor de energietransitie zijn we hier ook mee aan de slag. Wat we al hebben geleerd door onze ervaringen met het Goede Voorbeeld, MVOI (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Inkopen) en de circulaire 0-meting, nemen we hierin mee. Naar verwachting wordt in 2024 duidelijk wat er nodig is om de circulaire economie in Soest verder te ontwikkelen.

Grondstoffenbeleid

In de circulaire economie bestaat geen afval en gebruiken we alles opnieuw. We kunnen niet doorgaan zoals we nu doen. Het bestaande grondstoffenbeleid is tot en met 2023. Dat evalueren we aan het begin van 2024. Daarna maken we een nieuwe aanpak. Het verbeteren van afvalscheiding blijft daarin heel belangrijk. Zo kunnen we het beter opnieuw gebruiken en is er steeds minder afval. Verder willen we de trend van bijplaatsen en dumpen van afval doorbreken. Nieuwe wetgeving en strengere controles op de kwaliteit van de afvalscheiding zorgen ook voor extra activiteiten. Daar hebben we meer uren voor nodig die niet binnen de bestaande formatie beschikbaar zijn. Door het verbod op lachgas (1/1 2023) vinden we de tankjes in de openbare ruimte. Deze moeten door een gespecialiseerd bedrijf worden opgehaald.

Concrete acties

- Advies grondstoffenbeleidsplan 2024-2028; inhuur waarvoor een incidenteel budget benodigd is van € 25.000 eenmalig
- Afvoeren lachgastankjes uit de openbare ruimte door een extern bedrijf van de werf, waarvoor een structureel budget benodigd is van € 15.000
- Vanaf 1 september 2023 wordt per aangetroffen lachgastankjes € 500 in rekening gebracht aan de gemeente door de AVU, naast lasten voor de afvoer via de gemeentewerf. Hieraan zijn structurele p.m. lasten verbonden.
- Werkzaamheden en acties verbonden aan ondergrondse containers, waarvoor een structureel budget ad € 40.000 benodigd is
- Aanpak tegengaan dumping en bijplaatsingen bij ondergrondse containers, waarvoor een structureel budget ad € 40.000 benodigd is
- Uitbreiding formatie afdeling grondstoffen met 0,8 fte, teneinde uitvoering te geven aan de nieuwe wet- en regelgeving en projecten in de leefomgeving. Hiervoor is een structureel budget benodigd van € 80.000.

Motie DoneerRing

We voeren de motie doneerring in 2023 en 2024 uit en dekken deze uit de resterende zwerfafvalvergoeding. In deze motie is het college verzocht om de DoneerRing in Soest ook in de vorm van een pilot te introduceren in de winkelgebieden van de gemeente, om na een jaar te bezien of de DoneerRing een toegevoegde waarde biedt, of op zijn minst de hoeveelheid zwerfvuil rondom deze vuilnisbakken niet wordt vergroot en te onderzoeken of de dekking gevonden kan worden in de landelijke zwerfafvalvergoeding.

Water, Riolering en Klimaatadaptatie

Begin 2024 maken we de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie (UAKA) af. Hierin staat hoe we de gevolgen van klimaatverandering kleiner maken. Dit nemen we op in het omgevingsprogramma Water, Riolering en Klimaatadaptatie. Die maken we in 2024. Dit programma beschrijft hoe we klimaatbestendig en waterbestendig willen worden en blijven. Ook beschrijft het onze gemeentelijke waterverantwoordelijkheden, zoals het inzamelen van afvalwater, de zorgplicht voor hemelwater en de zorgplicht voor grondwater.

Concrete acties

- Rioleringsproblemen in Soesterberg: de bestaande capaciteit van het riool zit bijna aan zijn limiet. Op den duur kunnen geen nieuwe woningen meer aangesloten worden op het riool in Soesterberg. Het huidige aanbod van vuilwater gaat over de rioleringsrichtlijnen. Een ongebalanceerd systeem zorgt voor hogere onderhoudskosten en frequente calamiteiten. Meer woningbouw maakt de problemen groter. Intensieve afkoppeling van verharding lost maar een deel van de onbalans op. Daarnaast vereist de drukriolering langs de Amersfoortsestraat extra aandacht. De uitbreiding van het vuilwateraanbod op dit systeem resulteert automatisch in investeringen in pompen en leidingen. Meer of intensiever pompen is niet mogelijk. Het vergroten van de diameter van leidingen langs de drukke Wegh der Weeghen lijkt een uitdaging. De resultaten van een verkenning uit 2023 verwerken we in het nieuwe omgevingsprogramma, inclusief planning en kostenraming.
- Uitbreiding van de formatie voor riolering: In 2020 hebben we bewust gekozen om de beheertaken niet uit te breiden en eerst ruimte te maken voor uitvoering. Onze ervaring blijft echter dat we een tekort aan capaciteit hebben voor rioleringsbeheer. We hebben daarom een formatiescan gedaan voor gemeentelijke watertaken via de Stichting Rioned. De scan bevestigt dat de functie van beheerder achterblijft bij de capaciteitsbehoefte voor het uitvoeren van de taken. We vragen structureel 1 fte aan, voor een bedrag van € 100.000. Dit wordt gedekt via de rioolheffing.

Milieu

De Omgevingswet vormt het kader voor de uitvoering van VTH-taken en advieswerkzaamheden op milieugebied door de RUD. Met de invoering van de Omgevingswet wordt de gemeente bevoegd gezag voor bodemtaken. De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) gaat basis-VTH-taken (Vergunning, Toezicht en Handhaving) en aanvullende taken voor ons uitvoeren. En zij gaan toezicht uitvoeren op de Energielabel C-verplichting voor kantoren.

Concrete acties

- Omgevingswet: Het Algemeen Bestuur van de RUD heeft besloten om het eerste jaar van de Omgevingswet de variabele deelnemersbijdrage "vast te stellen". Zo kan de RUD ervaring opdoen met het nieuwe systeem en hebben deelnemers zekerheid over de uitvoering van milieutaken.
- Bodemtaken: Het Algemeen Bestuur van de RUD heeft afgesproken om de bodemtaken bij de RUD onder te brengen om frictiekosten zoveel mogelijk te beperken. Een deel van deze kosten financiert het Rijk. Over de verdeling van het

budget worden afspraken gemaakt. De afspraken zijn nu nog niet definitief. (bijdrage voor 2024: € 833.000).

- Energielabel C: De RUD gaat het toezicht uitvoeren op naleving van de wettelijke verplichting voor kantoorpanden om te voldoen aan energielabel C (kosten: € 7.000).

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:

- RUD Utrecht
- AVU
- RMN

Stakeholders:

- Soester Energie coöperatie (SOEN), Energie Actief Soest (EAS) en andere inwonerinitiatieven
- Bedrijven management organisatie (BMO)
- Soester Zakenkring
- Provincie Utrecht
- Gemeenten
- Waterschap Vallei & Veluwe
- Vitens
- NME Soest
- Portaal
- De Alliantie

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Klimaat	L	7.006	8.956	9.511	9.263	8.463	8.461
	B	5.610	6.912	8.063	7.758	6.897	6.902
Resultaat		1.396	2.044	1.448	1.505	1.566	1.559

Afwijkingen t.o.v. 2023:							
	Lasten			-555	-307	493	495
	Baten			1.151	847	-14	-10
	Resultaat			596	539	478	485

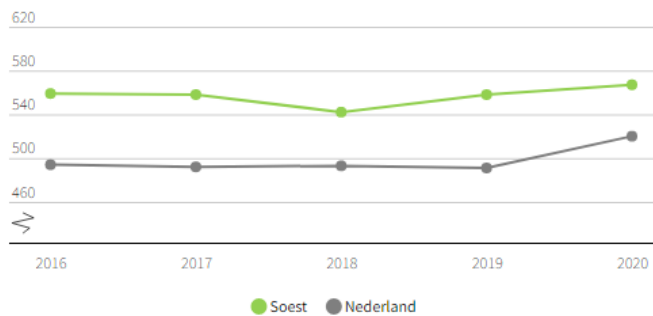
De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Voor (sociale) energie in de wijken is € 45.000 opgenomen.
- Hogere bijdragen aan de Gemeenschappelijke regelingen RUD en RMN (€ 435.000). De hogere lasten van de RMN worden grotendeels via de afvalstoffenheffing rechtstreeks in rekening gebracht.
- Capaciteitsuitbreiding riolering (€ 1fte , € 100.000) wordt verrekend via de afvalstoffenheffing.

Indicatoren

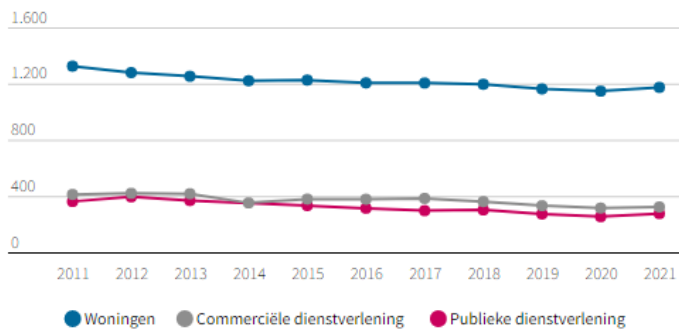
Voor zowel circulair als energie als voor water, riolering en klimaatadaptatie worden nieuwe plannen voor de komende jaren ontwikkeld. Daar horen (nieuwe) doelen en indicatoren bij. Hieronder zijn indicatoren opgenomen die de ontwikkeling laat zien van onderwerpen die relevant zijn. Het maakt zichtbaar dat extra inspanningen nodig zijn onze doelen op de lange termijn te kunnen halen.

Ontwikkeling gemiddelde hoeveelheid ingezameld grof en fijn huishoudelijk afval in kilo per inwoner in Soest

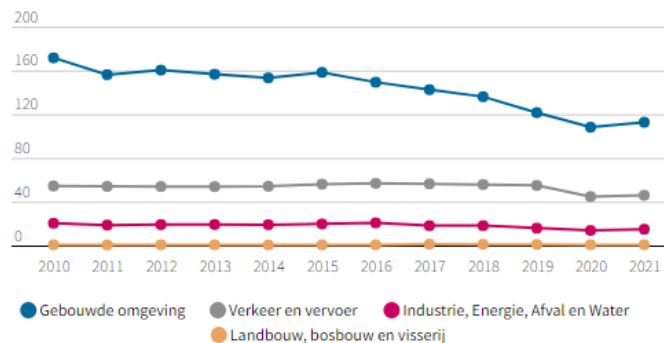
bron: CBS

Energieverbruik gebouwde omgeving in TJ in Soest

bron: Klimaatmonitor

CO₂-uitstoot energieverbruik van sectoren in Soest in kton

bron: Klimaatmonitor

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Programma Energietransitie Soest 2020 - 2025	<p>Hoe werken we samen met onze partners en de samenleving toe naar een nagenoeg CO2-neutraal Soest in 2050 en 49% CO2-reductie in 2030. In dit programma staat wat we tot en met 2025 gaan doen om de transitie mogelijk te maken.</p>	<p>Februari 2020</p>
Uitnodigingskader grootschalige elektriciteitsopwekking Soest en Soesterberg	<p>Met dit uitnodigingskader geven we ruimte aan 2 zonnevelden. We wijzen drie onderzoekslocaties aan voor windturbines waar in totaal maximaal 7 grote windturbines kunnen komen.</p>	<p>Juli 2021</p>
RES Amersfoort 1.0	<p>De RES 1.0 laat zien hoe de regio in 2030 1.50 TWh aan duurzame energie gaat produceren. Hierin zijn vier treden aangebracht die inzicht geven in de mate van haalbaarheid.</p>	<p>Juni 2021</p>
RES Amersfoort 2.0	<p>De RES 2.0 is de Voortgangsrapportage en geeft inzicht waar we nu staan met uitvoering van de RES 1.0. Ook het Stappenplan naar RES 3.0 is hier onderdeel van.</p>	<p>Juni 2023</p>
Gemeentelijk Water en Rioleringsplan Soest 2018-2022, verlengd met 2 jaar	<p>Beleidskader voor duurzaam gemeentelijk waterbeheer in Soest. Invulling gemeentelijke zorgplichten voor inzameling afvalwater, hemelwater en grondwater.</p>	<p>December 2017, verlenging: 1 december 2022</p>
Grondstoffenaanpak 2021-2023	<p>De grondstoffenaanpak van gemeente Soest laat zien hoe afval niet meer gaan zien als afval, maar als grondstof voor andere producten.</p>	<p>December 2020</p>

Deelprogramma 2.3 Economie

Als gemeente willen we randvoorwaarden bieden voor ondernemers om zich te kunnen ontwikkelen, door te groeien en te innoveren. Dit doen we gezamenlijk met het bedrijfsleven. Ook zetten we in op een blijvend aantrekkelijke gemeente voor toeristen en recreanten. De gemeente Soest is een nijvere gemeente. Er zijn tal van uiteenlopende ondernemers in onze gemeente gevestigd. De huidige situatie koesteren we en we willen die versterken. Daarvoor is actueel en actief beleid nodig.

Met het omgevingsprogramma Werken bepalen we het beleid en onze ambities voor de komende jaren. We beschrijven hierin de winkelgebieden, bedrijventerreinen, kantoren en andere werklocaties. In het omgevingsprogramma is er naast economie aandacht voor aanpalende thema's, zoals wonen, mobiliteit, de energietransitie, water en groen.

Wat willen we bereiken?

- We scheppen randvoorwaarden voor ondernemers om zich te kunnen ontwikkelen, door te groeien en te innoveren. Dat doen we met het omgevingsprogramma Werken en ook met het actualiseren van ander beleid, zoals voor evenementen en de warenmarkten. Het achterliggende doel is voldoende werkgelegenheid voor praktisch en theoretisch opgeleiden.
- We versterken onze dienstverlening aan ondernemers, onder andere door het actief aanbieden van ondersteuning bij specifieke vraagstukken op het vlak van verduurzaming en innovatie.
- We positioneren ons in regionaal verband als een gemeente met een goed vestigingsklimaat voor ondernemers, waar je als toerist of recreant goed kunt verblijven, en waar het prettig wonen is. Ook op lange termijn streven we naar een leefbare en vitale gemeente. Met dit in het achterhoofd zetten we ons ervoor in, dat het gemeentelijk omgevingsprogramma ook wordt verwerkt in regionaal en provinciaal beleid. Denk daarbij aan het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort en het Regionaal Programma Wonen en Werken van de provincie.

Global Goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 8 – Waardig werk en economische groei – willen we bereiken door:

- ruimte te creëren voor werklocaties;
- werkgelegenheid zoveel mogelijk lokaal te faciliteren.

Het ontwikkelingsdoel 9 – Duurzame industrie, innovatie en infrastructuur – willen we bereiken door:

- het ontwikkelen van een betrouwbare en duurzame infrastructuur.

Het ontwikkelingsdoel 17 – Partnerschap om doelstellingen te bereiken – willen we bereiken door:

- het stimuleren van verduurzaming van de economie.

Wat gaan we ervoor doen?

Scheppen van randvoorwaarden door het actualiseren van beleid

De organisatie is de afgelopen jaren door de beperkte formatie op diverse fronten onvoldoende toegekomen aan het actualiseren van beleid. Daarom wordt nu gewerkt aan een belangrijke inhaalslag. Het omgevingsprogramma Werken omvat het beleid voor winkelgebieden, bedrijventerreinen, kantoren en recreatie & toerisme. Het omgevingsprogramma Werken vervangt het huidige beleid. In het beleid wordt uitgewerkt hoe we met onze werklocaties om willen gaan. Onderdeel van het omgevingsprogramma is een concrete uitvoeringsstrategie, met de wijze waarop we werkzaamheden uitvoeren, betalen en in de gaten houden. Naast het omgevingsprogramma vernieuwen we het evenementenbeleid, de marktverordening en het standplaatsenbeleid.

Versterken van de dienstverlening aan ondernemers

Als gemeente hebben we een ondersteunende en verbindende rol voor ondernemers. We zijn trots op de constructieve samenwerking met het lokale bedrijfsleven. We denken met ondernemers mee over vraagstukken en zoeken met hen naar oplossingen, vooral door middel van de lokale en regionale samenwerkingsverbanden. Voorbeelden hiervan zijn het lokale detailhandelsoverleg en bedrijventerreinenoverleg, de Stichting Logies Verschaffers Soest (SLVS), het Regionaal Bureau Toerisme Utrechtse Heuvelrug & Vallei (RBT), de Economic Board Utrecht (EBU) en het Regionaal Werkgeversservicepunt Amersfoort.

We ondersteunen ondernemers door hen met elkaar en met andere partijen in contact te brengen. Zo dragen we onder meer bij aan het jaarlijkse ondernemersevent in de vorm van financiële steun voor het onderdeel kennisdeling. Een ander voorbeeld is het werken aan het oplossen van personeelstekorten door in regionaal en lokaal verband te onderzoeken hoe we arbeidsbemiddeling en stagemogelijkheden kunnen verbeteren.

In 2024 zetten we dus in op een goed ondernemersklimaat, maar we zetten ook een stap verder. Met vraagstukken die er onder andere op het gebied van verduurzaming en innovatie liggen, willen we actiever samenwerken met partijen die hieraan kunnen bijdragen, zoals de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU). Zie voor de verdere ondersteuning bij verduurzaming het deelprogramma 2.2 Klimaat.

Het afgelopen jaar hebben we met de ondernemers gewerkt aan de winkelgebieden. Er zijn stappen gezet zoals het verbeteren van de marketing, de onderlinge communicatie tussen de winkelgebieden en de communicatie tussen de ondernemers en de gemeente. Bovendien zijn er schouwen uitgevoerd en met de resultaten is aan de slag gegaan. Concrete, praktische maatregelen, zoals kleine reparatiewerkzaamheden, vervangen of opfrissen van straatmeubilair en het aanpakken van kleine knelpunten zijn en worden uitgevoerd. Verder dragen we bij aan

het toekomstbestendig maken van de winkelgebieden door het ondersteunen van ondernemersinitiatieven, zoals het realiseren van een bedrijveninvesteringszone (BIZ). Het plan voor het aanstellen van een centrummanager wordt integraal afgewogen.

Recreatie en toerisme: positioneren in de regio

Voor 2030 en verder staat Soest in de regiovisie opgenomen als gemeente waarin recreatie en toerisme een belangrijke rol hebben. Dit kan zorgen voor extra werkgelegenheid binnen deze sector, en is indirect ook belangrijk voor andere ondernemers. We promoten Soest als een aantrekkelijke shortbreakbestemming, vooral gericht op de prachtige natuur in combinatie met wandelen en fietsen. Om dit te onderbouwen verzamelen we data over recreatie en toerisme door middel van diverse onderzoeken. Waar mogelijk betrekken wij cultuur(historie) bij onze campagnes. Daarnaast blijven we inzetten op de regionale samenwerking met het Regionaal Bureau voor Toerisme Heuvelrug en Vallei (RBT) en met Utrecht Region.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Economie	L	570	673	510	501	502	503
	B	150	66	68	68	68	68
Resultaat		420	606	443	434	434	435
Afwijkingen t.o.v. 2023:							
				162	171	170	170
				1	1	1	1
				164	170	169	168

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Incidentele budgetten uit meerjarenbegroting 2023 (visie werklocaties en economische beleid omgevingsprogramma's) ad € 235.000.

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:

- Bedrijven Management Organisatie Soest (BMO Soest)
- Economic Board Utrecht (EBU)
- Regionaal Bureau Toerisme Utrechtse Heuvelrug & Vallei (RBT)
- Stichting Logies Verschaffers Soest (SLVS)

Stakeholders:

- Gemeenten
- Lokale ondernemersorganisaties
- Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU)
- Provincie Utrecht
- Regio Amersfoort
- Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht Region
- Regionaal Werkgeversservicepunt Amersfoort

Indicatoren

Om te bepalen of de doelstellingen gehaald kunnen worden, maken we gebruik van de volgende twee indicatoren op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten:

1. Functiemenging (de verhouding tussen banen en woningen): 47,4% in 2022. *Bron: CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research*

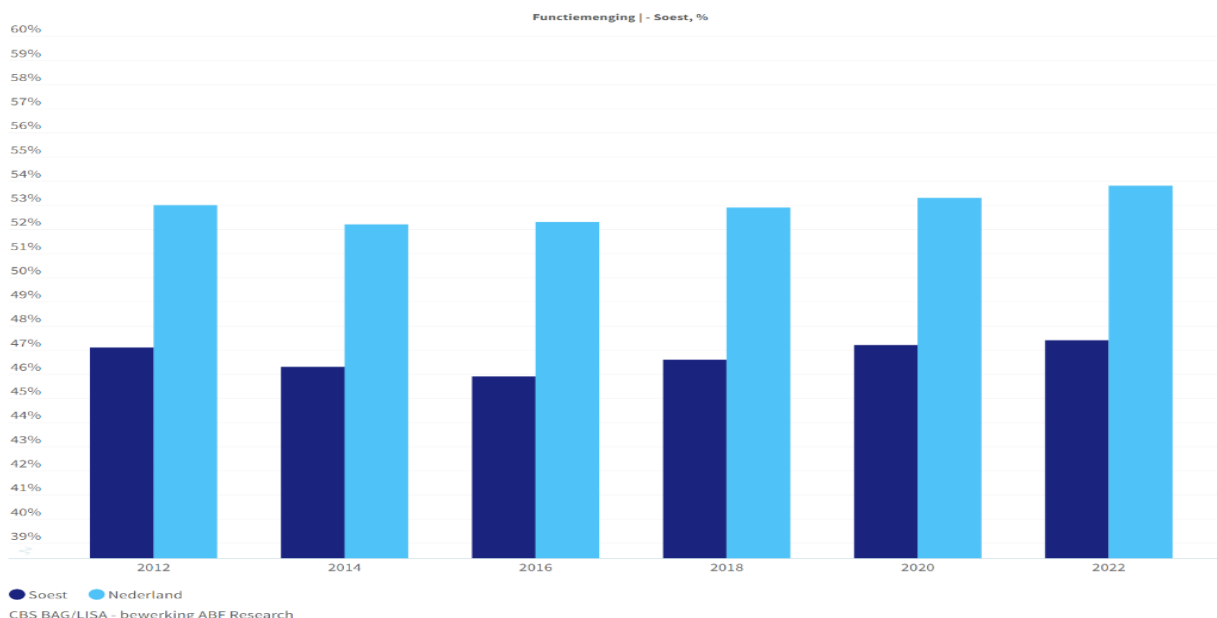
Doel 2024: meer dan 50%

Ambitie 2030: meer dan 50%

Toelichting:

Een van de doelstellingen van het gemeentelijk economisch beleid is het bijdragen aan het zorgen voor voldoende werkgelegenheid voor praktisch en theoretisch opgeleiden.

Functiemenging is hiervoor een indicator omdat deze de verhouding tussen het aantal woningen en banen weergeeft. De waarde ligt tussen 0% (alleen woningen) en 100% (alleen banen). Bij een percentage van 50% zijn er dus evenveel woningen als banen. Gelet op de doelstelling van voldoende werkgelegenheid lijkt een percentage van meer dan 50% realistisch, omdat in dat geval tegenover elke woning meer dan een baan staat. Daarbij ligt het landelijke gemiddelde al vanaf 2012 ook boven de 50%. De functiemenging is door gericht beleid deels te beïnvloeden.

2. Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners (15 t/m 64 jaar): 214,1 in 2022. Bron: LISA

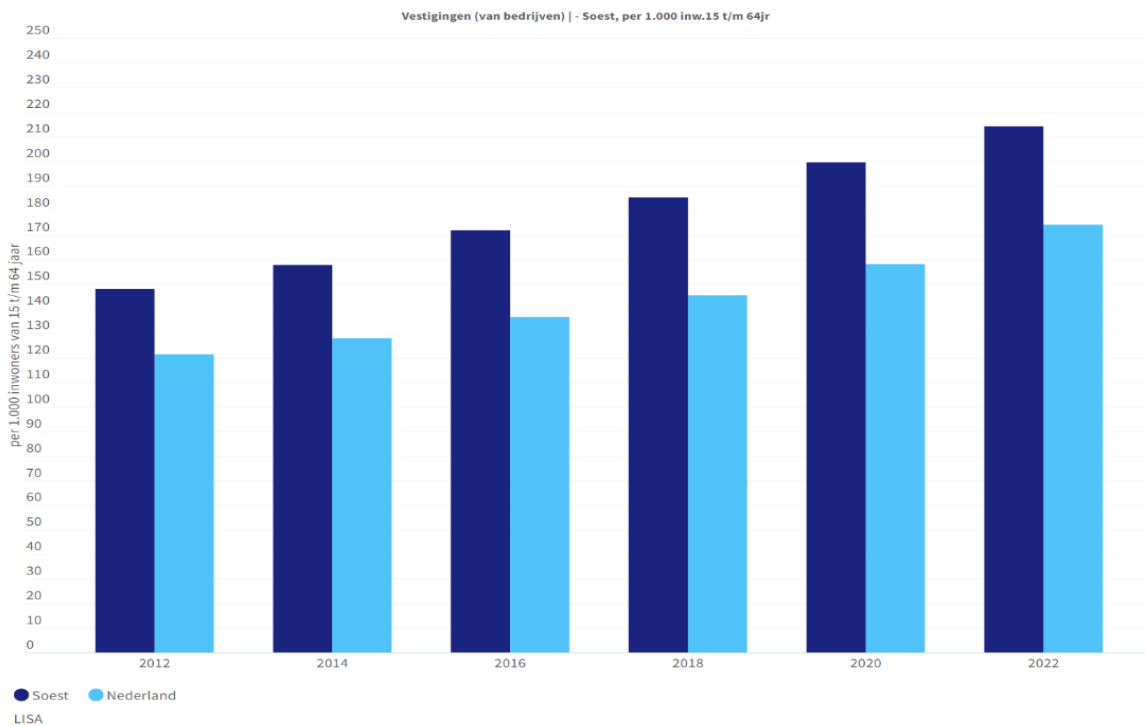
Doel 2024: meer dan 200

Ambitie 2030: meer dan 200

Toelichting:

Een van de doelstellingen van het gemeentelijk economisch beleid is het bijdragen aan het zorgen voor voldoende werkgelegenheid voor praktisch en theoretisch opgeleiden. Het aantal vestigingen van bedrijven is hiervoor een indicator omdat bedrijven zorgen voor werkgelegenheid.

De waarde van het doel in 2024 en de ambitie in 2030 - beide meer dan 200 - is niet zonder meer hoger dan het huidige aantal van 214. De reden hiervoor is dat een hoger aantal bedrijven geen doel op zich is. Ook de bedrijfsgrootte is van belang, want als er meer bedrijfsvestigingen zijn, maar de bedrijven zijn gemiddeld kleiner, dan gaat de werkgelegenheid per saldo achteruit. Daarbij ligt het landelijke gemiddelde al geruime tijd onder de 200. Het aantal vestigingen van bedrijven is door gericht beleid deels te beïnvloeden.

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Retailbeleid 2016–2026	Met het beleid wordt ondernemers in Soest en Soesterberg meer ruimte geboden om te ondernemen. We kiezen ervoor onze winkelgebieden verder te versterken en daarom staan we nieuwe detailhandel buiten de winkelgebieden niet toe. De kernwaarden van dit beleid zijn: concentratie, vernieuwing en versterking.	December 2016
Beleidsplan Recreatie & Toerisme 2012-2020	De belangrijkste doelstellingen zijn: -Met behoud en versterking van het groene karakter (natuur en landschap) willen we gecontroleerd de recreatiemogelijkheden vergroten voor onze eigen inwoners en voor mensen uit de regio. We willen de toeristische bestedingen laten groeien om de werkgelegenheid en economische vitaliteit in de gemeente te stimuleren.	Januari 2012
Toetsingskader ruimte voor bedrijven	Soest is een ondernemende gemeente. Dat ondernemerschap willen we faciliteren en stimuleren. Daarom willen wij voldoende ruimte bieden voor bedrijven voor nu en in de toekomst. In het 'Toetsingskader ruimte voor bedrijven' gaan we specifiek in op de ruimtevraag voor bedrijfs- en kantoorpanden in Soest en Soesterberg.	Februari 2018
Horecabeleid Buitengebied 2019-2029	De belangrijkste doelstellingen zijn: -Zorgen voor een horecafunctie die integraal deel uitmaakt van de toeristisch-recreatieve functie van ons buitengebied en daarmee bijdraagt aan de beleefbaarheid van het buitengebied. -Ruimte bieden op de juiste locatie aan een diversiteit van horecaformules die vanuit de markt worden aangeboden -Aansluiten op onze infrastructuur en bestaande recreatieve routes. -Zorg dragen voor een goed evenwicht tussen toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid en het behoud van omgevingswaarden. -Zorg dragen voor een aantrekkelijk klimaat voor bewoners en (horeca)ondernemers.	Oktober 2019

Deelprogramma 2.4 Mobiliteit en infrastructuur

Dit deelprogramma gaat over de zorg voor openbare boven- en ondergrondse infrastructuur en het gebruik daarvan. We hebben het over het beheer en onderhoud van wegen en water dat altijd nodig is. En hoe ons wegen- en fietsnetwerk bijdraagt aan de bereikbaarheid van onze gemeente en de gezondheid van onze inwoners.

Wat willen we bereiken?

Met de startnotitie voor het Omgevingsprogramma mobiliteit (april 2023) hebben we de doelstellingen voor het mobiliteitsbeleid vastgesteld. Het deelprogramma Mobiliteit en infrastructuur helpt mee aan het bereiken van deze doelstellingen:

- We willen een vitale en aantrekkelijke woon, werk en recreatiegemeente behouden.
- We willen een gezonde leefstijl bevorderen.
- We willen zorgen voor een prettige en natuurlijke leefomgeving.
- We willen de CO2 uitstoot van onze verplaatsingen terugdringen.
- We willen de (verkeers)veiligheid verbeteren.
- We willen ervoor zorgen dat iedereen zich kan verplaatsen.

Daarnaast willen we onze infrastructuur schoon, heel en veilig houden.

Global goals

Binnen dit deelprogramma werken we aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (global goals) 'Duurzame industrie, innovatie en infrastructuur' en 'Duurzame steden en gemeenschappen'.

We werken aan veilige wegen waar iedereen toegang toe heeft. Dat doen we bijvoorbeeld door de infrastructuur voor fietsers te verbeteren. Ook werken we aan de verkeersveiligheid voor met name kwetsbare verkeersdeelnemers.

We werken aan vervoer voor iedereen, dat geen verdere schade toebrengt aan de planeet. In onze omgevingsvisie staat daarover dat we eerst kijken naar lopen en fietsen, daarna naar openbaar vervoer en eventueel deelauto's. Pas in de laatste plaats kijken we waar we moeten investeren in de privéauto. Dit noemen we het STOMP-principe.

Wat gaan we ervoor doen?

Omgevingsprogramma mobiliteit

In het omgevingsprogramma mobiliteit staat het nieuwe verkeersbeleid van de gemeente Soest. In het programma leggen we vast hoe we Soest bereikbaar houden en hoe we de leefkwaliteit verbeteren. We kijken daarbij vooruit tot 2040. We brengen in beeld hoe we met infrastructuur en mobiliteit bij kunnen dragen aan de woningbouwopgave. We gaan in op de adviezen van de rekenkamercommissie over het effect van ons fietsbeleid. We kijken naar het

verlagen van het aantal gewonden en het voorkomen van verkeersslachtoffers. En we bekijken hoe we de klimaatverandering kunnen beperken door in te zetten op meer lopen en fietsen en door op het gebruik van schonere vervoersmiddelen. Maatregelen die we uitvoeren komen in het uitvoeringsprogramma. Dat wordt een onderdeel van het omgevingsprogramma mobiliteit. De uitvoering hiervan start vanaf de tweede helft van 2024.

Verkeersveiligheid verbeteren

Voor ons is verkeersveiligheid een belangrijk onderwerp. We richten ons daarbij vooral op de kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals fietsers en voetgangers. Dit krijgt in 2024 een plek in de volgende projecten:

- Om de verkeersveiligheid op rotondes te verbeteren verleggen we een aantal fietspaden bij rotondes. Dit doen we bijvoorbeeld om snelheid van fietsers die bij de rotondes aankomen te verlagen.
- De proef met LED-knipperlichten op de rotonde Koningsweg-Dalweg blijkt succesvol. We leggen dit systeem ook aan op de nieuwe rotonde Koningsweg-Pimpelmees. Dat is een onderdeel van het Verkeersplan Soest-Zuid.
- We maken twee nieuwe oversteekplekken voor voetgangers op de Vrijheidsweg en de Torenstraat.

Meer fietsen

We vinden het belangrijk dat mensen die in de gemeente Soest wonen of werken meer gaan fietsen. Dat is gezond, goed voor het klimaat en het helpt om Soest bereikbaar te houden. We werken in 2024 aan de volgende projecten om fietsen aantrekkelijker te maken:

- De doorfietsroute langs het spoor tussen Amersfoort en Utrecht is deels al te zien. De fietsroute maken we in 2024 af.
- We beginnen met de aanleg van een nieuw fietspad naar Amersfoort. Die komt tussen de Peter van den Breemerweg en de Middelhoefseweg (bij Superfun).
- We maken een definitief ontwerp voor een doorfietsroute van Amersfoort naar Hilversum. Die gaat straks via de A.P. Hilhorstweg.

Voor aanleg in de jaren daarna maken we plannen voor:

- Een nieuw fietspad over de voormalige vliegbasis en langs het Soester Hoogt.
- De verbinding Clemensstraat-Klarinet.
- De verbetering van het Rinke Tolmanpad.

Met de gemeente Baarn praten we over de fietsroutes van Soest naar Lage Vuursche en Hilversum. De gemeente Baarn is helaas gestopt met de aanleg van een nieuw fietspad van Soest naar Hilversum. Wij willen graag dat dit fietspad er alsnog komt. De oude fietsroute naar Lage Vuursche lijkt niet meer open te gaan. We maken daarom samen met de gemeenten Baarn en Zeist plannen om de Embranchementweg veiliger te maken voor fietsers.

Deelmobiliteit

We moedigen het gebruik van deelfietsen, deelscooters en deelauto's aan. In 2024 stellen we regels vast voor het plaatsen van deelfietsen en -scooters op de openbare weg. Hiermee willen we overlast op straat voorkomen.

Verkeersplan Soest Zuid

Met het verkeersplan werken we aan het behouden van de goede bereikbaarheid van Soest. Voor het autoverkeer en ook voor het openbaar vervoer. We verwachten de aanpassingen aan de 30 km-wegen eind 2024 klaar te hebben. In 2024 denken we ook te beginnen met het werk in het stationsgebied.

De uitvoering van het Verkeersplan Soest Zuid hangt mede af van de energiebedrijven die eerst kabels en leidingen moeten verleggen. In een groot deel van Soest Zuid werken de energiebedrijven al aan het verplaatsen van kabels en leidingen. Met de Gemeente Amersfoort en de Provincie Utrecht praten we over het niet doorgaan van de westelijke ontsluiting. Dit heeft op dit moment gevolgen voor het afslagverbod naar de Bartolottilaan dat we wilden opheffen. De voorbereidingen daarvan liggen stil.

Infrastructuur schoon, heel en veilig houden

We dragen bij aan de kwaliteit van de leefomgeving door regulier en integraal onderhoud van de verhardingen en de openbare verlichting. Al jaren timmeren we aan de weg om beheer en onderhoud op orde te brengen. We maken werk met werk door de onderhoudsplanning van wegen zoveel mogelijk af te stemmen op de planning van rioolwerkzaamheden en groenrenovatie. Deze manier van werken zorgt voor een zo goed mogelijke kwaliteit voor de laagste kosten. In 2024 starten we met het uitvoeren van het wegenbeheerplan 2022-2026. Zie meer hierover in paragraaf D. Bij onderhoud krijgen wij ook vragen om wegen aan te passen, bijvoorbeeld met maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren. Voor deze aanpassingen hebben we niet veel geld. We nemen daarom niet alle wensen over en maken daarin keuzes.

Aanpak boomwortelopdruk

Zoals afgesproken in het wegenbeheerplan doen we in 2025 onderzoek naar boomwortelopdruk. Met de resultaten van dit onderzoek adviseren we over een integrale aanpak vanuit het oogpunt van groen- en wegbeheer. In het Wegenbeheerplan 2015-2019 viel het deel van ernstige schades veroorzaakt door boomwortelopdruk op. Sinds 2019 voeren we daarom reparaties uit. Bomen en wortels blijven groeien. Op veel plekken komt de boomwortelopdruk weer terug. Er ontstaan ook nieuwe plekken met boomwortelopdruk. Voor een structurele aanpak is dit onderzoek nodig.

Deelmobiliteit

Binnen de provincie werken we samen aan slimme en duurzame mobiliteit in het samenwerkingsverband Goedopweg. Dit doen we om de bereikbaarheid van onze gemeente te verbeteren. We bekijken in 2024 of we ook officieel partner van Goedopweg willen worden en wat dat betekent voor de inzet van tijd en geld. Daarnaast zetten we ons samen met SOEN in voor het stimuleren van het gebruik van deelauto's.

Met wie werken we samen?

Geen georganiseerde samenwerkingen binnen dit deelprogramma.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening	Begroting				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Mobiliteit en Infrastructuur	L	10.198	14.175	14.173	14.052	14.507	14.383
	B	6.396	9.614	8.505	8.310	8.873	8.828
Resultaat		3.802	4.561	5.668	5.741	5.634	5.556

Afwijkingen t.o.v. 2023:							
Lasten				2	123	-332	-209
Baten				-1.109	-1.303	-741	-786
Resultaat				-1.107	1.426	409	578

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Met het opnemen van het Wegenbeheerplan zijn de budgetten aangepast vanaf 2024, waardoor er hogere lasten zijn van € 340.000.
- Incidentele budget uit meerjarenbegroting 2023 (mobiliteitsvisie) veroorzaakt een voordelig verschil ad € 100.000.
- Hogere bijdrage ad € 394.000 aan de RMN, die deels worden doorberekend in de rioolheffing.
- Hogere personele formatie ca € 200.000.
- Binnen dit deelprogramma zijn er door nieuwe kredieten voor verkeersveiligheid verbeteren, aanleg fietsroutes, maar ook als gevolg van prijsmutaties van bestaande kredieten hogere kapitaallasten van ca € 350.000.

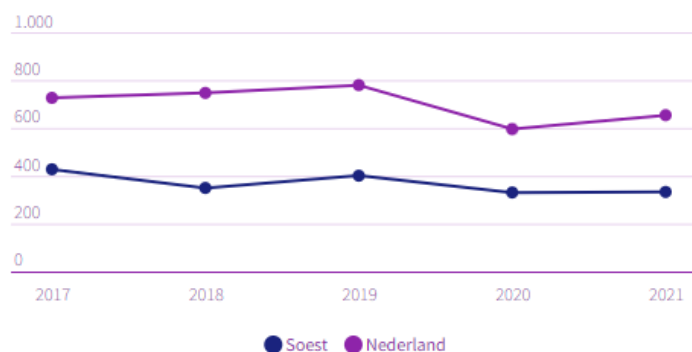
Indicatoren

Onderdeel van het omgevingsprogramma mobiliteit is het maken van een monitoringsprogramma. We nemen in de begroting 2025 indicatoren op uit het omgevingsprogramma.

Een belangrijke indicator is het aantal verkeersongevallen per jaar per 100.000 inwoners. Helaas duurt het lang voordat deze gegevens per gemeente beschikbaar zijn. In onderstaande grafiek staan de laatst beschikbare gegevens uit de periode 2017-2021. De gemeente Soest is vergeleken met het landelijk gemiddelde relatief veilig. Ons doel is desondanks het aantal verkeersongevallen te verlagen naar 0 verkeersslachtoffers in 2050 volgens het landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV).

Verkeersongevallen

per 100.000 inwoners

SWOV | 2017 - 2021

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP)	Een actueel, accuraat en integraal verkeer- en vervoersplan is zowel voor het gemeentebestuur als voor burgers en bedrijfsleven van belang. Een optimale inrichting van wegen, fiets- en voetpaden en parkeerplaatsen is nodig om te voldoen aan de ambities van de gemeente. Het doel van het GVVP is het verkeerbeleid tot 2020 vast te stellen. Het spreekt voor zich dat het beleid aansluit bij de ruimtelijke en autonome ontwikkelingen die in deze periode gaan plaatsvinden. Met het GVVP wordt een kader geboden waarbinnen verkeersplannen en andere gemeentelijke plannen kunnen worden ontwikkeld en uitgevoerd. Daarnaast biedt een eenduidige visie op het gebied van verkeer en vervoer mogelijkheden voor heldere en duidelijke communicatie met de burger. Specifiek heeft deze beleidsnota tot doel helder te maken met welke tactieken en oplossingsrichtingen de strategische doelen bereikt kunnen worden.	30 oktober 2008 (raad)
Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) Oplegnotitie	In december 2015 is door de gemeenteraad de tussenevaluatie van het GVVP behandeld. Hierin concludeerden we dat de ambities en doelen niet bereiken binnen de huidige financiële kaders. De gemeenteraad heeft besloten een GVVP te behouden, maar ook de opdracht gegeven om de ambitie en doelen van het GVVP bij te stellen, met een maatregelenpakket passend binnen de huidige financiële kaders. Dit vertaalde zich in een oplegnotitie, waarin we keuzes maakten voor verkeerskundige maatregelen op basis van de toen beschikbare financiën. Hieraan gekoppeld is een concreet maatregelenpakket, waarmee we aangeven wat we nog gaan bereiken in de resterende beleidsperiode.	maart 2017 (college)
Nota parkeernormen auto en fiets 4e herziening	De parkeernota is een bestuurlijk instrument, waarmee we de kaders voor het parkeerbeleid bepalen. Het doel van de nota is te zorgen dat vraag en aanbod naar parkeerplaatsen met elkaar in balans blijven en duidelijkheid te bieden aan ontwikkelaars over de eisen die we aan parkeren stellen.	14 oktober 2021 (raad)

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Evaluatie en herijking VERDER-pakket	Het VERDER pakket beoogd om door middel van diverse infrastructurele projecten samen met onze regiopartners een goede bereikbaarheid van Midden-Nederland te waarborgen. Het originele pakket dat de raad in 2010 vaststelde is geëvalueerd en herijkt.	26 maart 2015 (raad)
Horecabeleid Buitengebied 2019-2029	De belangrijkste doelstellingen zijn: -Zorgen voor een horecafunctie die integraal deel uitmaakt van de toeristisch-recreatieve functie van ons buitengebied en daarmee bijdraagt aan de beleefbaarheid van het buitengebied -Ruimte bieden op de juiste locatie aan een diversiteit van horecaformules die vanuit de markt worden aangeboden -Aansluiten op onze infrastructuur en bestaande recreatieve routes -Zorg dragen voor een goed evenwicht tussen toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid en het behoud van omgevingswaarden. -Zorg dragen voor een aantrekkelijk klimaat voor bewoners en (horeca)ondernemers.	Oktober 2019

Deelprogramma 2.5 Natuur en landschap

Dit deelprogramma gaat over de natuur in Soest. Natuur in uitgestrekte bos- en natuurgebieden op de Heuvelrug en in het kenmerkende polderlandschap richting de Eem. Maar ook de natuur in ons stedelijk gebied.

Ook gaat dit deelprogramma over de inrichting en zorg voor en gebruik van het openbare groen in het stedelijk gebied én het landelijk buitengebied. We hebben het over het beheer en onderhoud van dat openbaar groen en onze bos- en natuurgebieden dat altijd nodig is. En over hoe groen, natuur en landschap bijdraagt aan een gezonde leefomgeving en inspeelt op de klimaatverandering die gaande is.

Wat willen we bereiken?

In de startnotitie voor het Omgevingsprogramma Groen en landschap (april 2023) hebben we de doelen opgenomen. Het deelprogramma Natuur en landschap helpt mee aan het halen van deze doelen:

- We zetten in op het verbinden en structureren van groen-blauw in wonen en werken;
- We verbeteren en vergroten de diversiteit in flora en fauna;
- We zorgen voor een prettige en natuurlijke leefomgeving;
- We streven naar het kleiner maken van CO₂, uitstoot, wateroverlast, hittestress en droogte;
- We zorgen ervoor dat de groene leefomgeving voor iedereen geschikt is;
- We bevorderen een gezonde leefstijl.

Global goals

Binnen dit deelprogramma dragen we bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen: Klimaatactie, leven op het land, goede gezondheid en welzijn en duurzame steden en gemeenschappen.

We werken een klimaatrobuuste leefomgeving. Dat doen we door maatregelen te nemen om droogte, wateroverlast en hittestress tegen te gaan door bijvoorbeeld het vergroenen van de stedelijk gebied. Daarbij zorgen we er ook voor dat onze inwoners voorgelicht worden.

We werken aan het verduurzamen van onze bossen en het vergroten van de biodiversiteit. Dit doen we door bijvoorbeeld de inrichting van het landelijk gebied hierop af te stemmen, het ontwikkelen van waardevolle landschappen en natuurbehoud.

We werken ook in de fysieke leefomgeving aan het bevorderen van een gezonde leefstijl. Dit doen we onder meer door de openbare ruimte zo in te richten dat deze uitnodigt voor sporten en bewegen.

We werken aan een groene en leefbare openbare ruimte, waarbij we verbindingen maken tussen stad en land. Dit doen we door samen te werken met bewoners en belanghebbenden. Daarbij richten we ons ook op de samenhang met andere domeinen in de fysieke leefomgeving, op de inrichting en op het beheer en onderhoud.

Wat gaan we ervoor doen?

Omgevingsprogramma Groen en Landschap

In de eerste helft van 2024 stellen we het omgevingsprogramma Groen en landschap vast. Dit is een van de zes omgevingsprogramma's die we integraal en in samenhang met programma's voor Wonen, Mobiliteit, Werken, Water en Energietransitie maken.

In het programma Groen en landschap leggen we vast hoe we het groene en dorpse karakter van de gemeente houden en hoe we de kwaliteit van de groene leefomgeving versterken. Dit doen we vanuit de zes hiervoor genoemde doelen. Om deze doelen te halen, moeten we in het stedelijk groen en in het buitengebied verschillende maatregelen nemen. Dit doen we zoveel mogelijk samen met de andere uitvoeringsprogramma's. Ook sluiten we ons beheer van het groen- en bosareaal aan op de nieuwe doelen. Zo stellen we onder meer een nieuw beheerplan voor onze bos- en natuurgebieden op.

Ruimtelijke samenhang

Belangrijk voor de ruimtelijke samenhang zijn de (groene) verbindingen tussen stad en land of tussen wijken, zoals bomenlanen en doorgaande houtwallen. Maar ook blauw-groene structuren, zoals sloten met groene natuurlijke oevers. In het omgevingsprogramma werken we verder uit hoe we dit gaan realiseren.

Biodiversiteit

Voor het verbeteren en groter maken van de diversiteit in flora (planten) en fauna nemen we maatregelen. We houden hiervoor rekening bij de keuzes voor de inrichting van het openbaar groen. Ook zorgen we ervoor dat het soort groen dat we planten hiervoor geschikt is. Dit doen we in het stedelijk als ook in het buitengebied. In het omgevingsplan Groen en landschap gaan we hier richting aan geven.

Samen met onze partners van het Nationaal park Utrechtse Heuvelrug onderzoeken we mogelijkheden voor het zoneren van gebruik en functies op de Heuvelrug.

Daarnaast maakt de gemeente Amersfoort de aanleg van een ecologische verbindingzone aan de Melksteeg af. Deze ligt tussen de hoger liggende heuvelrug en de Eem. Op de Eng vergroten we de biodiversiteit door het maken van bloemrijke bermen langs een nieuw wandelpad. Zie verderop onder 'gezondheid'.

Leefomgeving

Het behouden en creëren van een prettige en natuurlijke leefomgeving doen we samen met onze inwoners en stakeholders zowel in het stedelijk groen als in ons buitengebied.

Bij het vervangen van het groen in de verschillende buurten zorgen we voor een prettige en natuurlijke leefomgeving. Dit doen we in overleg met de buurtbewoners. Daarbij werken we ook integraal. Dat betekent dat we kijken naar kansen om samen het werk uit te voeren binnen het bestaande beleid. Daar waar het kan, stemmen we de plannings van groen, civiel en riool op elkaar af. In 2024 vervangen we o.a. het verouderde groen in de deelgebieden Versteeghlaan, Park Vredenhof en Turfstreek. In het Groenrenovatieplan 2021-2030 hebben aangegeven hoe en waarom we groen opknappen (renoveren).

Het blijkt dat een optimalisatie in de integrale aanpak nodig is om de doelen te halen. Vanuit de vakgebieden riolering en civiel staan werkzaamheden gepland, waar het vervangen van het groen een lage prioriteit heeft. De planning en het budget voor groenrenovaties voorziet in die gevallen niet in een gewenste integrale aanpak. Gemiddeld gaat het om twee grote of drie kleine projecten (straten) per jaar waar kansen liggen om beter samen werkzaamheden uit te voeren.

We verkennen voor de zuidelijke Eemvallei samen met de gemeente Baarn en Amersfoort hoe we komen tot een duurzame toekomst voor het agrarisch gebied met meer ruimte voor natuur en recreatie. Daarbij zoeken we aansluiting bij onze omgevingsvisie 'Stap voor stap ver komen' waarin we voor dit gebied streven naar een agrarisch natuurlandschap.

Een goede balans tussen natuur en recreatie is noodzakelijk. Dit evenwicht komt steeds vaker in gevaar door toenemende drukte in de buitengebieden. Door corona hebben veel mensen onze natuurgebieden (her)ontdekt. Door de toegenomen drukte is ook de overlast (en conflicten) groter geworden, zoals loslopende honden, mensen die de paden verlaten, rondslingerend afval, mountainbikers, ruiters, wandelaars en fietsers die elkaar in de weg zitten. Daarnaast is ook het aantal houtdiefstallen groter en nemen andere overtredingen in het buitengebied toe.

Onder andere door meer aanwezig te zijn in de buitengebieden komt de balans tussen natuur en recreatie meer in evenwicht. We willen daarvoor in het buitengebied structureel meer gaan inzetten op gastheerschap en toezicht. Een uitbreiding van het boa team met een tweede Domein II boa is hiervoor noodzakelijk. Ook houdt de boa Domein II zich bezig met preventie- en controles op ondermijning in het buitengebied. De totale kosten voor de uitbreiding van het handhavingsteam zijn gemeld in paragraaf 1.3 Veiligheid.

Klimaat

In 2024 gaan we bij het vervangen van het groen ook zorgen voor minder overlast van water en droogte. Daarvoor leggen we waar dat kan wadi's aan. Ook plaatsen we speciale trottoirbanden, zodat het regenwater van de rijweg het groen in stroomt en daar in de bodem zakt (infiltreren).

Stikstof blijft een belangrijk onderwerp in het maatschappelijke debat. Met de middelen die we in 2023 hebben gehad, hebben we waardevolle inzichten gekregen over hoe stikstofuitstoot in Soest van invloed is op Natura 2000-gebieden. Samen met de RUD Utrecht hebben we een worst case benadering toegepast op verschillende locaties in Soest. Daaruit is gebleken dat, ondanks dat Soest omringd is door natuur, de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied relatief groot is. Dit betekent dat kleinschalige ontwikkelingen meestal nog mogelijk zijn. Voor grootschalige projecten (met meer dan 20 woonhuizen) is maatwerk nodig en aanvullend onderzoek en sluiten we niet uit dat de extra stikstofuitstoot vergunningsproblemen kan veroorzaken. Net als in 2023 blijven we samenwerken en kennis delen met de provincie Utrecht, de RUD Utrecht en ontwikkelaars op regionaal niveau.

De provincie Utrecht heeft in 2023 aan het Rijk het Utrechts programma Landelijk gebied (UPLG-conceptversie) aangeboden. Hierin zijn de doelen van het Nationaal programma landelijk gebied (NPLG) uitgewerkt voor onze provincie. In het UPLG staat hoe Utrecht werkt

aan een vitaal landelijk gebied, waarin een gezonde natuur, een klimaatbestendig landschap en een economisch rendabele en duurzame landbouw hand in hand gaan. In 2024 start de provincie voor Utrecht Oost, waar ook onze gemeente in valt, samen met (gebieds-)partners met een gebiedsgerichte aanpak.

Input voor deze aanpak is het handelingsperspectief Buitengebied dat voor 2023 in de gemeenten en stakeholders in de regio Amersfoort wordt gemaakt. Een richtinggevend document voor het buitengebied als de uitwerking van de regionale visie 'ontwikkelbeeld regio Amersfoort Centraal'. Een van de pijlers voor onze gemeente is het transformeren van het een deel van de polder naar een agrarisch natuurlandschap. Verder lopen er ook opgaven voor de Heuvelrug (onderdeel gebiedsonderzoek Amersfoort-Utrecht).

In al deze trajecten streven we naar het verankeren van de Soester belangen. Daarbij hebben deze trajecten ook een relatie en samenhang met de omgevingsprogramma's wonen, werken, mobiliteit, energietransitie, groen en water. Kritische noot is wel dat de organisatie hierop moet inspelen en deze trajecten veel aan capaciteit vragen.

We voeren een speciaal onderzoek uit naar een aantal aanwezige diersoorten in spouwmuren, het soortenmanagementplan (SMP). Het gaat om de gierzwaluw, huismus en vleermuis. Met het in beeld brengen van deze soorten wordt het makkelijker om een ontheffing te krijgen voor spouwmuurisolatie. Dit onderzoek duurt 2 jaar en in het voorjaar 2025 krijgen we daar de resultaten van.

Inclusiviteit

We zorgen ervoor dat niet alleen ons groen, de natuur en het landschap geschikt is voor ons mensen, maar ook voor dieren die er leven. Ook willen we dat dieren (waaronder ook de gedomesticeerde dieren) vrij zijn te leven volgens een natuurlijk, soorteigen gedragspatroon. Het groenonderhoud proberen we ook samen met onze bewoners te doen. Zo wordt de groene leefomgeving voor iedereen te gebruiken. We vragen niet actief bewoners, maar spelen in op de vragen/wensen die binnenkomen.

Gezondheid

De groene leefomgeving van Soest en Soesterberg biedt volop kansen om erop uit te trekken. Om te bewegen, te sporten en te recreëren. En daarmee een dragen we bij aan het bevorderen van een gezonde levensstijl van onze inwoners.

Het Routebureau gaat in deze winter/voorjaar 2024 in Utrecht-oost, dus ook in Soest, een wandelroutenetwerk maken. Hierbij plaatsen zij langs bestaande wandelpaden palen met knooppuntenmarkeringen (bordjes met een nummer). In de provincie Utrecht ligt er dan een groot aan elkaar verbonden netwerk van gemarkeerde wandel- en fietspaden. We gaan in de tweede helft van 2024 de nieuwe mountainbikeroute evalueren. Zijn er onderdelen van de route die aanpassingen vragen of zijn er problemen ontstaat met andere functies/gebruikers van het gebied. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan, maken wij een plan voor de belangrijke aanpassingen/oplossingen.

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:

Binnen het deelprogramma natuur en landschap werken we niet samen met verbonden partijen.

Stakeholders:

Binnen het deelprogramma natuur en landschap werken we samen met onze inwoners, de regiogemeentes en overige stakeholders, zie in de tekst hierboven.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Natuur en Landschap	L	4.313	4.746	5.066	4.989	5.090	5.085
	B	878	913	934	937	937	937
Resultaat		3.435	3.833	4.132	4.052	4.153	4.148

Afwijkingen t.o.v. 2023:							
	Lasten			-320	-242	-344	-338
	Baten			21	24	24	24
	Resultaat			-299	-266	-368	-362

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Hogere toerekening personele formatie € 239.000
- Onderhoudslasten gebouwen (afwijking t.o.v. 2023 is nadelig € 63.000) worden verrekend met de reserve, waardoor dit budgettair neutraal is voor deze begroting. De bijdrage uit de reserve wordt bij de algemene dekkingsmiddelen verantwoord.
- Incidenteel budget uit meerjarenbegroting 2023 (opstellen omgevingsprogramma's) geeft een voordeel van € 140.000
- Hoger planmatig onderhoud (via RWA) € 154.000
- Lagere kapitaallasten ad € 40.000

Indicatoren

Onderdeel van het omgevingsprogramma groen en landschap is het onderzoeken welke monitoren noodzakelijk en beschikbaar zijn in relatie tot de te behalen doelen. Die hebben we op dit moment niet. We verwachten de (eventuele) indicatoren in de begroting 2025 op te nemen.

Beleidskaders

- [Landschaps- en natuurontwikkelingsplan LOP](#), raad 19 maart 2020
- [Nota de Groene kernkwaliteit van Soest](#), raad 23 januari 2014
- [Nota Bescherming en kap van bomen](#), raad 15 november 2012
- [Bosnota 2013-2022](#), raad 12 februari 2014

Programma 3 – Sociale leefomgeving

Inhoud programma

Tot het programma Sociale leefomgeving behoren de volgende deelprogramma's:

- 3.1. Sociaal Domein
- 3.2. Onderwijs
- 3.3. Sport, Kunst en Cultuur

Deelprogramma 3.1 Sociaal Domein

Met het grootste deel van onze inwoners gaat het gelukkig goed. Dit zagen we bij het participatietraject voor onze nieuwe Visie Sociaal Domein. Er is echter ook een groep inwoners die ondersteuning nodig heeft. Jongeren hebben het, ook door de nasleep van COVID-19, bijvoorbeeld moeilijk. We willen er zijn voor de mensen die ons nodig hebben. Hierbij kijken we eerst wat het netwerk en onze sociale basis kan bieden. Waar nodig zetten we ingekochte hulp in. Samen met onze maatschappelijke partners zijn we bezig het sociaal domein te transformeren. We weten steeds beter wat werkt. Transformeren is nodig zodat inwoners die ons nodig hebben ook op onze ondersteuning kunnen rekenen. We bieden passende ondersteuning, zo licht als mogelijk en zo dichtbij als mogelijk. Transformatie betekent ook dat we het sociaal domein duurzaam betaalbaar willen houden. Dit doen we aan de hand van een nieuwe Integrale Visie Sociaal Domein die aansluit bij de actualiteit.

Wat willen we bereiken?

Onze focus ligt de komende jaren nog meer op preventie en de specifieke opgaven die we in onze gemeente zien. We willen bereiken dat inwoners veerkrachtig zijn en blijven omzien naar elkaar. We gaan door met de transformatie waarbij ons uitgangspunt blijft: zorg zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. Positieve gezondheid is onze leidraad. We willen meer investeren in een gezonde leefstijl en bestaanszekerheid voor iedereen, de mentale weerbaarheid van onze jongeren en ouderen, kansengelijkheid voor onze jeugd en dat kwetsbare inwoners kunnen meedoen in een inclusieve gemeente.

Global Goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Het ontwikkelingsdoel 1 - geen armoede – willen we bereiken door:

- zorgen dat regelingen en basisvoorzieningen makkelijk vindbaar zijn en eenvoudig aan te vragen.
- investeren in vroegsignalering, een sterke sociale basisinfrastructuur.
- initiatieven die de eigen kracht van inwoners bevorderen.

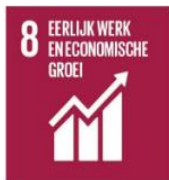
ontwikkelingsdoel 3 – goede gezondheid en welzijn- willen we bereiken door:

- investeren in preventie.
- investeren in initiatieven die bijdragen aan een gezonde leefstijl en verder te transformeren door maatschappelijke businesscases.

Ontwikkelingsdoel 5 – gendergelijkheid- willen we bereiken door:

- te werken aan een inclusieve samenleving.
- te werken aan gelijke kansen in participatie.

Ontwikkelingsdoel 8 - eerlijk werk en economische groei- willen we bereiken door:

- het bieden van een beschutte werkplek voor mensen met een arbeidsbeperking.
- meer inzet op loopbaangeleiding en trajecten voor inwoners die al een baan hebben maar zich willen heroriënteren.

Ontwikkelingsdoel 10 – ongelijkheid verminderen- willen we bereiken door:

- samen met onze sociale basis en het onderwijs extra inzetten op de mentale weerbaarheid van jongeren.
- uitvoering geven aan de Brede Spuk.

Wat gaan we ervoor doen?

Bestuursopdracht toekomstige samenwerking sociaal domein Baarn, Bunschoten, Soest

Al langere tijd werken Baarn, Bunschoten en Soest samen op het gebied van de uitvoering van het sociaal domein. Om de ondersteuning aan inwoners ook in de toekomst goed te kunnen organiseren, gaan de drie gemeenten de samenwerking verder versterken. De drie colleges hebben een voorgenomen besluit genomen voor een bestuursopdracht. Deze bestuursopdracht wordt, na advies van de betrokken ondernemingsraden van de gemeenten en de uitvoeringorganisatie BBS, in november 2023 definitief vastgesteld. De bestuursopdracht betekent een verdere uitwerking voor de inrichting van één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie voor het sociaal domein en een lokale toegang in het voorveld. Het streven is om vóór de zomer van 2024 een uitgewerkt voorstel voor de inrichting van een nieuwe/vernieuwde uitvoeringsorganisatie voor besluitvorming gereed te hebben. In de uitwerking worden ook de kosten en baten van de nieuwe samenwerking in beeld gebracht.

Opstellen uitvoeringsprogramma

Na het vaststellen van de nieuwe Integrale Visie Sociaal Domein stellen we in 2024 samen met de sociale basis een uitvoeringsprogramma op waar we concrete activiteiten en projecten beschrijven die we jaarlijks actualiseren. De uitkomsten van het uitvoeringsprogramma worden integraal afgewogen bij de kadernota 2025 in samenhang met de sportnota en cultuurnota.

Inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen

De ontwikkelingen in de samenleving zijn grillig. De energiecrisis, maar ook de toestroom van ontheemden en vluchtelingen zijn voorbeelden waarbij acuut de inzet van beleid en/of projectcapaciteit vanuit het sociaal domein wordt gevraagd. Hier is geen formatie voor geraamd. Ook al staat er externe financiering tegenover, dan nog kost het tijd om tijdelijke capaciteit in te vliegen. Gevolg is dat medewerkers, in de tussenliggende periode, worden

onttrokken aan het lopende werk. Dit heeft als gevolg dat afspraken met de raad, die veelal direct invloed hebben op de samenleving, vertraging oplopen. Omdat ook de verantwoordelijkheid wordt gevoeld voor de lopende werkzaamheden kan er niet met focus worden gehandeld op de acute vraagstukken. Het gevraagde budget van € 245.000 geeft ruimte om binnen het sociaal domein een pool van mensen in te zetten op vraagstukken die niet uitgesteld kunnen worden. We gaan ervan uit dat dit gedekt kan worden uit externe financiering.

Uitbreiden inzet van jeugd-, sociaal- en Wmo-teams

Landelijk en binnen de regio Amersfoort spraken we af dat gemeenten meer moeten investeren in de lokale teams. Deze investeringen vormen een belangrijk onderdeel van de [Hervormingsagenda Jeugd](#). Daarnaast zijn er scherpere kaders vastgesteld voor jeugd- en gezinsbescherming in het [Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming](#). Ook hier is er een grotere rol voor de lokale teams.

1. Jeugdteam

Het Jeugdteam geeft al meer basishulp en geeft minder indicaties af voor specialistische hulp. Door deze ingezette beweging wordt de opdracht voor ons Jeugdteam aanzienlijk groter. Om deze noodzakelijke en zeer wenselijke ontwikkelingen goed te implementeren en te borgen is uitbreiding van het Jeugdteam essentieel. Het betreft de volgende functies: gezinscoaches, gedragsdeskundige en een ondersteuner. Ook extra budget voor deskundigheidsbevordering is noodzakelijk.

2. Ook binnen het Sociaal Team bieden we meer eigen begeleiding. Ook door deze ingezette beweging wordt de opdracht voor ons Sociaal Team groter. Om deze opdracht goed uit te kunnen voeren is uitbreiding van formatie met 2 fte nodig. Ook extra deskundigheidsbevordering is noodzakelijk. Waar mogelijk willen we taken van het Sociaal Team naar de Sociale Basis verschuiven.

3. Wmo-team

Het aantal meldingen voor Wmo-hulpmiddelen blijft stijgen. Dit komt door toenemende vergrijzing en de invoering van het abonnementstarief. We concluderen dat deze stijging structureel is. Dit zorgt voor extra druk op de formatie. Het voorstel is om de formatie structureel te vergroten zodat we de toegenomen meldingen kunnen opvangen. Hiervoor is 1,3 fte extra noodzakelijk.

Deze investeringen leveren ten eerste een verbetering op van onze dienstverlening aan onze inwoners. Ten tweede levert het een bijdrage aan de transformatie van het sociaal domein. Dit is ook in lijn met de vastgestelde Regiovisie. Tot slot is het onze ambitie dat we deze investeringen vanaf 2024 terug gaan verdienen door kosten te voorkomen op specialistische jeugdhulp en Wmo. De cijfers over 2022 laten een bemoedigend beeld zien op dit terrein. Het aantal cliënten op ambulante begeleiding bij zowel Jeugd als Wmo is in 2022 gedaald. We monitoren deze ontwikkeling nauwkeurig. Regionaal willen we de aantallen begeleiding door onze teams en de aantallen in het specialistisch aanbod naast elkaar zetten. Zodra dit beeld helder is komen wij hierop terug in volgende P&C-documenten.

Voortzetten transformeren en innoveren

De afgelopen jaren hebben we ervaring opgedaan met maatschappelijke businesscases die de beweging van specialistische voorzieningen naar meer algemene en preventieve voorzieningen op gang brachten. Vanaf 2022 hebben we vanuit het innovatiebudget maatschappelijke businesscases ontwikkeld. Ook in 2024 gaan we door met transformeren en innoveren en gebruiken we het innovatiebudget om nieuwe maatschappelijke businesscases te ontwikkelen die bijdragen aan onze visie. We willen meer doen in de sociale basis waardoor we inzet van specialistische hulp voorkomen. Over de maatschappelijke businesscases die in 2023 startten, informeren we in de loop van 2024.

Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van de nieuwe Integrale Visie Sociaal Domein beschrijven we onze activiteiten voor 2024 volgens de indeling in vijf opgaven:

- Gezonde leefstijl
- Bestaanszekerheid
- Mentale weerbaarheid
- Kansengelijkheid
- Meedoen en inclusie

Gezonde Leefstijl

Uitvoeren Lokaal Preventie Akkoord

Een speerpunt uit het Lokaal Preventie Akkoord is de JOGG-aanpak (Jongeren op Gezond Gewicht). In 2023 stelden we een JOGG-regisseur aan, die als doel heeft te voorkomen dat jongeren obesitas krijgen en jongeren op een gezond gewicht probeert te krijgen. Dit is ook het doel van deze aanpak. Vanaf 2024 willen we actief uitvoering geven aan het Lokaal Preventie Akkoord ter bevordering van de fysieke leefstijl van jongeren (combinatie van sporten en bewegen en een gezonde leefstijl). We willen de integraliteit tussen gezondheid, sport en fysieke leefomgeving bevorderen. De gezondheidsmonitor voor jeugd, volwassenen en ouderen van de GGDrU geeft namelijk aan dat bewegen, overgewicht, roken en alcohol aandachtspunten blijven. Daarnaast geven we in 2024 meer aandacht aan de onderwerpen eenzaamheid, valpreventie en mentale gezondheid.

Uitwerken aanpak brede SPUK-regeling

Het ministerie van VWS stelt voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Sportakkoord II één nieuwe brede specifieke uitkering (Brede SPUK) beschikbaar. De uitkering geldt van 2023 tot en met 2026. Er is budget voor 15 onderdelen op de thema's sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis. We hebben voor deze 15 onderdelen een integrale aanpak opgesteld waarin we beschrijven wat we willen bereiken op het gebied van preventie. Deze aanpak werken we uit in het uitvoeringsplan 2024 van de visie sociaal domein. Voor 2024 is er een totaalbedrag van € 698.139 beschikbaar. We voeren al een aantal taken uit die onder de brede SPUK vallen. We krijgen nu (extra) middelen om de indicatoren uit te voeren en meer te verbinden, te verbreden of meer in te zetten.

Bestaanszekerheid

Werkzekerheid en arbeidsmarkt

We zetten ons onverminderd in om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen, eventueel op een beschutte werkplek of een dagbestedingsplek. De werkloosheid in onze gemeente is nog altijd lager dan het landelijke en regionale gemiddelde. Inwoners die nu nog aan de kant staan hebben vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Ook zien we een kleine groep inwoners die waarschijnlijk nooit aan het werk zullen komen.

De regionale arbeidsmarkt heeft nog altijd veel openstaande vacatures. Het regionale werkgeversservicepunt zet daarom in op innovatieve manieren om personeel te werven. Het in 2023 geopende Werkcentrum in Amersfoort speelt daarbij een belangrijke rol. In 2024 gaan zij zich nog meer profileren. Ook gaan zij meer inzetten op loopbaangeleiding en trajecten voor inwoners die al een baan hebben maar zich willen heroriënteren. Ook wijzen scholen in de regio jongeren op het Werkcentrum waar ook het Jongerenloket is ondergebracht. Belangrijk speerpunt voor onze gemeente is om het Werkcentrum meer bekendheid te geven bij onze inwoners en ondernemers.

In 2024 gaan we met RWA/Amfors nog meer inzetten op het programma Vitaliteit, omdat we zien dat de vergrijzing toeneemt bij medewerkers van RWA/Amfors. Daarnaast zijn we een pilot gestart waarmee we onderzoeken of RWA/Amfors mensen die een beschutte werkplek nodig hebben, succesvol kan begeleiden richting werk bij reguliere werkgevers. Omdat het aantal mensen in dienst van Amfors sneller afneemt dan verwacht, starten we in 2024 het bestuurlijk gesprek over een toekomstplan voor Amfors.

Vroegsignalering schulden

In 2023 hebben we ons inlooppunt Geld op Orde Soest (GOOS) uitgebreid met een inlooppunt in Soesterberg en verhuisden we één inloepochtend van de Plantage naar de bibliotheek in Overhees. Hiermee hopen we dat GOOS nog laagdrempeliger wordt en we in 2024 meer mensen kunnen bereiken die geldzorgen hebben. Hiertoe is ook budget voor de vroegsignalering van schulden structureel opgehoogd zodat Welzin meer huisbezoeken kan afleggen en ondersteuning kan bieden aan mensen met betaalachterstanden. Dit kan er toe leiden dat het aantal mensen dat we ondersteunen in 2024 gaat toenemen.

We blijven inzetten op de vroegsignalering van schulden. We willen meer inzetten om jongeren te leren omgaan met geld en op het voorkomen van (online) gokverslavingen.

Minimaregelingen en armoedebeleid

In 2023 stellen we de nieuwe Integrale Visie Sociaal Domein vast. De uitkomsten daarvan zullen van invloed zijn op de minimaregelingen in 2024 en verdere vormgeving van ons armoedebeleid komende jaren. We houden onze minimaregelingen in 2024 tegen het licht en onderzoeken of we regelingen wijzigen en of er nieuwe bij of voor in de plaats komen. Speerpunten zijn hoe we inwoners die langdurig in armoede leven beter perspectief kunnen bieden. En hoe we een gezonde leefstijl kunnen bevorderen voor gezinnen met kinderen die een laag inkomen hebben.

Intensiveren en verbeteren samenwerking sociale basis

Om de samenwerking in de sociale basis te verbeteren en te intensiveren gaan we in 2024 met twee trajecten aan de slag. Ten eerste willen we de manier van subsidiëren (BCF) in samenspraak met de betrokken organisaties herijken. De betrokken organisaties zijn de grootste subsidiepartners binnen de sociale basisinfrastructuur: Balans, GGD, Idea, MEE, SWOS en Welzin. Deze partners werken met elkaar samen onder de naam 'Samen voor Soest'. Voor de herijking is eerder € 100.000 beschikbaar gesteld voor 2024.

Ten tweede zal het uitvoeringsplan 2024 van de visie sociaal domein centraal staan. In dit plan staat hoe we aan de slag gaan met de speerpunten uit de visie. In samenwerking met Samen voor Soest en andere partners in het sociaal domein gaan we onderdelen uit het plan uitvoeren.

Woonplaatsbeginsel beschermd wonen

Begin januari 2023 heeft de staatssecretaris van VWS de invoering van het woonplaatsbeginsel en nieuw verdeelmodel voor de middelen voor gemeenten voor beschermd wonen aangekondigd. Deze zorgen ervoor dat elke gemeente voortaan verantwoordelijk is voor de ondersteuning van de eigen inwoners. En dat elke gemeente ook passende middelen ontvangt om te zorgen voor beschermd thuis en beschermd wonen voor haar inwoners. De voorgenomen invoeringsdatum van beide maatregelen was 1 januari 2024, maar is uitgesteld naar de nieuwe streefdatum 1 januari 2025. In 2024 bereiden we ons hierop voor.

Smitsveen

Een aantal structurele sociale activiteiten uit het project Smitsveen loopt door tot in 2025. Daarnaast verlengen we ook een aantal incidentele activiteiten tot in 2025. Hoe we onze inzet in de wijk voortzetten nemen we mee in het op te stellen uitvoeringsplan naar aanleiding van de visie sociaal domein.

Mentale weerbaarheid

Inzetten op mentale weerbaarheid jongeren

In 2024 willen we samen met onze sociale basis en het onderwijs extra inzetten op de mentale weerbaarheid van jongeren. We onderzoeken nog samen met de betrokken partners waar we precies op willen inzetten en we nemen er nu geen extra budget voor op. De mentale gezondheid van de jeugd in Soest en Soesterberg staat onder druk. We zien steeds meer en zwaardere gedragsproblematiek bij de peuters. Dit is ook zichtbaar binnen het basisonderwijs. Daar stromen meer kinderen in groep 1 binnen met minder sociale vaardigheden en meer gedragsproblemen. Hierdoor stijgt de vraag naar speciaal onderwijs en daarmee ook naar het leerlingenvoer. Ook ontstaat een steeds grotere krapte bij het speciaal onderwijs, waardoor kinderen steeds verder moeten reizen. Meer dan de helft van onze jongeren (tot 25 jaar) heeft te maken met psychische klachten en eenzaamheid. Met name jonge vrouwen ervaren meer eenzaamheid (4 op de 10). Een deel van de klachten zijn te relateren aan de coronacrisis die een enorme impact heeft gehad op de mentale gezondheid. Het middelengebruik is hoger dan gemiddeld. Deze zorgelijke ontwikkelingen leiden ertoe dat wij een groter structureel financieel nadeel op het jeugdbudget verwachten. Dit namen we op in de Voorjaarsnota 2023.

Versterken samenwerking Jeugdteam – Welzijnswerk

Door de toegenomen problematiek bij jongeren komen veel hulpvragen terecht bij het welzijnswerk. Door toegenomen problematiek en drukte bij het Jeugdteam melden steeds meer mensen zich bij partijen als Balans (met name jonge jeugd). Vanuit de transformatie willen we mensen zo laagdrempelig mogelijk ondersteunen. Daarom zetten we in 2024 in op het extra bieden van kortdurende ondersteuning bij het welzijnswerk om zo escalatie van de hulpvraag te voorkomen. Hierbij werken het Jeugdteam en het welzijnswerk nauw samen. We voeren dit uit binnen bestaande budgetten.

Kansengelijkheid

Inkoop Jeugd

Na een succesvolle aanbesteding start per 1 januari 2024 de nieuwe collectieve jeugdhulpaanbieder MetMaya. Dit consortium is de opvolger van de Breed Spectrum Aanbieders (BSA). Samen met MetMaya gaan we verder met transformeren aan de hand van de vastgestelde Regiovisie. Uitgangspunt is dat we meer inzetten op eigen begeleiding door het jeugdteam en ondersteuning van onze sociale basis. Hierdoor zetten we minder in op langdurige specialistische jeugdhulp.

Kostendekkend maken Alternatieve Jeugdhulp

Sinds 2020 wordt de maatschappelijke businesscase (hierna: MBC) Alternatieve Jeugdhulp uitgevoerd door Stichting Balans. Deze MBC zien we als duurzaam beleid voor de komende jaren. Het budget van slechts € 22.500 is echter ontoereikend. Dit budget was vanaf de start al onvoldoende om deze activiteit kostendekkend uit te voeren. In 2021 spraken we af het aantal kinderen dat jaarlijks gebruik kan maken van deze activiteit op te hogen naar 10. Deze MBC draagt bij aan passende hulp, laagdrempelige ondersteuning en het voorkomen van specialistische jeugdhulp. Eind 2022 bespraken we het succes van de MBC met de gemeenteraad. Voor het begeleiden van maximaal 10 kinderen is een totaalbudget van minimaal € 58.000 noodzakelijk. Daarom nemen we structureel € 35.000 op om deze kosten te dekken.

Extra budget voor beoordeling Jeugdteam

Uitgangspunt is dat het Jeugdteam altijd de regie heeft. Ook op verwijzingen van huisartsen. Dit is nu nog niet het geval. Meer regie betekent, dat we overzicht krijgen over de ingezette hulp in een gezin en kunnen gaan sturen op passende zorg. Door de MBC Actieve regie hebben we in meerdere casussen waarin zware zorg, zoals verblijf, was ingezet, kunnen afschalen naar lichtere vormen van ondersteuning, die in de thuissituatie geboden kan worden. Hiermee hebben we gezorgd voor passende zorg voor deze kinderen/jongeren en besparen we kosten. Daarom vraagt deze beoordeling een investering van € 60.000 in het Jeugdteam. Deze investering draagt bij aan de doelmatigheidseisen van de Jeugdwet en de transformatie van de jeugdhulp.

Meedoen en inclusie

Inkoop Wmo

In 2023 is de inkoop Wmo (voor beschermd wonen, ambulante begeleiding, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang) zonder gunning geëindigd. Voor inwoners die hiervan gebruik maken heeft dit geen effect omdat contracten met de huidige zorgaanbieders zijn verlengd tot en met 2024. In 2023 is een nieuwe inkoop gestart voor het onderdeel maatschappelijke opvang. Voor de overige onderdelen starten we een nieuwe inkoopprocedure. Hierbij houden we er rekening mee dat er minder inwoners gebruik gaan maken van ingekochte zorg en minder mensen in beschermd wonen gaan verblijven. Bij de nieuwe inkoop is de regiovisie 'samen in de wijk' leidend. Het doel is (het behouden van) goede hulp en ondersteuning voor inwoners, dichtbij (bijvoorbeeld thuis of in de wijk) en zonder (of zo klein mogelijke) wachtlijsten.

Doelgroepenvervoer

Het gezamenlijke aanbestedingstraject van gemeenten in provincie Utrecht rondom sociaal-recreatief Wmo-vervoer loopt momenteel. De ingangsdatum is uitgesteld naar 1-4-2024.

Inclusie en diversiteit

We vinden het belangrijk om discriminatie tegen te gaan. We bieden een laagdrempelig meldpunt waar inwoners die discriminatie ervaren zich kunnen melden en hulp krijgen. In Soest hebben we dit meldpunt belegd bij Art.1 Midden Nederland. We willen het meldpunt in 2024 meer bekendheid geven. De financiële bijdrage aan Art.1 Midden Nederland was al langere tijd niet geïndexeerd. In de begroting van 2023 verhoogden we incidenteel de bijdrage, zodat deze in lijn komt met de middelen die we ontvangen vanuit het gemeentefonds hiervoor. Dit zetten we in 2024 door. Voor de jaren 2025 en verder maakt dit onderdeel uit van de integrale afweging van de stelpost nieuw beleid.

Sociaal cultureel centrum Soesterberg

De opening van het sociaal cultureel centrum in Soesterberg staat gepland in 2024. De maatschappelijke partners Balans, Idea, de Linde en SWOS verzorgen een basisprogramma in de gedeelde accommodatie. Naast het basisprogramma is er voldoende ruimte voor activiteiten van inwoners of andere organisaties. In overleg kunnen de andere organisaties het nieuwe centrum gebruiken als thuis- of uitvalsbasis.

Mantelzorg

In 2024 willen we de toegankelijkheid en vindbaarheid van de mantelzorgondersteuning in Soest verbeteren. Dit is door inwoners ook aangegeven in het cliënt ervaringsonderzoek 2023. Daarnaast kijken we of er in het huidige aanbod en communicatiemiddelen aanpassingen gewenst zijn. Hiervoor is geen extra budget nodig.

Inburgering

Net als in 2023 verwachten we ook voor 2024 een grotere toestroom van inburgeringsplichtingen in onze gemeente. Het Rijk stelt de budgetten bij op basis van de taakstelling die wij als gemeente krijgen om statushouders te huisvesten. We gaan er van uit dat het Rijk de verhoogde instroom van inburgeraars ook in 2024 zal compenseren.

Over het budget voor de zogenaamde Onderwijsroute heeft het Rijk ten tijde van het opstellen van deze begroting nog steeds geen overeenstemming bereikt met de VNG. Vooral nog nemen wij de onderwijsroute daarom af van onze lokale inburgeringsaanbieder. In 2024 moeten we het taalaanbod gaan aanbesteden, mogelijk is er dan ook meer duidelijk over de financiering van de Onderwijsroute. In 2024 willen we de resultaten van onze gezamenlijke inburgeringsaanpak met de gemeente Baarn en Bunschoten delen met de raad. We gaan er niet van uit dat Oekraïners in 2024 ook moeten gaan inburgeren. Voor hen geldt nog steeds een aparte status met een aparte financieringsstroom van het Rijk.

Met wie werken we samen?

Verbonden partijen:

- Uitvoeringsorganisatie BBS
- GGD
- Regio Amersfoort
- RWA/Amfors

Stakeholders:

- Maatschappelijke organisaties
- Onderwijs
- Inwonersparticipatieraad

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Sociaal domein	L	54.977	60.059	61.742	59.953	59.661	59.046
	B	12.755	13.090	14.370	14.062	13.925	13.397
Resultaat		42.222	46.969	47.372	45.890	45.736	45.650

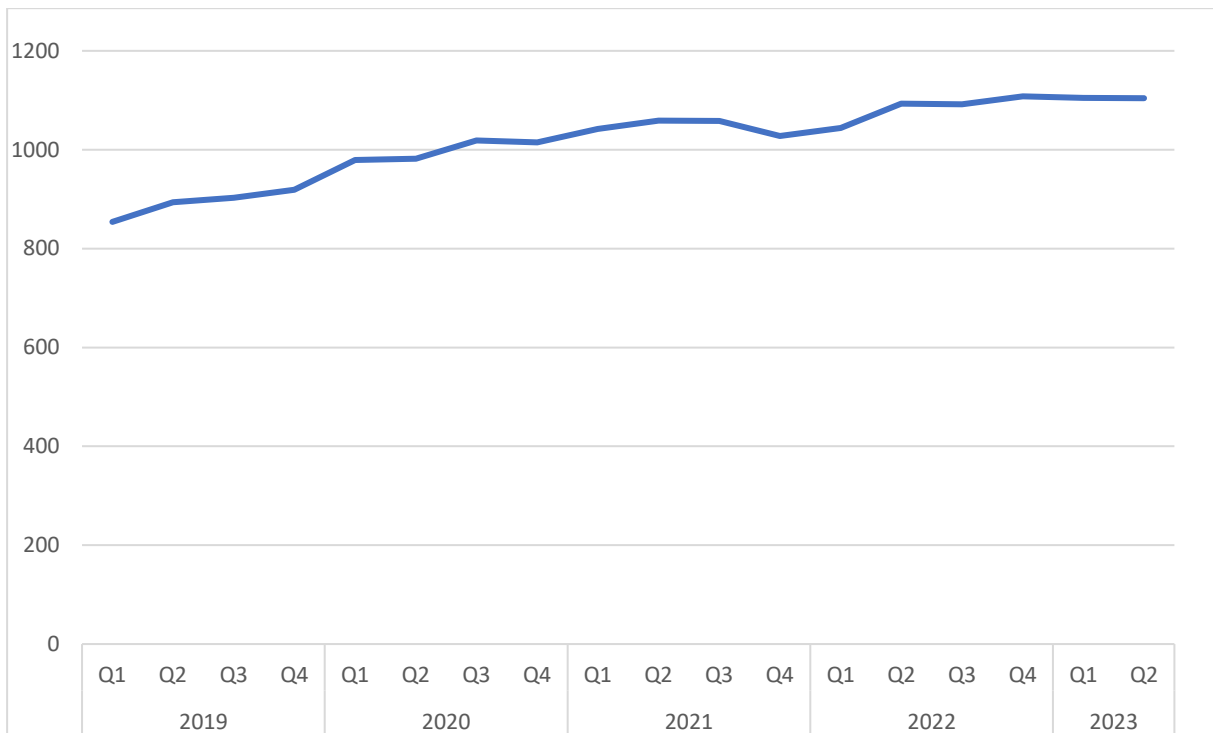
Afwijkingen t.o.v. 2023:						
	Lasten		-1.683	107	398	1.013
	Baten		1.280	972	835	306
	Resultaat		-403	1.079	1.233	1.319

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Uitbreiden inzet van jeugd-, sociaal- en Wmo-teams € 810.000
- Opgenomen nieuw beleid voor: inclusie (€ 45.000), JOGG aanpak (€ 55.000) en alternatieve jeugdhulp (€ 35.000)
- Hogere kapitaallasten € 66.000
- Hogere bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen GGD € 346.000 en een lagere bijdrage aan de RWA € 132.000
- Incidentele budgetten binnen de meerjarenbegroting 2023 (aanpak Smitsveen, integrale visie sociaal domein, middelen kansrijke start) geven een voordeel van € 538.000
- Mutaties regionale inkoop sociaal domein nadelig € 705.000
- Hogere lasten subsidieontvangers € 242.000
- herijking budgetten (WMO nieuw) € 500.000

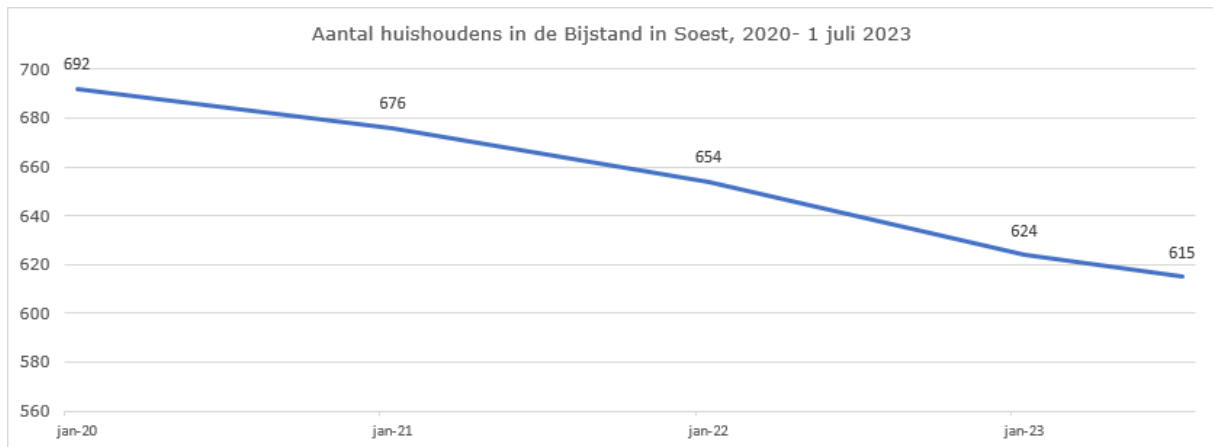
Indicatoren

Aantal jongeren met jeugdhulp

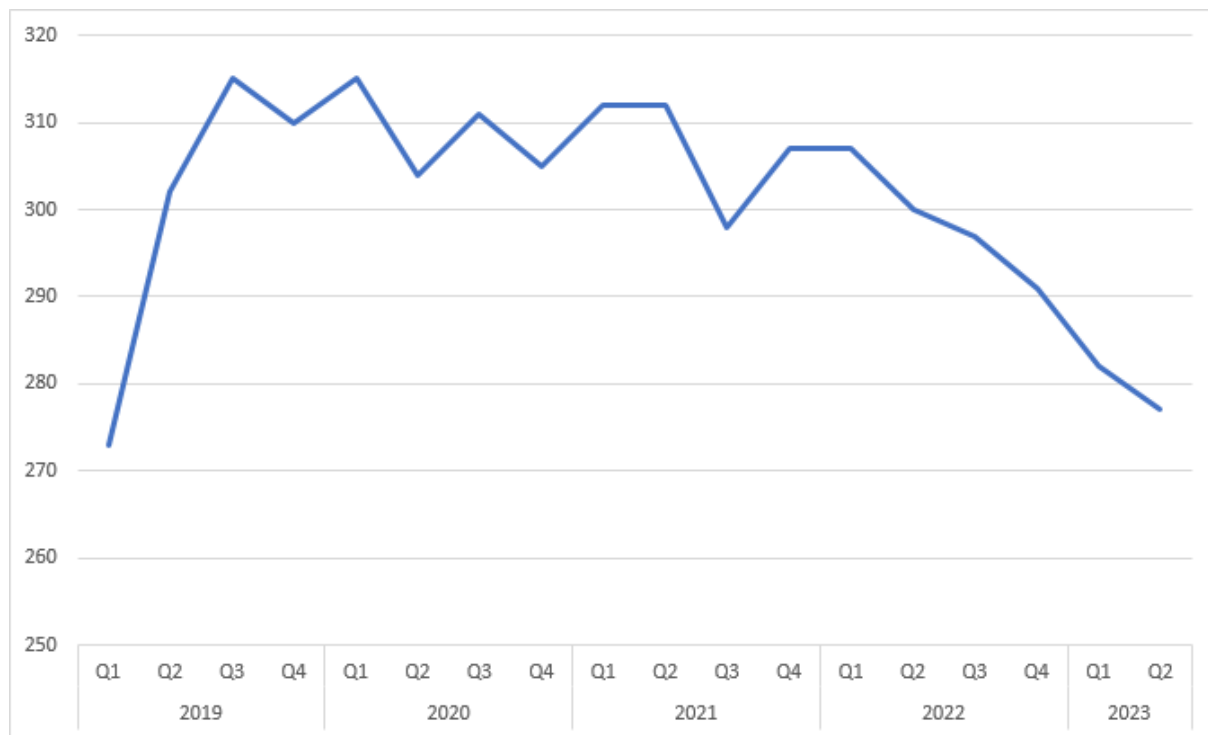
Bron: RISB

Aantal huishoudens met een bijstandsuitkering

Bron: BBS

Aantal inwoners met indicatie ambulante begeleiding

Bron: RISB

Beleidskaders

Link naar beleidskader	Korte omschrijving	Datum besluit
Strategische agenda sociaal domein	De huidige strategische agenda sociaal domein beschrijft de visie van de gemeente Soest over het sociaal domein. De strategische agenda is verdeeld in vier thema's: <ul style="list-style-type: none"> • In Soest groeien we op • In Soest leren we en werken we • In Soest doen we een leven lang mee • In Soest voelen we ons veilig 	2016
Regiovisie Samen in de Wijk	De regiovisie Samen in de Wijk beschrijft de visie van de regio over de doorontwikkeling van ondersteuning met noodzakelijk verblijf. Uitgangspunten hierbij zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners leven samen in de wijk. • Professionals werken samen in de wijk. • We ondersteunen de wijk. 	2021
Regiovisie Specialistische jeugdhulp	De regiovisie beschrijft de visie op de samenwerking in de regio in de jeugdhulp. Uitgangspunten hierbij zijn: <ul style="list-style-type: none"> • We werken vanuit de leefwereld en doen dat systeemgericht. • We werken samen met het netwerk. • We kijken naar wat iemand kan, wat iemand wil en aanvullend nodig heeft. Waar dat nodig is, beschermen we. • We bieden professionals de ruimte om te kunnen doen wat nodig is en wat werkt. • We bieden de jeugdhulp nabij aan. 	2021
Verordening Jeugdhulp Soest 2017	De huidige verordening Jeugdhulp	2017
Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Soest	De huidige verordening maatschappelijke ondersteuning	2021
Nadere regels 2019 Verordening Jeugdhulp Soest 2017	De huidige nadere regels Jeugdhulp	2019
Nadere regels maatschappelijke ondersteuning	De huidige nadere regels maatschappelijke ondersteuning	2023
Nadere regels beschermd wonen	De huidige nadere regels beschermd wonen	2023
Nadere regels landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang 2023	De huidige nadere regels landelijke toegankelijkheid maatschappelijke opvang	2023
Algemene subsidieverordening Soest	De algemene subsidieverordening Soest	2020
Gemeenschappelijke regeling samenwerking sociaal domein Baarn, Bunschoten, Soest	De gemeenschappelijke regeling samenwerking sociaal domein Baarn, Bunschoten, Soest beschrijft de afspraken die tussen deze gemeentes zijn gemaakt over de samenwerking in het sociaal domein	2022
Uitvoeringsplan Smitsveen	Uitvoeringsplan Smitsveen	2017
Herijking Schuldhulpverlening	Herijking schuldhulpverlening	2021
Herijking minimabeleid	Herijking minimabeleid	2017

Deelprogramma 3.2 Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Het onderwijs aan onze kinderen en jongeren is in goede handen bij de 18 basisscholen in onze gemeente. Samen met onze onderwijspartners en opvangpartners willen we het beste uit kinderen halen. Door goede afstemming met de scholen, schoolbesturen, kinderopvangpartners en het samenwerkingsverband zetten wij ons in voor onze Soester jeugd. Ons doel is een passende onderwijsplek in Soest voor alle kinderen en jongeren. Dit begint al bij onze peuters. Alle peuters met een (mogelijke) taal- en/of ontwikkelachterstand leiden wij toe naar een peuteropvang met een extra programma in de voorschoolse educatie. Dit doen wij met als doel om deze kinderen een betere start te geven op de basisschool. Ook werken we samen met maatschappelijke partners om de leesvaardigheid van onze leerlingen te verbeteren.

- Samen met onze partners geven wij uitvoering aan het nieuwe Onderwijsachterstandenbeleid.
- We zorgen voor leerlingenvervoer dat goed aansluit bij de vraag
- Onderwijszorg en jeugdzorg sluiten beter bij elkaar aan
- We voeren het Nationaal Programma Onderwijs uit

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

Goede gezondheid en welzijn: Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden

Door ouders tijdelijk financieel te ondersteunen werken wij aan een goede gezondheid en welzijn van ouders en kinderen.

Kwaliteitsonderwijs: Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.

Door in te zetten op goed onderwijs en het terugdringen van taalachterstanden werken we aan kwalitatief goed onderwijs.

Ongelijkheid verminderen: Dring ongelijkheid in en tussen landen terug.

Met inzet op onderwijsachterstanden beleid zetten we in op het verminderen van ongelijkheid en terugdringen van segregatie.

Wat gaan we ervoor doen?

1. Nieuw Onderwijsachterstandenbeleid (2024-2026) uitvoeren samen met de partners. Dit betekent o.a. het terugdringen van de taal- en ontwikkelachterstanden bij kinderen.
2. Tegemoetkoming kinderopvang Sociaal Medische Indicatie financieren
3. Passend leerlingenvervoer voor iedereen die het nodig heeft uitvoeren.

Onderwijs (achterstanden)beleid

Vanaf 2024 wordt gestart met de uitvoering van nieuw Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2024-2026. Het onderwijsveld vraagt al langer veel meer inzet en capaciteit dan beschikbaar is. De meest dringende inzet wordt gevraagd op de stijgende problemen van de kinderen in de VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie). Denk hierbij aan gedragsproblematiek op jonge leeftijd. Er is veel inzet nodig op de acties vanuit de samenwerking tussen de gemeente, schoolbesturen het samenwerkingsverband en VVE kinderopvangpartijen in Soest.

Een passende onderwijs plek voor alle kinderen in Soest is ons streven. Daar waar er toch een verwijzing is voor Speciaal (basis) Onderwijs willen we die overstap zo goed mogelijk laten verlopen. Speciaal (basis)onderwijs (S(B)O) heeft helaas soms lange wachtlijsten. Hierdoor kunnen niet alle leerlingen met een verwijzing direct naar een SBO in de regio.

Naast het OAB is er binnen het onderwijs de komende 2 jaar nog inzet nodig op de uitvoering van het NPO (Nationaal Programma Onderwijs). Dit is geld om in te zetten om de achterstanden bij leerlingen opgelopen door corona terug te dringen. Ondanks dat we weer volledig onderwijs hebben zijn er nog steeds kinderen die last hebben van de corona periode. Voor die leerlingen blijven wij ons inzetten.

Voor de doelgroep 18-27 jarigen zonder diploma, werken we samen met de regio gemeenten. We zetten ons in voor alle jongeren met als doel dat iedereen pas het onderwijs verlaat met een diploma. Zodat ze meer kans hebben in de toekomst op een baan. Hiervoor is het noodzakelijk om de samenwerking te versterken in de driehoek van scholen, jeugdhulp en onderwijs.

Bovenstaande taken zijn wettelijke taken waar wij op in moeten zetten. Daarom wordt voorgesteld om de capaciteit op onderwijs structureel met 1 fte uit te breiden. Hiervoor wordt structureel € 100.000 gevraagd.

Tegemoetkoming kinderopvang Sociaal Medische Indicatie

Sociaal Medische Indicaties (SMI) is bedoeld om opvang voor kinderen tot 12 jaar (deels) te vergoeden. SMI wordt toegekend in het geval ouder(s) sociaal/medische/psychische problemen ervaren. Ouders werken aan het verbeteren van hun eigen situatie en kunnen dan tijdelijk minder goed voor de kinderen zorgen. Voor deze ouder(s) kan het helpen dat de kinderen tijdelijk naar de kinderopvang of BSO gaan. Dan worden de ouders tijdelijk ontlast. Indien ouders geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag biedt SMI een financiële oplossing voor de ouders.

Binnen het gemeentefonds zijn hier middelen voor beschikbaar sinds 2005. Gemeente Soest heeft sinds 2021 een SMI regeling vastgesteld. Bij het vaststellen van de regeling is het

beschikbaar stellen van deze middelen niet meegenomen. Om deze regeling goed uit te voeren wordt gevraagd hier structureel € 50.000 voor beschikbaar te stellen.

Passend vervoer (Leerlingenvervoer)

Ons doel is om alle kinderen in Soest een passende onderwijs plek te bieden. Toch kan het gebeuren dat uiteindelijk de beste keuze is dat een kind naar speciaal onderwijs gaat, bijvoorbeeld in Amersfoort. Hiervoor kan Leerlingenvervoer nodig zijn. In Soest zetten wij in op maatwerk waar mogelijk. Indien bijvoorbeeld iemand geholpen is met een elektrische fiets kan dat ook in plaats van leerlingenvervoer. We zien dat het aantal aanvragen voor leerlingenvervoer blijft stijgen en dat steeds meer maatwerk nodig is. Dat in combinatie met een krapte op de arbeidsmarkt voor buschauffeurs. Dit zorgt voor extra ambtelijke druk om wel alle aanvragen af te handelen en vervoer te organiseren. Om alle aanvragen goed en tijdig te kunnen afhandelen is een uitbreiding nodig van 0,5 fte aan ondersteuning. Bij de begroting 2024 wordt hiervoor een structurele extra bijdrage gevraagd van € 50.000.

Met wie werken we samen?

- We werken samen met alle schoolbesturen en de kinderopvang die ook VE aanbieden.
- We werken samen met het samenwerkingsverband SWV de Eem
- Verder nog met andere lokale en regionale maatschappelijke organisaties.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Onderwijs	L	5.098	5.627	5.548	5.536	5.522	5.568
	B	1.588	1.574	1.283	1.283	1.283	1.283
Resultaat		3.510	4.053	4.265	4.253	4.239	4.285

Afwijkingen t.o.v. 2023:							
				79	91	105	59
	Lasten						
	Baten			-291	-291	-291	-291
	Resultaat			-213	-200	-186	-232

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Incidentele budgetten binnen de meerjarenbegroting 2023 voor bijdrage Ludgerusschool (€ 150.000) en incidentele capaciteit onderwijs en kinderopvang (€ 50.000) geven een voordeel van € 200.000
- Hogere kapitaallasten € 60.000
- Tegemoetkoming kinderopvang Sociaal Medische Indicatie € 50.000
- Hogere personele formatie € 310.000

Indicatoren

Wij zetten ons in om zoveel mogelijk peuters met een mogelijke taal en/of ontwikkelachterstand naar de peuteropvang te laten gaan met extra ondersteuning van een voorschoolse programma. Hiervoor werken we samen met de GGD en de opvangpartijen. Wij maken sinds 2023 gebruik van de Peutermonitor. Hierin hebben wij goed overzicht van het bereik. Ons doel is om minimaal een bereik te hebben van 90% van de geïndiceerde peuters. Maar liever nog hoger. Vanaf 2024 kunnen we volledige cijfers geven over het bereik. Hier zien we de het bereik van het 2^e kwartaal 2023.

	2e kwartaal 2023	Doel 2024
Bereik	83%	90%

Beleidskaders

[Strategische agenda sociaal domein \(raad, 2016\)](#)

Onderwijsvisie gemeente Soest (raad, 2016)

[Onderwijskansenbeleid 2019-2022 gemeente Soest](#), raad 7 februari 2019

[Verordening Leerlingenvervoer](#) (raad,2015)

[\(Nadere\) Beleidsregel Tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van Sociaal Medische Indicatie \(SMI\) Soest 2021](#) (college, 2021)

Deelprogramma 3.3 Sport, kunst en cultuur

We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk inwoners uit Soest en Soesterberg bewegen, sporten, spelen en cultureel actief zijn. Deze beleidsterreinen zijn belangrijke dragers voor positieve gezondheid. Daarnaast dragen ze bij aan sociale cohesie, persoonlijke expressie en ontwikkeling. Hiermee zijn sport en cultuur twee belangrijke onderdelen van de Soester samenleving. Vanuit het sportbeleid zetten wij in op dat elke inwoner – jong en oud – een leven lang met plezier kan sporten en bewegen in Soest en Soesterberg. Met een vergrijzende bevolking en een afname van het sporten en bewegen door de coronacrisis is het belangrijk om in te zetten op het stimuleren van sporten en bewegen. Hierbij zetten wij ook in op een openbare ruimte die uitnodigt om te bewegen, sporten en spelen. Ook cultuur draagt bij aan een sociaal netwerk, een fijn woonklimaat en persoonlijke ontplooiing. Sport, kunst en cultuur raken aan thema's zoals onderwijs, duurzaamheid en het sociaal domein. Daarom zorgen we ervoor dat we nauw samenwerken met deze terreinen om onze doelen te bereiken.

Global goals

Dit deelprogramma draagt bij aan de volgende duurzame ontwikkelingsdoelen:

1. Armoede en gelijkheid: We zetten ons in voor inwoners die door armoede niet mee kunnen doen aan sport en cultuur. Hiervoor hebben wij het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Sport en cultuur kunnen bijdragen aan het verminderen van ongelijkheid doordat we het samen doen, ongeacht beperkingen, geloof of afkomst. In dit kader kunnen wij sport- en cultuuraanbieders adviseren hoe een inclusief beleid te voeren.

2. Gezondheid en onderwijs: Sport en bewegen en cultuur kunnen bijdragen aan een goede (fysieke en mentale) gezondheid en welzijn voor iedereen en aan levensvaardigheden via toegankelijk onderwijs.

3. Duurzaamheid: we streven naar een duurzame sport- en cultuurinfrastructuur met accommodaties die energiezuinig zijn en weinig CO2 uitstoten. Ook zetten wij ons in voor een beweegvriendelijke omgeving.

Sport

Wat willen we bereiken?

- We willen dat zoveel mogelijk inwoners een leven lang bewegen en sporten;
- Gemeentelijke sportaccommodaties zijn up to date, duurzaam en voldoen aan de NOC*NSF-normen;
- Een openbare ruimte die uitnodigt, faciliteert en toegankelijk is voor inwoners die willen sporten, bewegen en spelen;
- Vitale sport- en beweegaanbieders die organisatiekrachtig zijn, hun maatschappelijke rol kunnen invullen en gebruik kunnen maken van professionele advisering.

Wat gaan we ervoor doen?

- Uitvoering geven aan de sportnota 2024-2028 en het lokaal Sportakkoord II, mits de nota sport en bewegen 2024-2028 in Q4 2023 wordt vastgesteld door het college en de raad;
- Regulier onderhoud uitvoeren aan de gemeentelijke sportaccommodaties.

Sportnota en lokaal Sportakkoord II

We geven uitvoering aan de nota sport en bewegen 2024-2028, op voorwaarde dat deze is vastgesteld door het college en de gemeenteraad, en het lokaal Sportakkoord II met de hierin opgenomen beleidsrichtingen en actiepunten. De aanvraag voor extra financiële middelen om de ambities uit de nieuwe nota sport en bewegen te kunnen realiseren, wordt integraal afgewogen bij de besluitvorming rondom het uitvoeringsplan sociaal domein. Zo zijn de voornemens die opgenomen zijn in de nieuwe sportnota om in te zetten op meer inwoners vaker laten bewegen en sporten, een toekomstbestendige infrastructuur en vitale sport- en beweegaanbieders.

Via de in 2023 ingevoerde Brede SPUK-regeling werken wij integraal aan bovengenoemde ambities en het versterken van onze sociale basisinfrastructuur. Via deze regeling ontvangen wij als gemeente budget om te werken aan een gezonde generatie in 2040. De afspraken die gemaakt zijn in het kader van Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord komen samen in deze Brede SPUK-regeling. Veel activiteiten vanuit

Sportakkoord I zoals het digitale platform Sport in Soest, Vitaal Soest, Sportcafé en het Nijntje beweegprogramma zetten wij voort omdat deze succesvol zijn gebleken.

Ondersteuning sportbeleid

We zien een ontwikkeling van een toenemend aantal uitvoerende (administratieve) taken op het gebied van sport. Deze toenemende taken komen voort uit bijvoorbeeld:

- Het Sportakkoord;
- De Brede Regeling Combinatiefuncties (die m.i.v. 2023 opgegaan is in de Brede Spuk);
- Diverse projecten

Beleidsmedewerkers voeren in dit kader nu veel uitvoerende taken uit. Voor de jaren 2024 en 2025 wordt incidenteel extra uitvoerende capaciteit ingezet om beleidscapaciteit vrij te spelen en deze in te zetten daar waar het hardst nodig is. Hiervoor is voor de jaren 2024 en 2025 incidenteel € 50.000 aangevraagd. In de komende jaren onderzoeken wij hoe wij de uitvoerende taken efficiënter en effectiever kunnen organiseren.

Gemeentelijke sportaccommodaties

Via meerjarenonderhoudsplannen onderhouden wij onze gemeentelijke sportaccommodaties. Wij onderzoeken of wij onze sportaccommodaties, net als alle andere gemeentelijke accommodaties, sneller kunnen verduurzamen. Als basis hiervoor dient de gemeentelijke Routekaart verduurzamen. Sportzaal De Bunt is een van de eerste sportaccommodaties die wij gaan renoveren en verduurzamen. Indien sportorganisaties ideeën hebben of mogelijkheden zien om zelf een bijdrage te leveren aan het verduurzamen dan juichen wij dit als gemeente toe. Samen gaan wij dan kijken hoe wij deze ideeën kunnen realiseren.

Daarnaast werken wij aan het opstellen van een aantal toekomstscenario's voor het zwembad. Zodra de scenario's klaar zijn, bieden wij deze aan voor besluitvorming door de gemeenteraad.

Jeugdfonds Sport en Cultuur

Helaas hebben gezinnen niet altijd voldoende financiële middelen om kinderen te laten sporten. Wij vinden het belangrijk dat iedereen de kans moet kunnen hebben om te bewegen, sporten of aan cultuur te doen. Daarom is er het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Vanuit dit fonds wordt de contributie of lesgeld van een sportvereniging, muziekschool of een andere sportieve of creatieve activiteit betaald. Dit zodat kinderen toch kunnen meedoen. Een groot deel van het budget besteden wij aan zwemlessen zodat kinderen de zwemdiploma's A en B kunnen halen. Een van de buurtsportcoaches samen met de jongerencultuurcoach is het aanspreekpunt voor dit fonds.

SPUK Sport

In het begrotingsjaar 2024 hebben we voor € 243.000 aan kredietaanvragen sport, waarvoor we een SPUK-uitkering kunnen aanvragen. We verwijzen u naar paragraaf D Onderhoud kapitaalgoederen voor meer details. Het deel van de exploitatielasten wat in aanmerking komt voor de SPUK-uitkering bedraagt € 1.780.000 incl. btw. Voor de vervangingsinvesteringen buitensport verwijzen we naar paragraaf D Onderhoud kapitaalgoederen.

Speelruimte

In 2024 renoveren wij de volgende 14 locaties:

- Speelplekken Krommeweg/Hartweg 70, Buntweg, Bloemheuvel 't Veenpark, chillplek Sint Annahof, Van Maarenplein en St. Willibrodusstraat;
- Kleine informele speelplekken: Pijperpad, Kamperfoeliestraat 22, Prof. Lorentzlaan 6-10, Generaal Spoorstraat, Farman/De Brik'
- Sportplekken basketbal/voetbalveld/skateroute 't Veenpark, Smitsweg basketbalveld.

Met wie werken wij samen?

- Sport- en beweegaanbieders
- Sportfederatie
- Overige stakeholders zoals welzijns- en onderwijsorganisaties en wijkbewoners.

Indicatoren

Een van de actiepunten van de nota sporten en bewegen 2024-2028 is het opstellen en uitwerken van beleid rondom vitale sportverenigingen. Onderdeel hiervan is het opstellen van indicatoren om het begrip vitale sportverenigingen te operationaliseren en meetbaar te maken. In 2024 pakken wij dit verder op en komen wij tot een indicator op dit gebied.

Cultuur

Wat willen we bereiken?

We geven uitvoering aan onderstaande ambities die horen bij vier pijlers uit de cultuurnota 2024-2028, op voorwaarde dat deze is vastgesteld door het college en de gemeenteraad in Q4 2023. De aanvraag voor extra financiële middelen om de ambities uit de cultuurnota te kunnen realiseren, wordt integraal afgewogen bij de besluitvorming rondom het Uitvoeringsplan Integrale Visie Sociaal Domein.

1. De basis op orde

We werken aan voldoende (kwalitatief) aanbod passend bij de grootte van de kern. Daarbij zien we Soesterberg als een eigen kern.

2. Cultuur is voor iedereen

Iedere inwoner van de gemeente Soest kan dicht bij huis zijn creativiteit en expressie ontwikkelen. Amateurkunst geeft een belangrijke bijdrage aan positieve gezondheid.

3. Cultuur doe je samen

Cultuurdeelname doe je bij voorkeur samen. Daarmee bouw je een netwerk, ontmoet je elkaar, deel je je interesse of passie. De ontmoeting is belangrijk. Ook werken de culturaanbieders samen, zowel binnen als buiten de sector en de gemeentegrens.

4. Cultuur is zichtbaar

In Soest is het culturele leven duidelijk zichtbaar in de gemeente. Evenementen verlevendigen de centra. De profilering van cultuur wordt verbeterd zodat het aanbod beter vindbaar en zichtbaar is. Kunst in de openbare ruimte krijgt meer aandacht.

Wat gaan we ervoor doen?

Om deze ambities te realiseren zetten we in 2024 in op een aantal concrete acties en resultaten:

De basis op orde

1. Actie: In Soesterberg breiden we in 2024 het huidige culturele aanbod uit.

We zetten minimaal in op meer cursusaanbod en bij voorkeur op uitbreiding muziekonderwijs en een jaarlijks cultureel festival.

Resultaat: Eind 2024 is er inzicht in hoeverre het aanbod is versterkt aan de hand van het ringenmodel van de VNG.

Cultuur is voor iedereen

1. Actie: In 2024 onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn voor financiële tegemoetkoming voor volwassenen bij cultuurparticipatie vanuit armoedebeleid. Indien dit binnen bestaande budgetten kan, wordt dit ingezet.

2. Actie: In 2024 kijken we met culturele partners naar de laagdrempeligheid van het culturaanbod door inventarisatie van deelnemers en publiek vanuit bredere doelgroepen zoals mensen met een beperking, jongeren, ouderen of nieuwkomers.

Resultaat: De uitkomsten hiervan nemen we als 0-meting op in de jaarstukken 2024 met daarbij mogelijke acties voor 2025.

- Actie: We breiden het aanbod van Kies je kunst voor volwassenen uit binnen het bestaande budget.

Resultaat: In 2024 nemen er meer volwassenen deel aan Kies je Kunst.

Cultuur doe je samen

- Actie: Er is met ingang van 2024 jaarlijks een bijeenkomst van gemeente met cultuurpartners en andere stakeholders om resultaten op de benoemde ambities te bespreken en gezamenlijk een jaarplan voor 2025 te maken

Resultaat: De resultaten en plannen worden op hoofdlijnen opgenomen in de jaarstukken en zo gedeeld met de raad.

- Actie: Er wordt meer gestuurd op samenwerking in de regio.

Resultaat: Er is in 2024 op cultureel gebied nieuw gezamenlijk aanbod met de gemeente Baarn en/of andere buurgemeenten.

Cultuur is zichtbaar

- Actie: In 2024 ontwikkelen we de nieuwe cultuurwebsite (www.cultuurinsoest.nl) verder door.

Resultaat: Op de website promoten we actieve deelname aan cultuur in Soest en Soesterberg. Daarnaast is het overzicht aan aanbieders en verenigingen compleet en is de cultuuragenda volledig.

- Actie: We besteden meer aandacht aan kunst in de openbare ruimte

Resultaat:

- Er komt in 2024 een wisselsokkel waar vanaf 2024 iedere twee jaar een nieuw beeldhouwwerk wordt geplaatst in de openbare ruimte.
- Kunst in de openbare ruimte is ook beleefbaar voor ouderen en mensen met een beperking.

- Actie: In 2024 onderzoeken we wat er intern nodig is om nieuwe inwoners vouchers te geven om kennis te maken met cultuuraanbod.

Met wie werken wij samen?

- Cultuurinstellingen
- Cultuurplatform
- Overige stakeholders zoals welzijns- en onderwijsorganisaties.

Wat mag het kosten?

Deelprogramma (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening		Begroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Sport, kunst en cultuur	L	12.453	8.993	10.311	10.342	10.717	9.830
	B	6.411	2.100	3.617	3.460	3.472	3.423
Resultaat		6.042	6.893	6.695	6.882	7.245	6.407

Afwijkingen t.o.v. 2023:							
	Lasten			-1.319	-1.349	-1.724	-837
	Baten			1.517	1.361	1.372	1.324
	Resultaat			199	-2.710	-3.096	-2.161

De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 bestaan uit:

- Opnemen van hogere bate als gevolg van marktconforme huurprijs voor Optisport (van ca € 1mln) met daartegenover een evenredige hogere exploitatiebijdrage.
- Incidentele budgetten binnen de meerjarenbegroting 2023 voor opstellen sportnota (€ 50.000), een verhuur applicatie (€ 38.000) en aanpassingen atletiekbaan Pijnenburg (€ 25.000) geven een voordeel van € 103.000
- Hogere kapitaallasten € 354.000 (oplevering nieuwbouw sporthal)
- De gebouwen Beukendal en P. Potterlaan worden gesloopt waardoor er geen budgetten meer geraamd zijn (voordeel € 176.000)
- Hogere personele lasten € 93.000
- Hogere Rijksbijdrage SPUK sport als gevolg van de hogere budgetten (€ 75.000)
- De lagere onderhoudskosten aan de sportaccommodaties ad € 80.000 zijn budgettair neutraal in deze meerjarenbegroting opgenomen. De reserve onderhoud gebouwen draagt via de reservering opgenomen bij de Dekkingsmiddelen voor eenzelfde bedrag hieraan bij.

Indicatoren

- Percentage inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn
- Percentage inwoners dat lid is van een sportvereniging
- Percentage vitale sportverenigingen

Beweegrichtlijn	Soest	Regio Utrecht
Voldoet aan beweegrichtlijn (volwassenen)	50%	46%
Voldoet aan beweegrichtlijn (ouderen)	39%	38%

Lidmaatschap sportvereniging	Soest	Landelijk
% inwoners lid van een sportvereniging, 10-14 jaar	65%	60%
% inwoners lid van een sportvereniging, 15-19 jaar	48%	42%
% inwoners lid van een sportvereniging, 35-39 jaar	22%	21%
% inwoners lid van een sportvereniging, 65-69 jaar	25%	19%
% inwoners lid van en sportvereniging, gemiddeld	29%	24%

Bron: NOC*NSF, 2022

Beleidskaders

Beleidskader	Korte omschrijving	Jaar besluit
Sportvisie 2013-2016	Document met beleidskaders voor de periode 2013-2016.	2013
Tarievenbesluit	Vaststelling tarievenbeleid op het beleidsterrein sport.	2015
Visie binnensportaccommodaties	Beleidskader ten aanzien van de gemeentelijke binnensportaccommodaties.	2016
Lokaal Sportakkoord	Afspraken om meer mensen lokaal te laten sporten en bewegen in samenwerking met partners.	2020
Speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest'	Document over het speelruimtebeleid in Soest	2013
Beleidsregels welzijn, cultuur en sport (B&W, 2019)	Document met 'spelregels' over subsidiering.	2019
Meedoen is de Soester Cultuur. Cultuurvisie gemeente Soest 2016-2020 (raad, 2015)	Beleidskader cultuurbeleid voor de periode 2016-2020.	2015
Uitvoeringsplan Cultuurvisie 2016-2020 (raad, 2016)	Uitvoeringsacties rondom de cultuurvisie.	2016

Overhead

Wat mag het kosten?

Producten (bedragen * € 1.000)	L/B	Rekening	Begroting				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Ondersteunende organisatie	L	8.969	8.232	9.650	9.330	9.180	9.180
	B	0	0	0	0	0	0
	saldo	-8.969	-8.232	-9.650	-9.330	-9.180	-9.180
Informatiehuishouding	L	3.220	3.475	3.887	3.767	3.762	3.762
	B	1	0	0	0	0	0
	saldo	-3.219	-3.475	-3.887	-3.767	-3.762	-3.762
Facilitair en huisvesting	L	2.127	2.763	2.740	2.465	2.525	2.586
	B	132	145	148	148	148	148
	saldo	-1.995	-2.618	-2.592	-2.317	-2.377	-2.438
Communicatie	L	136	252	181	192	181	181
	B						
	saldo	-136	-252	-181	-192	-181	-181
Dekking overhead	L	-214	-378	-827	-827	-827	-827
	B	1.568	1.559	1.678	1.678	1.678	1.678
	saldo	1.781	1.937	2.506	2.506	2.506	2.506
Totaal lasten		14.239	14.344	15.631	14.926	14.820	14.881
Totaal baten		1.700	1.703	1.826	1.826	1.826	1.826
Resultaat		-12.539	-12.640	-13.804	-13.100	-12.994	-13.055

Afwijkingen t.o.v. 2022:							
Lasten				-1.287	-583	-477	-538
Baten				123	123	123	123
Resultaat				-1.164	-460	-354	-415

Inzicht in overhead en kosten

De regelgeving van het BBV heeft onder andere als doel om uw raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie.

Daarmee krijgt u ook meer zeggenschap over en mogelijkheden om te sturen op de ontwikkeling van deze kosten. Om die reden hebben wij het overzicht opgenomen met de baten en lasten die verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Overheadpercentage

Het BBV schrijft voor dat voor de kosten van de overhead een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator drukt de totale overheadkosten uit in een percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves. Dit levert een

percentage op van 10% maar dit is niet het percentage dat wordt toegepast voor de toerekening van de overhead aan de kostprijs van rechten en heffingen.

Daarvoor wordt uitgegaan van de volgende berekeningsformule: de totale structurele overheadkosten gedeeld door de totale direct aan de producten toegerekende loonkosten (x 100%). De totale structurele overheadkosten zijn de netto-overheadkosten (€ 13.804.000) minus de fluctuerende kosten (totaal € 867.000), dat is € 12.937.000. De totale direct aan de producten toegerekende loonkosten zijn € 20.379.000. Hiermee komt het opslagpercentage voor 2024 op 63%.

De overhead bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ondersteuning organisatie: tot deze categorie behoren de lonen en salarisonderdelen van de staf, de bedrijfsvoering en de leidinggevenden van de overige afdelingen. Evenals een groep overige personeelskosten, zoals de centrale vorming, jubilea, ziekte, kerstpakketten en personeelsvereniging.
- Informatiehuishouding: deze categorie bestaat uit de kosten van informatisering en de kosten van automatisering. De automatiseringscomponent bestaat uit de kosten van de gemeenschappelijke regeling RID Utrecht en de kosten van de softwarepakketten (onderhoud, licenties en dergelijke).
- Facilitair en huisvesting: tot deze categorie kosten behoren de onderdelen:
 - ✓ Huisvesting: gemeentehuis, inventaris, catering en huisvestingsplan;
 - ✓ Archief, papier en drukwerk en telefoonkosten;
 - ✓ Overige kosten, zoals verzekeringen, controllerbudget en dergelijke.
- Communicatie: deze categorie kosten bestaan uit kosten voorlichting via "Op 't Hoogt" en website, informatie voor nieuwe inwoners en representatiekosten.
- Dekking overhead: de dekking van de overhead bestaat uit een bijdrage van de grote projecten (€ 827.000), een bijdrage uit de SPUK uitkering (€ 67.000) en de bijdrage van de gemeenschappelijke regeling BBS (€ 1.611.000).

Ontwikkelingen

Convenant samenwerking informatievoorziening RID

De 7 RID-deelnemers (Regionale ICT Dienst) werken aan het verbeteren van de samenwerking op het gebied van de informatievoorziening. Hiervoor is eind 2023 het Programma Regionale Samenwerking Informatievoorziening opgesteld. Voor het aandeel van Soest zijn voor de uitvoering van dit programma t/m juni 2024 de benodigde financiële middelen in de voorjaarsnota 2023 opgenomen. Voor de periode daarna zijn voorlopige berekeningen gemaakt in de vorm van scenario's. Deze kosten van deze scenario's variëren voor Soest tussen de € 190.000 en € 800.000 per jaar. De komende periode vindt nader onderzoek naar de scenario's plaats. Daarna volgt eind 2024 besluitvorming en wordt de raad voorgelegd.

Daarnaast wordt in RID verband gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de digitale werkplek. Omdat steeds meer applicaties in de cloud en steeds minder applicaties op het RID-netwerk staan, is een andere inrichting van de werkplek noodzakelijk om optimaal en efficiënt te kunnen werken. De kosten hiervan vangen we, vooralsnog, op binnen de bestaande budgetten.

E-depot en digitaliseren bouwdoSSIERS Archief Eemland

Alle informatie die wordt gemaakt, gebruikt en opgeslagen moet duurzaam toegankelijk zijn voor de periode dat deze moet worden bewaard. We blijven verder ontwikkelen om de digitale duurzaamheid, informatieveiligheid en de transparantie te borgen. Dat proces gaat altijd door. We doen dit niet alleen voor onszelf, maar ook om de inwoners van Soest zo goed mogelijk mee te nemen in ons bestuurlijke proces.

De opslag van informatie doen we in samenwerking met Archief Eemland en de provincie Utrecht. Al vanaf 2017 is digitaal het uitgangspunt. De permanente te bewaren digitale archieven worden overgedragen naar een Elektronische Depotvoorziening als digitale bewaarplaats. Hierdoor voldoen we aan een belangrijke Archief wettelijke verplichting. De structureel extra lasten hiervoor bedragen € 75.000 en zijn in deze meerjarenbegroting opgenomen.

Ondersteuning digitaal werken

We werken steeds meer digitaal en krijgen meer en meer te maken met nieuwe technologieën. In het actieplan digitaal werken is een budget gevraagd en toegekend om onze medewerkers te ondersteunen door middel van een tijdelijk e-team. Dit e-team heeft in het afgelopen jaar geholpen bij het op peil brengen van de digitale vaardigheden bij onze medewerkers. Tijdens deze ondersteuning werd duidelijk dat dit geen tijdelijke maatregel kan zijn. In deze begroting wordt voorgesteld om deze ondersteuning voor 2 jaar te verlengen. Hiervoor is een incidenteel budget van € 150.000 in 2024 en 2025 opgenomen.

Algemene dekkingsmiddelen

Lasten en baten (bedragen * € 1.000)	Rekening		Begroting			
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lasten						
Lasten programma 1 t/m 3	114.113	127.903	134.099	125.621	125.536	123.843
Overhead	14.239	14.344	15.631	14.926	14.820	14.881
Algemene lasten	1.218	863	981	981	981	981
Onvoorziene uitgaven	0	60	60	60	60	60
Stelposten	0	4.586	520	4.139	5.331	7.534
Totaal lasten	129.571	147.756	151.290	145.727	146.728	147.299
Baten						
Baten programma 1 t/m 3	44.981	46.363	50.231	43.854	43.088	42.470
Overhead	1.700	1.703	1.826	1.826	1.826	1.826
Gemeentefonds	75.953	77.627	82.334	86.394	82.952	85.043
Sociaal Domein	4.473	2.980	2.916	2.887	2.849	2.680
Dividend	282	306	271	271	391	391
Geldleningen en financiering	217	566	419	421	415	415
Opbrengst bespaarde rente	357	269	382	371	364	353
Lokale belastingen	10.422	10.619	11.137	11.137	11.137	11.137
Overige dekkingsmiddelen	409	244	224	254	254	254
Totaal baten	138.796	140.677	149.741	147.416	143.276	144.569
Resultaat voor bestemming	9.225	-7.079	-1.549	1.688	-3.452	-2.730
Mutaties reserves						
Stortingen	12.711	5.729	3.274	3.361	3.503	3.968
Onttrekkingen	13.682	11.550	4.823	3.830	4.548	3.413
Resultaat na bestemming	10.196	-1.258	0	2.158	-2.407	-3.284

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Onvoorziene uitgaven en stelposten

- In de begroting is structureel € 50.000 geraamd voor de (verplichte) stelpost onvoorziene uitgaven. Daarnaast is een structureel budget voor onvoorzien welzijn geraamd van € 10.000.
- Voor salarissen en sociale lasten, inclusief subsidies welzijn is een stijging opgenomen van 5,2% ten opzichte van 2023. Voor de dekking van te verwachten salarisstijgingen en sociale lasten (inclusief de banenafpraak) is er in 2025 € 1,7 mln beschikbaar, oplopend naar € 3,9 mln in 2027.
- In de begroting zijn de lasten aangepast naar het prijsniveau van 2024. Voor de dekking van te verwachten prijsstijgingen in 2025 is hier € 0,9 mln voor beschikbaar, oplopend naar € 2,5 mln in 2027.
- Onderuitputting/afwikkelingsverschillen (structureel opgenomen +/- € 300.000). Deze stelpost is structureel verhoogd met € 138.000 naar € 300.000. Hiermee wordt jaarlijks geanticipeerd op voordelige afwijkingverschillen over voorgaande jaren, meevallers in rente- en afschrijvingslasten, algemene uitkering en openeindregelingen.

- Er is begrotingsruimte gereserveerd voor nog vast te stellen beleidskaders. Voor 2024 is hiervoor € 370.000 beschikbaar en vanaf 2025 € 1,5 mln.
- Voor onze opgave voor circulair en duurzaam inkopen hebben we in de begroting, aanvullend op de voorstellen uit de kadernota, een (vooralsnog eenmalig) vliegwielbudget in een stelpost opgenomen ad € 100.000.

Algemene lasten

Hiertoe behoren enkele algemene, niet specifiek aan programma's toe te rekenen lasten. Hieronder vallen de uitvoeringskosten van belastingtaken (heffing en invordering), de uitvoeringskosten van de wet WOZ en de kosten van betalingsverkeer.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2023.

Dividenden

Deze raming betreft de jaarlijkse dividenduitkeringen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Vitens.

De jaarlijkse dividenduitkering van de BNG is het laatste jaar (2022) zoals vermeld in de voorjaarsnota 2023 weer toegenomen. De raming voor 2024 en verder is op een 3-jaarsgemiddelde (dividenduitkering van de jaren 2020-2022) en komt op een raming van € 271.000.

Vitens heeft de afgelopen jaren geen dividend kunnen uitkeren als gevolg van financiële ratio's. Verwacht wordt dat vanaf 2025 deze ratio's weer op niveau zijn gekomen, waardoor er vanaf 2026 dividend uitgekeerd kan worden. Er is rekening gehouden met € 120.000..

Geldleningen en financiering en bespaarde rente

Dit betreft het jaarlijks renteresultaat en het saldo van de bespaarde rente. Dit resultaat is als regel voordelig omdat enerzijds over de investeringen jaarlijks 1,25% rente wordt toegerekend en anderzijds over de reserves 0,75% wordt doorberekend. Het voordelig verschil uit bespaarde rente wordt in 2024 geraamd op € 382.000, het voordelige verschil op geldlening en financiering bedraagt € 419.000.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelasting schuldig, indien een gemeente zelf of via een indirect overheidsbedrijf ondernemingsactiviteiten uitvoert. Van een ondernemingsactiviteit is sprake als met een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid wordt deelgenomen aan het economisch verkeer, met het oogmerk van winst behalen. Voor de overheid is dat voor een groot gedeelte van haar taken niet van toepassing.

Lokale belastingen

Van de lokale belastingen zijn bij de 'algemene dekkingsmiddelen' uitsluitend de opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen (ozb), de hondenbelasting en – hoewel geen belasting - de convenantsbijdrage van de logiesverstrekkers (€ 130.000) geraamd. De overige heffingen zijn geraamd bij de specifieke programma's. Bij de opbrengstramingen ozb is naast een trendmatige verhoging van 3% een cumulatieve verhoging van 2% tot en met 2024

doorgevoerd. In paragraaf G, Lokale heffingen, worden de diverse gemeentelijke heffingen nader belicht.

Overige eigen dekkingsmiddelen

Hier toe behoren hoofdzakelijk de geraamde opbrengsten van aanmaningen en dwangbevelen.

Mutaties reserves

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten de begrotingsuitkomsten in eerste instantie worden gepresenteerd exclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. In bijlage 4.5 treft u een specificatie aan van de geraamde toevoegingen en onttrekkingen.

Hoofdstuk 4 – Paragrafen

Paragrafen

Paragraaf A - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Geprognosticeerde balans

In de BBV is een meerjarig geprognosticeerde balans voorgeschreven. Deze balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar behoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

(bedragen x € 1.000) activa							passiva						
	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027		R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
1. Vaste activa							3. Vaste passiva						
1.1 Immaterieel	587	600	1.998	1.802	1.608	1.413	3.1 Eigen vermogen						
1.2 Materieel	91.886	93.051	121.183	129.208	137.049	136.622	a) reserves	52.870	56.174	54.625	54.155	53.110	53.665
1.3 Financieel							b) gerealiseerd resultaat	10.196					
a) kapitaalverstrekingen	0	0	0	12	12	12	3.2 Voorzieningen	11.881	11.307	12.513	12.641	12.638	12.755
b) deelnemingen	364	364	364	364	364	364	3.3 Vaste schulden (looptijd > 1 jaar)	44.285	50.878	68.032	76.320	85.119	86.217
c) uitzettingen > 1 jaar	3.000	2.993	2.958	2.958	2.958	2.958							
d) bijdr activa van derden													
2. Vlottende activa							4. Vlottende passiva						
2.1 Voorraden	3.409	6.431	-8.602	-8.602	-8.602	-8.602	4.1 Netto vlottende schuld (looptijd < 1 jaar)	6.761	13.825	11.476	11.371	11.267	8.875
2.2 Uitzettingen (looptijd < 1 jaar)	29.665	29.665	29.665	29.665	29.665	29.665	4.2 Overlopende passiva	14.191	12.240	12.240	12.240	12.240	12.240
2.3 Liquide middelen	367	414	414	414	414	414							
2.4 Overlopende activa	10.906	10.906	10.906	10.906	10.906	10.906							
balanstotaal	140.184	144.424	158.886	166.727	174.374	173.752	balanstotaal	140.184	144.424	158.886	166.727	174.374	173.752

Basisset financiële kengetallen

In de hierna opgenomen tabel zijn de voorgeschreven kengetallen vermeld en zijn de berekende waarden en het verloop van deze waarden ingevuld. Daarna volgt per kengetal een korte uitleg en wordt op de uitkomst en situatie voor Soest ingegaan.

nr basisset financiële kengetallen	verloop van de kengetallen					
	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1A Netto schuldquote	15%	27%	36%	39%	49%	50%
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	15%	27%	36%	39%	49%	50%
2 Solvabiliteitsratio	45%	33%	34%	32%	30%	31%
3 Structurele exploitatieruimte	6,04%	2,04%	1,45%	2,23%	-2,06%	-1,59%
4 Grondexploitatie	2%	5%	-7%	-6%	-7%	-7%
5 Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	97%	91%	99%	99%	99%	99%

1A. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.

Hierachter gaat het volgende mechanisme schuil. Gaat een gemeente schulden aan (b.v. ten behoeve van investeringen), dan worden de lasten hoger door rentebetalingen en aflossingen. Door geld te lenen worden aanschaffingen naar voren gehaald, maar de consequentie is dat hiermee een beslag op toekomstige inkomsten worden gelegd. Hoe hoger de schulden hoe meer toekomstige inkomsten voor aflossingen en rente worden vastgelegd. Deze uitgaven aan aflossingen en rente kunnen niet aan andere publieke voorzieningen worden besteed. Te hoge

schulden verdrücken op deze wijze uitgaven aan noodzakelijke publieke voorzieningen en kunnen de gemeente in financiële problemen brengen.

De stijging van de netto schuldquote is het gevolg van het aantrekken van vreemd vermogen ter dekking van investeringen. Deze investeringen hebben betrekking op riolering- en sportinvesteringen.

ontwikkeling	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1A Netto schuldquote	15%	27%	36%	39%	49%	50%

Hoe de uitkomst te beoordelen? Een uitkomst tussen 0% en 100% is als normaal te beschouwen. Bij een uitkomst tussen 100% en 130% is voorzichtigheid geboden. Is de uitkomst hoger dan 130%, dan heeft de gemeente een zeer hoge schuld en is afbouw aanbevolen.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald, wordt de netto schuldquote zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden berekend. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De berekening van dit kengetal is gelijk aan de berekening van de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. De uitkomst is gelijk aan de netto schuldquote omdat in Soest geen sprake is van leningen aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, verbonden partijen, e.d. en er ook geen overige langlopende leningen spelen.

2. Solvabiliteitsratio

Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit kengetal geeft in procenten aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald, ergo niet met schulden is belast. Deze indicator geeft eveneens inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

ontwikkeling	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 Solvabiliteitsratio	45%	33%	34%	32%	30%	31%

Hoe de uitkomst te beoordelen? Een uitkomst tussen 30% en 100% is als normaal te beschouwen. Bij een uitkomst tussen 20% en 30% is voorzichtigheid geboden. Is de uitkomst lager dan 20%, dan heeft de gemeente zijn bezit zeer zwaar belast met schuld. Het is van belang dat de reserves op niveau worden gehouden.

Geconcludeerd kan worden dat:

- De solvabiliteitsratio alleen voor 2024 is toegenomen, maar een daling zet zich in.
- Ondanks deze afname de omvang van de bruto schuld binnen de bandbreedte valt die als normaal voor een gemeente kan worden beschouwd.

3. Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten, is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen. Een dergelijke begroting is flexibeler dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

ontwikkeling	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3 Structurele exploitatieruimte	6,04%	2,04%	1,45%	2,23%	-2,06%	-1,59%

Uit de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (zie volgende bladzijden) blijkt dat de niet benutte belastingcapaciteit € 8,1 mln bedraagt en deze capaciteit als structurele capaciteit wordt aangemerkt. Hieruit volgt dat de potentiële structurele exploitatieruimte aanzienlijk is en op 6,1% kan worden gesteld.

4. Grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij verkoop. Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.

ontwikkeling	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4 Grondexploitatie	2%	5%	-7%	-6%	-7%	-7%

Geconcludeerd kan worden dat in Soest van een bijzondere situatie sprake is. Door de ontvangen rijksbijdrage van € 10 mln, de bijdragen uit de bestemmingsreserves MP Soesterberg en Investeringsfonds als voorziening in de voorraad op te nemen (aanwijzing accountant), is er sprake van een negatieve voorraad waardoor ook de uitkomst van het negatief is. Hieruit kan niet worden afgeleid welke waarde bij de verkoop moet worden terugverdiend.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de lokale belastingdruk zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. De lokale woonlasten worden t.o.v. het landelijke gemiddelde van het voorafgaande begrotingsjaar uitgedrukt in een percentage. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten.

ontwikkeling	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5 Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	97%	91%	99%	99%	99%	99%

Geconcludeerd kan worden dat in de aangegeven jaren de gemiddelde woonlasten in Soest lager zijn dan het landelijke gemiddelde. De 99% in 2024 komt er op neer dat de lokale woonlasten in Soest € 11 lager zijn dan het landelijke gemiddelde over 2022.

De lokale woonlasten bestaan uit:

OZB-lasten voor huihouden bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 334
Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 333
Rioolheffing voor een gezin	€ 226
Woonlasten Soest (gezin bij gemiddelde WOZ-waarde)	€ 893

Financiële risico's, benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Relatie risicomanagement, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

Een gemeente loopt tal van risico's. Een deel daarvan wordt geheel of gedeeltelijk afgedekt door specifieke maatregelen (risicomanagement), bijvoorbeeld met verzekeringen en interne controle. Daarnaast loopt een gemeente ook risico's die niet (kunnen) worden afgedekt. Deze risico's kunnen tot onvoorziene kosten leiden. De inschatting van het totaal aan financiële risico's waarvoor onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen geeft inzicht in de benodigde weerstandscapaciteit. Om te voorkomen dat een ingrijpende beleidswijziging moet worden doorgevoerd bij het optreden van niet afgedekte risico's, moet een gemeente capaciteit hebben om de niet-begrote kosten op te vangen: de zogenoemde beschikbare weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en de capaciteit die een gemeente heeft dit op te vangen.

De onderstaande tabel toont aan de hand van de begrotingen 2019 t/m 2024 de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit (benodigd en beschikbaar) en het weerstandsvermogen. Hieruit blijkt dat de gemeente Soest ruimschoots in staat is om onvoorziene omstandigheden financieel op te vangen.

weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen						
(bedragen x € mln)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene reserve	8,0	8,0	6,0	6,7	9,8	23,7
Vrije belastingcapaciteit	6,9	7,1	6,8	5,8	7,4	8,1
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	14,9	15,1	12,8	12,5	17,2	31,8
Benodigde weerstandscapaciteit	6,3	6,5	6,4	6,6	7,4	7,9
Weerstandsvermogen	2,4	2,3	2,0	1,9	2,3	4,0

In het Visiedocument Risicomanagement is een minimumgrens voor het weerstandsvermogen van 1,0 gesteld. Het in de begroting 2024 weergegeven weerstandsvermogen zit daar ruim boven.

Ook uit onderstaande tabel blijkt dat volgens de signaleringswaarden van het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) ons weerstandsvermogen, ondanks de voortzettende daling van de afgelopen jaren, nog altijd heel goed is:

Weerstandvermogen	Betekenis
>= 2.0	Uitstekend
1.4 < 2.0	Ruim voldoende
1.0 < 1.4	Voldoende
0.8 < 1.0	Matig
0.6 < 0.8	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Vooralsnog gaan wij er vanuit dat ons weerstandsvermogen zich de komende jaren zal stabiliseren op de grens van 'ruim voldoende' en 'uitstekend'.

Onderbouwing weerstandsvermogen 2024

In de hiernavolgende tabel worden per programma de financiële risico's samenvattend weergegeven. Deze risico's moeten dus door de beschikbare weerstandscapaciteit worden opgevangen. Uit de tabel blijkt dat Soest in 2024 en verder voor een bedrag van ruim € 7,9 mln risico's loopt die mogelijk onvoldoende zijn afgedekt door beheersmaatregelen.

Programma en onderwerp	Kans	Financiële impact	Financieel risico
PROGRAMMA BESTUURLIJKE OMGEVING			242.000
Gemeentelijke aansprakelijkheid/verzekeringen	10%	1.000.000	100.000
Terugval huuropbrengst gemeentelijk vastgoed	10%	1.420.000	142.000
PROGRAMMA FYSIEKE LEEFOMGEVING			5.125.000
Verkeersplan Soest-zuid (uitvoering)	15%	11.975.000	1.800.000
Schade aan het groen/openbare ruimte door weersinvloeden	25%	200.000	50.000
Stikstof	pm	pm	pm
Programma aanpak PFAS	pm	pm	pm
Project vliegbasis Soesterberg	50%	3.300.000	1.650.000
Masterplan Soesterberg	bestaande uit diverse percentages en bedragen		600.000
Woonwagenkamp De Meent en omliggende gebiedsontwikkeling	10%	3.500.000	350.000
Gebiedsvisie Dalweg e.o.	bestaande uit diverse percentages en bedragen		pm
Molenstraat, voormalig werfterrein	10%	928.000	90.000
Planschade	25%	400.000	100.000
Omgevingsvergunningen	90%	400.000	360.000
Omgevingswet	50%	250.000	125.000
Netcongestie	50%	pm	pm
PROGRAMMA SOCIALE LEEFOMGEVING			1.022.500
Zorgleveringen Sociaal Domein	50%	1.850.000	925.000
Leerlingenvervoer	25%	100.000	25.000

Programma en onderwerp	Kans	Financiële impact	Financieel risico
Wetswijziging BTW verrekening Sport	50%	120.000	60.000
Aansprakelijkheid voor veiligheid van speelgelegenheid	25%	50.000	12.500
Bouw nieuwe sporthal	pm	pm	pm
ALGEMENE DEKINGSMIDDELEN			1.007.500
Uitkeringen gemeentefonds	bestaande uit diverse percentages en bedragen		772.500
Dividenduitkering deelnemingen	50%	30.000	15.000
Dubieuze debiteuren	50%	50.000	25.000
Loonontwikkelingen	10%	200.000	20.000
Prijsontwikkelingen	50%	350.000	175.000
PARAGRAFEN			597.000
B - Renterisico	10%	150.000	15.000
C - Trajecten medewerkers	75%	440.000	330.000
C - Inkoop	25%	60.000	15.000
C - Meldplicht datalekken	5%	1.500.000	75.000
C - Inkoop	25%	60.000	15.000
C – Algemene informatieveiligheid	5%	1.500.000	75.000
E - Garantstellingen	bestaande uit diverse percentages en bedragen		72.000
Totaal			7.994.000

Beschikbare weerstandscapaciteit 2024

De beschikbare weerstandscapaciteit heeft een structurele en een incidentele component.

De **structurele** weerstandscapaciteit bestaat uit de niet benutte belastingcapaciteit. De niet benutte belastingcapaciteit wordt gedefinieerd als:

1. Het verschil tussen de kosten en opbrengsten (kostendekking) van de afval- en rioolheffing. De kostendekking is nagenoeg 100%. Daarom wordt deze niet verder in de berekening betrokken.
2. Het verschil tussen de OZB-opbrengst voor de gemeente Soest volgens de artikel 12-norm en de begrote OZB-opbrengst, zoals deze is verwerkt in de begroting 2024.

Dit geeft de volgende berekening:

Artikel 12-norm	€	19.045 mln
Opbrengst begroting 2024	€	<u>10.964 mln</u>
Verschil	€	8.081 mln

Op basis van deze normen bedraagt de structurele weerstandscapaciteit circa € 8,1 mln.

De **incidentele** weerstandscapaciteit bestaat uit de reserves die niet geblokkeerd zijn. De besteding van de meeste reserves ligt vast. Incidentele aanwending van deze reserves leidt dan ook tot een bestedingsbeperking voor de toekomst. Daarom beschouwen wij in het Visiedocument Risicomanagement alleen de algemene reserve als vrij aanwendbaar. Op basis van de huidige inzichten bedraagt de gemiddelde hoogte van de algemene reserve per ultimo 2024 t/m 2027 circa € 23,7 mln/ Dit ligt ruim boven de in de nota Reserves en Voorzieningen bepaalde minimumgrens van € 7 mln.

De totale beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt daarmee in 2024 € 31,8 mln.

Weerstandsvermogen

Voor het berekenen van het weerstandsvermogen wordt de beschikbare weerstandscapaciteit (= algemene reserve + vrije belastingcapaciteit) gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit (= totaal van financiële risico's).

Op grond van de bovenstaande berekening komt het weerstandsvermogen 2024 uit op:

$$€ 31,8 \text{ mln} / € 8,0 \text{ mln} = 4,0$$

Nadere toelichting bestuurlijk relevante risico's:

Programma 1. Bestuurlijke omgeving

Gemeentelijke eigendommen en aansprakelijkheid/verzekeringen			
<u>Toelichting:</u> Verzekeringen zijn aangegaan voor onder andere gebouwen & inventaris, voertuigen. Ook zijn er verzekeringen afgesloten voor wettelijke aansprakelijkheid en aangelegenheden op het gebied van fraude, personeel en bestuur. Het risico bestaat uit kosten die voortvloeien uit afgesproken eigen risico en uit kosten van niet of niet volledig verzekerde zaken.			
<u>Beheersmaatregel:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> - De gemeentelijke opstallen zijn onder meer verzekerd tegen brand- en vliegtuigschade. De verzekeringen zijn afgesloten onder toepassing van de indexclausule, dat wil zeggen dat de verzekerde waarden meestijgen met de herbouwkosten; - De voertuigen zijn in ieder geval verzekerd op basis van een WA-polis. Afhankelijk van ouderdom en aard van het gebruik zijn aanvullende dekkingen meeverzekerd; - We hebben een WA-verzekering afgesloten met een eigen risico van € 12.500 per gebeurtenis. De verzekerde bedragen zijn maximaal € 2,5 mln in geval van personen en/of zaakschade en € 1,25 mln in geval van vermogensschade. Per verzekeringsjaar wordt niet meer vergoed dan twee keer de vermelde maximale bedragen per categorie. Op basis van het schadebeeld van de afgelopen jaren is het risico als normaal te beoordelen. 			
Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 10%	€ 1.000.000	€ 100.000

Terugval huuropbrengsten gemeentelijke accommodaties

Toelichting:

Maatschappelijke organisaties en andere huurders van gemeentelijk vastgoed heroriënteren zich eens in de paar jaar hun huisvesting en ruimtegebruik. Hierdoor kan de komende jaren de leegstand toenemen als contracten worden beëindigd. Het risico is gerelateerd aan de totaal geraamde huuropbrengsten, waarbij het risico op huurderfening wordt geschat op 10%.

Risicobeheersing:

Nadere uitwerking van het accommodatiebeleid kan inspelen op leegstand en verhuurbaarheid; De verhuur wordt actief aangepakt door onder andere leegstandsbeheer en marktconforme huurprijzen.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 10%	€ 1.420.000	€ 142.000

Programma 2. Fysieke leefomgeving

Verkeersplan Soest zuid (uitvoering)

Toelichting:

De regio heeft voor het Verkeersplan Soest-Zuid een totaal uitvoeringsbudget van € 11.975.000 beschikbaar gesteld. Voorwaarde van de regio is dat de uitvoering uiterlijk in 2024 gereed is. Als dit niet het geval is, dan vervalt de bijdrage en zijn alle gemaakte kosten volledig voor rekening van de gemeente Soest. Daarnaast is de voorwaarde bij deze bijdrage dat de gemeente Soest de risicodragende partij is. Dit betekent dat als er meer dan de ontvangen bijdrage uit de regio wordt uitgegeven, deze extra kosten voor rekening komen van de gemeente Soest. De omvang van een eventuele budgetoverschrijding kunnen wij momenteel niet inschatten, maar achten dit risico zeer reëel aanwezig om de volgende redenen:

- Er zijn extra wensen van bewoners in het ontwerp verwerkt waardoor het ontwerp iets is aangepast. Dit zorgt voor enige stijging van de kosten van engineering en uitvoering.

Beheersmaatregel(en):

- De gemeente heeft in 2022 diverse overleggen gevoerd met de provincie voor de verlenging van de beschikking van 2024 naar 31-12-2028. Dit omdat we de kans zeer reëel inschatten dat er vertraging zal optreden in de uitvoering vanwege niet door ons te beïnvloeden omgevingsfactoren (onder andere vertraging van de NUTS door personeelstekort en de energietransitie).
- Voor alle vier de deelgebieden tezamen hebben we 1 projectleider aangewezen om nu bijna twee wekelijks de NUTS te bewegen een grotere voortgang in de planning te realiseren.
- We hebben reeds in 2022 alle te kappen bomen verwijderd om de NUTS de maximale flexibiliteit te geven in de uitvoering.
- Aansluitend hebben we ook te maken met een duidelijke stijging van de indexering. Om dit goed in beeld te houden hebben we regelmatig interne begroting overleggen, Vanuit hier kunnen we mogelijk maatregelen nemen in de uitvoering (versoberingen) of zoeken we naar extra budget voor de (gewijzigde) scope.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 15%	€ 11.675.000	€ 1.800.000

Schade aan het groen/openbare ruimte door weersinvloeden

Toelichting:

Door klimaatverandering zijn er aanzienlijk extremere weersinvloeden te verwachten. Een extreme droogteperiode kan leiden tot extra sterfte van beplanting en bomen en daarmee tot noodzakelijke vervanging. Daarnaast vormen zware stormen, hoosbuien en blikseminslagen een risico voor schade aan bomen en aan andere gemeentelijke goederen en goederen van derden

Beheersmaatregel(en):

- We werken continu aan het afkoppelen van hemelwater van het gemengde riool. Dit zorgt voor aanvulling van grondwater in natte perioden, waardoor groen langer kan beschikken over water in droge perioden. Ook zorgt het lokaal verwerken van hemelwater voor minder risico op wateroverlast benedenstreams en (vervuild) water op straat vanuit de riolering. Desalniettemin geven we momenteel bomen extra water ten tijde van droogte;
- Daarnaast vervangen we bomen en beplanting dat doodgaat door droogte en houden we bij de keuze voor boom- en heestersoorten zoveel mogelijk rekening met de klimaatverandering. We proberen hierdoor het uitvallen van bomen zoveel mogelijk te beperken, er bestaan echter weinig soorten die tegen meerdere extremen (hitte, vrieskou, droogte én hevige regenval) kunnen;
- Jaarlijks krijgen risicovolle bomen een VTA (Visual Tree Assessment)-controle. Daarnaast worden alle bomen in het stedelijk gebied eens in de drie jaar gecontroleerd. Dit draagt bij aan een actueel beeld van de risico's;
- In de begroting 2024 is de kans en daarmee het risico verhoogd naar € 100.000 vanwege de toenemende schades door de weersinvloeden.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 25%	€ 200.000	€ 50.000

Stikstof

Toelichting:

Beleidsontwikkelingen rond stikstof hebben in 2023 veel aandacht opgeëist in het landelijke nieuws. Net als in voorgaande jaren is er veel onduidelijk. Mogelijkerwijs is de impact nog steeds significant. In Soest geldt dat met name voor (woning)bouwprojecten.

Risicobeheersing 2023:

Voor Soest is in beeld gebracht bij welke omvang een ontwikkeling de kritische grens mogelijk passeert. Deze grens is vertaald in een handelingskader, hierdoor is het duidelijk wanneer stikstof mogelijk extra aandacht vraagt. Door deze werkwijze is het risico op juridische aansprakelijkheid door het handelen van de gemeente zelf aanzienlijk afgenomen.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	p.m.	p.m.	p.m.

Project Vliegbasis Soesterberg

Toelichting:

De financiële risico's voor het project de Vliegbasis deelt Soest met provincie Utrecht en Zeist op grond van de Samenwerkingsovereenkomst Vliegbasis. De totale kosten van de groene projecten worden gedekt uit het positieve saldo van de rode projecten. Het risico dat het saldo van de rode projecten onvoldoende is om de kosten te dekken van de groene projecten kent de volgende verdeling:

- Mocht het saldo van de rode projecten hoger zijn dan € 28 mln., dan vervallen de risico's voor Soest.
- Mocht het saldo van de rode projecten lager zijn dan € 28 mln., dan wordt het tekort ten opzichte van de € 28 mln. tussen partijen voor gelijke delen (1/3) gedeeld.
- De hoogte van het bedrag van € 28 mln. is als volgt tot stand gekomen:
- Een geïnvesteerd vermogen van € 18 mln. voor de aankoop, sloop, sanering en natuurontwikkeling van de vliegbasis.
- De afdracht aan het programma Hart van de Heuvelrug met een maximum van € 10 mln.

Door het uitwerken van het voorkeursmodel van de Vliegbasis is gebleken dat de benodigde € 18 mln gedekt is uit de rode ontwikkeling. De tussen de drie partners afgesproken maximale afdracht van € 10 mln aan het programma Hart van de Heuvelrug betrekken wij voor 1/3 deel in onze risico-inschatting. Het huidige resultaat op eindwaarde van de woonwijk Vliegbasis (rode project) is € 31,5 mln.

Op 4 augustus jl. heeft de rechtbank Midden-Nederland een tussenuitspraak gedaan waarbij de rechter van oordeel is dat de Habitatrichtlijn-vleermuissoorten onvoldoende onderbouwd is dat er een groot openbaar belang is in de vorm van een regionale behoefte is aan woningen in het dure prijssegment. Provincie moet nu een aanvullende onderbouwing geven.

Onder de beoogde woonwijk ligt een grote bodemverontreiniging in de vorm van de stof PFOS uit voormalige brandblusmiddelen. Provincie Utrecht is in gesprek met de voormalig eigenaar Defensie om tot een passende oplossing te komen. De kosten zijn voor rekening en risico van Defensie en provincie Utrecht.

Beheersmaatregel(en):

- Actieve programmasturing en –beheersing op het project de Vliegbasis;
- Actieve projectsturing en –beheersing op project de Vliegbasis;
- Optimale afstemming met project Soesterberg-Noord i.v.m. de milieuhindercirkels;
- Inzichten in uitkomsten van de flora en fauna onderzoeken en de te nemen maatregelen;
- Maatregelen sanering monitoren en waar nodig ingrijpen als de kwaliteit van de sanering onder druk komt te staan.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 50%	€ 3.300.000	€ 1.650.000

Masterplan Soesterberg

Toelichting:

In het Masterplan inventariseren wij de risico's van de actieve projecten en vertalen wij deze in kans maal omvang. De optelsom van deze diverse percentages en bedragen levert een risicoprofiel op. Het project Hoofdwegen & Postweg heeft een risicoprofiel van € 0,6 mln. De andere deelprojecten zijn afgerond of nog niet gestart.

Beheersmaatregel(en):

Actieve projectsturing

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	bestaande uit diverse percentages en bedragen		€ 600.000

Woonwagencentrum De Meent en omliggende gebiedsontwikkeling

Toelichting:

Woonwagencentrum De Meent

Risico's in deze fases van het project uiten zich in onze ambities versus haalbaarheid. Het proces is complex. Dit heeft veel overleg tot gevolg met de betrokken bewoners, in verband met het bereiken van overeenstemming over de te verrichten werkzaamheden.

Omliggende gebiedsontwikkeling

Risico voor de ontwikkelaar is een goede verkeersoplossing. Zonder gedegen verkeersoplossing is op voorhand geen ontwikkelruimte in te vullen. Verkeersoplossingen voor Koninginnelaan, Jachthuislaan, Vredeshofstraat en Biltseweg zijn afhankelijk van het Programma Mobiliteit dat is opgestart onder de Omgevingswet. De ontwikkelaar zal zelf onderzoek moeten doen en is afhankelijk van de uitkomsten uit het Programma Mobiliteit.

Beheersmaatregel(en):

Woonwagencentrum De Meent

In de begroting 2023 is een stelpost opgenomen voor de dekking van de kapitaallasten voor het brandveilig maken van het woonwagencentrum De Meent door bouwkundige maatregelen en of herinrichting. De totale verwachte kosten zijn € 3,5 mln. De mogelijkheid bestaat dat een variant voor uitwerking wordt gekozen die boven of onder de € 3,5 mln uitkomt. Door het presenteren van verschillende scenario's, krijgen we inzicht in de haalbaarheid van onze ambities. Dit resultaat is te beïnvloeden door verschillende keuzes te maken.

Samen met de bewoners komen we tot overeenstemming van de te verrichten werkzaamheden, herstructurering, eventuele benodigde extra aan te leggen standplaatsen, eventuele nieuwe woonunits, het sluiten van nieuwe huurovereenkomsten en de logistieke operatie met betrekking tot de (ver)plaatsing van de woonunits. Bij eventuele uitbreiding doen we onderzoek naar gronden. Ook de staat van onderhoud van de openbare ruimte onderzoeken we en hoe we de inrichting invullen met onze ambities.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	Afhankelijk van de gekozen variant tot uitwerking		
	laag = 10%	€ 3.500.000	€ 350.000

Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Toelichting:

Met betrekking tot de fase van de projecten in de gebiedsvisie Dalweg is gekozen voor een methode waarbij de risico's van de actieve projecten worden geïnventariseerd per project en vertaald in kans maal omvang. De optelsom van deze diverse percentages en bedragen levert een risicoprofiel op.

Uit de tender is een grondaanbieding gedaan die afwijkt van de huidige grondexploitatie, waardoor een tussentijdse herziening noodzakelijk is. Deze leggen we eind 2023 voor ter vaststelling aan de raad.

Beheersmaatregel(en):

Het resultaat van de deelprojecten opgeteld leidt tot een nadelig resultaat. Dit resultaat is te beïnvloeden door te draaien aan verschillende "knoppen":

- Parkeeroplossingen. Gebeurt het parkeren ondergronds, half-verdiept of op maaiveld en in welke verhouding.
- Hoe om te gaan met de parkeernorm in relatie tot mobiliteit;
- Typologie. Verhouding sociaal/goedkoop, midden duur en duur segment;
- Inrichtingsniveau openbare ruimte. Hoe vullen wij onze ambities voor de inrichting van de openbare ruimte in.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	bestaande uit diverse percentages en bedragen		p.m.

Molenstraat, voormalig werfterrein

Toelichting:

De begroting in de grondexploitatie laat weinig ruimte voor extra kosten. Nu de aanbesteding geweest is en de aanneemsom valt binnen de beschikbare budgetten schatten wij het risico in op een percentage van de aanneemsom.

Beheersmaatregel(en):

Budgetbewaking op de aanneemsom

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 10%	€ 928.000	€ 90.000

Planschade

Toelichting:

Planschade treedt op als eigenaren van grond/onroerend goed vermogensschade lijden door een planologische wijziging. De gemeente kan planologische medewerking verlenen aan een nieuwe ontwikkeling op verzoek van een derde. De voorwaarde is dat een planschade-verhaalsovereenkomst wordt gesloten, waarbij de (mogelijke) schade van de planologische wijziging voor rekening en risico komt van de verzoeker van de planologische wijziging. Dit geldt niet als de wijziging van het planologische regime wordt veroorzaakt door een nieuw bestemmingsplan op initiatief van de gemeente. Kosten van planschade komen dan voor rekening van de gemeente zelf.

Planschade is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). In de Wro is bepaald dat bij de schadebepaling rekening wordt gehouden met het normaal maatschappelijk risico waarbij een deel van de schade voor rekening van de aanvrager blijft.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nu voorzien per 1 januari 2024, verandert het systeem. Planschade wordt dan vervangen voor nadeelcompensatie. Tussen de planschaderegeling en de nadeelcompensatieregeling bestaan belangrijke verschillen. Zo houdt nadeelcompensatie in dat elk schadeveroorzakend handelen van een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid voor vergoeding in aanmerking kan komen. In de Omgevingswet is een limitatieve lijst van schadeoorzaken opgenomen. Hieruit blijkt o.a. dat niet meer het omgevingsplan, maar de omgevingsvergunning een titel voor schade oplevert. De financiële gevolgen hiervan zullen in de praktijk nog moeten blijken.

Beheersmaatregel(en):

Het risico wordt momenteel waar mogelijk afgedekt door een planschadeverhaals-overeenkomst en straks onder de Omgevingswet kan dit door een nadeelcompensatie-verhaalsovereenkomst. Het maatschappelijk risico in de planschade (het deel van de schade dat voor rekening is van de aanvrager) wordt in de rechtspraak bovendien steeds meer opgerekt. Ook in de Omgevingswet zal dit percentage, naar het zich laat aanzien, hoger zijn dan hetgeen nu in de wet staat. In beide gevallen geldt een verjaringstermijn van 5 jaar na het onherroepelijk worden van de planologische maatregel/het schadeveroorzakend besluit.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 25%	€ 400.000	€ 100.000

Bouwleges

Toelichting

De marktontwikkeling is grillig en de effecten van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn nog onbekend. De inkomsten zijn gebaseerd op een inschatting van de te verwachten aanvragen. In de praktijk zien we bij wetswijzigingen vaak een toename van aanvragen onder het oude recht, vlak voor de inwerkingtreding. Mogelijk wordt in december 2023 een grote hoeveelheid aanvragen ingediend, die meegenomen worden in de inkomsten van 2024, omdat daarin het meeste werk verscholen ligt.

Beheersmaatregel(en):

- Er vindt in het kader van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging een herziening van de legestarieven op basis van kostprijsberekening plaats.
- Tussen het team Vergunningen en het team Ruimtelijke Ontwikkeling is periodiek overleg over de fasering van het bouwprogramma en initiatieven van derden.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	hoog = 90%	€ 400.000	€ 360.000

Omgevingswet

Toelichting

Op 14 maart 2023 werd bekend dat de Omgevingswet op 01-01-2024 definitief in werking treedt. De periode vanaf de bekendmaking tot het einde van 2023 staat daardoor volop in het teken van voorbereiding en implementatie. Vanwege het uitstel naar 1 januari 2024 heeft het Rijk (opnieuw, net als bij het uitstel in 2022) compensatie over 2023 toegezegd. Deze (incidentele) bijdrage 2023 is nog niet toegekend en de exacte compensatie zal pas in de loop van het 2e halfjaar bekend worden. Dat geldt tevens voor de structurele bijdrage voor 2024 en verder in de richting van de decentrale overheden (inclusief gemeenten). Beiden zijn genoemd in een (aangenomen) motie die zich richt op de meerjarige dekking voor kosten voor invoering, beheer en onderhoud en de doorontwikkeling van het DSO na de inwerkingtreding: [Gewijzigde motie-Kluit \(GroenLinks-PvdA\) c.s. over het opnemen van wijzigingen in de begroting voor Binnenlandse Zaken voor 2024 en het ter beschikking stellen van de CA-gelden aan de decentrale overheden \(33.118 / 34.986, FM\) - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)

Op dit moment is de hoogte van de compensatie nog onbekend. Het is dan ook niet goed in te schatten of dit voldoende zal zijn om de taken onder de Omgevingswet straks goed uit te voeren. Deze onzekerheid (i.c.m. alle andere onzekerheden over het werken onder de Omgevingswet) brengt de volgende risico's met zich mee:

- financieel risico a € 250.000 op jaarbasis (dwangsommen, extra last-minute inhuur, extra capaciteit voor bezwaar- en beroepsprocedures). We stellen de kans op 50%. Het is nu immers zeker dat de wet ingaat, maar het blijft onzeker hoeveel compensatie gemeenten vanuit het Rijk zullen ontvangen.
- juridisch (houdbaarheid van besluiten).
- dienstverlening (enerzijds halen van wettelijk verplichte en daarmee landelijk gebruikelijke behandeltermijnen anderzijds zorgvuldige participatie).
- ruimtelijke kwaliteit (mogelijk gebrekkige afweging van initiatieven door tijdsdruk en capaciteitsgebrek).
- imago (door een combinatie van bovenstaande risico's).

Beheersmaatregel(en):

De gemeenteraad heeft zowel eind 2021 bij het vaststellen van de omgevingsvisie en opdrachten voor programma's, als begin 2022 bij besluitvorming over de sturingsfilosofie, adviesrecht, participatieplicht en delegatie, keuzes gemaakt die bepalend zijn voor de benodigde budgetten. Daarmee heeft de raad voor een deel invloed op de risico's. Een ander deel van de risico's wordt echter veroorzaakt door wettelijke verplichtingen waar we als gemeente geen keuzevrijheid in hebben.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 50%	€ 250.000	€ 125.000

Netcongestie

Toelichting

Bij congestie zit het energienet in een gebied vol. Dat betekent, dat nieuwe klanten niet kunnen worden aangesloten of dat bestaande klanten niet meer capaciteit kunnen krijgen. Om alle extra productie en verbruik van elektriciteit aan te sluiten, zijn vaak netverzwaringen nodig. Dat kost tijd. Daarom wordt gewerkt aan congestiemanagement. Hierbij stemmen verbruikers en producenten vraag en aanbod van elektriciteit af, zo mogelijk in combinatie met opslag en andere slimme oplossingen. Hierin is een nadrukkelijk rol weg gelegd voor de gemeente om dit proces in gebieden op gang te brengen. De focus ligt in eerste instantie op bedrijventerreinen omdat daar de meeste knelpunten ontstaan maar ook het meeste handelingsperspectief bestaat. Daarom werken we aan het ontwikkelen van een structuur om de cohesie tussen ondernemers te vergroten en zo tot projectontwikkeling te komen. Op deze manier kunnen we lokaal maximaal het energiesysteem benutten.

Het is niet alleen een probleem van Stedin als regionale netbeheerder maar hangt ook samen met wat er gebeurt op het hoofdspanningsnet van Tennet. Dit onderwerp heeft de volle aandacht van alle netbeheerders, het Rijk, de provincies en de RES-regio's. We staan nog aan het begin en het is zaak om grip te krijgen op de governance en besluitvorming terwijl deze de komende periode duidelijker wordt.

Beheersmaatregel(en):

Netcongestie krijgt de volle aandacht in het nieuwe energieprogramma. Zo wordt onder meer gewerkt aan samenwerkingsafspraken met Stedin. Daarnaast haken we aan op regionale, provinciale en landelijke processen om de kansen voor Soest in beeld te krijgen en te benutten. De (financiële) consequenties van die gevallen waar door netcongestie (voorlopig) geen ontwikkelingen mogelijk zijn, kunnen indirect ook voor de gemeente zijn. Daar waar de gemeente initiatiefnemer is, is het van het allergrootste belang dat in een vroegtijdig stadium wordt nagedacht over de energievoorziening van het project in relatie tot de timing. Daarom wordt ook gewerkt aan interne bewustwording van netcongestie.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	Gemiddeld = 50%	p.m.	p.m.
Strategisch	Gemiddeld = 50%	p.m.	p.m.

Programma 3. Sociale leefomgeving

Zorgleveringen sociaal domein

Toelichting:

Het sociaal domein bestaat uit uiteenlopende taken en aandachtsgebieden. Wij schatten risico's in vanwege de grote hoeveelheid externe factoren die invloed hebben. Ook vanwege externe verwijzers zoals huisartsen die rechtstreeks toegang hebben tot de inzet van zorg.

Om meer grip te krijgen op het sociaal domein, hebben wij medio 2021 een diepgaande analyse uitgevoerd naar onder meer de kosten- en inkomstenopbouw van onze budgetten en naar de toekomstige ontwikkelingen daarvan. Daarbij is onder meer betrokken de huidige status van de transitieagenda, de voortgang van de businesscases die voortkomen uit het Nautus-rapport, de beweging die de komende jaren nog nodig is en welke investeringen dit nog zal vergen. De uitkomsten van deze analyse zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2022-2026. Voor de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn wij op basis van de gestegen volumes uitgegaan van een impactbedrag van € 1,85 mln (3% van de totale omvang van de begroting sociaal domein ad € 61,7 mln in 2024).

Toch blijft het risico bestaan dat uitgaven, (rijks)inkomsten, beleidsmatige afwegingen of business cases zich anders ontwikkelen dan verwacht. Daarom is dit risico opgenomen, weliswaar tegen een lager niveau dan de afgelopen jaren het geval was.

Beheersmaatregel(en):

- periodieke monitoring stand van zaken uitvoering strategische agenda sociaal domein;
- periodieke monitoring businesscases;
- periodieke regionale afstemming;
- continue afstemming met zorgaanbieders;
- procesoptimalisaties.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	Gemiddeld = 50%	€ 1.850.000	€ 925.000

Leerlingenvervoer

Toelichting:

Omdat het leerlingenvervoer een open einde regeling is (iedereen die voldoet aan de eisen heeft recht op leerlingenvervoer), is het lastig de kosten omlaag te brengen. Met onze regels hanteren we de maximale wettelijke ruimte. Ook zijn er ontwikkelingen zoals het gebrek aan plekken op het voortgezet speciaal onderwijs in onze regio, waardoor leerlingen over grotere afstanden vervoerd moeten worden. We zitten samen met de gemeenten van Regio Amersfoort in een contract voor het leerlingenvervoer dat doorloopt in 2024.

Beheersmaatregel(en):

- Streng beschikken aan de voorkant: alleen taxivervoer als er geen andere mogelijkheden zijn
 - Intensivering contractmanagement samen met de andere regiogemeenten
 - Versterken zelfredzaamheid: kijken of jongeren met begeleiding in staat zijn om uit het taxivervoer te komen
- Inzetten op thuisnabij onderwijs zodat leerlingen op hun eigen school kunnen blijven

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	Laag = 25%	€ 100.000	€ 25.000

Wetswijziging btw-verrekening sport

Toelichting:

Op 1 januari 2019 is de gewijzigde btw-sportvrijstelling in werking getreden. Ter compensatie hiervan heeft het rijk een specifieke uitkering in het leven geroepen (SPUK). Alle gemeentelijke aanvragen over 2023 overtroffen het beschikbare landelijk budget. In 2023 bedroeg het uitkeringspercentage daarom circa 70%. Uitgaande van de situatie 2023 en de hoogte van verwachte aanvraag 2024 (€ 402.000), schatten wij in dat het uitkeringspercentage weer circa 70% van de aanvragen bedraagt over het jaar 2023. Dit betekent voor ons dat mogelijk een bedrag van ca. € 120.000 niet gehonoreerd wordt door het rijk. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet.

Beheersmaatregel(en):

Niet van toepassing.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 50%	€ 120.000	€ 60.000

Aansprakelijkheid voor veiligheid van speelgelegenheid

Toelichting:

De gemeente kan aansprakelijk worden gesteld voor het beheer en onderhoud van speelgelegenheden en het nalaten daarvan. Om de veiligheid voor de gebruikers te borgen, zijn in het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen wettelijke eisen gesteld aan speeltoestellen en aan het onderhoud en beheer van speelgelegenheden.

Risicobeheersing 2024:

- alleen gekeurde speeltoestellen plaatsen;
- op regelmatige basis (min. 4x per jaar) de speeltoestellen en ondergronden inspecteren;
- bijhouden digitaal logboek;
- voldoen aan bepalingen van het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 25%	€ 50.000	€ 12.500

Bouw nieuwe sporthal

Toelichting:

In het vastgestelde krediet van de sporthal uit 2019 en aanvullend krediet in 2022 zit een post voor onvoorzien en indexering. In februari 2022 is opdracht verleend aan bouwbedrijf Bloemendal te Leusden voor de bouw. De bouw is gestart in mei 2022 en de verwachte oplevering vindt plaats in het vierde kwartaal 2023. Tussen januari 2022 en heden zijn door verschillende omstandigheden de kosten voor grondstoffen en energiekosten behoorlijk gestegen. Hierdoor heeft dat een financiële impact dit op de bouwkosten. Deze impact is opgevangen in de 4% prijsindexering van het krediet begin dit jaar.

Beheersmaatregel(en):

Strakke budgetbewaking krediet en aanneemsom.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	p.m.	p.m.	p.m.

Algemene dekkingsmiddelen

Uitkeringen Gemeentefonds			
<u>Toelichting:</u>			
A) Reguliere uitkering. Meer dan 50% van de inkomsten van de gemeente is afkomstig uit het Gemeentefonds. De raming van de uitkering 2024 en verder is gebaseerd op de meicirculaire 2023. 1% lagere of hogere uitkering is in 2023 circa € 850.000.			
<u>Beheersmaatregel:</u> door middel van het opnemen van stelposten worden de risico's afgedekt.			
B) Btw-compensatiefonds. De hoogte van het gemeentefonds wordt mede bepaald door de 'ruimte onder het plafond van het Btw-compensatiefonds'. Blijven gemeenten onder het plafond dan wordt het verschil aan het gemeentefonds toegevoegd, wordt het plafond overschreden dan wordt het verschil uit het gemeentefonds genomen. Het rijk verrekent dit verschil achteraf, in het jaar zelf. Dat betekent dat gemeenten zelf een (meerjarige) inschatting moeten maken van dit positieve of negatieve bedrag. Op dit moment is er een dalende tendens te zien van de ruimte onder het plafond, omdat gemeenten meer btw declareren dan voorzien. Dit betekent dat er een risico is dat de inkomsten zullen dalen. Er is rekening gehouden dat € 270.000 wordt afgerekend.			
<u>Beheersmaatregel:</u> door middel van het opnemen van een stelpost worden de circulaire gemonitord risico's afgedekt.			
C) Integratie-uitkering Jeugd. Het Rijk stelt extra geld voor de Jeugdzorg middels de algemene uitkering beschikbaar vanaf 2019. Er is echter een risico dat deze extra Rijksgelden alsnog naar beneden worden bijgesteld. Aangezien de uitkomsten zijn gebaseerd op cijfers uit 2017, staat vast dat deze nog zullen wijzigen. De toezichthouders adviseren de gemeenten hoe om te gaan met ontwikkeling van de middelen voor de Jeugdzorg; wij volgen deze adviezen.			
<u>Beheersmaatregel:</u> door middel van het opnemen van een stelpost worden de risico's afgedekt.			
Generiek risico	Kans	Impact	Risico
A) Financieel	Gemiddeld = 50%	€ 850.000	€ 425.000
B) Financieel	Gemiddeld = 50%	€ 135.000	€ 67.500
C) Financieel	Laag = 10%	€ 2.800.000	€ 280.000
Totaal			€ 772.500

Dividenduitkering deelnemingen (BNG en Vitens)			
<u>Toelichting:</u>			
De gemeente Soest heeft aandelen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en bij Vitens. Dividenduitkeringen kunnen fluctueren. Bij de BNG doet zich een herstel voor van de hoogte van de dividenduitkering, voor Vitens wordt voor 2024 geen dividend verwacht.			
<u>Beheersmaatregel:</u> door de toepassing van een 3-jaarsgemiddelde dividend verwachting worden schommelingen in het gerealiseerd dividend genivelleerd.			
Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 50%	€ 30.000	€ 15.000

Dubieuze debiteuren

Toelichting:

Om uiteenlopende redenen kan het zo zijn dat voor debiteuren (in het bijzonder de belastingdebiteuren) een invorderingstraject in gang gezet wordt. Uit onderzoek bij onder meer de Kamer van Koophandel, gemeentelijke bevolkingsregisters, suwinet en onderzoek ter plaatse door een belastingdeurwaarder kan blijken dat er geen gegevens opgeleverd kunnen worden op grond waarvan de invordering kan worden voortgezet. Die debiteuren worden dan oninbaar verklaard.

Beheersmaatregel:

- Voeren van een vroegtijdig invorderingsbeleid gericht op de individuele situatie.
- Jaarlijks in de begroting voor een bedrag van € 73.500 rekening houden met een afschrijving wegens oninbaarheid.
- Voor de afwikkeling van debiteuren over oudere belastingjaren beschikken over een voorziening.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 50%	€ 50.000	€ 25.000

Loonontwikkelingen

Toelichting:

In de begroting is (met stelposten) rekening gehouden met een bepaalde loon- en prijsontwikkeling (zie hiervoor de uitgangspunten in hoofdstuk 2 van de mjb2024/2027). Het risico blijft aanwezig dat de loon- en prijsontwikkeling hoger uitvalt dan waarmee rekening is gehouden.

Beheersmaatregel:

De opgenomen stelposten voor lonen wijzigingen als gevolg van de mutaties uit de verschillende circulaire's over de algemene uitkering.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 10%	€ 200.000	€ 20.000

Prijsontwikkelingen

Toelichting:

In de begroting is (met stelposten) rekening gehouden met een bepaalde prijsontwikkeling (zie hiervoor de uitgangspunten in hoofdstuk 2 van de mjb2024/2027). Het risico blijft aanwezig dat de prijsontwikkeling hoger uitvalt dan waarmee rekening is gehouden. Er wordt uitgegaan van een begrotingsbudget van € 7 mln maal een prijspercentage van 5%.

Beheersmaatregel:

De opgenomen stelposten voor prijzen wijzigingen als gevolg van de mutaties uit de verschillende circulaire's over de algemene uitkering.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 50%	€ 350.000	€ 175.000

Paragrafen

Renterisico			
<u>Toelichting:</u> Renterisico's hebben vooral betrekking op situaties waarbij: <ul style="list-style-type: none"> • de mogelijkheid zich voordoet van renteherziening; • er nieuwe vaste geldleningen moeten worden aangetrokken; • overtollige middelen uitgeleend aan andere decentrale overheden. 			
<u>Beheersmaatregel:</u> Risicobeheer: de kasgeldlimiet en de risiconorm (zie uitleg in paragraaf B Financiering) Financiering: in de begroting 2024 is rekening gehouden met een rentepercentage van 3,14% voor externe financiering. Het renterisico wordt op dit moment als laag beschouwd.			
Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	Laag=10%	€ 150.000	€ 15.000

Paragraaf C Bedrijfsvoering: Trajecten medewerkers			
<u>Toelichting:</u> Onze samenleving verandert, en daarmee ook de rol en het werk van onze organisatie en onze medewerkers. Wij realiseren ons dat niet iedereen meekan in deze ontwikkelingen. In die gevallen begeleiden we daarbij deze medewerkers van werk naar werk. Door de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (2020) hebben ook ambtenaren recht op een transitievergoeding bij ontslag op initiatief van de werkgever. In de begroting hebben we hiervoor geen budget opgenomen.			
<u>Beheersmaatregel:</u> Onze inzet is het begeleiden van medewerkers van werk naar werk. Wij investeren aan de voorkant (zoals een loopbaantraject, detachering, uitstroom en outplacement) om uitgaven aan de achterkant te beperken (WW-verplichtingen worden bij wet door de gemeente gedragen).			
Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	gemiddeld = 75%	€ 440.000	€ 330.000

Paragraaf C Inkoop			
<u>Toelichting:</u> Door de Gelet op landelijke ervaringen en de complexiteit van wet- en regelgeving inzake aanbestedingen, schatten wij de financieel/ juridische risico's bij aanbestedingen in als zeer reëel aanwezig.			
<u>Beheersmaatregel:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Risico gestuurd prioriteren van aanbestedingen op basis van de spendanalyse. • Faciliteren van de organisatie bij rechtmatig inkopen door verdere professionalisering van de inkooporganisatie: voorlichting door inkoopadviseur, procesvastlegging in zaakstelsel, gebruik maken van gestandaardiseerde formats. • Aanbestedingen uitvoeren conform huidige wetgeving, de gids proportionaliteit en eigen vastgesteld beleid en uitvoeringsregels. Tevens monitoring door inkoopadviseur op naleving hiervan. • Volgen van nieuwe ontwikkelingen binnen het Europees en nationaal recht en dit toepassen binnen Soest. 			
Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	Laag = 25%	€ 60.000	€ 15.000

Paragraaf C Meldpunt datalekken/bescherming persoonsgegevens

Toelichting:

Door het vele verwerken van persoonsgegevens in het dagelijkse werk bestaat het risico dat persoonsgegevens onbedoeld in handen komen van derden die geen toegang tot die gegevens zouden mogen hebben, bijvoorbeeld door een verkeerd geadresseerde brief of e-mail. Beveiligingsincidenten en datalekken hebben het risico op imagoschade en financiële schade. Financiële schade kan voortkomen uit boetes, herstelkosten of aansprakelijkstellingen. Partijen die namens ons persoonsgegevens 'verwerken' dienen voldoende maatregelen te nemen om een data-lek te voorkomen. Bij een datalek bij een dergelijke 'verwerker' of één van haar onderaannemers zijn wij echter verantwoordelijk en kunnen wij een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) krijgen. Dit is ook het geval indien wij niet voldoen aan de meldplicht datalekken.

Beheersmaatregel:

- Uitvoering geven aan de maatregelen zoals in het vastgestelde Informatiebeveiligingsbeleid en het datalek-protocol zijn vastgelegd.
- Bewustwordingstrajecten en deskundigheidstrainingen voor medewerkers hoe datalekken te voorkomen en hoe te handelen bij een vermeende datalek.
- Uitvoeren van gegevensbeschermingsbeoordelingen (data protection impact assessments; DPIA).
- Verwerkersovereenkomsten toepassen conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 25%	€ 100.000	€ 25.000

Paragraaf C Algemene informatieveiligheid

Toelichting:

Door het vele gebruik van ICT-voorzieningen in het dagelijkse werk zijn wij sterk afhankelijk van diezelfde ICT-voorzieningen. Die afhankelijkheid is de afgelopen twee jaar verder versterkt door het steeds meer tijd- en plaats onafhankelijk werken. Er kunnen zich situaties (denk aan zware ICT-technische storingen, brand en cybercrime) voordoen waardoor ICT-voorzieningen voor kortere of langere tijd niet of niet goed werken. Herstel hiervan kan hoge kosten met zich meebrengen, waar Soest of de RID geen rekening mee gehouden heeft.

Beheersmaatregel:

- Uitvoering geven aan maatregelen, zoals in het Informatiebeveiligingsbeleid en bijbehorende plannen zijn vastgelegd.
- ICT-technische maatregelen om de continuïteit van ICT-voorzieningen zo goed mogelijk te borgen.
- Bewustwordingstrajecten en deskundigheidstrainingen voor medewerkers m.b.t. informatieveiligheid en over hoe te handelen bij een vermeend informatiebeveiligingsincident.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Financieel	laag = 5%	€ 1.500.000	€ 75.000

Paragraaf E Verbonden partijen: Garantstellingen

Toelichting:

De door de gemeente verstrekte garantstellingen betreffen de volgende categorieën:

- A. instellingen op het gebied van de woningbouw;
- B. sociaal-culturele instellingen, sportverenigingen;
- C. koop of bouw van woningen door personeelsleden;
- D. verstrekte geldleningen.

Beheersmaatregel:

niet van toepassing.

Generiek risico	Kans	Impact	Risico
Ouderenhuisvesting	laag = 1%	€ 1.850.000	€ 18.500
Restauratiefonds	laag = 1%	€ 530.000	€ 5.300
Hypothecaire leningen (HVO)	laag = 1%	€ 1.200.000	€ 12.000
Sportverenigingen	laag = 10%	€ 365.000	€ 36.500
Inschatting (afgerond)			€ 72.000

Paragraaf B – Financiering

Algemeen

Onder *treasury* wordt verstaan: Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan gebonden risico's. De uitvoering van het treasurybeleid is beschreven in het *treasurystatuut*. In 2020 is het *treasurystatuut* herzien en door de raad in de vergadering van 24 september 2020 vastgesteld. Conform de financiële verordening (ex artikel 212 gemeentewet) van de gemeente Soest dient het statuut ten minste eens in de vier jaar integraal te worden voorgelegd aan de raad. Dit *treasurystatuut* bevat voor de gemeente Soest de uitgangspunten voor het te voeren beleid op het gebied van treasury, geeft een beschrijving van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van deze functie.

De *treasyfunctie* is gericht op de beheersing van de risico's, het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie omvat het aantrekken, beheren en uitzetten van gelden. Het gemeentelijk financieringsbeleid is gericht op:

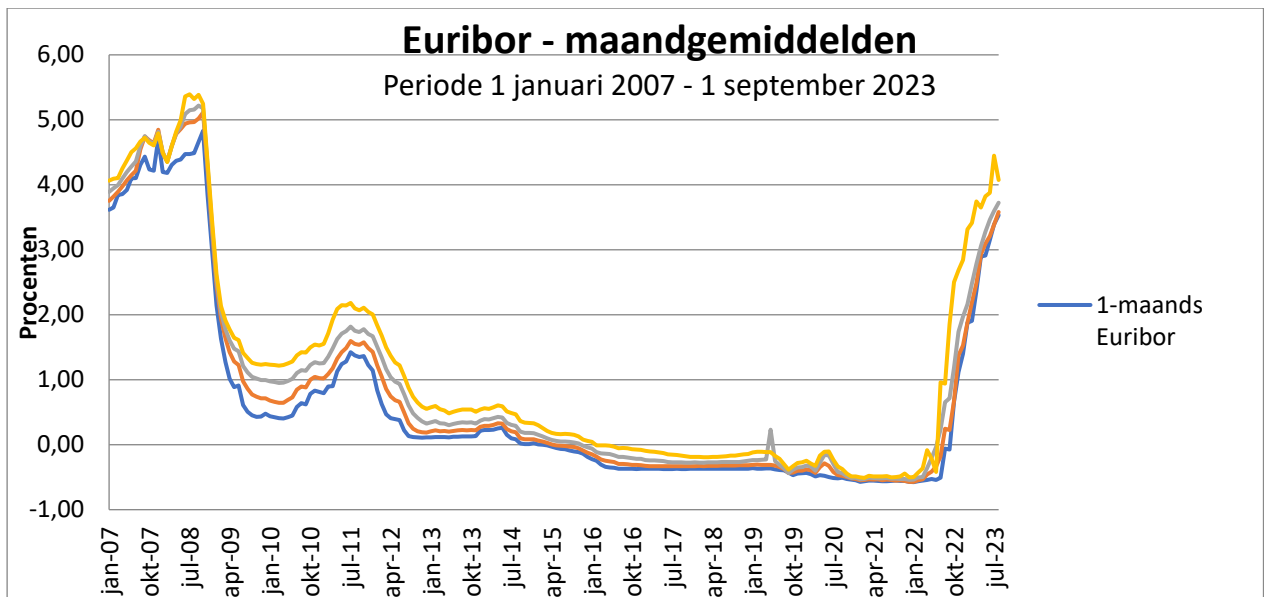
- Het voorzien in de financieringsbehoefte op korte termijn;
- Het beheersen van de risico's die aan financieringstransacties verbonden zijn o.a. op het gebied van rente, liquiditeiten en de tegenpartij;
- Het minimaliseren van de interne geldstromen, rente lasten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Verzekeren van (blijvende) toegang tot de financiële markten.

Onder de treasuryfunctie valt ook het garanderen en verstrekken van leningen aan derden. Met betrekking tot het onderdeel garanties is in paragraaf A onder de rubriek 'risico's' de relevante beleidsinformatie opgenomen. De treasuryfunctie moet voldoen aan de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden). In deze wet staat onder andere dat een gemeente alleen leningen mag aangaan en middelen mag uitzetten voor de uitoefening van de publieke taak ter vermijding van overmatige risico's.

Algemene ontwikkelingen: rentebeleid

De financieringskosten voor een gemeente hangen af van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt. Voor de tarieven op de geldmarkt (leningen korter dan een jaar) wordt meestal gekeken naar de Euribor. Euribor is de afkorting van Euro Interbank Offered Rate. Euribor is de rente waartegen een groot aantal Europese banken bereid is leningen in euro's tegen elkaar te verstrekken. De hoogte van de Euribor rentetarieven (en andere basisrentetarieven) hangt vooral af van de economische omstandigheden zoals de groei van de economie en de hoogte van de inflatie. De Euribor rentetarieven worden in de financiële wereld ook gebruikt voor het vaststellen van rentes voor allerlei afgeleide producten, zoals hypotheekleningen, spaarrekeningen en renteswaps. Euribor bestaat sinds 1999. Voor de kapitaalmarkt (leningen langer dan een jaar) wordt gekeken naar de rente op de staatsleningen.

Zoals uit onderstaande grafieken blijkt, beweegt de rente op zowel de geld- als de kapitaalmarkt zich. Voor de geldmarkt is voor de korte termijn tot 1 jaar de rente gestegen. Rentepercentage ligt door de sterke stijging op 4% (peildatum september 2023).

Bron DNB, ontwikkeling Euribor

Bron actuele rentestanden, 10-jaarsrente Nederland

Renteverwachting voor kortlopende geldleningen

Gezien het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB) is de verwachting dat de korte rente zal stijgen en niet meer op het huidige lage niveau zal blijven. De ECB verhoogt haar rentetarieven al geruime tijd stapsgewijs. Voor de centrale bank van de eurozone is een geldontwaarding (inflatie) van net geen twee procent het ideale scenario (prijsstabiliteit). In de financieringsbehoefte van de gemeente wordt ook in 2024 voorzien door het aantrekken van kort geld in de vorm van kasgeldleningen. Omdat de rente voor het aantrekken van kort geld in de loop van 2023 verder is gestegen zal op het moment van het aantrekken van een nieuwe lening worden gekeken of we maximaal gebruik gaan maken van de mogelijkheden om kort geld aan te trekken. Dit is toegestaan tot de zogeheten kasgeldlimiet, dat is 8,5% van het gemeentelijk begrotingstotaal (zie ook modelstaat A).

De komende jaren zullen de investeringen, zoals investeringskredieten en uitgaven in de bouwgrondexploitatie, gaan stijgen. De hoogte van het aan te trekken geld om dit alles te financieren zal daardoor uitstijgen boven de hoogte van de kasgeldlimiet. In de begroting 2024 is dan ook uitgegaan van het aantrekken van een vaste geldlening.

Renteverwachting voor langere rentevaste periodes

Het rentepercentage voor een langlopende lening (15 jaar lineair) is medio 2023 gestegen naar ongeveer 3,14%. De verwachting is dat het renteniveau verder zal stijgen. De ECB heeft in 2023 het rentepercentage verhoogd naar 3,75%. Dit alles om de inflatie terug te krijgen naar het doel van 2% op middellange termijn. Zolang de inflatie hoog blijft zal de ECB de rente de komende tijd stapsgewijs blijven verhogen.

Renterisico's

Renterisico's hebben vooral betrekking op situaties waarbij:

- de mogelijkheid zich voordoet van renteherziening;
- er nieuwe vaste geldleningen moeten worden aangetrokken;
- overtollige middelen uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Het gemiddeld rentepercentage van de aangetrokken vaste schuld is in 2023 2,30%. Aflossing van de huidige leningen tegen een lager rentepercentage is contractueel niet mogelijk.

Risicobeheer: de kasgeldlimiet (modelstaat A) en renterisiconorm (modelstaat B)

Evenals in 2023 blijft Soest in 2024 volgens de huidige liquiditeits- en financieringsplannen naar verwachting binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet bepaalt dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt deel mag financieren met kortlopend schuld papier (looptijd <1 jaar). In belangrijke mate wordt het financieringssaldo bepaald door transacties binnen de bouwgrondexploitatie en het investeringsvolume. De feitelijke kasgeldlimiet blijft ook in 2024 onder het wettelijk toegestane percentage van 8,5% van het begrotingstotaal 2024. De ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd door periodieke beoordeling.

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Van renteherziening is sprake als in de lening overeenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. Door de norm in relatie te brengen met het begrotingstotaal, is het mogelijk dat gemeenten, met een vaste schuld die lager is dan het begrotingstotaal, de spreidingsduur van de financiering verkorten. De norm van 20% beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. Beide normen hebben tot doel de budgettaire risico's te beperken. De verplichte berekeningsstaten zijn aan het einde van deze paragraaf opgenomen.

Financieringsbehoefte

Het financieringssaldo wordt in belangrijke mate bepaald door transacties binnen de bouwgrond-exploitaties en daarnaast de mate van realisatie van investeringsbudgetten. Hoeveel extra financieringsbehoefte in 2024 ontstaat, is vooral afhankelijk van de realisatie van plannen rond het project Masterplan Soesterberg en Apollo Noord, de uitvoering van de rioleringswerken (GWRP) en onderhoudswerken aan wegen en sport. Overigens voorzien wij geen problemen in het aantrekken van geldleningen voor de realisatie van plannen. Ondanks de verscherpte voorwaarden van banken wordt de gemeente beschouwd als een betrouwbare partner in het nakomen van verplichtingen. Vanzelfsprekend worden ontwikkelingen, vooral rond de rentestand, nauwlettend gevolgd. Afhankelijk daarvan worden besluiten genomen in overleg met het treasurycomité.

Schatkistbankieren

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden.

Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen mag een decentrale overheid gemiddeld over het hele kwartaal maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist aanhouden.

De vastgestelde (maximale) drempel is 2,0% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal voor 2024 van de gemeente Soest is € 155 mln. 2,0% hiervan is ca. € 3,1 mln. Het drempelbedrag wat momenteel aangehouden wordt ligt hier onder, waarmee de gemeente voldoet aan deze regeling.

RENTESCHEMA: 2024	
	(bedragen x € 1.000)
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	717
b. De externe rentebaten	-/- 30
Totaal door te rekenen externe rente	687
c1. De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-66
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
totaal c >>	-66
Saldo door te rekenen externe rente	621
d1. Rente over eigen vermogen	378
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	40
De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	1.040
e. De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-1.423 (*)
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	383
(*) <i>De boekwaarde van de activa die integraal zijn gefinancierd per 1 januari bedraagt 113,8 miljoen euro. Het rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt 0,91%. De gemeente mag dit percentage afronden op 1,41%. Bij toepassing van 1,25% omslagrente bedraagt het renteresultaat 383.000 euro. Dat is een afwijking van 0,34%.</i>	

Modelstaat A liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

Modelstaat A liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet						
Stappen (1 - 4) (bedragen x € 1.000)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)			
(1) - (2) = (3)						
1-1-2023	0	18.390				-18.390
31-3-2023	0	9.384				-9.384
30-6-2023	0	10.959				-10.959
(4) gemiddelde van (3)						-12.911
Stappen (5 - 9)	Variabelen Kasgeldlimiet		Bedragen			
			2024	2025	2026	2027
(5)	<i>kasgeldlimiet (KGL)</i>		13.138	12.672	12.770	12.858
(6a) = (5>4)	ruimte onder de KGL		26.049	25.584	25.681	25.769
(6b) = (4>5)	overschrijding van de KGL					
Berekening kasgeldlimiet (5)						
(7)	Begrotingstotaal		154.567	149.088	150.231	151.267
(8)	Percentage regeling		8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(5) = (7) x (8) / 100	<i>Kasgeldlimiet</i>		13.138	12.672	12.770	12.858

Modelstaat B renterisico vaste schuld

Modelstaat B renterisico vaste schuld (bedragen x € 1.000)						
Stap	Variabelen Renterisico(norm)	bedragen				
		2024	2025	2026	2027	
(1)	renteherzieningen	0	0	0	0	
(2)	aflossingen	4.253	4.254	4.255	3.803	
(3)	<i>renterisico (1+2)</i>	4.253	4.254	4.255	3.803	
(4)	<i>renterisiconorm</i>	30.902	29.800	30.033	30.090	
(5a) = (4 > 3)	ruimte onder renterisiconorm	26.649	25.546	25.777	26.287	
(5b) = (3 > 4)	overschrijding renterisiconorm	nvt	nvt	nvt	nvt	
Berekening						
(4a)	begrotingstotaal	154.509	149.000	150.163	150.449	
(4b)	percentage regeling	20%	20%	20%	20%	
(4) = (4a x 4b/100)	<i>renterisiconorm</i>	30.902	29.800	30.033	30.090	

Paragraaf C - Bedrijfsvoering

Organogram

Ontwikkeling bedrijfsvoering

De samenleving ontwikkelt zich snel. Denk aan digitalisering, complexe opgaven met veel spelers en dialoog, samenwerking met de regio. We willen onze organisatie zo goed mogelijk organiseren op wat de samenleving nodig heeft. Dit vraagt van ons allemaal dat we toekomstbestendig werken. Om hieraan bij te dragen ligt in de ontwikkeling van de organisatie voor 2024 het accent op:

- Medewerkers en leidinggevenden ondersteunen in ontwikkeling naar toekomstbestendigheid. Dit doen wij vanuit de programmalijn 'Mensen' uit het implementatieplan 'Bouwen aan vertrouwen'.
- Digitaal werken verder faciliteren en implementeren.
- Financiële processen optimaliseren. De invoering van het nieuwe financieel systeem levert hieraan een belangrijke bijdrage.

Humanresourcesmanagement

Onze medewerkers zijn ons sociaal kapitaal. In een steeds krappere wordende arbeidsmarkt is het meer dan ooit van belang dat wij onze medewerkers blijven inspireren en ontwikkelen. Dit is een opgave waar veel gemeenten voor staan. Onze kernwaarden Samen, Leren en Vertrouwen staan centraal. Vanuit het implementatieplan 'Bouwen aan vertrouwen', programmalijn 'Mensen', werken we gericht aan de invulling van de benoemde strategische doelen:

Strategische personeelsplanning

Strategische personeelsplanning (SPP) hebben we nodig om als organisatie te weten wat onze toekomstige personele behoefte is om onze organisatiedoelstellingen te bereiken. Doel is om meer grip te krijgen op de optimale inzet van onze medewerkers en hen te boeien met het inzicht in de organisatie en de mogelijkheden van hun functioneren, hun talenten en ontwikkelpunten daarin.

Arbeidsmarkt

De huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt leiden tot hogere in-, door- en uitstroom van personeel in de organisatie en zetten de bezetting van de organisatie extra onder druk. Intensieve werving- en selectieactiviteiten blijven nodig om de structurele en tijdelijke vacatures in te vullen. Onze dynamische werving- en selectie-instrumenten en arbeidsmarktcommunicatie worden continu afgestemd op de actuele arbeidsmarkt en de behoefte van de organisatie.

Verbinden en bloeien

Om onze medewerkers en leidinggevendenden te ondersteunen om hun bijdrage te kunnen leveren, zetten we in op hun ontwikkeling. Door de vertaling te maken wat nodig is om het werk te doen wordt gericht invulling gegeven aan de gewenste ondersteuning van onze leidinggevendenden, teams en individuele medewerkers. Opgavegericht en digitaal werken en persoonlijk leiderschap zijn belangrijke thema's. De grote lijn hieruit wordt tegelijkertijd ingezet voor het verbinden en bloeien van medewerkers. Op deze wijze blijven we werken aan een toekomstbestendig personeelsbestand.

Juridische kwaliteitszorg en Wet open overheid

In 2024 richten we ons op de versterking van de juridische kwaliteitszorg. Dit doen we onder andere door:

- het toezicht op aanpassingen van of nieuwe processen en overeenkomsten, waarbij de functionaris gegevensbescherming (FG) toetst of deze voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG);
- de regie op meldingen van datalekken door de FG;
- het beoordelen van verwerkersovereenkomsten;
- de bewustwording van zorgvuldige omgang met persoonsgegevens door de Privacy Officer (PO);
- in samenwerking met de vakafdelingen uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's); een DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen, zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen.

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden, die de wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangt. Het grote verschil tussen de Woo en Wob is de actieve openbaarmaking van bepaalde documenten. Aan deze actieve openbaarmaking geven we in 2024 verder invulling. Om de actieve verbinding te leggen tussen thema's die samenhangen met de Woo, zoals actieve openbaarmaking, geheimhouding, hergebruik van overheidsinformatie en verzoeken om inzage op grond van de AVG, gaan we in 2024 invulling geven aan het coördinatorschap Wet open overheid (Woo).

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het cluster Inkoop draagt zorg voor een doelmatig en rechtmatig inkoopproces, gebaseerd op de Europese en Nederlandse wetgeving en de vastgestelde Uitvoeringsregels Inkoop en Aanbesteden van de gemeente Soest.

Beoogde resultaten 2024:

- In samenwerking met de diverse beleidsvelden invulling geven aan de acties uit het uitvoeringsplan duurzaam inkopen. Het cluster Inkoop heeft een actieve rol in de advisering, begeleiding en monitoring naar de diverse beleidsvelden. Zie hierover ook het deelprogramma's 1.1 en 2.2.
- Het (automatisch laten) genereren van een inkoopkalender op basis van informatie uit het zaaksysteem. Hierdoor wordt de planning van in te zetten capaciteit, efficiënt inkopen binnen de organisatie en samenwerking in de regio over inkoopprocedures beter mogelijk.

Digitaal werken

De digitale ontwikkelingen gaan snel. Daar willen we bij aansluiten. We willen medewerkers helpen om zich dit ook eigen te maken. Daarom geven wij daar, met de middelen die we hebben, zoveel mogelijk invulling aan.

ICT

We zorgen, samen met de regionale ICT-dienst Utrecht (RID), voor nieuwe werkplektechnologie om onze medewerkers in staat te stellen flexibel (samen) te werken. Hier horen goed werkende hardware en software bij om dit mogelijk te maken. We investeren in informatiebeveiliging om de continuïteit van onze bedrijfsvoering en dienstverlening te borgen. We zetten nieuwe technologie in op plekken waar het direct resultaat oplevert.

De omgang met informatie

Alle informatie die wordt gemaakt, gebruikt en opgeslagen moet duurzaam toegankelijk zijn voor de periode dat deze moet worden bewaard. We blijven verder ontwikkelen om de digitale duurzaamheid, informatieveiligheid en de transparantie te borgen. Dat proces gaat altijd door. We doen dit niet alleen voor onszelf, maar ook om de inwoners van Soest zo goed mogelijk mee te nemen in ons bestuurlijke proces. We doen dit in samenwerking met onze toezichthouders: Archief Eemland en de provincie Utrecht.

De omgang met gegevens (data)

We maken een plan over hoe we de vastlegging en het gebruik van gegevens (data) gaan organiseren. Als die gegevens 'kloppen' en volledig zijn, kunnen we ze benutten om ons werk gericht en effectiever te doen. We zijn hierdoor in staat onze inwoners sets aan (anonieme) gegevens te bieden waar ze nuttig gebruik van kunnen maken (open data). We gaan na welke managementinformatie helpend is voor een betere dienstverlening en richten die in als onze huidige systemen ons daarin ondersteunen. Ook kunnen we de inwoners van Soest bij Woonverzoeken van de juiste informatie voorzien.

De inrichting van processen

Onze interne processen spelen een belangrijke rol bij onze dienstverlening. We willen dat die processen zo soepel mogelijk lopen. Door het slimmer inrichten van onze processen verlagen we de werkdruk en kosten. Hierdoor ontstaat er ruimte om te werken aan nog meer verbeteringen in de organisatie. Ons doel is om de verbeterkracht van onze organisatie blijvend te versterken. Van ad hoc lokaal processen aanpakken naar een organisatiebrede en meer structurele aanpak. Dat doen we door binnen de organisatie kennis, kunde en aanpak mee te geven. Kennis in de vorm van trainingen, kunde in de vorm van verbetertrajecten en aanpak door praktische tools aan te bieden.

Onze medewerkers

We werken steeds meer digitaal en krijgen meer en meer te maken met nieuwe technologieën. In het actieplan digitaal werken is een budget gevraagd en toegekend om onze medewerkers te ondersteunen door middel van een tijdelijk e-team. Dit e-team heeft in het afgelopen jaar geholpen bij het op peil brengen van de digitale vaardigheden bij onze medewerkers. Tijdens deze ondersteuning werd duidelijk dat dit geen tijdelijke maatregel kan zijn. Om deze ondersteuning structureel in te vullen, zijn in deze begroting extra middelen opgenomen, conform het voorstel in de kadenota. Dit staat toegelicht in het programma overhead.

Financiële bedrijfsvoering en control

Door te voldoen aan de basisvoorwaarden transparantie, volledigheid, juistheid, tijdigheid en betrouwbaarheid wordt de basis gelegd voor een effectieve en efficiënte organisatie en een financieel gezond Soest. Zoals in de begroting 2023 staat, werken we vanaf 2024 met een nieuw financieel systeem. Met de invoering van een nieuw financieel systeem leveren we een belangrijke bijdrage aan de verbetering van onze financiële processen.

Vanaf 2023 geeft het college een rechtmatigheidsverklaring af. Deze wordt in 2024 voor het eerst door de raad, als onderdeel van de jaarrekening 2023, vastgesteld. In 2024 gaan we dit proces verder professionaliseren.

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Over de medebewindstaken die gemeenten uitvoeren dienen gemeenten jaarlijks aan toezichthouders verantwoording af te leggen. De toezichthouders zijn de provincies en diverse ministeries. De wet legt daarbij een nadrukkelijke verantwoordelijkheid bij gemeenteraden.

Hoe beter het interne, horizontale toezicht geregeld is, des te beter kunnen externe toezichthouders hun toezichthoudende taken op afstand uitvoeren.

Medio 2020 heeft de minister van BZK de Tweede Kamer per brief het actieplan Agenda Toekomst (Interbestuurlijk) Toezicht aangeboden. In dit actieplan werken Rijk, provincies en gemeenten samen aan het toekomstbestendig maken van het interbestuurlijk en het financieel toezicht. Zodat het toezicht zo effectief mogelijk is en passend bij een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven.

De actuele stand van zaken rond het toezicht is als volgt:

Onderwerp	Status	Brief provincie
Huisvesting vergunninghouders	94% gerealiseerd	20-02-2023
Financieel toezicht	repressief	19-12-2023
Informatie- en archiefbeheer	voldoet deels	05-07-2023
Monumenten en archeologie	voldoet deels	04-04-2023
Vergunningverlening, toezicht en handhaving	voldoet	20-12-2021

Toelichting:

Bij de kwalificatie 'voldoet' is sprake van verminderd toezicht, bij de kwalificatie 'voldoet deels' van regulier toezicht en bij 'voldoet niet' van verscherpt toezicht.

Bij het financieel toezicht worden de wettelijke termen 'repressief' en 'preventief' gebruikt. Bij repressief toezicht is geen goedkeuring vooraf noodzakelijk van de begroting en begrotingswijzigingen, bij preventief toezicht wel.

De inspanningen zijn erop gericht om in 2024 voor de aandachtsgebieden de beoordeling 'voldoende' te ontvangen.

Bedrijfsvoeringsonderzoeken

Binnen onze organisatie voeren we uiteenlopende onderzoeken uit met betrekking tot rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid en kwaliteit van ons gemeentelijk handelen en dienstverlening:

- De beoordeling van de interne beheersing en rechtmatigheid via de jaarlijkse accountantscontroles.
- De beoordeling door de rekenkamercommissie van de doelmatigheid, doeltreffendheid en kwaliteit van onze gemeentelijke beleidsuitvoering.
- Bedrijfsvoeringonderzoeken die deel uitmaken van een jaarlijks door B en W vast te stellen onderzoeksplan doelmatigheid en doeltreffendheid (ex artikel 213a Gemeentewet). Voor het komende jaar is nog geen onderzoeksplan vastgesteld.
- Bedrijfsvoeringonderzoeken die om specifieke redenen uitgevoerd worden (zoals het digitale inwonerpanel en de ontwikkeltrajecten interne beheersing).

Uit de uiteenlopende onderzoeken komen verbetermogelijkheden naar voren met concrete aanbevelingen. De opvolging van deze aanbevelingen wordt centraal gemonitord en periodiek intern besproken.

Indicatoren

Indicatoren	2024	2023	2022	2021	2020	Landelijk beeld (2022)
	Begroot		Werkelijk			
Ziekteverzuimpercentage	4,5%	4,5%	5,0%	3,6%	5,4%	6,7%
Opleidings- en ontwikkelkosten; bedrag per medewerker	1.295	1.192	1.286	1.214	985	1.033

Omschrijving	2020	2021	2022
Aantal datalekken	werkelijk		
	24	22	21

Beleidskaders

- a. Gemeentelijk informatiebeveiligingsbeleid, B en W, maart 2014
- b. Integriteit/gedragscode, 2023
- c. [Algemeen besluit mandaat, volmacht en machtiging Soest 2023](#), mei 2023
- d. [Nota reserves en voorzieningen](#), raad 10 november 2022
- e. [Financiële verordening](#) ex artikel 212 Gemeentewet, raad 20 april 2023
- f. [Controleverordening](#) ex artikel 213 Gemeentewet, raad 18 juni 2015 (te herzien in 4^e kwartaal 2023)
- g. [Verordening onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid](#) ex artikel 213a Gemeentewet, raad 18 juni 2015
- h. [Regeling ambtelijke organisatie gemeente Soest 2023](#), mei 2023
- i. Budgethoudersregeling 2020

Paragraaf D - Kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen. De paragraaf geeft inzicht in het beleidskader, de financiële gevolgen en de vertaling daarvan in de begroting. Nieuwe investeringen in kapitaalgoederen staan in het investeringsoverzicht in deze paragraaf.

Onder kapitaalgoederen verstaan we goederen die meerdere jaren meegaan. Het gaat om onze wegen, riolering, waterhuishouding, groen en gebouwen. De kosten hiervan nemen we vaak niet in het jaar van aanschaf, maar we smeren ze uit over meerdere jaren (activeren). Hierdoor volgen er afschrijvings- en rentekosten, ofwel kapitaallasten.

De volgende onderdelen staan in deze paragraaf:

- Waardering en afschrijving
- Onderhoud kapitaalgoederen per onderdeel
- Investeringsoverzicht

In 2023 is aanvullend op de financiële verordening voor het eerst een nota activabeleid opgesteld. In paragraaf D is nog geen rekening gehouden met de herziene uitgangspunten in de nota activabeleid, die in Q4 2023 ter besluitvorming voorgelegd wordt aan de raad.

Waardering en afschrijving

We activeren alleen uitgaven met een meerjarig nut. Bijdragen van derden brengen we hierop in mindering. Waardering vindt plaats op basis van de historische kostprijs. In principe geldt een ondergrens van € 10.000.

Afschrijving (lineair) is verbonden aan de economische levensduur en vindt plaats vanaf het jaar na gereedkoming. Op gronden en terreinen schrijven we niet af. Hier vindt geen waardevermindering plaats en/of we veronderstellen eeuwigdurend nut. Op de voorbereidingskosten van de grondexploitatie schrijven we niet af. Behalve als na vijf jaar geen grondexploitatie is geopend. In dat geval schrijven we het volledige bedrag in één keer af.

Economische en technische levensduur

Hoewel we afschrijving baseren op de verwachte economische levensduur, is eventuele vervanging afhankelijk van de technische levensduur. Dus op het moment dat een kapitaalgoed economisch is afgeschreven, beoordelen we of de vervanging technisch nodig is. Dit kan ook betekenen dat we een kapitaalgoed eerder vervangen, omdat deze technisch niet meer in orde is.

Voor nieuwe investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5 jaar
Vorbereidingskosten	5 jaar
Materiële vaste activa	
Gronen en terreinen	
Sportvelden toplaag natuurgras en wetra (wedstrijdtraining)	15 jaar
Sportvelden toplaag kunstgras	10 jaar
Sportvelden diverse onderlagen	30 jaar
Kleine speelplekken (informeel)	10 jaar
Grote speelplekken (formeel)	15 jaar
Sportplekken	20 jaar
Woonruimten	40 jaar
Bedrijfsgebouwen (inclusief onderwijsgebouwen)	
Nieuwbouw	40 jaar
Semipermanent onderkomen	20 jaar
Verbouwing oorspronkelijk gebouw (uitbreiding)	restant gebruiksduur
Grond- weg en waterbouwkundige werken	
Armaturen lichtmasten	20 jaar
Lichtmasten	40 jaar
Baggeren	10 jaar
Oeverbeschoeiing	20 jaar
Gemalen en bergbezinkvoorzieningen	
Mechanisch/elektrisch	20 jaar
Bouwkundig / persleiding bij gemalen	60 jaar
Drukriolering	
Mechanisch/elektrisch	20 jaar
Bouwkundig /drukleiding	60 jaar
Vacuüriolering	
Mechanisch	20 jaar
Bouwkundig/ vacuümleiding	60 jaar
Telemetrie	5 jaar
DWA en RWA riolen en duikers	60 jaar
Drainage leidingen	60 jaar
Infiltratiekratten	60 jaar
Vrijvervalriolering	60 jaar

<i>Wegen</i>	
Reconstructie wegen	60 jaar
Voetpaden tegels	60 jaar
Fietspaden	60 jaar
<i>Groen</i>	
	<i>gemiddeld 30 jaar</i>
Beplanting	30 jaar
Bosplantsoen	100 jaar
Gras	100 jaar
Bomen	60 jaar
<i>Vervoermiddelen</i>	
Bestelauto's, transporters	5 jaar
Bedrijfsauto's	5 jaar
Elektrische fietsen	5 jaar
Aanhangers	8 jaar
<i>Machines, apparaten en installaties</i>	
Lichtinstallaties sportvelden (inclusief ledverlichting)	25 jaar
Werkplekapparatuur	3-5 jaar
Servers	3 jaar
Kantoorautomatisering, telefooncentrale	5 jaar
Applicaties	7 jaar
Onderhoudsmachines	10 jaar
Grondkar /rijdende baar	15 jaar
Dranghekkenwagen	20 jaar
Graflift	10 jaar
Grafbekisting	10 jaar
Looproosters begravingen	10 jaar
Verkeersregelinstallaties	15 jaar
Zonnepanelen	15 jaar
Omvormers	12,5 jaar
Laadpalen	10 jaar
Buurtkeuken	20 jaar
<i>Overige materiele vaste activa</i>	
1e inrichting (leer- en hulpmiddelen) onderwijs	15 jaar
Overige inventarissen	15 jaar
Containers (ondergronds)	10 jaar
Dug outs	10 jaar

Riolering en water

In het Gemeentelijk Water- en Rioleringplan (GWRP) Soest-Baarn staat het beleid. Ook bevat dit plan het beheerplan voor het verduurzamen van het stedelijk waterbeheer. Het plan geeft aan wat de gemeente doet om klimaatbestendig en water robuust te blijven en te worden. Dat doen we bijvoorbeeld door het schone regenwater vast te houden en te gebruiken waar het valt. Dit voorkómt het onnodig snel wegvoeren van schoon regenwater en onnodig gebruik van drinkwater. Ook gaan we daarmee wateroverlast, verdroging en vervuiling van oppervlaktewater tegen (via overstorten van gemengde riolen). We dragen daarmee bij aan een efficiëntere werking van de rioolwaterzuivering.

We hebben het GWRP 2018-2022 met 2 jaar verlengd tot en met 2024. We hebben het kostendekkingsplan geactualiseerd. We wilden weten of de inkomsten de kosten van beheer en maatregelen voor deze 2 jaar dekken. We zetten de lijn van het kostendekkingsplan 2018-2022 door.

Voor riolering en water is tot eind 2024 voldoende budget beschikbaar voor het beheer, onderhoud en de vervangingsinvesteringen. Deze raadsperiode werken we aan een vervolg op het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP). Het vervolg krijgt de naam Omgevingsprogramma Water, riolering en klimaatadaptatie (OP WRK). Met dit plan werken we naar een meer risico-gestuurde aanpak van het beheer en onderhoud aan onze riolering. Zie ook het Deelprogramma Klimaat. We streven naar ingang van dit programma op 1 januari 2025.

Met een technische berekening berekenen we eens per 5 of 10 jaar hoeveel water het rioolsysteem aankan. Ook onderzoeken we waar de zwakke plekken zitten. Hierop bepalen we welke vorm van onderhoud of vervanging nodig is.

Een compleet overzicht van kosten voor riool- en watertaken is te vinden in paragraaf G onder de rioolheffing. In onderstaande tabel staan de kosten voor beheer en onderhoud van onze voorzieningen voor waterbeheer. De (vervangings-)investeringen zijn terug te vinden in het investeringsoverzicht aan het einde van deze paragraaf.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2025	2027
Klein onderhoud	200	200	200	200
Frezen riolering	50	50	50	50
Onderhoud beschoeiing, duikers, schuiven en kleppen, vijvers, waterberging en pompen en gemalen	257	257	257	257
Schoonmaken hoofdriool en kolken	218	218	218	218
Totaal onderhoud	725	725	725	725

Wegen

Met de inspectiegegevens van 2021 stelden we het Wegenbeheerplan 2022-2026 op. Dit plan bevat een meerjarig investerings- en onderhoudsprogramma voor wegen. In het voorjaar van 2023 is deze vastgesteld. Het meerjarig investerings- en onderhoudsprogramma gebruiken we

om elk jaar vast te stellen welke integrale werken prioriteit krijgen. Daarnaast gebruiken we het voor het bepalen van het asfalt- en elementenonderhoud. Dit programma vullen we aan met de gegevens uit de globale visuele wegininspectie.

Deze planning stemmen we af met ruimtelijke ontwikkelingen, verkeerskundige aanpassingen en andere (externe) projecten. Op die manier maken we zoveel als mogelijk werk met werk. Dit afstemmen doen we met de integrale projectenkaart. Ook nemen we beleidsambities zoals energietransitie, klimaatadaptatie en gebruiksfunctieverbeteringen zoveel mogelijk mee in de projecten.

De budgetten worden vanaf 2024 verhoogd, deze structurele gevolgen staan in deze begroting 2024. Voor vervanging van wegen stellen we elk jaar een investeringskrediet beschikbaar van gemiddeld € 1.700.000. Dit geeft kapitaallasten vanaf 2025 à € 45.000, jaarlijks oplopend met € 45.000.

In de tabel hieronder staan de budgetten voor de verschillende soorten onderhoud. De reconstructies staan in het investeringsoverzicht aan het einde van deze paragraaf.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Structureel onderhoud	1.195	1.195	1.195	1.195
Klachten en klein onderhoud	176	176	176	176
Onderhoud winkelgebieden	55	55	55	55
Rationeel beheersysteem, inspectie en evaluatie	30	0	30	10
Totaal	1.476	1.426	1.456	1.436

Civiele kunstwerken

Elk jaar actualiseren we het onderhoudsprogramma voor het beheer, onderhoud en vervanging van de civiele kunstwerken. Dit zijn bijvoorbeeld bruggen, tunnels, keerwanden en geluidsschermen. We hebben nog geen beheerplan civiele kunstwerken. Daarom hebben we in 2021 alle civiele kunstwerken geïnventariseerd, geïnspecteerd en deels in beheerssoftwareprogramma's opgenomen. Daarmee zijn we bezig het hele areaal beter in beeld te krijgen.

Onderstaande financiële overzicht is op basis van bestaande gegevens. Met de nieuwe gegevens maken we een beheerplan civiele kunstwerken als hiervoor capaciteit beschikbaar komt. We denken dat het huidige budget voor beheer en onderhoud niet genoeg is om het areaal uiteindelijk in stand te houden. Financiële gevolgen brengen we dan in beeld.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Brugonderhoud	23	23	23	23
Totaal	23	23	23	23

Openbare verlichting

We hebben sinds april 2022 een nieuw beheer- en onderhoudscontract voor de openbare verlichting. Onderdeel daarvan is het vervangen door ledverlichting. De vertraging op de planning is ingelopen. De Beleidsnotitie Openbare Verlichting Gemeente Soest 2014-2019 is verouderd. De actualisatie van dit document hebben we nog niet ingepland.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Straatverlichting beheer, onderhoud en exploitatie	129	129	129	129
Kapitaallasten verlichting	434	465	489	368
Totaal	563	563	563	563

Gebouwen

Onderwijsgebouwen

We zijn in 2023 gestart met de herijking van het IHP vastgesteld in maart 2021. Hierbij gebruiken we de resultaten van het onderzoek naar spreiding. Ook de stijgende kosten door de inflatie en de aangepaste ruimtebehoefte nemen we mee. Het herijkte IHP brengen we naar verwachting in het 1e kwartaal van 2024 ter besluitvorming.

In de huidige begroting staan alleen de kosten voor het bouwen van scholen. In de herijking koppelen we de investeringen van de toegekende voorzieningen aan een meer realistische planning. Daarbij nemen we de kosten voor de te doorlopen procedures, beschikbare locaties, inzet tijdelijke huisvesting (kosten en planning) en locatie gebonden meerkosten (o.a. sloopkosten en bouwrijp maken) mee.

Ook maken we duidelijke afspraken over een aantal ambities die in het huidige IHP staan, zoals het faciliteren van Integrale Kindcentra (IKC), maar ook het toevoegen van de scholen van het schoolbestuur SKOSS.

Sport

Bij het vervangen/reoveren van de sportvelden gaan we uit van de theoretische levensduur van een sportveld. In de praktijk kijken we of het echt nodig is het sportveld te vervangen/reoveren of dat het veld nog langer gebruikt kan worden.

Er worden steeds strengere eisen gesteld aan de sportvelden zoals bijvoorbeeld milieutechnische en gebruikstechnische eisen. In april 2023 stemden de EU-lidstaten in met een verbod op de verkoop van toegevoegde microplastics aan/op (kunstgras) sportvelden. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld de rubberkorrels op kunstgras (voetbal)velden. Op dit moment ontwikkelt de markt alternatieve producten.

Gezien de steeds hogere eisen en het genoemde verbod houden wij er rekening mee dat de kosten uiteindelijk stijgen voor het vervangen/reoveren van sportvelden. De financiële middelen die we nu hebben voor de vervanging/renovatie van de sportvelden moeten dan meestijgen.

Voor de vervanging en renovatie van de sportgebouwen stellen we nu per investering een businesscase op. De wens is er om – zoals standaard in de vastgoedwereld – de sportgebouwen tussentijds (na 20 jaar) te renoveren. Nu schrijven we de sportgebouwen in 40 jaar af en vindt alleen instandhoudingsonderhoud plaats. De huurders vragen om deze tussentijdse renovatie. Daarnaast biedt tussentijds renoveren de mogelijkheid in te spelen op ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn functionele aanpassingen, duurzaamheidsmaatregelen nemen en aanpassingen van materialen. Daarnaast bestaat in zijn algemeenheid de wens om de sportgebouwen verder (en sneller) te verduurzamen.

Verduurzamen

Met het verduurzamen van de gemeentelijke sportfaciliteiten willen wij een bijdrage leveren aan het behalen van de klimaatdoelstellingen. Samen met onze sport- en beweegaanbieders, leveranciers en andere betrokken partijen staan wij voor de uitdaging de sportsector te verduurzamen. Bijvoorbeeld door oude conventionele verlichting door LED-verlichting te vervangen.

In de praktijk blijkt dat verduurzamen een weg van de lange adem is. In het kader van de gemeentelijke Routekaart Verduurzamen kijken we of wij gemeentebreed sneller kunnen verduurzamen. Sportorganisaties kunnen zelf ideeën hebben of mogelijkheden zien voor verduurzaming. Dit juichen wij als gemeente toe. Samen kijken wij dan hoe we deze ideeën kunnen uitvoeren.

Onderhoudsbeleid Reserve Onderhoud gebouwen

Het kwaliteitsniveau van het begrote onderhoud uitgedrukt in een percentage, komt op ongeveer 85%. Dat betekent dat de perioden tussen onderhoud langer zijn dan de algemene normen. Onderhoud uit esthetisch oogpunt voeren we niet uit. We vervangen technische installaties niet op basis van theoretische levensduur, maar alleen bij uitval. Zaken die van invloed zijn op de veiligheid of continuïteit van werkprocessen krijgen voorrang bij het onderhoud.

In overleg met de beleidsafdelingen bekijken we steeds of geplande werkzaamheden noodzakelijk, wenselijk en verantwoord zijn. We stemmen af met het Integraal Accommodatie Beleid (IAB), het sportbeleid en duurzaamheidsdoelstellingen. Dit leidt tot een sober maar doelmatig onderhoudsbeleid.

Financiën reserve onderhoud gebouwen

De materiële onderhoudskosten van gebouwen in de tabel hieronder dekken we uit een reserve. Deze Reserve Onderhoud Gebouwen (ROG) baseren we op een tienjarig onderhoudsplan. We actualiseren dit plan elk jaar. De ROG houden we op het gewenste niveau door elk jaar stortingen te doen. Op die manier maken we de uitvoering van de goedgekeurde werkzaamheden in het betreffende jaar mogelijk.

Prijzontwikkeling

In 2021-2022 zagen wij een grote stijging in kosten voor onderhoud. Dit kwam door een ongewoon hoge stijging van de kosten van materialen. En door hogere kosten van arbeid door

personeelstekort bij de aannemers. Ook in 2023-2024 zien wij de stijging doorgaan, maar deze vlakt wel een beetje af. Wat het gevolg van deze ontwikkeling op langere termijn voor de ROG zal zijn is onbekend.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Huisvesting	686	331	360	489
Eigendommen niet voor openbare dienst	271	82	47	45
Algemeen overig	556	701	539	311
Sport	1.202	1.132	1.888	1.078
Welzijn	467	403	550	354
Totaal	3.182	2.649	3.384	2.277

Groen

Het gemeentelijk groen, natuur en de bossen beheren en onderhouden we op basis van wettelijke regels, zorgplicht en de bedoelde functionaliteit en kwaliteit van de verschillende gebieden. De groenvisie voor het stedelijk groen ligt vast in het beleidskader: 'De Groene kernkwaliteit van Soest' (2014). Voor het buitengebied in het landschaps- en natuurontwikkelingsplan (2019-2024).

Onderhoud van het groen is belangrijk voor de veiligheid, leefbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte. Regelmatig voeren we inspecties uit (o.a. Boomveiligheidscontroles) die informatie leveren over de staat van de kapitaalgoederen. Hieruit volgen onderhoudsbestekken en -planningen. De werkzaamheden stemmen we af met andere programma's om kosten te besparen en overlast voor bewoners zoveel mogelijk te beperken.

Het vervangen van het openbaar groen aan het einde van de levensduur voeren wij uit volgens het Groenrenovatieplan 2021-2030.

We doen een voorstel voor een hernieuwde gunning groenonderhoud. Via quasi-inbesteding willen we dit aan Eemfors gunnen. Het gaat over de periode 2024-2026 met nog een optie van twee jaar.

Voor het beheer van het landschap en de bossen in het buitengebied werken we met het uitvoeringsprogramma Landschaps- en natuurontwikkelingsplan (LOP) 2019-2024. Daarnaast werken we met de Bosnota 2013-2022 die gaat over de bos- en natuurgebieden in eigendom van de gemeente.

Kunstgras sportvelden

Er worden steeds strengere eisen gesteld aan de sportvelden zoals bijvoorbeeld milieutechnische en gebruikstechnische eisen. In april 2023 stemden de EU-lidstaten in met een verbod op de verkoop van toegevoegde microplastics aan/op (kunstgras) sportvelden. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld de rubberkorrels op kunstgras (voetbal)velden, de zogenaamde infill. Op dit moment ontwikkelt de markt alternatieve producten.

Gezien de steeds hogere eisen en het genoemde verbod houden wij er rekening mee dat de kosten uiteindelijk stijgen voor het vervangen/renoveren van sportvelden. De financiële middelen die we nu hebben voor de vervanging/renovatie van de sportvelden moeten dan meestijgen.

Hieronder staat een overzicht van de materiële budgetten voor het dagelijks groenonderhoud in stedelijk gebied. Structureel moeten we meer watergeven, door klimaatverandering. Incidenteel extra water geven bij extreme droogte is opgenomen in de risicoparagraaf. Groenrenovaties zijn in het investeringsoverzicht te vinden.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Planmatig groenonderhoud	1627	1627	1627	1627
Boombeheer	347	347	347	347
Klein onderhoud	50	50	50	50
Watergeven	30	30	30	30
Onderhoud geluidswal A28	20	20	20	20
Totaal	2.074	2.074	2.074	2.074

Speelvoorzieningen

Onze 136 speelplekken, 22 trapvelden en 27 sportplekken in de openbare ruimte beheren en onderhouden we op basis van wettelijke regels en het speelruimtebeleid 'Het nieuwe spelen in Soest' (2013). Elk jaar renoveren we verouderde speelplaatsen in Soest volgens dit beleid en het uitvoeringsprogramma dat daarbij hoort. De investeringen staan in het investeringsoverzicht hieronder.

Voor verschillende grote sportplekken in Soest hebben we het vervangingsbudget verhoogd. Dit is nodig om de bestaande speelwaarde in stand te houden. Dit betekent dat de kapitaallasten vanaf 2024 hoger zijn. Voor de speelplekken die we moeten renoveren, hebben wij in de begroting nieuwe kredieten aangevraagd.

Voertuigen en machines

In 2023 werken we aan een nieuw tractiebeheerplan. De financiële gevolgen hiervan zullen waarschijnlijk niet groot zijn. In Q1 van 2024 leggen we dit plan ter besluitvorming voor.

Investeringsoverzicht

In het investeringsoverzicht staan de geraamde investeringen en de kapitaallasten in de meerjarenbegroting 2024-2027. Hieronder worden alle mutaties en nieuwe investeringen gepresenteerd. Deze investeringen zorgen voor kapitaallasten vanaf het jaar na de investering. Daardoor zijn er in 2024 voor de nieuwe investeringen geen kapitaallasten.

We maken onderscheid tussen drie soorten investeringen. Investerings met economisch nut zijn verhandelbaar en kunnen dus middelen genereren. Dit is het geval bij bijvoorbeeld gebouwen, riolering en voertuigen.

Als we de investering ook echt inzetten om middelen te generen, dan noemen we dit een investering met economisch nut met heffing. Dit is het geval bij bijvoorbeeld de riolering. Er is sprake van een investering met maatschappelijk nut als we geen middelen kunnen genereren, zoals bij wegen.

De mutaties op bestaande investeringen in verband met prijsverhogingen en nieuwe investeringen worden bij de vaststelling van de begroting gelijktijdig goedgekeurd.

Krediet omschrijving	Investerings				Kapitaallasten		
	2024	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Verv.6 elektrische fietsen V&H 2025		18				4	
Reconstructie/herinrichting 2024	200				13		
Reconstructie/herinrichting 2025		200				13	
Reconstructie/herinrichting 2026			200				13
Reconstructie Stadhouderslaan e.o.	830				24		
Reconstructie Betje Wolfflaan e.o.	387				11		
Reconstructie Verlengde Paltzerweg	895				26		
Reconstructie Grote Melmweg	48				1		
Reconstructie Colenso e.o.		760				22	
Reconstructie Irenelaan e.o.		130				4	
Reconstructie Prins Bernhardlaan e.o.		350				10	
Reconstructie Eemweg e.o.		44				1	
Doorfietsroute Amersfoort-Hilversum	125	125	125	125	8	8	8
Vervangen armaturen 2023	25				2		
Vervangen lichtmasten 2024	220				8		
Vervangen armaturen 2024	330				21		
Vervangen lichtmasten 2025		220				8	
Vervangen armaturen 2025		330				21	
Vervangen lichtmasten 2026			220				8
Vervangen armaturen 2026			320				20
Dyn. ledverl. rotonde Koningswg-Pimpelms	100				6		
P. Potterlaan e.o. 2016	450	300			13	9	
Afkoppelen Van Lyndenlaan	800				23		
Rioolwerkzaamheden Soest Zuid	750	750			22	22	
Rioolwerk en afkoppelen Heideweg e.o.		1.000				29	
Baggeren oppervlaktewater		450				51	
Riolering infrastructuur Soesterberg	1.600	1.700			47	50	
Verv.afkopp.Soesterbergsestraat e.o.2021		1.000				29	
Lange Brinkweg 2023	500	500			15	15	
Afkoppelen GWRP 2024	180				5		
Klimaatbest. Inr. Speelpl. Groen 2024	300				9		
Afkoppelen delen Soesterberg 2024	600				18		
Maatregelen BWKP 2024	200				6		
Riool vervangen GWRP 2024	258				8		
MEI vervangen 2024	171				11		
Afkoppelen GWRP 2025		180				5	
Klimaatbest. Inr. Speelpl. Groen 2025		250				7	
Afkoppelen delen Soesterberg 2025		600				18	
Maatregelen BWKP 2025		200				6	
Riool vervangen GWRP 2025		173				5	
MEI vervangen 2025		253				16	
Riool verv./afkoppelen Talmalaan e.o.	400				12		
Riool verv.Stationsomgev.Soest-Zuid	450				13		
Afkoppelen GWRP 2026			180				5
Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2026			300				9
Afkoppelen delen Soesterberg 2026			600				18
Maatregelen BWKP 2026			200				6
Riool vervangen GWRP 2026			1.828				53
Riool verv./afkoppelen PC Hoofdlaan e.o.	856				25		
Riool verv./afkoppelen Soesterengweg	400				12		
Relinen 2025		1.200				35	
Riool StadhoudersIn duiker en huisaansl.	173				5		
Riolering Betje Wolfflaan e.o.	385				11		
Riolering Irenelaan afk en riolering		129				4	
Riolering P.BernhardIn afk en riolering		344				10	
Afkoppelen GWRP 2027				30			
Afkoppelen delen Soesterberg 2027				100			
Maatregelen BWKP 2027				33			
Riool vervangen GWRP 2027				305			
Verv.wag.5795 houtversnipp.2025		13				1	
Machine 5804 Schmitz	60				8		
Wagen 5802 Nissan E NV200	45				6		
Groenrenovaties 2024	838				38		

Krediet omschrijving	Investerings				Kapitaallasten		
	2024	2025	2026	2027	2025	2026	2027
Verv.wag.4302 Iveco V-315-HX 2025		45				6	
Verv.wag.5022 Iveco V-313-HX 2025		50				7	
Verv.wag.6012 Iveco V-314-HX 2025		75				10	
Groenrenovaties 2025		757				35	
Groenrenovaties 2026			775	793			36
Meeliften Groen bij integrale projecten	100	100	100	100	5	5	5
Kleine groenrenovaties	18	18	18	18	1	1	1
Tennisveld LTV Soesterberg	3						
Extra parkeerplekken Pijnenburg	11				1		
Onvoorzien/verkeer bevord.maatreg.	31				2		
Renovatie kleedkamers SEC	83				5		
Vervangen hekwerk w Hees	1						
Veldverlichting natuurveld t Vliegddorp	5						
Hekwerk tbv weren dassen	11				1		
Zorgplicht kunstgrasvelden VJN 2022	22				1		
Renovatie kunstgrasveld 2024 20 jaar	110				7		
Renovatie kunstgrasveld 2025 20 jaar		120				8	
Renovatie kunstgrasveld 2026 20 jaar			40				3
w Hees verv. hekwerk veld 2 2023	6						
Verv.beregeningssproeiers honkbalv.2023	4						
Sportcomplex MHC toegang	5						
VZ49 verharding veld 1			56				4
VZ49 renovatie veld 2 (trainingsveld)		363				41	
VZ49 beregening veld 3		42				2	
VZ49 beregening veld 4		42				2	
Vliegddorp Beregening veld 2			35				2
Renovatie Kerklaan korfbalveld			196				22
Pijnenburg nieuwe belijning		12				3	
Pijnenburg renovatie kogelstootsector 1		12				1	
Pijnenburg renovatie kogelstootsector 2		12				1	
Pijnenburg beregening		42				2	
Knickerbockers hekwerk softbalveld		42				2	
Knickerbockers beregening softbalveld		42				2	
Knickerbockers dug out softbalveld		34				2	
Knickerbockers hekwerk honkbalveld		61				3	
MHC toplaagrenovatie veld 1			702				79
MHC doelen en dug outs veld 3		15				1	
MHC beregeningsbron		127				7	
Gemshoorn renovatie JdB binnen		30				3	
Gemshoorn renovatie JdB buiten		25				3	
Eemschutter schietwand			8				1
LTV renovatie tennisbanen		224				18	
Renovaties speelplekken 2024	225				18		
Renovaties speelplekken 2025		161				13	
Renovatie speelplekken 2024 10 jaar	50				6		
Renovatie speelplekken 2025 10 jaar		38				4	
Renovatie speelplekken 2026 15 jaar			96				8
Renovatie speelplekken 2026 10 jaar			80				9
Klimaatbest. inr. speelpl. groen 2027				50			
Renovaties speelplekken 2024 20 jaar	72	144	48		5	9	3
renovaties speelplekken 2027 10 jaar				60			
renovaties speelplekken 2027 15 jaar				128			
renovaties speelplekken 2027 20 jaar				12			
Mobiele devices en laptops	650				225		
Planvorming brandveilig maken van woonwagencentrum De Meent	400					5	5
Totaal investeringen	14.382	13.854	6.128	1.755	702	597	315
Diverse kredieten riolering voorziening	-606	-587					
Bijdrage SPUK aan investeringen	-23	-196	-133				

Paragraaf E - Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

In het Besluit Begroting en Verantwoording worden verbonden partijen gedefinieerd als privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Een bestuurlijk belang houdt in dat de gemeente op enige wijze zeggenschap heeft. Een financieel belang betekent dat de gemeente financiële middelen ter beschikking heeft gesteld, die ze kwijt is in geval van faillissement van de participatie. Ook heeft de gemeente een financieel belang als financiële problemen bij de verbonden partij kunnen worden verhaald op de gemeente. Wij kiezen in deze paragraaf voor een ruime invulling van het begrip verbonden partij. Om deze reden is bijvoorbeeld ook de Regio Amersfoort in deze paragraaf opgenomen. Ook zetten we in deze paragraaf onze visie op samenwerking uiteen en werken we deze nader uit voor de gemeenschappelijke regelingen.

Strategische visie op samenwerking

Het college en de raad onderschrijven het belang van samenwerking en het past dan ook in deze tijd om na te denken over de rol van de overheid en het vinden van een nieuwe balans tussen de overheid en samenleving. Belangrijke vragen hierbij zijn: Hoe blijven gemeenten bij alle ontwikkelingen die er op de gemeente afkomen voldoende bestuurskrachtig? Wat kunnen we zelf en wat moet door of samen met anderen worden gedaan? De overheid kan niet alles oplossen en moet dat ook niet (meer) willen. De samenleving heeft zelf het vermogen voor bepaalde zaken te zorgen. We hebben dan ook een nadrukkelijke focus op de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners.

Het thema samenwerking is niet meer weg te denken binnen Soest. In onze visie op samenwerking staan de resultaten voor de inwoners voorop. Kwaliteit, effectiviteit, efficiency, continuïteit en gevolgen voor de strategische positie van de gemeente zijn criteria waarop wij onze samenwerkingen beoordelen. Daarbij wordt door ons ook rekening gehouden met de democratische controle op de samenwerkingsverbanden. Ten slotte vormen gelijkwaardigheid, betrouwbaar partnerschap en vertrouwen de basis waarop wij een samenwerkingsrelatie willen aangaan en ontwikkelen en is het behoud van onze autonomie een belangrijk uitgangspunt. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de beleids- en bedrijfsvoeringscriteria van de strategische visie van Soest op samenwerking (raad, 25 april 2013).

Onderzoek rekenkamercommissie: Grip op samenwerkingsverbanden

Op 8 december 2016 heeft de rekenkamercommissie het onderzoeksrapport 'Grip op samenwerkingsverbanden' gepresenteerd aan de gemeenteraad. De raad heeft de conclusies uit het rapport onderschreven in zijn vergadering van 22 december 2016 en daar een nadere invulling aan gegeven in de raadsvergadering van 30 november 2017. Zo is na de zomer van 2018 gestart met het werken met raadsrapporteurs.

Wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De belangrijkste doelstelling is om democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te vergroten en de positie van de gemeenteraden in hun

controlerende en sturende rol richting gemeenschappelijke regelingen te versterken. Enkele belangrijke wijzigingen zijn:

- Gemeenschappelijke regelingen worden verplicht vast te leggen over welke onderwerpen een zienswijze moet worden gevraagd. Voorbeelden: besluiten met een aanzienlijk financieel belang en voorstellen met verstrekkende beleidsmatige keuzes;
- Het recht voor gemeenteraden om bij een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een openbaar lichaam een gemeenschappelijke commissie in te laten stellen, bestaande uit raadsleden;
- De verplichting om in de gemeenschappelijke regeling vast te leggen of, en zo ja op welke wijze, burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd.

De gemeenschappelijke regelingen dienen uiterlijk op 1 juli 2024 hun regeling te hebben aangepast.

Inhoud paragraaf

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

1. Regio Amersfoort
2. Hart van de Heuvelrug en Project Vliegbasis
3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
4. Stichting Eem-Vallei Educatief
5. Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN)
6. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
7. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
8. Uitvoeringsorganisatie Baarn, Bunschoten en Soest
9. Regionaal Sociale Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)
10. Regionale ICT Dienst (RID) Utrecht
11. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht

Financiële deelnemingen

12. NV Bank Nederlandse Gemeenten
13. Vitens NV
14. Amfors
15. Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
16. Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel
17. Nationale Hypotheek Garantie

Gemeenschappelijke regelingen en bestuurlijk verbonden partijen

1. Regio Amersfoort

Vestigingsplaats

Amersfoort.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Het Bestuursconvenant Regio Amersfoort staat voor de samenwerking met en tussen gemeenten en voor de behartiging van onze regionale belangen. In de regio Amersfoort wordt door de gemeenten gewerkt aan een gezamenlijke toekomst. De onderwerpen zijn vaak gemeentegrens overstijgend, zoals verkeer en vervoer, recreatie en toerisme, economische zaken, ruimte en wonen en het sociaal domein.

Het doel van dit samenwerkingsverband is om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Dit gebeurt door concrete resultaten te boeken voor de deelnemende gemeenten en partners. Om doelmatig en efficiënt te werken en om focus aan te brengen in de wensen die regionaal leven wordt periodiek een Strategische Agenda opgesteld. Deze bepaalt waar de regio zich hard voor maakt.

Programma/paragraaf

De door de regio behartigde beleidsterreinen betreffen onderwerpen die betrekking hebben op verschillende (deel)programma's.

Deelnemende partijen

De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest, Woudenberg en op onderdelen ook Barneveld en Nijkerk.

Bestuurlijk belang

Op 18 december 2008 heeft de raad ingestemd om de samenwerking binnen het gewest Eemland anders in te vullen. De belangrijkste verandering is splitsing van de bestuurlijke samenwerking en de uitvoering. Met de vernieuwde bestuurlijke regionale samenwerking is bewust gekozen om een gemeenschappelijke regeling los te laten. Gekozen is om te werken met een bestuursconvenant en per project met bestuursopdrachten.

De aansturing van de samenwerking gebeurt door twee regiegroepen:

- Een bestuurlijke regiegroep, bestaande uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten (BORA); deelnemer vanuit Soest: burgemeester R.T. Metz;
- Een ambtelijke regiegroep (ARG), gevormd door de gemeentesecretarissen; deelnemer vanuit Soest: gemeentesecretaris L.C. Vermond.

Financieel belang

Het regiobureau wordt bekostigd uit een voor de deelnemende gemeenten te betalen bijdrage, gebaseerd op het inwoneraantal. Zoals verwoord bij het deelprogramma Bestuur stellen de colleges van de gezamenlijke regiogemeenten voor om het Bureau Regio Amersfoort substantieel te versterken. Dit betekent dat de bijdrage voor de gemeente Soest wordt verhoogd met € 115.000 (inclusief indexering) tot € 234.000.

Financiële informatie

De regio Amersfoort is geen zelfstandige juridische entiteit en kent dan ook geen eigen balanspositie.

Risico's

N.v.t.

Periodieke evaluatie

De Regio oriënteert zich op de huidige samenwerkingsvorm en onderzoekt of deze nog de beste basis biedt om de regionale visie inhoudelijk in te vullen.

2. Hart van de Heuvelrug en Project Vliegbasis

Vestigingsplaats

N.v.t.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Hart van de Heuvelrug is een programma waarin ruim 25 projecten in het gebied tussen Soest, Zeist en Amersfoort worden uitgevoerd. Van ecoduct tot bedrijventerrein, van nieuwe natuur tot woningbouw. Wonen, werken, natuur, recreatie en zorg worden ontwikkeld en leveren samen een betere kwaliteit in het gebied. Uitgangspunt is dat de kosten van groene projecten zo veel mogelijk worden verevend met de opbrengsten van de rode projecten.

Het project Vliegbasis is een samenwerking tussen de provincie Utrecht en de gemeenten Zeist en Soest. Doel is te komen tot afronding van de transformatie van de vliegbasis Soesterberg tot een waardevol natuur-, recreatie- en woongebied en daarbij de aankoop en investeringen terug te verdienen met uitgifte van grond.

Programma/paragraaf

2.1 deelprogramma Wonen.

Deelnemende partijen

Deelnemende partijen zijn de provincie Utrecht en de gemeenten Zeist en Soest.

Bestuurlijk belang

Op 5 juni 2015 is voor zowel het project Hart van de Heuvelrug als het project Vliegbasis een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten.

Belangrijke uitgangspunten zijn:

- De beide projecten en bijbehorende grondexploitaties blijven gescheiden.
- Eventuele tekorten en risico's komen blijvend niet voor rekening van Soest (met uitzondering van de afgesproken risicoverdeling, zie hierna bij risico's).
- Raden en staten blijven betrokken bij de aanpassingen van de plannen voor zowel woningbouw als de verdere inrichting van het gebied en dus ook over de invulling van de bezuinigingen die noodzakelijk zijn, evenals de fasering van de uitvoering.

De overeenkomsten hebben vooralsnog een contractduur tot 31 december 2025. De bestuurlijke belangen voor Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis zijn belegd bij wethouder H.O. Suna.

Financieel belang

Voor de kosten van het Programmteam Hart van de Heuvelrug is een jaarlijkse bijdrage verschuldigd, die voor Soest begroot is op € 40.000.

Financiële informatie

De samenwerkingsverbanden Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis zijn geen entiteiten met rechtspersoonlijkheid en kennen dan ook geen eigenstandige financiële positie.

Risico's

Voor het project Hart van de Heuvelrug loopt Soest geen risico. De financiële risico's voor het project Vliegbasis worden tussen drie partners (provincie Utrecht en gemeenten Zeist en Soest) op grond van de uitgangspunten in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst Vliegbasis gedeeld. In totaal loopt de gemeente Soest, conform de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, een risico van maximaal 1/3 van € 28 mln. Dit maximale risico doet zich voor wanneer de woonwijk in het geheel niet tot ontwikkeling komt.

Periodieke evaluatie

N.v.t.

3. Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht

Vestigingsplaats

Zeist.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De GGD regio Utrecht voert alle taken voortkomend uit de Wet Publieke Gezondheid (WPG) voor de gemeente uit, waarbij de focus ligt op de collectieve aspecten van de gezondheid. De missie van de GGD regio Utrecht is: het bevorderen en beschermen van de gezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de bevolking in regio Midden-Nederland. Hiertoe richt de GGD zich op de volgende doelstellingen:

- Het bewaken en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in het werkgebied door onderzoek, voorlichting, advies en gezondheidsprogramma's. Hierdoor kan gezondheidswinst gerealiseerd en geconsolideerd worden.
- Een expertise- en uitvoeringsorganisatie zijn voor de gemeenten, gericht op preventie, acuut optreden, toegang tot zorgcoördinatie, signaleren en smeden van ketens.
- Het bieden van preventie- en vangnetzorg en/of het bemiddelen tussen aanbieders en afnemers van zorg waar dit uit een oogpunt van openbaar belang noodzakelijk is.

Programma/paragraaf

3.1 - deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen

Alle gemeenten in de provincie Utrecht.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur.

Vertegenwoordiging in zowel het dagelijks als het algemeen bestuur namens Soest: wethouder E.F. van Aalst-Veldman.

Financieel belang

De bijdrage van de gemeente aan de GGD wordt voor 2024 geraamd op € 2.120.910.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	4.330.577	2.004.000	1.603.000
Vreemd vermogen	29.505.619	19.736.000	18.942.000
Financieel resultaat	648.000		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	658.000		
- algemene reserve	-10.000		

Risico's

Met het vaststellen van de begroting is nog geen zicht op de structurele middelen voor de taken die de GGDrU uitvoert. Dit vraagt om keuzes in de komende p&c cyclus en dit brengt risico's met zich mee.

Periodieke evaluatie

De GGDrU stelt periodiek bestuursrapportages op.

4. Stichting Eem-Vallei Educatief

Vestigingsplaats

Amersfoort.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De stichting voor openbaar primair onderwijs Eem-Vallei Educatief (STEV) is het bevoegd gezag van de openbare basisscholen in de gemeenten Baarn, Barneveld, Bunschoten, Nijkerk, Scherpenzeel, Soest en Woudenberg. De gemeenteraden van deze gemeenten hebben op 1 januari 2005 het bestuur van de openbare scholen in hun gemeenten overgedragen aan het bestuur van de stichting. Het bestuur maakt sinds 1 januari 2005 geen deel meer uit van de gemeentelijke organisatie en is ook vermogensrechtelijk gescheiden van de gemeente. Via notariële akte is de overdracht geregeld van gebouwen/terreinen. De portefeuillehouders onderwijs nemen zitting in het toezichtorgaan (de Regioraad).

Programma/paragraaf

3.2 – deelprogramma Onderwijs.

Deelnemende partijen

De gemeenten Baarn, Barneveld, Bunschoten, Nijkerk, Scherpenzeel, Soest en Woudenberg.

Bestuurlijk belang

Bij de verzelfstandiging van het openbaar primair onderwijs behouden de gemeentebesturen op grond van de Wet op het primair onderwijs een aantal bevoegdheden. Om de deelnemende gemeenten goed en tijdig te kunnen informeren kent de stichting de Regioraad. Dit is een afstemmingsoverleg, waarin de wethouders van onderwijs zitting hebben en overleg voeren met het dagelijks bestuur van de stichting.

Vertegenwoordiging in de Regioraad: wethouder E.F. van Aalst-Veldman.

Financieel belang

Volgens de Wet op het Primair Onderwijs is de gemeente aan te spreken op het verstrekken van extra middelen indien het voortbestaan van het openbaar onderwijs in gevaar komt (verantwoordelijkheid voor instandhouding). Dit geldt enkel voor het openbaar onderwijs en niet voor de overige onderwijssoorten.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	4.041.799	4.468.957	4.335.112
Vreemd vermogen	3.699.974	3.980.571	3.953.911
Financieel resultaat	445.106	-131.821	
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	1.015.743		
- algemene reserve	-570.637		

Risico's

- **Leerlingaantallen**
De laatste prognoses laten voor de kern Soest in de eerste jaren een krimp zien en vanaf 2028 een stijging. Voor Soesterberg geldt dat het aantal leerlingen daar de komende jaren zal toenemen, vooral als gevolg van de woningbouwprogrammering. Voor de STEV-scholen wordt komende jaren ruim voldoende groeiperspectief voorzien.
- **Financiële reserves**
STEV heeft voldoende financiële reserves om krimp op te kunnen vangen. STEV heeft geïnvesteerd in herkenbaarheid, zodat potentiële leerlingen hun weg vinden naar het openbaar onderwijs. Wel is er de kanttekening dat STEV veel reserves opbouwt; daar werd de stichting in voorgaande jaren al eerder op gewezen door de gemeente. Opgemerkt wordt dat er

gezien de extra NPO (Nationaal Programma Onderwijs)-middelen van het ministerie OCW, bedoeld om corona gerelateerde achterstanden in het onderwijs weg te werken, nog zeer veel bestedingsruimte over is voor de scholen tot juli 2025.

- Het lerarentekort wordt steeds nijpender
STEV zet in op goed werkgeverschap en op het gebruikmaken van talenten van medewerkers, waardoor zij minder verloop wil creëren. Binnen de mogelijkheden die STEV heeft, pleegt zij voldoende inzet om het lerarentekort te beperken.

Periodieke evaluatie

N.v.t.

5. Reinigingsbedrijf Midden-Nederland (RMN)

Vestigingsplaats

Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De doelstelling van RMN is op een milieuvriendelijke en efficiënte wijze diensten voor de deelnemende gemeenten uitvoeren (op basis van een dienstverleningsovereenkomst). Dit zijn:

- afvalinzameling;
- straatreiniging (vegen/onkruidbestrijding);
- kolkenreiniging;
- gladheidbestrijding;
- ongediertebestrijding.

Programma/paragraaf

Deelprogramma 2.2 Klimaat.

Deelnemende partijen

De gemeenten Baarn, Bunnik, IJsselstein, Nieuwegein, Soest en Zeist.

Bestuurlijk belang

De deelnemende gemeenten zijn eigenaar van RMN. Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van het RMN. Vanuit het dagelijks bestuur wordt een algemeen bestuur geformeerd. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur: wethouder A. Treep-van Hoeckel.

Financieel belang

De gemeente draagt financieel bij op basis van de hoeveelheid afgevoerde afvalstoffen, inzamelkosten en overige directe en indirecte kosten. De bijdrage voor de gemeente Soest wordt voor 2024 geraamd op € 6.854.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	303.00	417.000	417.000
Vreemd vermogen	29.662.000	24.362.000	24.941.000
Financieel resultaat			
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve			

Risico's

De risico's zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting 2024 van RMN. Uit deze paragraaf blijkt dat de genoemde risico's grotendeels zijn afgedekt door het onderbrengen ervan bij solide verzekeraars en door het voeren van een gericht beleid om de risico's te beperken. De weerstandscapaciteit wordt per ultimo 2024 geraamd op € 417.000. Deze wordt door het bestuur van RMN voldoende geacht omdat er een volledige verrekening van de kosten plaatsvindt met de deelnemende gemeenten.

Periodieke evaluatie

In 2021 heeft een accountantsonderzoek plaatsgevonden binnen RMN. Uit dit onderzoek is een advies naar voren gekomen met punten die in de organisatie RMN verbeterd moeten worden om financieel beter in control te komen en de toekomstbestendigheid van de organisatie te borgen. De basis moet op orde. In 2021 is een interim- secretaris-directeur aangetreden, met als taak de verschillende aanbevelingen van de accountant op te pakken en verder uit te werken in een financieel plan van aanpak, in een visie en strategie en een aangepaste organisatieaanpak, gericht op toekomstbestendigheid. Door het nieuwe ICT-programma van RMN, ontstaat er meer inzicht in de financiële situatie van RMN, de hoeveelheden grondstoffen en in de ureninzet. 1 mei 2023 is de nieuwe secretaris-directeur aangetreden, zij heeft van het algemeen bestuur de opdracht gehad om de aanbevelingen van de accountant verder uit te voeren.

6. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats

Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De AVU is verantwoordelijk voor de regie, coördinatie en organisatie van het transport, recycling en verwerking van het huishoudelijk afval. Alle gemeenten hebben aan de AVU de taak overgedragen voor het afsluiten van verwerkingscontracten voor de grootste afvalstromen.

Programma/paragraaf
Deelprogramma 2.2 Klimaat.

Deelnemende partijen
Alle Utrechtse gemeenten.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de AVU. Vanuit het algemeen bestuur wordt een dagelijks bestuur geformeerd. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur: wethouder A. Treep-van Hoeckel.

Financieel belang

De gemeente draagt financieel bij op basis van de hoeveelheid afgevoerde afvalstoffen die onder contracten vallen die door AVU zijn afgesloten. De bijdrage voor de gemeente Soest wordt voor 2024 geraamd op € 1.919.582.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	266.831		100.00
Vreemd vermogen	27.573.052		14.000.000
Financieel resultaat	62.927		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve	62.927		

Risico's

De belangrijkste conclusie die uit de nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 6 juli 2022) kan worden getrokken, is dat een discontinuïteit in de afvoer en de verwerking van met name het huishoudelijk en het grof huishoudelijk restafval en het gft-afval kan worden begroot op een financieel risico van maximaal circa € 6,00 per ton restafval en gft-afval.

Vanwege de directe doorbelasting van de kosten aan de deelnemende gemeenten, houdt de AVU reserves noch weerstandsvermogen aan.

Periodieke evaluatie

N.v.t.

7. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingsplaats

Utrecht.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Op 1 januari 2010 is de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU) van kracht geworden. Deze regeling heeft tot doel om de geregionaliseerde brandweerorganisatie als onderdeel van de VRU formeel te verankeren en de taken van de Veiligheidsregio in overeenstemming te brengen met de Wet veiligheidsregio's. De VRU behartigt de belangen van de gemeenten op de volgende terreinen:

- brandweezorg;
- organisatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Daarnaast heeft de VRU de zorg voor:

- Een adequate samenwerking met politie Utrecht en de meldkamer ambulancezorg ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer.
- Een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en (langdurige) crisisbeheersing.

Programma/paragraaf

1.3 - deelprogramma Veiligheid.

Deelnemende partijen

De 26 gemeenten van de provincie Utrecht.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de VRU. Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur namens Soest: burgemeester R.T. Metz.

Financieel belang

De gemeente draagt financieel bij op basis van een inwonerbijdrage. De gemeentelijke bijdrage wordt voor 2024 geraamd op € 3.254.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	23.252.000	22.774.000	23.165.000
Vreemd vermogen	62.605.000	97.460.000	91.780.000
Financieel resultaat	742.000		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves	742.000		
- algemene reserve			

Risico's

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 0,63 mln. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 1,41 mln. Daarmee is de verhouding (beschikbaar/benodigd) per 1 januari groter dan 1 (2,2).

Periodieke evaluatie

In de in procedure gebrachte voorstellen tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd ten minste eens in de zes jaar een evaluatie te houden.

8. Uitvoeringsorganisatie Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Vestigingsplaats

Soest.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Uitvoeringsorganisatie BBS voert de wettelijke taken uit rondom de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz, de wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening, gemeentelijk minimabeleid en de Wet Inburgering 2021. Dat betekent het begeleiden naar werk en ondersteunen van inwoners die door bijzondere omstandigheden zonder inkomen zitten, onder het minimum bestaansniveau raken of schulden hebben. Sinds 2022 begeleidt BBS ook statushouders en gezinsmigranten die verplicht moeten inburgeren.

Met ingang van 2017 is BBS verdergegaan als bedrijfsvoeringsorganisatie met een verbreed takenpakket. Met ingang van genoemde datum verzorgt BBS de zorgadministratie en treedt BBS op als formeel werkgever van de uitvoeringsteams sociaal domein.

Programma/paragraaf

3.1 - deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen

De gemeenten Baarn, Bunschoten en Soest.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur.
Vertegenwoordiging in het bestuur namens Soest: wethouder H.O. Suna.

Financieel belang

De directe kosten die rechtstreeks aan gemeenten zijn toe te rekenen, zoals de uitkeringslasten, komen rechtstreeks ten laste van de deelnemende gemeenten. De indirecte lasten worden toegerekend op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden (inkomsondersteuning) of op basis van formatie.

Voor Soest worden de totale (netto)lasten voor 2024 voor alle taken, inclusief de zorgadministratie en het werkgeverschap voor de sociale teams, begroot op € 20.139.000 (exclusief inkomsten BUIG, die rechtstreeks worden verantwoord bij de gemeente).

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen			
Vreemd vermogen	4.766.000	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Financieel resultaat	n.v.t.		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve			

Risico's

Omdat de uitvoeringsorganisatie BBS geen eigen vermogen heeft opgebouwd, komen de financiële resultaten volledig ten laste van de deelnemende gemeenten. Risico's kunnen zich met name manifesteren bij de BUIG-uitkering.

De sterk gestegen energieprijzen leidden in 2022 en 2023 tot extra inzet van BBS vanwege uitvoering van de nieuwe regeling energietoeslag. Het is nog niet bekend of deze regeling wordt gecontinueerd in 2024.

Ook kreeg BBS een taak bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen, namelijk het uitvoeren van de zogenaamde leefgeldregeling. Hoe de taken rondom de Oekraïense vluchtelingen zich gaan ontwikkelen is nog onduidelijk.

De verwachting is ook dat er in 2024 een besluit wordt genomen over de toekomstige inrichting van de uitvoering Sociaal domein (de zogenaamde 'stip op de horizon'). Wat dit financieel betekent voor de BBS is nu nog niet bekend.

Periodieke evaluatie

In de gemeenschappelijke regeling is afgesproken de uitvoeringsorganisatie BBS iedere 4 jaar te evalueren. De evaluatie richt zich op de efficiëntie van de bedrijfsvoering en toetst of de door de drie gemeenten geformuleerde doelstellingen worden behaald. De laatste evaluatie is uitgevoerd in 2020 en de uitkomsten zijn gedeeld met de drie gemeenteraden.

9. Regionaal Sociale Werkvoorzieningsschap Amersfoort e.o. (RWA)

Vestigingsplaats

Amersfoort.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Het doel van de gemeenschappelijke regeling RWA is het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van de bestaande cliënten met een sw-indicatie. Dit betreft enerzijds een maatschappelijk belang waarbij mensontwikkeling centraal staat en anderzijds een financieel belang van een positief exploitatieresultaat van de werkbedrijven van Amfors.

Wettelijke basis

RWA voert de 'oude' Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit in onze regio. Per 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden, waardoor de toegang tot de sociale werkvoorziening niet meer openstaat voor nieuwe instromers. De gemeenschappelijke regeling is hier in 2016 ook op aangepast: RWA is een mensontwikkelbedrijf. Dit betekent dat RWA betaald werk biedt voor de bestaande groep Wsw'ers - op grond van de samenwerkingsovereenkomst RWA-Amfors - in een van de Amforsbedrijven of via detachering bij een reguliere werkgever. RWA richt zich op het maximaal ontwikkelen van zijn werknemers, zodat maximale participatie bij voorkeur bij reguliere werkgevers, behaald kan worden. RWA biedt sinds 2022 ook werkfit-trajecten aan voor andere doelgroepen van de Participatiewet, waaronder de doelgroep nieuw beschut werk.

Governance

De beleidsontwikkeling op dit terrein is de verantwoordelijkheid van de gemeenten, waardoor een beleidsarm bestuur volstaat en de governance vereenvoudigd kan plaatsvinden. In 2016 is daarom de gemeenschappelijke regeling RWA getransformeerd op dit onderdeel van openbaar lichaam naar een bedrijfsvoeringsorganisatie. Bovendien heeft het algemeen bestuur RWA ook de taak van de aandeelhoudersvereniging Amfors (ava) gekregen waardoor een eenhoofdige vertegenwoordiging per gemeente volstaat en bestuur en toezicht vereenvoudigd in één orgaan kunnen plaatsvinden.

Relatie RWA/Amfors

De werkmaatschappijen van Amfors verlenen diensten op het gebied van onder meer groenonderhoud, schoonmaak en metaal. Tussen het RWA en Amfors is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Het doel van de samenwerking is te zorgen dat het werkgelegenheidsbeleid van RWA door inschakeling van Amfors wordt bevorderd.

Programma/paragraaf

3.1 – deelprogramma Sociaal domein.

Deelnemende partijen

De gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de RWA. Vertegenwoordiging namens Soest: wethouder H.O. Suna. Wethouder H.O. Suna is tevens lid van de algemene vergadering van aandeelhouders van Amfors.

Financieel belang

Sinds 1 januari 2015 hebben gemeenten geen aparte Wsw-taakstelling meer, maar de brede opdracht om inwoners te ondersteunen in het meedoen naar vermogen, via werk of anderszins. Onderdeel van het participatiebudget is de rijksbijdrage voor de sw-geïndiceerden. Dit is een budget waarmee de gemeente de mensen met een sw-indicatie kan laten werken. Dit budget wordt in zijn geheel ingezet voor RWA ter compensatie van de salarissen van de Wsw-doelgroep. Daarnaast betalen we een aanvullende gemeentelijke bijdrage. Voor 2024 wordt de bijdrage aan de RWA begroot op € 3.061.270, bestaande uit de gemeentelijke uitkering uit het Gemeentefonds ad € 2.917.270 en een aanvullende gemeentelijke bijdrage van € 144.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Vreemd vermogen	5.086.988	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar
Financieel resultaat	-3.479.000	-2.610.000	
Bestemming resultaat			
- bijdrage Amfors	-2.045.368	-1.508.000	
- bestemmingsreserves	-1.592.000	-1.102.000	
- restitutie deelnemers	158.368		

Risico's

Het operationeel resultaat van Amfors is sterk afhankelijk van de gemeentelijke omzet. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst tussen Amfors en RWA is Amfors verplicht eventuele exploitatietekorten bij RWA aan te vullen. Deze verplichting geldt echter uitsluitend zolang het eigen vermogen van Amfors het bedrag van € 2.500.000 te boven gaat. Voor het gedeelte van het eigen vermogen van Amfors tussen de € 2.500.000 en € 4.500.000 geldt dat Amfors voor 50% aansprakelijk is voor de aanzuivering van de bij het RWA ontstane exploitatietekorten.

RWA/Amfors heeft diverse specifieke risico's afgedekt middels verzekeringen, procedures en voorzieningen voor zover gebruikelijk binnen de wettelijke richtlijnen. RWA en Amfors treffen voorzieningen voor verplichtingen, verliezen of te verwachten tegenvallers waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar die redelijkerwijs zijn in te schatten.

Periodieke evaluatie

N.v.t.

10. Regionale ICT Dienst (RID) Utrecht

Vestigingsplaats

Doorn.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Het in het samenwerkingsgebied verlenen van ICT-diensten: het beheren van de ICT-infrastructuur en de (mobiele) telefonie, het verzorgen het technisch applicatiebeheer en het ondersteunen van de eindgebruikers in het dagelijks gebruik van de ICT. Kernbegrippen voor de RID zijn: wendbaarheid, flexibiliteit, schaalbaarheid en voorspelbaarheid.

De veranderde behoefte van de deelnemende partijen, de wil om meer in gezamenlijkheid op te pakken en de zwaardere eisen aan informatiebeveiliging en privacy vragen een samenwerkingsverband dat verdergaat dan alleen het leveren van de 'harde' ICT. Vanaf eind 2018 groeit de RID toe naar een serviceprovider die de deelnemers verder kan helpen in thema's rondom de informatievoorziening. Het betekent meer inzetten op flexibiliteit van diensten, streven naar meer samenwerking en een transitie maken naar de cloud. Aansluitend op de ontwikkelingen bij de RID geven de RID-deelnemende organisaties invulling aan de samenwerking op het terrein van de informatievoorziening. Dit valt niet binnen het domein van de RID, maar is onderdeel van de bedrijfsvoering van de organisatie zelf.

Programma/paragraaf

1.2 - deelprogramma Dienstverlening

Deelnemende partijen

De gemeenten Baarn, Bunnik, De Bilt, Soest, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede en de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het bestuur van de RID Utrecht. Vertegenwoordiging namens Soest in het algemeen bestuur is wethouder H.O. Suna.

Financieel belang

De gemeente draagt financieel bij op basis van aantal applicaties en accounts. De gemeentelijke bijdrage wordt voor 2024 begroot op € 1.879.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	991.000	87.000	87.000
Vreemd vermogen	5.584.000	6.463.000	6.163.000
Financieel resultaat	721.000		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve			
- restitutie deelnemers	721.000		

Risico's

De weerstandscapaciteit is beperkt tot de algemene reserve (€ 87.000). Aangezien de begrotingstekorten worden opgevangen door de deelnemers is deze voldoende om de risico's af te dichten.

Periodieke evaluatie

In 2022 heeft de RID Utrecht meegedaan aan de ICT-benchmark gemeenten. Er is een overzicht verkregen van hoe de ICT-kosten zich verhouden tot andere gemeenten. Net als bij andere gemeenten laten de ICT-kosten een stijging zien. Uit de benchmark is te herleiden dat de kosten lager uitvallen dan het gemiddelde van de gemeenten (met en zonder een vergelijkbare shared service center).

11. Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht

Vestigingsplaats

Utrecht.

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht voert voor elf gemeenten en de provincie Utrecht alle taken uit op het gebied van milieuvergunningverlening en -handhaving. Hiernaast zijn er aanvullende taken bij de RUD Utrecht neergelegd, zoals advisering op het gebied van bodem, ecologie, geluid en klachtenafhandeling. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder een verstrekt ruim mandaat aan de directeur van de RUD Utrecht, op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

Programma/paragraaf

2.2- deelprogramma Klimaat.

Deelnemende partijen

Naast de provincie Utrecht de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

Bestuurlijk belang

Elke gemeente wijst een lid van het college aan als lid van het algemeen bestuur van de RUD. Voor Soest is dat wethouder A. Treep-van Hoeckel. Wethouder A. Treep-van Hoeckel is tevens lid van het dagelijks bestuur.

Financieel belang

De gemeente draagt financieel bij op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De gemeentelijke bijdrage voor 2024 wordt geraamd op € 833.000.

Financiële informatie

bedragen in euro's	Jaarrekening 2022	Begroting 2024	
	31-12-2022	1-1-2024	31-12-2024
Eigen vermogen	1.271.000	1.278.000	1.280.000
Vreemd vermogen	6.770.000	3.270.000	3.270.000
Financieel resultaat	-210.000		
Bestemming resultaat			
- bestemmingsreserves			
- algemene reserve	-210.000		

Risico's

De risico's zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement van de begroting 2024 van de RUD Utrecht. Tegenover de geïnventariseerde risico's van in totaal € 533.000 staat de geraamde weerstandscapaciteit van € 891.000. De hierbij behorende ratio is: 1,67 (minimaal 1,0 is gewenst). De weerstandscapaciteit ligt daarmee op een voldoende niveau om de specifieke risico's op te kunnen vangen.

Periodieke evaluatie

N.v.t.

Financiële deelnemingen

12. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats

Den Haag

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG duurzaam bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor

de burger. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg en onderwijs.

Financieel belang

deelneming	uitstaand	aandeel Soest		nominale waarde	
	totaal	aantal	%	p/aandeel	totaal
aandelen	55.690.720	123.825	0,22%	€ 2,55	€ 309.563

Financiële informatie BNG

	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 4.329 miljoen	€ 4.315 miljoen
Vreemd vermogen	€ 144.728 miljoen	€ 107.459 miljoen
Achtergestelde schulden	€ 35 miljoen	€ 38 miljoen

Financieel resultaat 2022 Een nettowinst na belastingen van € 300 miljoen (2021: € 236 miljoen).

Bestemming resultaat 2022 Van de nettowinst wordt voorgesteld om 50% als dividend uit te keren (in 2021: 60%). Dit komt neer op een dividendbedrag van € 139 miljoen. Het restant wordt toegevoegd aan de reserves.

Risico's De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. In 2023 gaat de bank voort op de ingeslagen weg. Het wordt opnieuw een jaar waarin het belangrijk is om koers te houden, ondanks de turbulentie in de wereld. Het 'Kompass naar impact' blijft daarbij richtinggevend voor de strategie. De bank zal zich blijven inspannen om de CO₂-voetafdruk van de leningenportefeuille te laten dalen en de maatschappelijke impact te laten stijgen. Ook blijft de BNG Bank investeren in de kwaliteit van de mensen en in het optimaliseren van processen. Dat is belangrijk voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening.

13. Vitens NV

Vestigingsplaats

Zwolle

Doel en openbaar belang dat wordt behartigd

Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan € 5,4 mln. mensen en bedrijven in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Per 1 oktober 2006 zijn Hydron Midden-

Nederland, Hydron Flevoland en Vitens gefuseerd. Vitens stelt zich als publieke onderneming ten doel een bijdrage te leveren aan het verlagen van de maatschappelijke kosten. Als drinkwaterbedrijf met een natuurlijk monopolie brengt dit de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden.

Financieel belang

deelname	uitstaand	aandeel Soest		nominale waarde	
	totaal	aantal	%	p/aandeel	totaal
aandelen	5.777.247	44.542	0,77%	€ 1,00	€ 44.542

Financiële informatie

	31-12-2021	31-12-2022
Eigen vermogen	€ 557,1 miljoen	€ 649,5 miljoen
Vreemd vermogen	€ 1.340,1 miljoen	€ 1.446,6 miljoen

Financieel resultaat 2022 Een nettowinst na belastingen van € 8,2 miljoen (2021: € 23,9 miljoen).

Bestemming resultaat 2022 De nettowinst van € 8,2 miljoen is aan het eigen vermogen toegevoegd ter versterking van de solvabiliteitspositie.

Het dividend wordt gerelateerd aan het nettoresultaat en bedraagt maximaal 50% hiervan. Bij een solvabiliteit van <30% wordt in beginsel geen dividend uitgekeerd. Ultimo 2022 bedraagt de solvabiliteit 31,0%. Over 2022 wordt toch geen dividend uitgekeerd, want dat zou de financiële positie te veel aantasten (overeenkomstig het nieuwe financiële beleid, waarin strengere normen zijn opgenomen voor het uitkeren van dividend).

Risico's Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren als gevolg van het lage WACC-percentage (Weighted Average Cost of Capital) en het hoge investeringsniveau voor de komende jaren. Er wordt ingezet op een andere invulling van de WACC vanaf 2025, die moet leiden tot versterking van het eigen vermogen en gezonde financiële ratio's, waardoor er weer ruimte ontstaat om dividend uit te keren.

14. RWA / Amfors BV

Financieel belang

deelneming	uitstaand	aandeel Soest		nominale waarde	
	totaal	aantal	%	p/aandeel	totaal
aandelen	1.281	218	17,02%	€ 45,00	€ 9.810

Zie de RWA, bij het onderdeel 'gemeenschappelijke regelingen'.

15. Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Via de zogenaamde achtervangovereenkomst met het WSW neemt de gemeente deel aan de garantiestructuur. De garantiestructuur van het WSW bestaat uit:

- het eigen vermogen van de deelnemende corporatie;
- de mogelijkheid tot sanering en projectsteun van het Centraal Fonds Volkshuisvesting (CFV);
- het vermogen van het WSW, inclusief door deelnemers aan te houden obligo's;
- de renteloze leningen van het Rijk en de betrokken gemeenten.

Uit deze garantiestructuur blijkt dat als het risicovermogen van het WSW ontoereikend is – als gevolg van borgaanspraken – dan het obligo bij de deelnemers wordt ingeroepen. Mocht daarna het risicovermogen (met inbegrip van het ontvangen obligo) dalen onder de 0,25% van het garantievolumen, dan treedt de achtervangpositie van het Rijk en de betrokken gemeenten in werking. Ultimo december 2021 was het door het WSW geborgde leningsbedrag van alle corporaties in Nederland totaal € 83,0 miljard (tegen 81,3 miljard ultimo 2020).

De prognose voor het garantieniveau van 2020 bedraagt € 208 miljoen. Tegenover dit garantieniveau staat een risicovermogen van € 531,8 miljoen. Daarnaast hebben corporaties obligo's aan het WSW afgegeven op grond waarvan WSW nog eens € 3,1 miljard bij corporaties kan opeisen indien en zodra het risicovermogen minder is dan het garantieniveau. In 2021 is € 49,9 miljoen aan opbrengsten uit obligoheffingen van corporaties geheven ter instandhouding van het risicovermogen. Uit deze cijfers blijkt dat het aanwezige risicovermogen zich boven de norm bevindt en het risico dat er aanspraak wordt gedaan op onze achtervangpositie zeer klein is.

Eind augustus 2021 is een nieuwe achtervangovereenkomst getekend met het WSW. Als gemeente dragen wij hiermee bij aan een robuuster borgstelsel.

De onderwerpen die in de nieuwe overeenkomst zijn aangepast hebben specifiek betrekking op (i) borgbare doelen, (ii) herfinanciering, en (iii) verstrekking en terugbetaling van renteloze leningen.

16. Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel

Per 1 januari 2013 is de samenwerkingsovereenkomst van het Hypotheekfonds voor Overheidspersoneel met alle gemeenten opgezegd. Er worden vanaf die datum geen hypotheekleningen meer verstrekt aan personeelsleden. Voor de onder de bestaande raamwerkovereenkomst afgesloten hypothecaire leningen verandert er niets, er zijn geen achterstanden bekend en door het recht van hypotheek worden de risico's normaliter als zeer beperkt beschouwd.

17. Nationale Hypotheek Garantie

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen is besloten dat het Rijk vanaf 1 januari 2011 de achtervang van alle nieuwe hypotheekgaranties op zich neemt. Op 9 juni 2010 heeft de gemeente de nieuwe achtervangovereenkomst met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen ondertekend waardoor geborgd is dat inwoners van Soest ook na 1 januari 2011 gebruik kunnen (blijven) maken van de Nationale Hypotheek garantie voor het verkrijgen van een eigen woning.

Eind 2011 is door toenmalig minister Donner besloten de NHG-grens geleidelijk weer af te bouwen van € 350.000 naar het bedrag van € 265.000. Vanaf 1 juli 2012 is dit in stappen gebeurd, zodat het grensbedrag medio 2014 € 265.000 bedroeg. Per 1 juli 2015 is de grens verlaagd naar € 245.000. In de jaren erna is de grens steeds verder opgetrokken. In 2019 naar € 290.000 en vanaf 2020 naar € 310.000. In 2021 steeg de garantie naar € 325.000, 2022 naar € 355.000 en 2023 is dit € 405.000. De stijging van de NHG grens is een reactie op de stijgende huizenprijzen. Zo wil het Waarborgfonds aan starters de mogelijkheid blijven bieden om de eerste woning 'op een verantwoorde manier' te financieren.

Indien geïnvesteerd wordt in energiebesparende maatregelen stijgt de grens in 2023 naar € 429.300. Dit is het maximale bedrag dat consumenten met NHG mogen lenen om de woning te financieren. Dit is inclusief bijkomende kosten zoals overdrachtsbelasting en notariskosten.

Paragraaf F - Grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. De paragraaf grondbeleid moet in ieder geval bestaan uit:

- een **visie** op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een omschrijving van hoe de gemeente het grondbeleid **uitvoert**;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale **grondexploitatie**;
- een onderbouwing van de geraamde **winstneming**;
- de beleidsuitgangspunten voor de **reserves** voor grondzaken **in relatie tot de risico's** van de grondzaken.

Visie

De visie op het grondbeleid is vastgelegd in de op 20 april 2023 door de raad vastgestelde 'Nota Grondbeleid 2023 gemeente Soest' en luidt als volgt:

"We kiezen voor situationeel grondbeleid. Dit houdt in dat we per situatie beoordelen welke vorm van grondbeleid het meest geschikt is; actief grondbeleid, faciliterend grondbeleid of een tussenvorm. Op deze manier grijpen we de regie als noodzakelijk is en faciliteren we in situaties waar de markt de opgaven zelf oppakt, de urgentie minder is of de ontwikkeling slechts in beperkte mate bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen."

Uitvoering

Binnen de gemeente voeren we situationeel grondbeleid. Voor ons actieve grondbeleid stellen we een grondexploitatie op die we jaarlijks actualiseren of herzien. Bij facilitair grondbeleid sluiten we een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer waarin we het kostenverhaal regelen. Een bijzondere figuur is het Programma Hart van de Heuvelrug: een samenwerkingsverband tussen provincie Utrecht, gemeente Zeist en gemeente Soest.

Grondexploitaties

In Soest hebben we verschillende soorten grondexploitaties: in voorbereiding en vastgesteld. Daarnaast hebben we in samenwerking met gemeente Zeist en provincie Utrecht het programma Hart van de Heuvelrug waarvoor Soest de projecttrekker is: Sauna Soesterberg, Groene Hoogte en Oude Tempel. Tenslotte hebben we met gemeente Zeist en provincie Utrecht een overeenkomst voor het project Vliegbasis waarvoor provincie Utrecht de projecttrekker is en de gemeenten Soest en Zeist een meer toetsende en coördinerende rol hebben.

Indeling grondexploitaties	In voorbereiding	Vastgesteld	Hart van de Heuvelrug	Vliegbasis
Soesterberg Noord, kamer 2&3	X			
Molenstraat, werfterrein		X		
Gebiedsvisie Dalweg e.o.		X		
Orlando-locatie		X		
Masterplan Soesterberg		X		
Apollo Noord-Groene Hoogte			X	
Apollo Noord-Oude Tempel			X	
Apollo Noord-Saunalocatie			X	
Woonwijk Vliegbasis				X
Park Vliegbasis				X

Grondexploitaties in voorbereiding

Voor één gebied is een grondexploitatie in voorbereiding:

1. Soesterberg noord, kamer 2

Voor Soesterberg Noord is een Gebiedsvisie voor Kamer 2&3 vastgesteld. Op deze manier willen we regie houden op het gebied en de verschillende particuliere initiatieven toetsen aan de Gebiedsvisie. Ook is er de mogelijkheid dat we gerichte grondaankopen doen om de regiefunctie meer kracht bij te zetten. Bij deze aanpak hoort een ontwikkelstrategie die we al in 2023 aan de raad ter vaststelling aanbieden. Deze ontwikkelstrategie omvat een route hoe we het gebied willen transformen naar voornamelijk een woonwijk.

Grondexploitaties vastgesteld

We hebben verschillende grondexploitaties die verkeren in diverse fasen van het ruimtelijk ordeningsproces. Jaarlijks worden deze grondexploitaties herzien en verantwoord in de jaarrekening en begroting. De voorjaarsnota en najaarsnota zijn de bestuurlijke documenten waarin we wijzigingen gedurende het jaar verantwoorden. Over het geheel genomen, merken we dat de woningmarkt aan het wijzigen is: initiatiefnemers trekken zich terug of maken een pas op de plaats. Wij hebben de veranderende marktomstandigheden gemerkt bij de tender van de Dalweg e.o.: de grondopbrengsten wijken zo af dat we een tussentijdse herziening moeten maken en deze ter vaststelling aanbieden aan de raad.

1. Molenstraat / Werfterrein

In april 2021 is door de raad de grondexploitatie vastgesteld. In het laatste kwartaal van 2023 levert de Alliantie de woningen op. Daarna richten wij het gebied in. In 2024 sluiten we de grondexploitatie af.

2. Gebiedsvisie Dalweg e.o.

Het plangebied van de gebiedsvisie Dalweg e.o. ligt globaal tussen de Albert Cuyplaan en Beukenlaan en tussen de Verlengde Talmalaan en Molenstraat. In december 2020 is de gebiedsvisie en de bijbehorende grondexploitatie vastgesteld door de raad. In 2023 is de gunningsfase gestart van de tenderprocedure met drie geïnteresseerde partijen. De grondbiedingen van de partijen zijn veel lager uitgevallen dan beoogd. Dat betekent een

verlaging van het resultaat en dus moeten we een tussentijdse herziening laten vaststellen door de raad

3. Orlando -locatie

De grondexploitatie is in mei 2020 vastgesteld door de raad. In 2021 is de grond overgedragen aan Cocon. Zij verzorgen de sloop, het bouwrijp maken, deels het woonrijp maken en de bouw van seniorenhuisvesting in de sociale- en midden huur.

4. Masterplan Soesterberg

De grondexploitatie Masterplan Soesterberg is opgebouwd uit verschillende deelprojecten die samen de Mastergrondexploitatie vormen. De nog lopende deelprojecten zijn:

- a) Laanstructuur;
- b) Infrastructuur;
- c) Soesterberg-Noord Wonen & Milieu;
- d) Moerbessenberg-Odijkplein;
- e) Campuszone Noord;
- f) Administratief deelproject;

Veel deelprojecten van Masterplan Soesterberg zijn afgerond. In 2023 leggen we de focus op de herinrichting van de wegen, Campus Noord en het vervolg op de transformatie van kamer 2. Voor kamer 2 maken we een aparte grondexploitatie, omdat alleen kamer 1 in het Masterplan financieel was vertaald.

Resultaten grondexploitaties gemeente Soest:

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Saldo nominaal	Boek- waarde t/m 2022	Saldo nog te realiseren	Netto contante waarde	Eind- waarde
Masterplan Soesterberg					
Samenvoeging	-7.523	-3.366	-4.157	-7.272	-8.028
			k: -9.161		
			o: 5.004		
Dalweg e.o.					
Samenvoeging	150	-2.086	2.236	-561	-620
			k: -12.549		
			o: 14.785		
Orlando					
Orlando	63	362	-299	50	51
			k: -299		
			o: 0		
Molenstraat, werfterrein					
Herontwikkeling werf	-228	402	-631	-240	-249
			k: -631		
			o: 0		
Totaal	-7.538	-4.688	-2.851	-8.023	-8.846
			k: -22.640		
			o: 19.789		
In voorbereiding					
Soesterberg Noord, Kamer 2	nmb	nmb	nmb	nmb	nmb

Hart van de Heuvelrug (HvdH)

Hart van de Heuvelrug is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Zeist, de gemeente Soest en de provincie Utrecht. Het samenwerkingsverband is gericht op ruimtelijke kwaliteitsverbetering op de Utrechtse Heuvelrug. Financieel uitgangspunt is verevening tussen de groene en rode projecten. In april 2015 hebben de drie partijen (provincie Utrecht, gemeente Zeist en de gemeente Soest) de nieuwe samenwerkingsovereenkomst vastgesteld en op 5 juni 2015 is de nieuwe samenwerkingsovereenkomst door de drie partijen getekend.

Apollo Noord bestaat uit drie actieve deelprojecten die voor de grondexploitatie Hart van de Heuvelrug samen worden gevoegd onder cluster Soest I:

1. Apollo Noord Fase I: Groene Hoogte;
2. Apollo Noord fase II: Oude Tempel;
3. Apollo Noord saunalocatie.

De projecten van Apollo Noord worden uitgevoerd door de gemeente Soest in opdracht van de Stuurgroep en maken onderdeel uit van de grondexploitatie Hart van de Heuvelrug. De projecten Groene Hoogte en Saunalocatie zijn fysiek afgerond. De verrekening met Provincie volgt nog.

Andere projecten in het cluster Soest I zijn Jessurunkamp, Kodakterrein, Richelleweg, Ecoduct Boele Staal, Oude Kamp en Soesterveen. Apollo Noord levert samen met Richelleweg de financiële basis voor de andere (groene) projecten van cluster Soest I. Het Programmabureau Hart van de Heuvelrug stelt jaarlijks de grondexploitatie op om inzicht te geven in de financiële stand van zaken van de gebiedsontwikkeling.

Resultaat

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Saldo nominaal	Boek- waarde t/m 2022	Saldo nog te realiseren	Netto contante waarde	Eind- waarde
Hart van de Heuvelrug					
Sauna Soesterberg	-554	-554	0	-554	-556
			k: 0		
			o: 0		
Groene Hoogte	2.809	2.882	-73	2.809	2.818
			k: -73		
			o: 0		
Oude Tempel	5.774	-9.113	14.887	6.401	6.537
			k: -11.956		
			o: 26.843		
Totaal	8.029	-6.785	14.814	8.656	8.799
			k: -12.029		
			o: -26.843		

Apollo Noord, cluster Soest I

De projecten van Apollo Noord voeren wij uit in opdracht van de stuurgroep en maken onderdeel uit van de Mastergrondexploitatie Hart van de Heuvelrug. De risico's zijn gekwantificeerd en verantwoord in de geconsolideerde risicoanalyse Hart van de Heuvelrug.

Wij zijn geen risicodragers, dus is het risicoprofiel niet in de balans van de gemeente Soest verantwoord.

1. Apollo Noord-Oude Tempel

Oude Tempel is een gebiedsontwikkeling van ca. 16,0 ha. De ontwikkeling omvat de omvorming van een voormalig landgoedbos tot een hoogwaardig groen en natuur inclusief woonmilieu binnen de vanuit het programma Hart van de Heuvelrug gestelde kaders.

Het bestemmingsplan Oude Tempel is behandeld bij de Raad van State en medio 2022 onherroepelijk geworden. Parallel aan de procedure van het bestemmingsplan hebben we inspanningen geleverd op het concept Beeldkwaliteitsplan en de gunningsfase.

Nu het bestemmingsplan onherroepelijk is, gaan we een andere fase in: traject ontheffing Wet Natuurbescherming, inrichtingsplan, de koopovereenkomst, achterstallig onderhoud doen en de voorbereidende werkzaamheden van het bouwrijp maken van het gebied.

Anterieure overeenkomsten

Naast de grote projecten waar de gemeente bij betrokken is en hiervoor een grondexploitatie bijhoudt, bestaan ook veel –vaak kleinschaliger- woningbouwontwikkelingen die door particuliere eigenaren of projectontwikkelaars worden gerealiseerd. Het gaat dan vaak om inbreidingslocaties.

De gemeente is in dit geval niet actief bezig met de ontwikkelingen maar laat deze over aan de marktpartij of particuliere partij. De gemeente verleent haar medewerking aan een ontwikkeling en realisatie van het project.

In deze gevallen sluit de gemeente een (anterieure) overeenkomst met ontwikkelaars en/of particulieren die op eigen grond woningbouw willen realiseren. De gemeente geeft de voorkeur aan het afsluiten van een anterieure overeenkomst. Mochten partijen er niet uitkomen dan wordt geen overeenkomst afgesloten, maar wordt een exploitatieplan vastgesteld door de raad. De wettelijke basis voor de anterieure overeenkomst en het exploitatieplan ligt in de Wro.

Anterieure overeenkomsten kunnen een breed scala aan afspraken bevatten, maar behel in ieder geval de afspraak over het kostenverhaal. Het gaat hier onder andere over de kosten die de gemeente maakt voor het toetsen en in procedure brengen van het bestemmingsplan en bouwplan. De gemeente is verplicht de kosten die zij maakt te verhalen. In drie gevallen kan de gemeente afzien van een exploitatieplan:

- Als het totaal van de exploitatiebijdragen bedraagt minder dan € 10.000;
- Als er geen verhaalbare kosten zijn;
- Als de verhaalbare kosten het aansluiten van een bouwperceel op de openbare ruimte of het aansluiten op een nutsvoorziening betreffen.

Dit betekent dat de gemeente met initiatiefnemers voor (woningbouw)ontwikkeling overeenkomsten sluit waarin in ieder geval de gemeentelijke apparaatskosten worden verhaald op de initiatiefnemer. Indien van toepassing legt de initiatiefnemer ook het openbaar gebied aan voor zijn rekening, zodat ook deze kosten bij de initiatiefnemer blijven.

Ook als de omgevingswet per 1 januari 2024 van kracht is, vindt kostenverhaal plaats. De basis hiervoor is de aanvullingswet grondeigendom. En de Nota Kostenverhaal die op 20 april 2023 is vastgesteld door de raad.

Winstneming

De grondexploitatie Masterplan Soesterberg kent per 01-01-2023 een nadelig saldo. Voor de Gebiedsvisie Dalweg e.o. is een voorziening getroffen. Ook Molenstraat heeft een nadelig saldo op de grondexploitatie. Het voordelige saldo van Orlando verantwoorden we in het resultaat van de bouwgrondexploitaties. Hieruit blijkt (nog) geen sprake van (tussentijdse) winstneming.

Voor de grondexploitaties Apollo Noord van het programma Hart van de Heuvelrug geldt dat het resultaat afgedragen wordt aan de Provincie. Hier is geen sprake van winstneming.

Risico's in relatie tot reserves

De risicoprofielen voor de projecten in Masterplan Soesterberg, Gebiedsvisie Dalweg, Werfterrein (Molenstraat) en Vliegbasis zijn gekwantificeerd en verantwoord in paragraaf A: weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De risico's in de geconsolideerde risicoanalyse Hart van de Heuvelrug zijn gekwantificeerd en verantwoord bij de provincie Utrecht.

In de Nota Reserves & Voorzieningen 2022 is voor de paragraaf grondbeleid één relevante reserve opgenomen: de Reserve Investeringsfonds dat bedoeld is voor grote investeringsprojecten, in het bijzonder Masterplan Soesterberg.

Paragraaf G - Lokale heffingen

Functie van deze paragraaf

Deze paragraaf schetst het beleidskader voor de lokale heffingen en het kwijtscheldingsbeleid. Daarna volgen de voorgestelde tariefaanpassingen 2024 en een toelichting. Deze paragraaf fungeert hiermee tevens als tarievennota. De voorgestelde tarieven 2024 zijn uitgewerkt en opgenomen in de betreffende belastingverordeningen. De belastingverordeningen 2024 worden gelijktijdig met de begroting 2024 voorgelegd aan en door de raad vastgesteld.

Beleidskader

De raad bepaalt welke belastingen een gemeente heft, welke heffingsmaatstaven worden gehanteerd en welke tarieven gelden. De raad stelt hiervoor belastingverordeningen vast. De belastingen die mogen worden geheven, zijn limitatief vastgesteld in de Gemeentewet en enkele andere wetten. De raad kan uit het beschikbare 'menu' haar eigen keuze maken. Het is niet verplicht om alle belastingen te heffen die in de Gemeentewet staan.

Voor alle gemeentelijke belastingen geldt dat het te betalen bedrag niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen van een belastingplichtige. Verder zijn de gemeentelijke belastingen in economische zin te onderscheiden in 'echte belasting' (ook wel het eigen belastinggebied genoemd), waarvan de opbrengst naar de algemene middelen vloeit, en bestemmingsheffingen, waarvan de opbrengst voor een bepaald doel moet worden gebruikt. De begrote opbrengst van een bestemmingsheffing mag de begrote kosten niet overschrijden (artikel 229b van de Gemeentewet). De gemeente Soest streeft naar 100% kostendekkendheid van deze heffingen. Het onderscheid in juridische zin is dat belastingen kunnen worden geheven ongeacht of de belastingplichtige van een bepaalde dienst gebruik maakt. De bestemmingsheffingen (rechten) kunnen alleen worden geheven als de gemeente een dienst verleent aan de belastingplichtige.

Voorbeelden van belastingen zijn: de onroerendezaakbelastingen, hondenbelasting, parkeerbelasting en toeristenbelasting. De laatste twee belastingen worden in de gemeente Soest niet geheven. Voorbeelden van heffingen en rechten zijn: rioolheffing, begraafrechten, leges en afvalstoffenheffing.

Kwijtscheldingsbeleid

De hoofdpunten van het kwijtscheldingsbeleid in de gemeente Soest zijn:

- Men komt alleen voor kwijtschelding in aanmerking als men niet anders dan met buitengewoon bezwaar in staat is (ook niet met een betalingsregeling) de opgelegde aanslag te betalen.
- Kwijtschelding heeft alleen betrekking op de aanslagen van de rioolheffing en/of de afvalstoffenheffing.
- Iemand die vermogen heeft boven een (wettelijk) bepaald bedrag komt niet in aanmerking voor kwijtschelding.
- Kwijtschelding wordt niet verleend als de belastingplichtige in staat van faillissement verkeert.

Iemand heeft recht op kwijtschelding van gemeentebelastingen als het inkomen en vermogen onder een bepaalde grens valt. Het Inlichtingenbureau toetst of dit het geval is door gegevens uit te wisselen met het UWV, de Rijksdienst voor wegverkeer en de Belastingdienst.

Er gelden enkele voorwaarden voor geautomatiseerde toetsing, namelijk:

- in het voorgaande jaar heeft betrokkene verzocht om kwijtschelding;
- in het voorgaande jaar had betrokkene recht op kwijtschelding;
- betrokkene heeft toestemming gegeven voor geautomatiseerde toetsing.

De geautomatiseerde toets wijst niemand af voor recht op kwijtschelding. Er wordt alleen getoetst wie in elk geval in aanmerking komt. In alle andere gevallen kunnen inwoners altijd zelf een aanvraag voor kwijtschelding doen bij de gemeente.

Verruiming automatische incasso

Zowel natuurlijke als niet-natuurlijke personen (bedrijven) kunnen gebruik maken van de automatische incasso; hierbij geldt een minimumbedrag van € 50 en een maximumbedrag van € 45.000. De belastingverordeningen evenals het automatisch incassoreglement zijn hierop aangepast.

Hiermee is tegemoetgekomen aan een wens van de ondernemers en bedrijven.

1. Algemene belastingen: voorstel tariefaanpassingen 2024

Algemeen

Voor de onroerendezaakbelasting (ozb) stellen we een trendmatige tariefstijging van 3,0% voor. Dit komt overeen met de verwachte, gemiddelde prijsinflatie (CPB raming 2023). Daarnaast is sprake van een extra cumulatieve verhoging van 2% tot en met 2024 als gevolg van de heroverweging.

1.1. Onroerendezaakbelastingen (ozb)

Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) taxeert de gemeente alle onroerende zaken binnen de gemeentegrenzen. Voorbeelden van onroerende zaken zijn: woningen, bedrijfspanden en bouwkvavels. De WOZ-waarde is belangrijk omdat deze waarde jaarlijks als grondslag wordt gebruikt voor de onroerendezaakbelastingen van de gemeente en voor belastingen van het Rijk en het waterschap.

Jaarlijkse hertaxatie

Vanaf 2007 vindt er jaarlijks een algehele hertaxatie plaats, waarbij de periode tussen de peildatum en de aanvang van het nieuwe WOZ-tijdvak slechts één jaar bedraagt: de aanslagen ozb 2024 worden gebaseerd op de waardepeildatum van 1 januari 2023.

Ozb als percentage van de waarde

De onroerende zaakbelastingen worden sinds 1 januari 2010 berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak. Dit volgt uit de wijziging van artikel 220f van de Gemeentewet.

Omdat op dit moment de herwaardering voor 2024 nog niet is afgerond, worden de nieuwe ozb-tarieven voor 2024 begin 2024 ter definitieve vaststelling aangeboden. Daarbij gaan we bij

de berekening uit van de begrote opbrengst 2023 + 5,0% (3,0% inflatiecorrectie en 2% heroverweging).

Opbrengst ozb (Bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
	werkelijk	werkelijk	begroot	begroot (*)
Gebruikersbelasting	1.766	1.425	1.737	1.822
Eigenarenbelasting woningen	6.034	6.245	6.375	6.688
Eigenarenbelasting niet-woningen	2.194	2.498	2.339	2.454
Totaal	9.994	10.169	10.451	10.964
> toename t.o.v. voorafgaand jaar				
- absoluut		175		513
- percentage		1,8%		4,9%
<i>(*) incl. aanpassing van 5,0 % (trendmatige aanpassing van 3,0% en 2% extra verhoging), excl. Arealuitbreiding</i>				

1.2 Hondenbelasting

Deze belasting bestaat uit een tarief voor een eerste hond en een tarief voor iedere volgende hond. De belasting wordt geheven naar het aantal volle maanden dat men houder is van een hond.

Tarieven	2021 werkelijk	2022 werkelijk	2023 begroot	2024 voorstel
1e hond	€ 79	€ 80	€ 52	€ 53,50
> toename t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 1	- € 28	€1,50
- percentage		1,3%	-35,0%	2,9%
volgende hond	€ 116,50	€ 118,50	€ 71	€ 73
> toename t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 2	- € 47,50	€ 2
- percentage		1,7%	- 40,1%	2,8%
Opbrengst	2021	2022	2023	2024
(bedragen in €)	werkelijk	werkelijk	begroot	begroot (*)
- hondenbelasting	256.000	253.000	168.000	173.000
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		-3.000		5.000
- percentage		- 1,2%		3,0%

1.3 Convenant logiesverstrekkers

Sinds 2006 hebben wij al een convenant met de Stichting Logies-Verschaffers Soest.

Op 28 januari 2022 is het nieuwe Convenant 'Gemeente Soest – SLVS toeristenbijdrage' voor 2022-2026 ondertekend. Bij gelijkblijvende grondslagen is de verwachte opbrengst in 2024 t/m 2026 € 160.000. In 2023 is het Fletcher hotel in gebruik genomen voor het plaatsen van vluchtelingen, waardoor de bijdrage uit het convenant tijdelijk (tot en met 2024) verlaagd is met € 30.000.

2. Heffingen/rechten: voorstel tariefaanpassingen 2024

Inzichtelijke tariefvorming

Vanaf de begroting 2017 schrijft BBV voor dat in deze paragraaf op hoofdlijnen de voor de tariefvorming meest relevante gegevens inzichtelijk worden gemaakt. Daarom wordt bij elke heffing (of recht) begonnen met een toelichting van de verwachte kosten, de verdeling daarvan en de herkomst van de middelen. Daarna volgt een samenvattend financieel overzicht met de toegelichte data, de tariefgrondslag en de opbrengst van de heffing (of recht) inclusief het voorstel tot tariefaanpassing. Het overzicht wordt afgesloten met het dekkingspercentage inclusief het voorstel tot tariefaanpassing. Bij de afvalstoffenheffing en rioolheffing is na dit financieel overzicht het concrete voorstel tot tariefaanpassing opgenomen.

Dekkingspercentage in relatie tot overhead en loonkosten

Binnen de heffingen/rechten vormen de loonkosten een onderdeel van de lasten bij het bepalen van de tariefvorming. Aan deze loonkosten wordt een opslag voor overhead toegerekend. In het programma overhead is beschreven, op basis van de BBV voorschriften, hoe dit overheadpercentage tot stand komt. Het percentage voor 2024 komt uit op 63%. Per jaar kan dit percentage verschillen doordat kosten van overhead en de loonkosten, die direct aan de producten worden toegerekend, variëren.

Per heffing/recht wisselt het aandeel loonkosten binnen de totale lasten, dit is immers afhankelijk van de urenraming van dat jaar. Bij een aantal heffingen, zoals de legesverordening en marktgelden, maken de loonkosten een relatief groot deel uit van de totale lasten. Een kleine wijziging in de loonkosten (en dus overheadtoerekening) kan daarom zorgen voor een grote wijziging in de kostendekking. Dit is een blijvende uitdaging wanneer we streven naar een 100% kostendekking, maar we de tarieven niet continu willen verhogen of verlagen.

2.1 Afvalstoffenheffing

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten De gemeente heeft een wettelijk inzamelingplicht voor het afval van huishoudens. In totaal verwacht de gemeente het komende jaar € 7,0 miljoen aan kosten te maken. Om deze kosten transparant te maken, splitsen wij eerst uit op welke producten deze kosten gemaakt zullen worden. Vervolgens gaan wij in op de herkomst van de middelen voor het financieren van deze taken.

Verdeling kosten Uit het onderstaand financieel overzicht blijkt dat veruit het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van het product afvalverwijdering (€ 6,23 miljoen). De kosten zitten vooral in het daadwerkelijk inzamelen van huishoudelijke grondstoffen en afval. Het recyclen en verwerken van grondstoffen en afval vallen hier ook onder. Tevens zijn de kapitaallasten en inkomsten van de ingezamelde grondstoffen in het vermelde bedrag verdisconteerd.

Verder bestaan de totale lasten uit:

- Een doorbelasting van € 238.000 vanuit taken die onder het product schoonhouden wegen vallen (conform afspraak 20% van de kosten straatreiniging). Zo draagt het schoonmaken en schoonhouden van de wegen bij aan een afvalvrije openbare ruimte;
- Btw-kosten die in de tariefgrondslag meegenomen mogen worden (€ 0,5 miljoen);
- Kwijtscheldingen die in de tariefgrondslag opgenomen zijn. Deze bedragen € 150.000;
- De heffing en invordering van afvalstoffenheffing € 25.000;

Ten opzichte van de berekening van de tarieven van 2023 nemen de kosten (per saldo) met € 969.000 toe door de bijdrage aan het RMN. De toename van de kosten van RMN zijn grotendeels toe te schrijven aan de verhoging door hogere loonkosten als gevolg van de nieuwe CAO, de hogere rentepercentages op aangegane leningen, hogere kapitaallasten van de investeringen en de hogere energielasten die in 2023 van toepassing waren.

Herkomst middelen De in het samenvattend financieel overzicht opgenomen baten (excl. opbrengst heffingen) bedragen in totaal € 25.000. De baten bestaan uit bijdragen van bestemmingsreserves:

- € 25.000 opbrengsten extra containers.

Gemeenten mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer voor de inzameling van het afval van huishoudens een

afvalstoffenheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn.
In Soest is het beleidsuitgangspunt 100% kostendekkendheid.

Samenvattend financieel overzicht afvalstoffenheffing

Nr.	Omschrijving	(bedragen x € 1.000)		
		bedrag specificatie	totaal	dekkings- percentage
1.	Totale lasten		7.073	
1.1	Afvalverwijdering (inzamelen, verwerken, kapitaallasten, e.d.)	6.135		
1.2	Schoonhouden wegen (20% kosten straatreiniging)	238		
1.3	Werk en inkomen (kwijtscheldingen)	150		
1.4a	Algemene dekkingsmiddelen (BCF btw)	525		
1.4b	Lokale belastingen (perceptiekosten)	25		
2.	Totale baten (excl. heffingen)		25	
2.1	Afvalverwijdering (opbrengst extra containers)	25		
3.	Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)		7.048	100%
4./5.	Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing		7.017	100%

Tariefvoorstel 2024

Soorten tarieven

Bij ieder huishouden brengen wij een afvalstoffenheffing in rekening. In de Verordening afvalstoffenheffingen kennen wij verschillende (basis)tarieven voor eenpersoonshuishoudens en voor meerpersoonshuishoudens. Daarnaast kennen we aanvullende tarieven voor extra restafval of gft-containers en het ophalen van grof afval aan huis.

Tariefvoorstel afvalstoffenheffing

De hiervoor geschetste ontwikkelingen hebben de volgende consequenties voor de tarieven 2024:

- eenpersoonshuishoudens: wordt € 298,00 (was € 260,00)
- meerpersoonshuishoudens: wordt € 333,00 (was € 290,00)

Tarief	2021 werkelijk	2022 werkelijk	2023 werkelijk	2024 voorstel
Eenpersoonshuishouden	€ 230	€ 244	€ 260	€ 298
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 14	€ 16	€ 38
- percentage		6,1%	6,6%	14,6%
Meerpersoonshuishouden	€ 256	€ 271	€ 290	€ 333
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 15	€ 19	€ 43
- percentage		5,9%	7,0%	14,8%

Opbrengst (x € 1.000)	2021 werkelijk	2022 werkelijk	2023 begroot	2024 begroot
Afvalstoffenheffing	€ 5.079	€ 5.392	€ 6.011	€ 6.770
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 313	€ 619	€ 759
- percentage		6,2%	11,5%	12,6%

Ontwikkeling van de egalisatiereserve

In de tabel wordt de voorziene ontwikkeling van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing samengevat.

Standen en verloop egalisatiereserve afvalstoffenheffing

Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	2023	2024	2025	2026	2027
Beginstand	487	113	113	113	113
Toevoegingen:					
Onttrekkingen:					
Raadswijziging 24 jan 2014	49				
Wijzigingen VJN 2023	93				
Wijzigingen VJN taken afvalverwijdering	207				
Aanpak grondstoffenbeleid	25				
Eindstand	113	113	113	113	113

Eind 2027 resteert er nog een bedrag van € 113.000 in de egalisatiereserve afvalstoffenheffing.

2.2. Rioolheffing

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

<i>Verwachte kosten</i>	<p>De gemeente is wettelijk verplicht haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. In totaal verwachten we het komende jaar € 4,9 miljoen aan kosten te maken om deze zorgplichten na te komen. Om deze kosten transparant te maken splitsen wij eerst uit op welke producten wij deze kosten zullen maken. Vervolgens gaan wij in op de herkomst van de middelen voor het financieren van deze taken.</p>
<i>Verdeling kosten</i>	<p>Uit onderstaand samenvattend financieel overzicht blijkt de opbouw van de kosten waarvoor rioolheffing wordt geheven. Ze bestaan uit de componenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• kapitaallasten à € 1,5 miljoen;• beheerkosten à € 1,8 miljoen;• bijdragen aan vervangingsinvesteringen à € 0,6 miljoen. <p>Ten opzichte van de berekening van de tarieven van 2023 is er een stijging in de beheerkosten van € 200.000. Naar verwachting wordt er € 238.000 doorbelast voor taken die onder het product schoonhouden wegen vallen. Dit is conform de afspraak dat 20% van de kosten van straatreiniging ten laste komt van het rioldossier. Wegen en straten passen we zo aan dat het hemelwater bij hevige regenval enige tijd op straat kan worden geborgen en vertraagd kan afvloeien. Dit voorkomt overbelasting van het stelsel bij piekbelasting. In de tariefgrondslag worden tevens de btw-kosten meegenomen à € 317.000. Dit gebeurt overeenkomstig de eerder met uw raad gemaakte afspraken (kerntaken-discussie 2013). Zie de afvalstoffenheffing voor de toelichting op de kosten kwijtscheldingen, perceptiekosten en overhead. De onttrekking uit de egalisatievoorziening riolering is lager dan verwacht in het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP), waarbij de middelen beschikbaar blijven voor integrale werken en mogelijke benodigde uitbreiding van personele capaciteit. De oorzaak is een laag rentepercentage en vertraging in de uitvoering, waardoor de kapitaallasten meevallen. De vertraging heeft geen directe negatieve gevolgen.</p> <p>In het najaar 2017 is aan uw raad het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP) 2018-2022 voorgelegd en zijn de financiële uitgangspunten voor de tariefstelling vanaf 2023 bepaald. Gedurende het tijdvak van het GWRP wordt het tarief jaarlijks met 0,5% verhoogd, met daarbovenop de verwachte inflatie van 3,0%. Overeenkomstig de hiervoor genoemde financiële uitgangspunten voor de tariefstelling, wordt voorgesteld het tarief 2024 met 3,5% te laten stijgen en op (afgerond) € 226 vast te stellen.</p>
<i>Herkomst middelen</i>	<p>Gemeenten mogen op grond van artikel 228a van de Gemeentewet een rioolheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn.</p>

Zoals uit het samenvattend financieel overzicht en de hiervoor opgenomen toelichting is af te leiden, komt de kostendekking in 2024 uit op 100%.

Samenvattend financieel overzicht rioolheffing

		<i>(bedragen x € 1.000)</i>		
nr.	Omschrijving	Bedrag		dekkings- percentage
		specificatie	Totaal	
1.	Totale lasten		4.886	
1.1a	Kapitaallasten (vervangings)investeringen	1.513		
1.1b	Beheer (voornamelijk onderhoudskosten rioolstelsel)	1.795		
1.2	Schoonhouden wegen (20% kosten straatreiniging)	238		
1.3	Werk en inkomen (kwijscheldingen)	150		
1.4a	Algemene dekkingsmiddelen (BCF btw)	317		
1.4b	Lokale belastingen (perceptiekosten)	25		
1.5	Overhead	238		
1.6a	Storting in spaarvoorziening	4		
1.6b	Saldo onttrekking voorziening bijdrage investeringen	0		
1.7	Bijdrage aan investeringen	606		
2.	Totale baten (excl. heffingen)		-22	
2.1	Riolering (bijdrage huisaansluitingen)	-22		
3.	Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)		4.864	
4./5.	Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing		4.883	100%

Tariefvoorstel 2024

Tarief	2021 werkelijk	2022 Werkelijk	2023 werkelijk	2024 voorstel
Rioolheffing (per 500 m3)	€ 206	€ 211	€ 218	€ 226
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 5	€ 7	€ 8
- percentage		2,4%	3,3%	3,7%

Opbrengst (x € 1.000)	2021 werkelijk	2022 werkelijk	2023 begroot	2024 begroot *
Rioolheffing	€ 4.663	€ 4.733	€ 4.460	€ 4.864
> toe-/afname t.o.v. voorgaand jaar				
- absoluut		€ 70	-€ 273	€ 404
- percentage		1,5%	-5,8%	9,1%

(*) incl. voorstel tariefaanpassing

2.3 Begraafplaatsrechten

Inhoudelijke toelichting

Verwachte kosten De gemeente heeft op twee locaties (Soest en Soesterberg) begraafplaatsen ingericht waar begraven wordt en asbestemmingen worden geboden. Voor het begraven, asbestemmingen en algehele beheer van de begraafplaatsen worden kosten gemaakt. De kosten zijn uitgesplitst in onderstaande tabel.

Verdeling kosten De grootste kosten vormen de loonkosten à € 289.000 voor zowel directe werkzaamheden op de begraafplaats als de administratie. Er wordt conform de uitgangspunten in het programma Overhead over de loonkosten 63% aan kosten voor overhead toegerekend. Aan gebouwen, voertuigen en klein materieel wordt € 86.000 besteed. De overige kosten zijn € 250.000.

Herkomst middelen De grootste opbrengsten worden verkregen uit verlenen van rechten (feitelijk gebruik van een stukje begraafplaats), het begraven en de bijdrage aan het onderhoud van de begraafplaats. Deze tarieven worden verhoogd met 3,0% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2023). De kostendekkendheid van 85% is lager dan de kostendekkendheid van 86% van vorig jaar doordat de loonkosten zijn gestegen.

Samenvattend financieel overzicht begraafplaatsrechten

nr.	omschrijving	bedrag		dekkings- percentage
		specificatie	totaal	
1.	Totale lasten		807	
1.1	Loonkosten	289		
1.2	Toegerekende overhead	182		
1.3	Gebouwen, voertuigen en klein materiaal	86		
1.4	Overige kosten	250		
2.	Totale baten (excl. heffingen)		0	
3.	Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)		807	100%
4./5.	Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing		686	85%

2.4 Marktgeld

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten Voor de twee weekmarkten in Soest en Soesterberg verwacht de gemeente het komend jaar € 135.000 aan kosten te moeten maken.

Verdeling kosten De kosten bestaan naast personeelskosten uit onderhoud, kapitaallasten van de stroomkosten, energiekosten, wegafzettingen, schoonmaakwerkzaamheden en huur van toiletvoorzieningen.

Herkomst middelen De inkomsten bestaan uit de marktgelden die de marktkeopliden voor de standplaatsen op de markt verschuldigd zijn. We stellen voor de marktgelden te verhogen met 3,0% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling conform de prijsindex van het CPB (Meicirculaire 2023). De kostendekkendheid van de markten stijgt naar ca. 38%, ondanks dat er steeds minder inkomsten aan marktgelden binnen komen. De bezetting van de markt in Soesterberg is constant maar de bezetting van de marktstandplaatsen in Soest neemt gestaag af. Of de kostendekkendheid verder kan stijgen naar het gewenste niveau van 70 à 75%, is onderwerp van onderzoek. Er zal een afweging moeten worden gemaakt in hoeverre een kostenstijging het voortbestaan van de markt bedreigt.

Samenvattend financieel overzicht marktgelden

nr.	Omschrijving	(bedragen x € 1.000)		
		bedrag specificatie	totaal	dekkings- percentage
1.	Totale lasten		100	
1.1	Markten	100		
1.2	Overhead	0		
2.	Totale baten (excl. heffingen)		0	
3.	Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)		100	100%
4./5.	Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing		38	38%

2.5 Standplaatsgeld

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten Voor de standplaatsen in Soest en Soesterberg verwacht de gemeente het komend jaar € 34.000 aan kosten te moeten maken.

Verdeling kosten De kosten bestaan naast personeelskosten uit energiekosten. Daarnaast begroten wij € 12.000 aan overhead. Dit zijn kosten die worden gemaakt door de sturing en ondersteuning van medewerkers in brede zin.

Herkomst middelen De inkomsten bestaan uit de gelden die de standhouders voor de standplaatsen verschuldigd zijn. We stellen voor de standplaatsgelden uitsluitend te verhogen met 3,0% zijnde de vastgestelde prijsontwikkeling. De kostendekkendheid van de standplaatsen daalt ten opzichte van vorig jaar.

Samenvattend financieel overzicht standplaatsgelden

nr.	Omschrijving	bedrag		dekkingspercentage
		specificatie	totaal	
1.	Totale lasten		34	
1.1	Standplaatsen	22		
1.2	Overhead	12		
2.	Totale baten (excl. heffingen)		0	
3.	Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)		34	100%
4./5.	Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing		23	68%

2.6 Leges

Inhoudelijke toelichting lasten en baten

Verwachte kosten Op het vlak van dienstverlening heeft een gemeente verschillende taken. Zo is er een wettelijke taak voor het uitgeven van officiële documenten als rijbewijzen, paspoorten en identiteitsbewijzen. Daarnaast voltrekken gemeenten huwelijken en kunnen inwoners informatie en verstrekkingen uit de BRP opvragen. Hiervoor kunnen leges worden gevraagd, wat vermeld staat in de Legesverordening, titel 1. Algemene Dienstverlening. Onder titel 2 van de legesverordening (Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning) vallen vooral de aanvragen omgevingsvergunningen zoals kapvergunning, bouwvergunning. Onder titel 3 (Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn) vallen o.a. aanvragen voor vergunningen over horeca, evenementen en markten.

In totaal verwacht de gemeente het komende jaar € 3,8 miljoen aan kosten te maken.

Verdeling kosten Uit onderstaande afbeelding blijkt dat het grootste deel van de kosten komt van de producten bouwen en wonen (€ 1.090.000) en burgerzaken (€ 949.000).

Dienstverlening: De grootste kostenposten zijn de inkoopkosten van reisdocumenten en rijbewijzen. Tevens worden er aan het Rijk leges afgedragen inzake afgegeven verklaringen over gedrag en naturalisatie.

Bouwen en wonen: De kosten bestaan nagenoeg geheel uit personeelslasten voor het adviseren op, controleren van en het houden van toezicht op omgevingsvergunningen. Dit betreft o.a. bouwactiviteiten, aanleggen, brandveilig gebruik, kappen van bomen, milieuactiviteiten, wijzigen van monumenten etc. Daarnaast betreft het de kosten voor de advisering door derden waaronder bijvoorbeeld de Commissie Ruimtelijke kwaliteit, een externe constructeur en preventieadviezen door de VRU. De toezicht en handhaving op vorenstaande activiteiten mogen niet worden toegerekend aan de leges.

Daarnaast begroten wij € 1.189.000 aan overhead. Dit zijn kosten die worden gemaakt door de sturing en ondersteuning van medewerkers in brede zin.

Herkomst middelen Gemeenten mogen leges vragen voor bovengenoemde dienstverlening (op grond van artikel 156 en 229 van de Gemeentewet). Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In onze gemeente is deze dienstverlening niet helemaal kostendekkend, namelijk voor 62%.

We stellen voor om de legestarieven te verhogen met het inflatiepercentage van 3,0%.

We laten de tarieven gefaseerd stijgen, echter in een aantal gevallen zijn we gebonden aan maximumtarieven.

Samenvattend financieel overzicht leges

nr.	Omschrijving	(bedragen x € 1.000)		
		Bedrag specificatie	totaal	dekkings- percentage
1.	Totale lasten		3.798	
1.1	Brandweer	197		
1.2	Openbare orde en veiligheid	161		
1.3	Wegbeheer	62		
1.4	Openbaar groen	20		
1.5	Wonen en bouwen	1.090		
1.6	Woonruimte zaken	77		
1.7	Wmo	53		
1.8	Burgerzaken	949		
1.9	Overhead	1.189		
2.	Totale baten (excl. heffingen)			
3.	Tariefgrondslag (saldo baten/lasten)		3.798	100%
4./5.	Opbrengst heffingen, incl. voorstel tariefaanpassing		2.349	62%

Tariefontwikkeling gemeentelijke woonlasten 2023

Uit de *Atlas van de lokale lasten 2023*, Coelo, ontleen we de volgende gegevens:

Landelijke ontwikkelingen

Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing, minus een eventuele heffingskorting. Een gemiddeld Nederlands meerpersoonshuishouden is in 2023 € 43,14 meer kwijt aan de gemeentelijke woonlasten, een stijging van 4,8% (was 3,0 % in 2022). Achter de gemiddelde stijging gaan lokale veranderingen schuil die variëren van een verlaging met 8,6% tot een verhoging met 20,1%. Aalten is met € 652 het goedkoopst en Bloemendaal is met € 1.874 het duurst. De gemiddelde landelijke woonlasten lagen in 2023 op € 994 (was in 2022 € 904).

Provincie Utrecht

De gemiddelde woonlasten in de provincie Utrecht lagen in 2023 op € 1.020 (was in 2022 € 966). Veenendaal is de goedkoopste gemeente met € 733, Montfoort is de duurste met € 1.228. Te midden van de Utrechtse gemeenten bekleedt Soest in 2023 de 5^e plaats met laagste woonlasten (zie onderstaande tabel). Ter vergelijking staan in onderstaande tabel de rangnummers en tarieven 2023 en 2022 tussen haakjes.

rang		nummer	Gemeente	tarief
provincie	landelijk			2023 (2022)
1	(1)	20 (20)	Veenendaal	€ 733 (€ 744)
2	(3)	40 (42)	Leusden	€ 811 (€ 795)
3	(4)	53 (53)	Nieuwegein	€ 830 (€ 810)
4	(2)	60 (31)	Bunschoten	€ 835 (€ 776)
5	(5)	96 (91)	Soest	€ 879 (€ 845)
			Overige omliggende gemeenten:	
9	(12)	226 (253)	Zeist	€ 984 (€ 976)
10	(18)	245 (296)	Woudenberg	€ 999 (€ 1.025)
13	(14)	284 (271)	Amersfoort	€ 1.049 (€ 994)
19	(16)	321 (320)	De Bilt	€ 1.139 (€ 1.110)
20	(21)	325 (324)	Baarn	€ 1.148 (€ 1.120)
21	(19)	332 (317)	Eemnes	€ 1.118 (€ 1.107)

Ontwikkeling woonlasten 2024 in Soest

De tot de lokale woonlasten behorende componenten (ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zijn hiervoor afzonderlijk toegelicht. Deze voorstellen leiden er toe dat de gemeentelijk woonlasten voor een gemiddeld meerpersoonshuishouden in 2024 met € 68 toenemen en uitkomen op € 893. Dit betekent een toename van lokale lasten met 8,2%.

Hoofdstuk 4 – Bijlagen

4.1 Recapitulatiestaat Lasten en baten

Programma (bedragen * € 1.000)	Rekening	Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1 Bestuurlijke omgeving						
lasten	11.593	15.162	12.164	11.303	11.637	11.530
baten	4.698	5.814	1.486	1.486	1.486	1.486
<i>saldi</i>	-6.895	-9.348	-10.679	-9.818	-10.151	-10.044
2 Fysieke leefomgeving						
lasten	29.993	38.063	44.332	38.487	38.000	37.869
baten	19.529	23.785	29.476	23.563	22.922	22.881
<i>saldi</i>	-10.464	-14.277	-14.857	-14.923	-15.077	-14.988
3 Sociale leefomgeving						
lasten	72.528	74.679	77.602	75.831	75.900	74.444
baten	20.754	16.764	19.270	18.805	18.680	18.103
<i>saldi</i>	-51.774	-57.915	-58.332	-57.025	-57.220	-56.341
Overhead						
lasten	14.239	14.344	15.631	14.926	14.820	14.881
baten	1.700	1.703	1.826	1.826	1.826	1.826
<i>saldi</i>	-12.539	-12.640	-13.804	-13.100	-12.994	-13.055
Algemene Dekkingsmiddelen						
lasten	1.218	5.509	1.561	5.180	6.372	8.575
baten	92.114	92.611	97.683	101.735	98.362	100.273
<i>saldi</i>	90.896	87.102	96.123	96.555	91.990	91.699
Totalen voor reserveringen						
lasten	129.571	147.756	151.290	145.727	146.728	147.299
baten	138.795	140.677	149.741	147.416	143.276	144.569
<i>saldi</i>	9.225	-7.079	-1.549	1.688	-3.452	-2.730
Mutaties Reserves						
lasten	12.711	5.729	3.274	3.361	3.503	3.968
baten	13.682	11.550	4.823	3.830	4.548	3.413
<i>saldi</i>	971	5.821	1.549	469	1.045	-554
Totalen						
Saldi voor reserveringen	9.225	-7.079	-1.549	1.688	-3.452	-2.730
Saldi mutaties reserves	971	5.821	1.549	469	1.045	-554
<i>saldi na reserveringen</i>	10.196	-1.258	0	2.158	-2.407	-3.284

4.2 Kerngegevens

Sociale structuur	2022 (rekening)	2023 (begroot)	2024 (begroot)
Aantal inwoners per 1 januari waarvan:	47.448	47.500	47.600
- 0-19 jaar	10.332	10.388	10.263
- 20-65 jaar	26.117	26.140	26.222
- 65 jaar en ouder	10.999	10.972	11.115
Aantal cliënten bijstandsverlening en inkomensvoorziening levensonderhoud	629	712	650
Gemeentebestuur en -personeel			
Aantal formatieplaatsen	228	231	280
Aantal raadsleden	29	29	29
Aantal wethouders	4	4	4
Fysieke structuur			
Oppervlakte (in ha)	4.643	4.783	4.783
Aantal woningen	20.604	20.830	20.980
Lengte wegen (km)	212	206	206
Lengte fietspaden (km)	74	74	74
Lengte recreatie-, ruiter- en wandelpaden (km)	128	128	128
Lengte waterwegen (km)	5	5	5
Lengte riolering (km)	333	325	326
Openbaar groen (ha)	146	146	146
Financiële structuur (bedragen x € 1 miljoen)			
Uitgaven gewone dienst, excl. saldo	142	145	155
Opbrengst algemene belastingen	10	11	11
Algemene uitkering Gemeentefonds	76	76	82
Uitkering sociaal domein	5	3	3
Boekwaarde activa	96	119	127
Reserves en voorzieningen	65	57	67
Vaste schuld	44	73	68
(totalen per inwoner x € 1)			
Uitgaven gewone dienst, excl. saldo	2.999	3.055	3.246
Opbrengst algemene belastingen	219	225	233
Algemene uitkering Gemeentefonds	1.602	1.600	1.729
Uitkering sociaal domein	95	59	61
Boekwaarde activa	2.019	2.501	2.658
Reserves en voorzieningen	1.366	1.202	1.408
Vaste schuld	934	1.528	1.429

BBV indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	6
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	290
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	8,4%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	8,6%
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	5
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	5
Funcziemenging	%	LISA	47,4%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	214
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	1
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	19
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO, bewerking ABF	1,5%
Niet-sporters	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	Onbekend
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar	LISA	550
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,0%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	5,0%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	71,8%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS - Jeugdmonitor	1,0%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	261
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS	166
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	11,1%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,8%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,1%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	520
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	156
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	10,8%
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	427
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	4
Demografische druk	%	CBS	81,7%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	849
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	879

4.2 Overzicht programma's producten en portefeuillehouders

	Programma	Deelprogramma	Portefeuillehouder
1	Bestuurlijke omgeving	Bestuur	R.T. Metz K. Scholten
		Dienstverlening	R.T. Metz
		Veiligheid	R.T. Metz
		Accommodaties en eigendommen	K. Scholten
2	Fysieke leefomgeving	Wonen	O. Suna K. Scholten A. Treep-van Hoeckel
		Klimaat	A. Treep-van Hoeckel
		Economie	K. Scholten E.F. van Aalst-Veldman
		Mobiliteit en infrastructuur	O. Suna A. Treep-van Hoeckel
		Natuur en landschap	A. Treep-van Hoeckel
		3	Sociale leefomgeving
Onderwijs	E.F. van Aalst-Veldman		
Sport, kunst en cultuur	E.F. van Aalst-Veldman O. Suna A. Treep-van Hoeckel		
Overhead	O. Suna R.T. Metz		
Dekkingsmiddelen	E.F. van Aalst-Veldman		

4.4 Overzicht reserves en voorzieningen

Omschrijving	1-1-2024	rente	toevoe- gingen	verminde- ringen	1-1-2025	rente	toevoe- gingen	verminde- ringen	1-1-2026	rente	toevoe- gingen	verminde- ringen	1-1-2027	rente	toevoe- gingen	verminde- ringen	31-12-2027
Algemene reserve	23.639	53		152	23.539	53			23.591	53			23.644	53			23.696
Totaal algemene reserve	23.639	53		152	23.539	53			23.591	53			23.644	53			23.696
Bestemmingsreserves:																	
Reserve kunst	97	1	13	13	97	1	13	13	98	1	13	13	99	1	13	13	100
Dekkingsreserve - investeringen	17.570	220		990	16.800	210		982	16.028	200		961	15.267	191		932	14.526
Reserve automatisering	754	6			759	6			765	6			771	6			777
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	113				113				113				113				113
Bedrijfsreserve	210	2	142	66	287	2	142	66	365	3	142	66	444	3	142	66	524
Reserve vervanging tractie/grote machines	367	3	46	118	298	2	49	120	230	2	49	124	157	1	49	125	82
Reserve onderhoud gebouwen	6.186	46	2.076	3.184	5.125	40	2.076	2.650	4.591	37	2.076	3.384	3.321	29	2.076	2.278	3.149
Investeringsfonds	3.537	27			3.563	27			3.590	27			3.617	27			3.644
Reserve accommodatiebeleid	3.503	26	615	100	4.043	31	710		4.784	36	858		5.678	42	1.334		7.055
Reserve geoormerkte beleidsuitgaven	200			200	0				0				0				0
Totaal bestemmingsreserves	32.536	330	2.892	4.670	31.087	318	2.990	3.830	30.565	311	3.139	4.548	29.467	300	3.615	3.413	29.969
Voorzieningen:																	
Voorziening riolering	9.274		678	681	9.270		732	662	9.341		732	661	9.411		732	542	9.602
Voorziening groot onderhoud wegen	1.118		1.058	980	1.195		1.058	1.010	1.242		1.046	1.130	1.158		1.046	1.130	1.073
Voorziening afkoopsommen onderhoud graven	721		113	98	735		113	102	746		113	102	757		113	102	768
Voorziening APPA	1.148				1.148				1.148				1.148				1.148
Voorziening Personeel	97				97				97				97				97
Voorziening Spaarverlof	67				67				67				67				67
Totaal voorzieningen	12.425		1.848	1.760	12.513		1.902	1.774	12.641		1.890	1.893	12.638		1.890	1.774	12.755
Totaal generaal	68.600	382	4.739	6.583	67.138	371	4.893	5.604	66.797	364	5.029	6.441	65.749	353	5.505	5.187	66.420

4.5 Toelichting mutaties reserves en voorzieningen

Met de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen 2022 door de raad op 10 november 2022 zijn het beleidskader en de uitgangspunten voor het reserve- en voorzieningenbeleid geactualiseerd. De hierop betrekking hebbende deelbesluiten zijn in deze begroting toegepast.

Uit de huidige beleidsnota wordt bij de bestemmingsreserves de grondslag voor de jaarlijkse mutaties wordt gevormd door:

- vastgestelde beheer- en onderhoudsplannen van onder meer gebouwen en wegen, bestaande uit een jaarlijkse vaste storting en een jaarlijks variabele onttrekking volgens het plan.
- een systematiek in overeenstemming met het doel van de reserve.

Aan de mutaties van deze bestemmingsreserve zal in de navolgende toelichting dan ook beperkt aandacht worden geschonken. Voor een toelichting op de onderhoudsreserves wordt naar paragraaf D Onderhoud kapitaalgoederen verwezen. Met de navolgende toelichting wordt een gerichte versterking van het inzicht en de transparantie in de mutaties van genoemde reserves en voorzieningen beoogd.

Reserves

- Algemene reserve
Begin 2023 is het saldo van de algemene reserve € 23,6 mln waarmee het saldo boven het vastgestelde minimum is. Ten behoeve van jaarschijf 2024 is eenmalig een bijdrage van € 152.000 onttrokken.
- Reserve kunst
Jaarlijks wordt een bedrag onttrokken voor onderhoud van de kunstwerken en monumenten.
- Dekkingsreserve investeringen
De geplande onttrekkingen dienen als dekking van de kapitaallasten van vooraf aangegeven investeringen.
- Reserve automatisering
Voor 2024 zijn geen stortingen of onttrekkingen geraamd, over- of onderschrijdingen van de programmabudgetten worden verrekend met deze bestemmingsreserve.
- Reserve onderhoud wegen
De reserve Onderhoud wegen is opgeheven. Bij het vaststellen (april 2023) van het Wegenbeheerplan is een voorziening Groot onderhoud wegen ingesteld.
- Egalisatiereserve afvalstoffenheffing
Zie toelichting paragraaf G (lokale heffingen), onderdeel afvalstoffenheffing. Voor- en nadelen op het product afvalstoffenheffing worden met de reserve verrekend.
- Bedrijfsreserve
Voeding en onttrekking vinden overeenkomstig het doel van deze reserve plaats (zie nota R&V 2022).
- Reserve vervanging voertuigen en grote machines
Onttrekkingen van de vervangingskosten van voertuigen en machines gebeuren op basis van het huidige vervangingsschema. Als er lease in plaats van koop plaatsvindt, vervalt de onttrekking voor de kapitaallasten en wordt de jaarlijkse storting in de reserve verlaagd met de gemiddelde begrote kapitaallasten. De kosten van de lease komen rechtstreeks ten

laste van de exploitatie. Zie verder toelichting paragraaf D (onderhoud kapitaalgoederen investeringsoverzicht).

- Reserve onderhoud gebouwen
De grondslag voor de stortingen en onttrekkingen wordt gevormd door het in 2019 geactualiseerde beheer-/onderhoudsplan. Zie paragraaf D (onderhoud kapitaalgoederen) voor nadere informatie over de aanwending van de middelen in 2024.
- Investeringsfonds
Bij de jaarrekening 2021 is het saldo van de afgesloten grondexploitaties van het Masterplan Soesterberg in deze reserve gestort. Deze gelden worden ingezet voor de komende grondexploitaties Masterplan Soesterberg
- Reserve accommodatiebeleid
Deze reserve is bij de meerjarenbegroting 2013 (kerntakendiscussie) ingesteld. Daarbij is tevens de voeding geregeld. Vanaf 2016 worden naast de reguliere voeding ook de beschikbare gelden voor onderwijshuisvesting aan deze reserve toegevoegd. In de kaderbrief 2022 is aanvullende € 20.000 oplopend toegevoegd voor verduurzamen van gebouwen. Onttrekkingen (kapitaallasten als gevolg van het IHP en dergelijke) zullen eerst aan de raad worden voorgelegd.
- Reserve geormerkte beleidsuitgaven
In 2024 wordt € 200.000 uit de reserve gestort voor middelen omgevingswet en ter dekking voor het uitstellen van één jaar taakstelling cultuur.

Voorzieningen

- Voorziening riolering
De kosten voor het beheer en onderhoud van de riolering in de gemeente Soest worden uit de voorziening onttrokken en de opbrengst van de rioolheffing wordt in de voorziening gestort.
- Voorziening groot onderhoud wegen
De voorziening Groot onderhoud wegen is conform de nota reserves en voorzieningen ingesteld. Stortingen en onttrekkingen zullen volgens Wegenbeheersplan worden verricht
- Voorziening afkoopsommen onderhoud graven
De voorziening wordt gevoed door storting van de afkoopsommen voor meerjarig grafonderhoud en geeft een bijdrage aan de exploitatie ter dekking van de onderhoudskosten.
- Voorziening APPA
In 2021 is de voorziening APPA (pensioenverplichting politieke ambtsdragers) gevormd. De pensioenverplichting was tot 2020 ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening geactualiseerd.
- Voorziening personeel
Er zijn geen mutaties voorzien in de komende periode. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening geactualiseerd
- Voorziening spaarverlof
Vanaf 2022 kunnen medewerkers bovenwettelijke vakantie-uren sparen (verlofsparen). Jaarlijks wordt bij de jaarrekening de voorziening geactualiseerd.

4.6 Overzicht geraamde incidentele baten en lasten

In deze bijlage worden de incidentele lasten en baten weergegeven. Om het structurele begrotingssaldo te berekenen wordt het getoonde begrotingsresultaat gecorrigeerd met het saldo van deze incidentele lasten en baten. Het begrotingsjaar 2024 komt hiermee op een positief resultaat van € 1,9 mln.

(Deel)programma's	Incidentele lasten	Begroting <small>bedragen x €1.000</small>			
		2024	2025	2026	2027
Bestuurlijke omgeving					
11 Bestuur	Budget gemeenteraad	8			
Fysieke Leefomgeving					
21 Wonen	Grondexploitatie	9.787	4.370	4.028	4.028
	Verkamering	25			
	Omgevingswet	85			
	Soesterberg Kom			135	135
22 Klimaat	Energietransitie	858	865		
	Isolatievouchers	225			
24 Mobiliteit en Infrastructuur	Pakketstudie Verder	1.231	747	747	747
	Boomworteldruk		20		
Sociale Leefomgeving					
31 Sociaal Domein	Wet Inburgering - nieuwe taken	308			
	Integratiebudget Homies	25			
	Aanpak Smitsveen	124	124		
	Herijking subsidiemethodiek	100			
	Inclusie, JOGG en jeugdhulp	135			
	Opvang kinderen SMI	50			
	Begeleiding ontwikkeling jeugdwet	50			
	Stelpost sociaal domein	478	100		
33 Sport, Kunst en Cultuur	Sportbeleid	50	50		
Overhead	RID Utrecht	108			
	Ondersteuning E-team	150	150		
Dekkingsmiddelen	Energieprijzen gemeentelijke gebouwen	606			
	Ambtelijke organisatie	740	350		
Totaal incidentele lasten		15.143	6.777	4.910	4.910

Incidentele Lasten	Omschrijving
Budget gemeenteraad	Reünie oud raadsleden
Grondexploitatie	Mutaties uit de grondexploitatie zijn budgettair neutraal opgenomen; zie ook bij baten
Verkamering	Budget voor en paraplu-bestemmingsplan
Omgevingswet	Opbouwen van het 'Omgevingsplan conform Omgevingswet'
Energietransitie	Ondersteuning van initiatiefnemers, communicatie en informatie budget; zie ook baten
Isolatievouchers	Ondersteuning van initiatiefnemers; zie ook baten
Pakketstudie Verder	Budgetten voor goede bereikbaarheid ((verkeersplan) Soest Zuid; zie ook baten
Wet Inburgering -nieuwe taken	Incidentele middelen; zie ook baten
Integratiebudget Homies	Stichting Present verbindt steungezinnen aan gezinnen die steun nodig hebben
Aanpak Smitsveen	Aflopend traject aanpak aan de wijk Smitsveen
Herijking subsidiemethodiek	Planvormingsbudget voor herijking subsidies
Inclusie, JOGG en Jeugdhulp	Budget voor Antidiscriminatie voorziening, Gezonde leefomgeving kinderen en jongeren, en incidenteel budget alternatieve jeugdhulp
Opvang kinderen SMI	Middelen om de Sociaal Medische Indicaties (SMI) te betalen
Begeleiding ontwikkeling jeugdwet	Extra inzet begeleiding van de ontwikkeling Jeugdwet
Stelpost sociaal domein	Incidentele dekking middelen sociaal domein
Sportbeleid	Voor de jaren 2024 en 2025 is incidenteel extra uitvoerende capaciteit nodig voor sport om beleidsmedewerkers te ontzien van uitvoerende taken.
RID Utrecht	Bijdrage voor Programma Regionale Samenwerking Informatievoorziening
Ondersteuning E-team	Budget om personeel te ondersteunen
Energieprijzen gemeentelijke gebouwen	Ophoging budgetten als gevolg van energiestijging
Ambtelijke organisatie	Impuls organisatie voor versneld herijken beleidsnota's en inzet organisatieontwikkeling

(Deel)programma's	Incidentele baten	Begroting bedragen x €1.000			
		2024	2025	2026	2027
Fysieke Leefomgeving					
21 Wonen	Grondexploitatie	9.814	13.195	13.338	13.338
	verrekening balans				
	grondexploitatie	-28	-8.825	-9.311	-9.311
22 Klimaat	Isolatievouchers	225			
24 Mobiliteit en					
Infrastructuur	Pakketstudie Verder	1.231	747	747	747
25 Natuur en landschap	Energietransitie	858	865		
Sociale Leefomgeving					
31 Sociaal Domein	Wet Inburgering - nieuwe taken	308			
Dekkingsmiddelen					
	Dividend Vitens	-120	-120		
Totaal incidentele baten		12.289	5.863	4.775	4.775

Incidentele Baten	Omschrijving
Grondexploitatie lasten	Mutaties uit de grondexploitatie zijn budgettair neutraal opgenomen; zie ook bij lasten
Isolatievouchers	Gesubsidieerd bedrag; zie ook lasten
Pakketstudie Verder	Gesubsidieerd bedrag; zie ook baten
Energietransitie	Gesubsidieerd bedrag; zie ook baten
Wet Inburgering-nieuwe taken	Extra incidentele middelen; zie ook lasten
Dividend Vitens	Tijdelijk geen dividenduitkering

Programma		Begroting bedragen x €1.000			
		2024	2025	2026	2027
Onttrekkingen reserve vanuit exploitatie					
Dekkingsmiddelen					
Reserve kunst	last in exploitatie	13	13	13	13
Bedrijfsreserve Soest	last in exploitatie	142	142	142	142
Reserve vervanging tractie	last in exploitatie	46	49	49	49
Reserve onderhoud gebouwen	last in exploitatie	2.076	2.076	2.076	2.076
Reserve accommodatiebeleid	last in exploitatie	615	710	858	1.334
Totaal incidentele onttrekkingen		2.892	2.990	3.139	3.615

Programma		Begroting bedragen x €1.000			
		2024	2025	2026	2027
Onttrekkingen reserve vanuit exploitatie					
Dekkingsmiddelen					
Algemene reserve	bijdrage exploitatie	153			
Reserve kunst	bijdrage exploitatie	13	13	13	13
Geormerkte beleidsuitgaven	bijdrage exploitatie	200			
Bedrijfsreserve Soest	bijdrage exploitatie	66	66	66	66
Reserve vervanging tractie	bijdrage exploitatie	118	120	124	125
Reserve onderhoud gebouwen	bijdrage exploitatie	3.184	2.650	3.384	2.278
Reserve accommodatiebeleid		100			
Totaal incidentele toevoegingen		3.833	2.848	3.587	2.482

Begroting 2024 - 2027	Begroting bedragen x €1.000			
	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo inclusief incidentele baten en lasten	0	2.158	-2.407	-3.284
Saldo van incidentele baten en lasten	1.912	1.055	-313	1.268
Structureel begrotingssaldo	1.912	3.213	-2.719	-2.016

4.7 Overzicht subsidies

Deelprogramma	Subsidie	Begroting 2024
1.1 bestuur	Burgerparticipatiebudget	81.018
	Stichting 4/5 mei	17.044
2.1 wonen	Monumentensubsidie	20.002
	Woning Advies Commissie	4.690
2.3 economie	Stichting Sinterklaasintocht	3.428
2.5 natuur en landschap	Kinderboerderij/ milieueducatie , st. Balans	63.993
3.1 sociaal domein	Clientondersteuning MEE	251.572
	COSBO	7.397
	Exploitatiekosten BEC	74.548
	Innovatiebudget Sociaal Domein SL	253.411
	Lyvore	114.569
	Schuldhulp (niet BBS-posten)	493.500
	St. Hulp In Praktijk/ St Present	8.915
	Stichting Balans	1.607.320
	Stichting Slachtofferhulp Regio Utrecht	16.249
	Stichting Vluchtelingenwerk	127.945
	Stichting Welzijn Ouderen Soest	1.034.113
	Stichting Welzin	995.456
	3.2 onderwijs	Cultuureducatie PO, Kunst Centraal en Idea Cultuureducatie VO, Grifflandcollege
Idea (voorheen Volksuniversiteit)		25.481
OAB (gemeentelijk deel), Sovee en st. Eemvallei Educatief		2.869
Volwasseneducatie		89.032
Informatiepunt digitale overheid		45.334

Deelprogramma	Subsidie	Begroting 2024
3.3 sport, kunst en cultuur	100 Stoelen Regeling	5.000
	Amateur kunstbeoefening	33.789
	Buitensport terreinen	20.000
	Compensatie kunst ,muziek en cultuur	12.500
	Koningsdag	25.000
	Maatschappelijk cultureel belang	20.000
	Meerjarige culturele projecten	24.000
	Radio Soest	29.125
	Scholen in de Kunst	50.000
	Sportfederatie/sportgala	2.854
	Sportstimulering	4.000
	Stichting Cabrio	8.750
	Stichting Oud Soest	19.388
	Stichting Regiocultuurcentrum Idea	1.595.941
	Sylvestercross	10.820
	Vereniging Artishock	47.766
Totaal		7.292.828

4.8 EMU saldo

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV, art. 19) is de verplichting vastgesteld dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo dienen te verstrekken. De begroting van de Gemeente Soest is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden gesteld op -0,4% van het BBP. Het aandeel van de gemeenten is gesteld op -0.27% van het BBP. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Omschrijving	2023	2024	2025
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2024	Volgens meerjarenraming in begroting 2024
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-7.079	-1.549	1.688
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	7.076	29.530	7.829
3. Mutatie voorzieningen	-573	88	129
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-3.871	-15.033	0
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-10.857	-15.958	-6.012

4.9 Uitvoeringsinformatie (gebaseerd op taakvelden)

Taak- veld	bedragen x € 1.000 omschrijving	Werkelijk 2022		Begroting 2023		Begroting 2024		MJB 2025		MJB 2026		MJB 2027	
		lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
0.1	Bestuur	2.444	121	2.673		2.883		2.873		2.913		2.873	
0.2	Burgerzaken	1.749	692	1.681	425	2.569	845	2.429	845	2.569	845	2.565	845
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.151	502	1.144	410	1.083	433	883	433	996	433	873	433
0.4	Overhead	14.239	1.700	14.344	1.703	15.631	1.826	14.926	1.826	14.820	1.826	14.881	1.826
0.5	Treasury	20	856	5.655	6.771	6.719	7.766	7.271	8.308	7.807	8.952	7.875	9.009
0.61	OZB woningen	724	6.245	790	6.375	908	6.688	908	6.688	908	6.688	908	6.688
0.62	OZB niet-woningen		3.924		4.076		4.276		4.276		4.276		4.276
0.64	Belastingen overig		273	5	212	5	217	5	217	5	217	5	217
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds		80.426		80.607		85.250		89.281		85.801		87.723
0.8	Overige baten en lasten	727	220	4.869	50	670	50	4.290	50	5.481	50	7.684	50
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	3.131	152	3.595		4.042		3.612		3.652		3.716	
1.2	Openbare orde en veiligheid	961	-2	1.155	21	1.452	22	1.307	22	1.307	22	1.307	22
2.1	Verkeer en vervoer	5.425	1.185	8.864	3.809	8.988	2.937	8.620	2.490	8.698	2.618	8.621	2.626
2.2	Parkeren	34	13	21	11	21	11	21	11	21	11	21	11
2.5	Openbaar vervoer	17		17		17		25		33		41	
3.1	Economische ontwikkeling	228	13	335		155		155		155		155	
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	48	80										
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	294	54	341	61	359	63	349	63	350	63	351	63
3.4	Economische promotie	48	170	55	150	55	130	55	160	55	160	55	160
4.1	Openbaar basisonderwijs	671	56	732		582		582		582		582	
4.2	Onderwijshuisvesting	1.088		1.148		1.219		1.208		1.195		1.233	
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.190	1.761	3.927	1.794	3.836	1.564	3.780	1.564	3.895	1.564	3.784	1.564
5.1	Sportbeleid en activering	383	67	359	31	435	31	451	31	378	23	370	
5.2	Sportaccommodaties	7.970	5.654	4.934	1.529	6.583	2.997	6.374	2.922	7.186	2.941	6.456	2.916
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.795	505	2.726	555	2.757	605	2.473	523	2.415	523	2.463	523
5.4	Musea	205		216		223		223		223		223	
5.5	Cultureel erfgoed	820	220	237		48		617		291		54	
5.6	Media	77		77		31		31		31		31	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.873	70	4.337	108	4.579	108	4.637	108	4.710	108	4.788	108
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	7.829	3.132	12.349	5.063	7.211	299	6.919	299	6.773	290	6.550	65
6.2	Wijkteams	4.216	113	5.417	121	6.357	367	6.089	367	5.977	355	5.867	245
6.3	Inkomensregelingen	18.014	11.737	16.802	11.518	16.931	12.544	16.931	12.544	16.931	12.544	16.931	12.544
6.4	Begeleide participatie	3.257		3.365		3.185		3.115		3.080		2.911	
6.5	Arbeidsparticipatie	1.138	210	1.829	354	1.943	308	1.562		1.562		1.562	
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	653	55	895		970		970		970		970	
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.508	278										
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)			3.481		3.731		3.731		3.731		3.731	
6.71b	Begeleiding (WMO)			2.235		1.798		1.798		1.798		1.798	
6.71c	Dagbesteding (WMO)			560		595		595		595		595	
6.71d	Ov. maatwerkarrangementen (WMO)			1.636	261	1.643	250	1.643	250	1.643	250	1.643	250
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	13.251											
6.72b	Jeugdhulp behandeling			10.472		10.928		10.214		10.214		10.414	
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding			316		336		336		336		336	
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig			186		197		197		197		197	
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig			553		588		588		588		588	
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf			1.330		1.415		1.415		1.415		1.415	
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	40											
6.81a	Beschermdwonen (WMO)			255		271		271		271		271	
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)			9		9		9		9		9	
6.82a	Jeugdbescherming			877		932		932		932		932	
7.1	Volksgezondheid	1.970	68	2.110	318	2.471	310	2.461	310	2.345	194	2.151	
7.2	Riolering	4.710	5.212	5.284	5.805	5.159	5.568	5.397	5.821	5.766	6.255	5.713	6.201
7.3	Afval	5.292	5.570	6.015	6.243	6.539	7.164	6.545	7.077	6.612	7.081	6.610	7.085
7.4	Milieubeheer	1.722	218	2.966	850	2.999	1.083	2.747	865	1.881		1.882	
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	730	749	741	763	846	784	713	787	759	787	712	787
8.1	Ruimtelijke ordening	4.173	946	4.376	286	4.808	494	4.629	494	4.727	494	4.727	494
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.363	2.766	4.676	4.410	9.925	9.787	4.508	4.370	4.166	4.028	4.166	4.028
8.3	Wonen en bouwen	392	2.786	413	1.617	348	1.659	553	1.659	553	1.659	553	1.659
	Totaal van baten en lasten	129.571	138.796	153.386	146.308	157.984	156.435	152.972	154.661	154.510	151.058	155.149	152.420
0.10	Mutaties reserves	12.711	13.682	5.729	11.550	3.274	4.823	3.361	3.830	3.503	4.548	3.968	3.413
	Totaal van baten en lasten na mutaties reserves	142.282	152.478	159.116	157.857	161.258	161.258	156.333	158.491	158.013	155.606	159.117	155.833
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten		10.196		-1.258		0		2.158		-2.407		-3.284